

RAPORT

Z REALIZACJI EWALUACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI

DLA MIASTA SZCZECIN NA LATA 2017-2023

Szczecin 2024

RAPORT

Z REALIZACJI EWALUACJI LOKALNEGO PROGRAMU REWITALIZACJI DLA MIASTA SZCZECIN NA LATA 2017-2023

WYKONAWCA:

ANALIZY DORADZTWO STRATEGIE

OFFICE@ADEES.EU

DR TOMASZ CZUBARA

Tomasz Czubara - doktor zarządzania publicznego, socjolog. Ekspert z zakresu samorządu lokalnego oraz planowania strategicznego. Badacz (+30badań), analityk, trener (+1000h). Ponad 20 lat doświadczenia zawodowego związanego z doradztwem na rzecz jednostek samorządu terytorialnego i we współpracy z administracją publiczną. Autor publikacji m.in. z zakresu samorządu w Polsce i Ukrainie, administracji, ochrony środowiska, juwentologii, rynku pracy. Współautor badań ewaluacyjnych, m.in.: „Wpływ realizacji RPO WZ na lata 2007-2013, POKL WZ 2007-2013 i PROW 2007-2013 na zmniejszenie poziomu ubóstwa w regionie”; „Badanie ewaluacyjne Projektu "Zintegrowany system wsparcia ekonomii społecznej" CRZL; „Badanie ewaluacyjne "Ocena wsparcia w obszarze rewitalizacji w ramach RPO WZ na lata 2007-2013 oraz identyfikacja potencjału i potrzeb regionu w zakresie rewitalizacji". Autor 5 Programów Rewitalizacji, 8 strategii rozwoju (w tym 3 na Ukrainie) oraz 16 Planów rozwoju społeczno-gospodarczego na Ukrainie. Radny w gminie Dobra (2 kadencje). Radny Powiatu w Policach.

Sławomir Doburzyński - Doktor nauk społecznych, autor książek z dziedziny rozwoju regionalnego, publicysta. Autor i współautor dokumentów strategicznych i koncepcji rozwoju, członek zespołu wprowadzającego w życie idee Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego.

Spis treści

1. Wprowadzenie	2
2. Przebieg działań związanych z ewaluacją.....	2
3. Analiza trafności interwencji zaplanowanej w LPR w kontekście zidentyfikowanych potrzeb oraz wpływu podjętych działań na realizację założonych celów	6
3.1. Wizja obszaru rewitalizacji i cele rewitalizacji	6
3.2. Ocena wartości oraz trendu poszczególnych wskaźników LPR.....	7
3.3. Ocena trafności i efektywności diagnozy, celów i kierunków działania w stosunku do zidentyfikowanych problemów i potrzeb.....	11
3.3.1. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze społecznej	11
3.3.2. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze przestrzenno-funkcjonalna i sferze technicznej.....	19
3.3.3. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze gospodarczej	28
3.3.4. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze środowiskowej .	33
3.4. Trafność przedsięwzięć rewitalizacyjnych w kontekście celów LPR.....	37
3.5. Ocena skuteczności podjętych działań i ich wpływu na efekty na poziomie celów LPR.....	38
4. Analiza procesu zarządzania programem oraz monitorowania i sprawozdawczości.....	40
4.1. Opis założeń i realizacji przyjętego systemu koordynacji i wdrażania LPR	40
4.2. Ocena systemu monitorowania i sprawozdawczości LPR.....	43
4.3. Ocena wydatkowania środków w LPR.....	45
5. Ocena efektywności realizacji zasady partnerstwa i partycypacji na wszystkich etapach procesu rewitalizacji	47
5.1. Ocena współdziałania podmiotów we wdrażaniu LPR	47
5.2. Ocena skuteczności sposobów komunikowania	48
6. Aleja Wojska Polskiego - ocena efektywności realizacji projektu.....	50
6.1. Założenia dotyczące realizacji projektu	50
6.2. Aleja Wojska Polskiego przed realizacją projektu.....	51
6.3. Aleja Wojska Polskiego po realizacji projektu	53
6.4. Zdjęcia alei po realizacji przedsięwzięcia w oparciu o przyjęte założenia	55
7. Badanie stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023	63
7.1. Analiza respondentów biorących udział w badaniu	64
7.2. Ocena rewitalizacji	68
7.3. Porównanie zadowolenie z życia mieszkańców zamieszkujących teren obszaru rewitalizacji do zadowolenia z życia społeczności Polskiej.	71
7.4. Analiza odpowiedzi respondentów w zakresie konkretnych obszarów działających na terenie rewitalizacji śródmieścia Szczecina.	81
7.5. Podsumowanie obszarów objętych rewitalizacją.....	91
8. Wnioski i rekomendacje	95
9. Załączniki.....	108
9.1. Analiza kart projektów - podsumowanie realizacji projektów wg stanu na 31.12.2023 r.	108

1. Wprowadzenie

Niniejszy raport stanowi podsumowanie działań związanych z ewaluacją Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR) dla Miasta Szczecin na lata 2017-2023, który został przyjęty uchwałą nr XXXVII/1098/18 Rady Miasta Szczecin z dnia 30 stycznia 2018 roku.

Ewaluacja LPR jest narzędziem oceny stopnia realizacji zarówno głównych, jak i operacyjnych celów programu, a także skuteczności wykorzystania środków przeznaczonych na ich osiągnięcie. Zebrane i przetworzone w ramach systemu informacje dostarczają wiedzy na temat efektywności działań rewitalizacyjnych realizowanych w oparciu o ten program. Celem ewaluacji jest ocena poziomu realizacji założeń rewitalizacyjnych oraz ocena ich skuteczności.

Oprócz danych źródłowych uzyskanych od podmiotów realizujących projekty, w procesie ewaluacji wykorzystano również materiały pochodzące z dwóch opracowań: „Raport z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin na lata 2017-2023” (Szczecin 2021) oraz „Raport działań rewitalizacyjnych” (Szczecin 2021).

Proces ewaluacji trwał od 23 lipca do 20 października 2024 roku i pokazuje dane zgodne ze stanem na dzień 31 grudnia 2023 roku.

2. Przebieg działań związanych z ewaluacją

Ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023 została przeprowadzona po zakończeniu istotnej części działań zaplanowanych w ramach tego programu. Miała ona na celu ocenę długoterminowego wpływu projektów na wybrane grupy docelowe, jak również sprawdzenie, w jakim stopniu zrealizowane inicjatywy były zgodne z założeniami programu. Analiza wykazała, że efekty działań rewitalizacyjnych miały znaczący wpływ na różne aspekty funkcjonowania miasta, w tym na kwestie społeczne, gospodarcze, środowiskowe oraz przestrzenno-funkcjonalne. Proces został oceniony pod kątem trafności, skuteczności, wydajności, użyteczności oraz trwałości interwencji, co pozwoliło na sformułowanie wniosków dotyczących jakości realizacji programu oraz jego rezultatów.

Ewaluacja ex-post, zgodnie z praktykami europejskimi, jest przeprowadzana zgodnie z kluczowymi kryteriami, takimi jak **skuteczność** działań (w jakim stopniu osiągnięto zakładane cele), **wydajność** (jak efektywnie zarządzano zasobami), **użyteczność** (czy działania odpowiadały na potrzeby lokalnej społeczności) oraz **trwałość** (czy efekty są długotrwałe i stabilne). Badanie ex-post jest zlecane przez samorząd po zakończeniu realizacji ostatnich projektów w ramach programu, co pozwala na całościową ocenę działań. Wyniki badania wskazują, że realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji przyczyniła się do zauważalnych zmian społeczno-ekonomicznych podnoszących jakość życia mieszkańców w obszarze rewitalizacji.

Ewaluacja ex-post jest kluczowym narzędziem oceny sensowności alokacji środków publicznych oraz skuteczności interwencji. Wyniki analizy stanowią cenne źródło informacji dla władz lokalnych, regionalnych oraz społeczności lokalnej. Pozwalają one nie tylko na ocenę sukcesów programu, ale również na identyfikację obszarów, które wymagają dalszych interwencji w przyszłości.

W wyniku prowadzonej ewaluacji, rewitalizacja została oceniona na trzech poziomach. Na poziomie **strategicznym** oceniono cały Lokalny Program Rewitalizacji (LPR) pod kątem zgodności z przyjętymi celami oraz skuteczności działań na rzecz długoterminowego rozwoju miasta. Na poziomie

taktycznym, skoncentrowano się na ocenie obszarów, które były kluczowe dla koncentracji działań, a które wymagały szczególnej interwencji. Z kolei na poziomie **operacyjnym** zbadano konkretne projekty, które zostały zrealizowane w ramach programu, oceniając ich realizację, efekty oraz wpływ na sytuację społeczno-gospodarczą.

W procesie ewaluacji uwzględniono pełną populację projektów, co oznacza, że każdy realizowany projekt został poddany szczegółowej analizie. Wyniki wskazują, że takie podejście pozwoliło na dokładną ocenę, jakie działania przyniosły największe korzyści, a które napotkały trudności, wymagające dodatkowej interwencji lub poprawy w przyszłych programach, w stopniu odpowiadającym stopniowi ich realizacji na moment realizacji badania ewaluacyjnego. Monitorowanie całości programu umożliwiło także zidentyfikowanie kluczowych trendów w rozwoju przestrzeni miejskiej i ich wpływu na poszczególne dzielnice Szczecina. Proces ewaluacji objął analizę całego cyklu interwencyjnego, od nakładów rzeczowych i finansowych, przez bezpośrednie efekty działań, aż po ich końcowy wpływ na rozwój miasta. W szczególności oceniono, jak interwencje przyczyniły się do rozwiązania zidentyfikowanych problemów, takich jak wykluczenie społeczne, bezrobocie czy degradacja przestrzenna.

Główne wyniki ewaluacji pokazały, że proces rewitalizacji wpłynął na szereg zmian społecznych, gospodarczych i środowiskowych na obszarze rewitalizacji. Obszary objęte programem odnotowały zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych, takich jak uzależnienie od pomocy społecznej oraz poprawę dostępności infrastruktury publicznej i przestrzeni rekreacyjnych. Wyniki wskazały także na niedostateczne ożywienie gospodarcze, zwłaszcza w rejonach wcześniej zaniedbanych, gdzie zainwestowane środki powinny przyczynić się do rozwoju lokalnych przedsiębiorstw oraz wzrostu atrakcyjności tych terenów dla inwestorów. Niekorzystnie kształtują się wartości wskaźników obrazujących poziom bezrobocia. Narasta i odgrywa decydującą rolę w ocenie perspektyw rozwojowych obszaru rewitalizacji i całego miasta kompleks problemów o charakterze demograficznym. Ewaluacja wykazała również, że efekty rewitalizacji różniły się w zależności od lokalizacji, co wynikało ze specyficznych uwarunkowań poszczególnych części obszaru rewitalizacji.

W procesie ewaluacji porównano zmiany na obszarze objętym programem z sytuacją w innych częściach miasta. Przykładowo, choć bezrobocie w skali miasta stopniowo malało, w obszarze rewitalizowanym w niektórych parametrach ujawnił się jego wzrost względem okresu porównawczego, co składa się na ogólną niezadawalającą wartość wskaźników oraz wskazuje na potrzebę wzmocnienia działań wspierających aktywizację zawodową.

Na poziomie ogólnym ocena realizacji celów rewitalizacji została oparta na analizie zmniejszenia intensywności zjawisk kryzysowych, które były podstawą objęcia danego obszaru programem. Ewaluacja wykazała, że rewitalizacja w znacznym stopniu przyczyniła się do poprawy sytuacji w tym obszarze, choć tempo i skala zmian były różne w zależności od specyfiki dzielnic.

Proces ewaluacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin, którego wyniki zostały podsumowane w niniejszej analizie, opierał się na kilku kluczowych elementach, z których każdy odegrał istotną rolę w całościowym obrazie oceny działań rewitalizacyjnych. Skonstruowanie pełnej oceny programu wymagało szczegółowego podejścia do wielu aspektów, takich jak badania społeczne, analiza trafności interwencji, skuteczność działań oraz proces zarządzania programem. Wszystkie te elementy składały się na kompleksową ewaluację, która pozwoliła na zrozumienie pełnego zakresu wpływu działań rewitalizacyjnych na miasto.

Jednym z kluczowych elementów procesu ewaluacji były **wyniki badań społecznych**. Przeprowadzone badania dostarczyły bezpośrednich informacji na temat tego, jak mieszkańcy oceniali zmiany zachodzące w ich otoczeniu, jakie były ich odczucia wobec nowych inicjatyw oraz czy dostrzegali poprawę jakości życia w rewitalizowanym obszarze. To właśnie opinie społeczeństwa stały się ważnym

wskaźnikiem skuteczności działań, ponieważ rewitalizacja miała przede wszystkim poprawić jakość życia mieszkańców. Zbieranie tych danych pomogło nie tylko zidentyfikować bezpośredni wpływ interwencji, ale także ocenić, które z działań były najbardziej trafne i użyteczne.

Drugim ważnym elementem była **analiza trafności interwencji zaplanowanej w Lokalnym Programie Rewitalizacji** w odniesieniu do zidentyfikowanych potrzeb. Ten aspekt ewaluacji miał na celu sprawdzenie, czy cele i działania opisane w LPR były dobrze dopasowane do problemów, jakie wcześniej zdiagnozowano w obszarach przeznaczonych do rewitalizacji. W ramach tego procesu oceniono trafność i aktualność diagnozy, która stanowiła podstawę do opracowania LPR, oraz to, czy wskazane cele i kierunki działań rzeczywiście odpowiadały na kluczowe problemy społeczne, gospodarcze i przestrzenne miasta.

Podczas oceny trafności interwencji szczegółowo analizowano kilka aspektów¹. Po pierwsze, **trafność i aktualność diagnozy w LPR** zostały poddane szczegółowej ocenie. Okazało się, że większość diagnoz trafnie odzwierciedlała problemy, jakie nękały poszczególne obszary Szczecina. Kolejnym elementem była ocena **trafności celów i kierunków działań** w kontekście zdiagnozowanych problemów. Analiza trafności celów i kierunków działań w kontekście zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji wypada pozytywnie.

Na tym etapie oceniono także **trafność przedsięwzięć rewitalizacyjnych**. W tym kontekście zbadano, czy projekty realizowane w ramach LPR rzeczywiście przyczyniały się do realizacji założonych celów programu. Wyniki ewaluacji pokazały, że większość przedsięwzięć miała pozytywny wpływ na osiągnięcie zamierzonych efektów. Nie zidentyfikowano głosów i opinii, jakie w sposób zdecydowany, systematyczny czy też poparty szerszą opinią podnosiły brak zasadności poszczególnych projektów, jak też przebieg, efekt i oddziaływanie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych.

Kolejnym krokiem była **ocena skuteczności podjętych działań i ich wpływu na efekty na poziomie celów programu**. Skuteczność działań rewitalizacyjnych została oceniona na podstawie zrealizowanych wskaźników, które miały odzwierciedlać rzeczywiste zmiany w sytuacji społeczno-gospodarczej na obszarach objętych rewitalizacją. W ramach tej analizy zbadano, czy zmniejszyło się bezrobocie, poprawiła dostępność usług publicznych, a także czy wzrosła aktywność gospodarcza. Wyniki pokazały, że w wielu przypadkach osiągnięto znaczące rezultaty, jednak w niektórych rejonach dynamika zmian była wolniejsza niż zakładano². Pełny obraz sytuacji będzie możliwy po zakończeniu wszystkich projektów uwzględnionych w LPR.

Kolejną istotną częścią procesu ewaluacji była **analiza procesu zarządzania programem oraz monitorowania i sprawozdawczości**³. Ocena systemu koordynacji i wdrażania LPR pokazała, że system ten działał sprawnie, choć w niektórych przypadkach pojawiały się wyzwania związane z odpowiednim zarządzaniem środkami oraz komunikacją między podmiotami zaangażowanymi w proces. Monitorowanie postępów w realizacji programu pozwoliło na bieżąco wprowadzać konieczne korekty, co znacząco wpłynęło na poprawę efektywności działań. Jednakże ocena wykazała, że istnieje potrzeba rozważenia możliwości usprawnienia systemu zarządzania i sprawozdawczości, aby jeszcze lepiej kontrolować realizację założonych celów, wymagałoby to jednak bardziej sformalizowanego systemu raportowania realizacji projektów przez podmioty niezobligowane do takiej sprawozdawczości. Z braku możliwości formalnego egzekwowania przedstawiania danych dot. realizowanych projektów od podmiotów niepublicznych, można jedynie liczyć na dobrą wolę i poczucie odpowiedzialności za cały program.

---

¹ zob. Rozdział 3.3 niniejszego raportu.

² zob. Ibidem.

³ zob. Rozdziały 4.1 i 4.2, niniejszego raportu.

Ocena **wydatkowania środków** w LPR wykazała, że alokacja funduszy była w większości przypadków efektywna i racjonalna⁴. Jednak problemy związane z pozyskiwaniem środków, a tym samym zaniechaniem i opóźnieniami w realizacji niektórych projektów spowodowały, że brak pełnego obrazu zaangażowanych w realizację programu środków, co wpływa na jego obecną ogólną ocenę.

Ważnym aspektem była także **ocena wartości i trendu poszczególnych wskaźników programu** oraz ocena realizacji zasady partnerstwa i partycypacji. Analiza wskaźników wykazała, że w większości przypadków odnotowano pozytywne trendy. Niepokój budzą wartości wskaźników dotyczących demografii i bezrobocia, ale wpływ na nie miały okoliczności zewnętrzne niezwiązane z przeprowadzoną rewitalizacją. Ocena partnerstwa i partycypacji wypadła pozytywnie. Podjęte działania i dostępne środki były optymalne do możliwości. Oczywiście zawsze jest potrzeba jeszcze większego zaangażowania lokalnej społeczności w proces rewitalizacji, co może poprawić efektywność realizacji działań.⁵

Ostateczne **wnioski i rekomendacje** wynikające z ewaluacji wskazały na konieczność dalszego doskonalenia procesów zarządzania programami rewitalizacyjnymi. Zalecono większą elastyczność w planowaniu działań, aby móc lepiej reagować na zmieniające się warunki społeczno-gospodarcze, a także większe zaangażowanie wszystkich zainteresowanych stron w proces planowania i realizacji projektów. Wskazano w nich perspektywy uruchomienia nowych kierunków interwencji i zaangażowania nowych środowisk w oparciu i pozytywne efekty dotychczasowych działań.⁶

Podsumowując, przeprowadzona ewaluacja Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecina na lata 2017-2023 dostarczyła wniosków dotyczących skuteczności działań oraz sposobów ich optymalizacji w przyszłych programach. Dzięki szczegółowej analizie osiągniętych celów oraz rezultatów, możliwe będzie lepsze planowanie kolejnych działań, które przyczynią się do dalszej poprawy jakości życia mieszkańców i rozwoju miasta.

---

⁴ zob. Rozdział 4.3 niniejszego raportu.

⁵ zob. Rozdział 3.2 niniejszego raportu.

⁶ zob. Rozdział 8 niniejszego raportu.

3. Analiza trafności interwencji zaplanowanej w LPR w kontekście zidentyfikowanych potrzeb oraz wpływu podjętych działań na realizację założonych celów

3.1. Wizja obszaru rewitalizacji i cele rewitalizacji

Uwzględniając wyniki diagnozy i projektując pożądany przebieg zmian w przestrzeni i profilu społecznym miasta w LPR sformułowano następującą wizję Szczecina:

„W 2023 roku centrum Szczecina charakteryzować się będzie zmniejszeniem skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, uzależnień. W tej części miasta realizowana będzie skuteczna polityka pomocy społecznej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym osobom starszym, samotnym, chorym, niepełnosprawnym.

Nastąpi zwiększenie spójności społecznej oraz wzrost aktywności społecznej mieszkańców. Zatrzymany i odwrócony zostanie negatywny trend spadku liczby mieszkańców, a centrum miasta stanie się pożądanym miejscem do zamieszkania.

Obszar rewitalizacji będzie przestrzenią, w której realizowany będzie model zarządzania miastem oparty na partycypacji społecznej.

Obszar rewitalizacji charakteryzować się będzie rosnącą jakością przestrzeni mieszkaniowych jak też przestrzeni publicznych oraz oferty usługowej, kulturalnej, rekreacyjnej, edukacyjnej.

Na obszarze rewitalizacji widoczny będzie dynamiczny wzrost aktywności gospodarczej, mając na względzie znaczenie i rolę centrum miasta, jako przestrzeni wizerunkowej metropolii szczecińskiej i jego funkcję usługową oraz związki funkcjonalne z bliższym i dalszym otoczeniem.

Na jakość życia na obszarze rewitalizacji wpływać będzie poprawiający się stan środowiska”

W kolejnych rozdziałach przeprowadzono ocenę treści wizji w podziale na zawarte w niej cztery obszary interwencji, uwzględniającą analizę diagnozy oraz celów, osiągniętych wskaźników oraz wyników przeprowadzonych badań społecznych.

W ramach oceny trafności i aktualności diagnozy przeanalizowano podstawowe informacje i przesłanki, na których opierała się diagnoza, oraz aktualny stan rozwoju miasta w poszczególnych sferach. Pozwoliło to na zaobserwowanie i ocenę głównych różnic w zakresie sytuacji w mieście na przestrzeni od 2017 roku do końca 2023 roku.

Podsumowanie diagnozy ogólnej oraz przebiegu zmian oraz ich następstw w poszczególnych sferach życia miasta wskazuje na występowanie w przestrzeni Szczecina szeregu problemów jak również potencjałów. Porównując dwa okresy, tj. początek realizacji LPR oraz stan obecny, należy uznać, że diagnoza była trafna i najważniejsze obserwacje znajdują potwierdzenie aktualnie. Miało to miejsce pomimo nieplanowanych sytuacji zewnętrznych, jak pandemia COVID-19 i związane z nią osłabienie gospodarcze, nasilenie zjawisk migracyjnych, dość znaczące objawy nasilającego się załamania w sferze demografii. Sprostanie tym wyzwaniom wymaga zintegrowanego i kompleksowego podejścia, w tym poprzez realizację działań rewitalizacyjnych.

W programie rewitalizacji zdefiniowano cztery główne cele rewitalizacji, każdy odnoszący się do wybranej sfery działań, tj. **1) społecznej, 2) przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej, uzupełnionej o sferę środowiskową, 3) gospodarczej oraz 4) środowiskowej.** W analizie przedstawiono i oceniono pod względem trafności kierunki działań rewitalizacyjnych.

3.2. Ocena wartości oraz trendu poszczególnych wskaźników LPR

Uzyskane wartości wskaźników monitorowania osiągnięcia celów jako zasadniczy element systemu monitorowania są wiodącym źródłem informacji o bezpośrednich efektach wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Wskaźniki te pozostają stałe w trakcie wdrażania programu, nie zaistniały okoliczności skłaniające do modyfikacji LPR w tym zakresie. Odnoszą się one zarówno do produktów i rezultatów realizacji projektów, ale także do przebiegu ogólniejszych zjawisk oraz zagadnień (np. wszczętych procedur Niebieskiej Karty czy też udziału osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców).

Poziom realizacji wartości wskaźników zakładanych w wyniku realizacji LPR oraz uzyskanych na koniec 2023 roku ilustruje poniższa tabela.

Tab. 1 Wskaźniki monitorowania osiągnięcia celów Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin na lata 2017-2023

Wskaźnik	Co mierzy?	Źródło pozyskania informacji	Częstotliwość pomiaru	Wartość wyjściowa (dane 2015 rok)	Oczekiwa na zmianę w 2023 roku	Wartość końcowa (dane 2023 rok)
Cel 1. Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych i budowanie tożsamości lokalnej poprzez wzrost aktywności społecznej mieszkańców OR						
Udział osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności	Poziom ubóstwa	MOPR	1 raz/rok	8,07%	7,0%	4,0%
Liczba wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców	Problemy w rodzinie	MOPR	1 raz/rok	0,3	0,2	0,7
Liczba stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców	Przestępczość	policja	1 raz/rok	33,24	20,00	51,5
Cel 2. Podniesienie atrakcyjności osiedleńczej OR poprzez modernizację obiektów mieszkaniowych oraz rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych						
Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.]	Zmodernizowana infrastruktura społeczna oraz przestrzenie publiczne	UM	1 raz/rok	0	27	20 (8 w trakcie)
Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.]	Budynki mieszkaniowe o poprawionym stanie technicznym	UM	1 raz/rok	0	25	10 (6 w trakcie)
Dynamika zmian liczby ludności pomiędzy rokiem 2015 a 2023 rokiem	Atrakcyjność osiedleńcza	UM	1 raz/rok	-	Powyżej 0,0% (odwrócenie trendu spadku)	-13,3%

Udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców	Atrakcyjność osiedleńcza	UM	1 raz/rok	14,85%	Powyżej 14,85% (odwrócenie trendu spadku)	13,9%
Cel 3. Pobudzenie rozwoju gospodarczego OR oraz przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców OR						
Liczba podmiotów gospodarczych w stanie likwidacji na 1000 mieszkańców (dane za 2015 r.)	Konkurencyjność podmiotów gospodarczych	UM	1 raz/rok	0,54	0,30	0,5 (23 firmy - Portal Rejestrów sądowych)
Liczba podmiotów gospodarczych w stanie upadłości na 1000 mieszkańców (dane 2015 r.)	Konkurencyjność podmiotów gospodarczych	UM	1 raz/rok	0,15	0,10	0,13 (6 firm -PRS)
Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.]	Budynki/lokale z przeznaczeniem na działalność gospodarczą o poprawionym stanie technicznych	UM	1 raz/rok	0	17	2 (3 w trakcie)
Udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym	Bezrobocie długotrwale (aktywność zawodowa)	PUP	1 raz/rok	3,15%	2,5%	7,68%
Udział osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Bezrobocie wśród młodych (aktywność zawodowa)	PUP	1 raz/rok	9,29%	Poniżej średniej gminnej	7,5% (średnia gminna – 7,3%)
Udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych	Bezrobocie wśród osób 50+ (aktywność zawodowa)	PUP	1 raz/rok	39,57%	Poniżej średniej gminnej	31,8% (średnia gminna – 30,9%)
Cel 4. Ochrona środowiska						
Benzo(α)piren w pyłe PM10 – stężenie średnie roczne	Stan powietrza atmosferycznego	WIOŚ	1 raz/rok	Powyżej 2,1 ng/m ³	Poniżej 1,0 ng/m ³	0,2 ng/m ³
Udział gospodarstw domowych deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie gospodarstw domowych	Świadomość ekologiczna	UM	1 raz/rok	90,60%	96,36%	100%

Rozsądne wnioskowanie nie powinno być bezwzględnie warunkowane charakterem narzędzia zastosowanego do pomiaru realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji. Zastosowany system monitoringu opiera się na doborze mierników warunkowany szeregiem uwarunkowań – dostępnością danych, możliwością periodycznego pomiaru, ich reprezentatywnością dla danego celu, bezpośrednim związkiem (przynajmniej w niektórych przypadkach) z przebiegiem realizacji LPR. Pełny obraz stanu i efektów realizacji procesu rewitalizacji możliwy jest do zarysowania po zakończeniu wszystkich przedsięwzięć, a nawet po okresie oddziaływania uzyskanych produktów i

rezultatów. Pragmatyka realizacji polityk publicznych domaga się jednak formułowania ocen bezpośrednio na bazie identyfikacji wartości wskaźników, a nawet w trakcie trwania programu. Z tego punktu widzenia można stwierdzić, że należy przewidywać niemożność osiągnięcia zakładanych rezultatów w ramach poszczególnych celów, a w związku z tym – w ramach całego programu.

W zakresie celu 1. Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych i budowanie tożsamości lokalnej poprzez wzrost aktywności społecznej mieszkańców OR **najbardziej charakterystyczny jest rozdzźwięk między pozytywnym aspektem spadku udziału osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności a negatywnymi konotacjami wzrostu (znaczącego) wartości dwóch pozostałych wskaźników (liczby wszczętych procedur Niebieskiej Karty w przeliczeniu na 100 mieszkańców oraz liczby stwierdzonych przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców)**. Należy uznać, że wskaźnik pierwszy obejmuje największą liczbę aspektów badanej sfery życia i w jego przypadku tendencja pozytywna jest szczególnie satysfakcjonująca, jakkolwiek osadzona jest ona w zjawiskach wykraczających poza ramy miasta (wzrost transferów socjalnych, wpływ zmian w stylu życia, poprawa warunków w ochronie zdrowia) i w ograniczonym stopniu zależnych od polityki lokalnej. Z drugiej strony ranga problemów dotyczących przemocy domowej i przestępczości należy do najwyższych w charakteryzowaniu jakości życia mieszkańców miasta, ale zarazem nie dotyczą one zjawisk tak masowych, jak np. poziom zachorowalności czy też związek z funkcjonowaniem organizacji pozarządowych czy form aktywności publicznych – są one niezwykle ważne, ale też opisują fragment rzeczywistości. Radykalny wzrost wartości obu omawianych wskaźników wymaga dalszej obserwacji i weryfikacji zaistnienia ewentualnych tendencji stałego wzrostu, które mogłyby być już bardzo poważnym sygnałem ostrzegawczym. Na razie, jak się wydaje, należy przyjąć neutralny odbiór wskazań w omawianym celu.

W ramach celu 2. Podniesienie atrakcyjności osiedleńczej OR poprzez modernizację obiektów mieszkaniowych oraz rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych funkcjonują dwa wskaźniki odnoszące się bezpośrednio do produktów programu - liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych oraz liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych. **Z istoty rzeczy w obu przypadkach notowany będzie wzrost wartości, jakkolwiek w obu przypadkach odbiega on znacząco od oczekiwań, co w istocie więcej mówi o dynamice realizacji programu, niż o wieloaspektowej atrakcyjności osiedleńczej obszaru.** W przypadku pomiaru dynamika zmian liczby ludności pomiędzy rokiem 2015 a 2023 rokiem zgodnie z przewidywaniami - i wbrew oczekiwanemu odwróceniu trendu spadku – odnotowano dalsze pogłębienie zapaści. Zjawisko to należy rozpatrywać w kontekście szerszego kontekstu zjawisk demograficznych w skali kraju, ale też procesów o charakterze regionalnym i metropolitalnym. Bez konsekwentnej i odpowiednio skoordynowanej polityki publicznej samorządu miasta i samorządu województwa nie uda się odwrócić stanu, w ramach którego region stanowi zaplecze ludnościowe stolicy województwa, dokonując przy tym transferu kapitału, usług i innych dóbr składających się na cyrkulację i pomnażanie potencjałów rozwojowych. Sedno problemu tkwi zatem przede wszystkim w całokształcie polityki miasta jako metropolii de facto coraz mniej atrakcyjnej i zapewniającej impet rozwojowy otoczeniu funkcjonalnemu. **Bez odwrócenia tej prawidłowości poprzez działania na wielu polach trend nie zostanie odwrócony.** Te same wnioski można odnieść do obserwacji wskazań ostatniego ze wskaźników (udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców) przy dostrzeżeniu stosunkowo umiarkowanego pogorszenia wartości wskazania względem oczekiwań i założeń LPR.

Dla potrzeb monitorowania postępów realizacji celu 3. Pobudzenie rozwoju gospodarczego OR oraz przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców OR sformułowano sześć wskaźników, w tym jeden powiązany bezpośrednio z produktami LPR oraz trzy kolejne związane z pomiarem zjawiska bezrobocia.

Dwa pierwsze (liczba podmiotów gospodarczych w stanie likwidacji na 1000 mieszkańców oraz liczba podmiotów gospodarczych w stanie upadłości na 1000 mieszkańców) uzyskały w ramach badania wartości gorsze od oczekiwanych, choć nie jest to poziom dramatyczny (w drugim przypadku odnotowano poprawę, choć niesatysfakcjonującą). W obu przypadkach można liczyć na korektę do końca realizacji programu. Analizując przebieg jego realizacji nie należy na to liczyć w przypadku wskaźnika trzeciego (liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą), co można tłumaczyć pospół kondycja firm z obszaru rewitalizacji, jak i złożonością procesu inwestycyjnego i uwarunkowaniami prowadzenia prac remontowo – budowlanych. Wskaźnik ten z pewnością zaniży ogólny poziom realizacji celu, ale jest w pośredni sposób (w ograniczonym stopniu) miarodajny dla jego oceny. Spośród „wskaźników bezrobocia” pierwszy (udział długotrwale bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym przyniósł bardzo niekorzystny odczyt), jakkolwiek dotyczy grupy uczestników rynku pracy w najmniejszym bodaj stopniu podatnej na pozytywny wpływ działań rozwojowych. Skuteczne wsparcie tej grupy wymaga zaangażowania sił i środków daleko wykraczających poza ramy programu rewitalizacji. Z większą uwagą i nieco większą satysfakcją należy zatem traktować umiarkowanie pozytywne odczyty dwóch pozostałych wskaźników (udział osób bezrobotnych w wieku poniżej 25 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych oraz udział osób bezrobotnych w wieku powyżej 50 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych) jako przesłanki dla nadziei na stopniową poprawę stanu rzeczy wraz z ogólnym podnoszeniem standardów życia w badanym obszarze.

Oba wskaźniki dla celu 4. Ochrona środowiska, czyli benzo(α)piren w pyłe PM10 – stężenie średnie roczne oraz udział gospodarstw domowych deklarujących selektywną zbiórkę odpadów w ogólnej liczbie gospodarstw domowych opisują rzeczywistość stanowiącą pośrednio i w pewnym oddaleniu czasowym następstwo realizacji programu. Miarodajna ocena ich wartości będzie zatem możliwa najwcześniej na koniec realizacji programu i po doprowadzeniu do końca wszystkich projektów.

Uogólniając odczyt wskaźników dla celu 2 i 3 przynosi uśredniony odczyt neutralny, dla celu 2 – lekko negatywny, dla celu 4 pozostaje niesformułowany. Ten obraz sytuacji należy wiązać z generalnie nienajlepszą sytuacją ekonomiczną oraz niepokojącymi rokowaniami demograficznymi dla miasta. Nawet najbardziej wytężone wysiłki w ramach LPR oraz efektywna realizacja projektów w bezpośrednim następstwie czasowym tylko w niewielkim stopniu jest w stanie zrównoważyć niekorzystne zjawiska, a samorząd lokalny – podjąć skuteczną walkę o wzrost atrakcyjności i konkurencyjności Szczecina jako miejsca życia. Z pewnością bieżący odczyt może być sygnałem dla konstruowania polityk publicznych wychodzących naprzeciw utrzymującym się i pojawiającym na horyzoncie wyzwaniom, w szczególności w ramach tworzenia strategii rozwoju miasta.

3.3. Ocena trafności i efektywności diagnozy, celów i kierunków działania w stosunku do zidentyfikowanych problemów i potrzeb.

W celu oceny osiągnięcia założonej w LPR wizji a także trafności i efektywności diagnozy, celów i kierunków działań:

- Ustalono kryteria oceny w postaci pytań badawczych odnoszące się do wizji.
- Uzasadniono ocenę odnosząc się równocześnie do trafności diagnozy
- Uzupelniono dokonaną ocenę wynikami przeprowadzonego badania ilościowego stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023⁷
- Przeprowadzono analizę trafności każdego z celów w stosunku do zidentyfikowanych problemów.

3.3.1. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze społecznej

Treść wizji:

„W 2023 roku centrum Szczecina charakteryzować się będzie zmniejszeniem skali negatywnych zjawisk społecznych, w szczególności bezrobocia, ubóstwa, uzależnień. W tej części miasta realizowana będzie skuteczna polityka pomocy społecznej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym osobom starszym, samotnym, chorym, niepełnosprawnym.

Nastąpi zwiększenie spójności społecznej oraz wzrost aktywności społecznej mieszkańców.

Obszar rewitalizacji będzie przestrzenią, w której realizowany będzie model zarządzania miastem oparty na partycypacji społecznej.

Zatrzymany i odwrócony zostanie negatywny trend spadku liczby mieszkańców”.

Kryteria oceny	Ocena
Czy nastąpiło wzmocnienie spójności społecznej mieszkańców?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym zmniejszyło się bezrobocie?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym zmniejszyło się ubóstwo?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym zmniejszyła się skala uzależnień?	Tak
Czy realizowana jest skuteczna polityka pomocy społecznej osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym, w tym osobom starszym, samotnym, chorym, niepełnosprawnym?	Tak
Czy można stwierdzić, że obszar rewitalizacji jest przestrzenią, w której realizowany jest model zarządzania miastem oparty na partycypacji społecznej?	Tak
Czy został zatrzymany i odwrócony negatywny trend spadku liczby mieszkańców?	Nie

⁷ Badanie własne stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

Uzasadnienie oceny:

W sferze społecznej LPR identyfikował występowanie następujących problemów i uwarunkowań rozwojowych⁸:

Obszar rewitalizacji wyróżniał się zdecydowanie większym natężeniem problemów społecznych w porównaniu do średniej miejskiej.

Cały obszar rewitalizacji doświadczał znaczącego ubytku liczby mieszkańców.

Starzejące się społeczeństwo było najbardziej widoczne na osiedlu Centrum.

W pozostałych częściach obszaru wskaźniki osób w wieku poprodukcyjnym (na 100 osób w wieku produkcyjnym) były korzystniejsze od średniej gminnej.

Problem starzejącego się społeczeństwa powinien być być rozpatrywany w długoterminowej perspektywie.

O zbliżającym się kryzysie demograficznym świadczył niski udział osób w wieku przedprodukcyjnym w ogólnej liczbie mieszkańców oraz niekorzystna dynamika tego zjawiska (wskaźniki były gorsze od średniej miejskiej).

Wskaźnik osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej na obszarze rewitalizacji był prawie dwukrotnie wyższy od średniej miejskiej.

Inne wskaźniki potwierdzające problemy społeczne to m.in. dotyczące bezrobocia, wykształcenia, przemocy w rodzinie oraz przestępczości.

Demografia

Jednym z kluczowych problemów zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji miasta Szczecin jest trudna sytuacja demograficzna, na którą składają się zarówno wyludnianie, jak i starzenie się ludności. W latach 2015–2023 liczba mieszkańców na osiedlach objętych procesem rewitalizacji zmniejszyła się o 13,3%.⁹ Jest to znaczący spadek, który szczególnie dotyczy ludności w wieku przedprodukcyjnym oraz produkcyjnym. Zmniejszenie się tych grup wiekowych niekorzystnie wpływa na strukturę wiekową miasta, ponieważ wraz z malejącą liczbą młodych osób w wieku produkcyjnym, wzrasta udział osób starszych. To powoduje, że Szczecin staje się miastem o coraz bardziej starzejącym się społeczeństwie, co rodzi poważne wyzwania społeczno-ekonomiczne.

Wzrost liczby osób w wieku senioralnym w istotny sposób wpływa na kształtowanie się potrzeb społecznych. Osoby starsze, szczególnie te dotknięte problemami zdrowotnymi, wymagają wsparcia nie tylko w zakresie opieki zdrowotnej, ale również w ramach szeroko pojętej pomocy społecznej. Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wynika, że głównymi powodami przyznawania świadczeń socjalnych w Szczecinie są długotrwałe lub poważne choroby, ubóstwo oraz niepełnosprawność.¹⁰ Wraz ze wzrostem liczby seniorów, rośnie także liczba jednoosobowych gospodarstw domowych, które są zmuszone korzystać z pomocy społecznej, co dodatkowo obciąża system wsparcia socjalnego.

Taka sytuacja demograficzna wymaga pilnego wprowadzenia odpowiednich rozwiązań w polityce społecznej, które będą skupiały się na wsparciu osób starszych, niesamodzielnych oraz tych, którzy borykają się z problemami materialnymi i zdrowotnymi. Jednocześnie, niezwykle ważnym elementem tej polityki jest stworzenie warunków do aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym i

---

⁸ Lokalny Program Rewitalizacji dla Miasta Szczecin na lata 2017-2023.

⁹ Dane WSO Urząd Miasta Szczecin.

¹⁰ Dane MOPR Szczecin.

kulturalnym. Tego rodzaju działania mają ogromne znaczenie dla zdrowia psychicznego i jakości życia osób starszych, szczególnie tych samotnych, dla których możliwość kontaktu ze społecznością stanowi nie tylko formę aktywności, ale często jedyny sposób na utrzymanie więzi międzyludzkich. Dla wielu seniorów uczestnictwo w takich wydarzeniach to nieoceniona wartość, mająca wpływ na ich codzienne życie. Takie działania są inicjowane przez Miasto Szczecin.

Podsumowując, obecna sytuacja demograficzna na rewitalizowanych osiedlach Szczecina wymaga pilnych działań na wielu poziomach. Z jednej strony konieczne jest kontynuowanie wzmocnienia wsparcia socjalnego i opieki nad osobami starszymi, z drugiej – promowanie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym. Szczególna uwaga wciąż powinna być skierowana na zróżnicowanie polityk, aby odpowiednio uwzględniać specyfikę poszczególnych osiedli. Odpowiednio dostosowane działania mogą nie tylko poprawić jakość życia obecnych mieszkańców, ale także przeciwdziałać dalszemu wyludnieniu się tego obszaru oraz sprzyjać zrównoważonemu rozwojowi Szczecina.

Pomoc społeczna

Pomoc społeczna na obszarze rewitalizacji, choć obejmowała stosunkowo niewielką liczbę osób, cechowała się znacznie wyższym natężeniem niż w pozostałych częściach Szczecina. W 2015 roku udział osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w ogólnej licznie ludności na obszarze rewitalizacji wyniósł 8,07%.¹¹ Wg danych z 2020 roku niski poziom dochodów mieszkańców tych obszarów obrazowała kwota należnego podatku dochodowego, przeliczona na jednego podatnika, która wynosiła średnio na obszarze trzech rewitalizowanych dzielnic nieco ponad 2501 złotych rocznie, podczas gdy w całym mieście była to kwota 3400 złotych.¹²

Z danych Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie wynika, że dominującą grupą wśród osób korzystających z pomocy społecznej są jednoosobowe gospodarstwa domowe. W 2022 roku z pomocy społecznej korzystało 4026 jednoosobowych gospodarstw, w porównaniu do 850 gospodarstw wieloosobowych. Warto zauważyć, że liczba gospodarstw wieloosobowych objętych wsparciem znacząco spadła w latach 2018–2022 (z 2290 do 850), podczas gdy spadek liczby gospodarstw jednoosobowych był mniej dynamiczny (z 6210 do 4026). Dane te wskazują, że samotność, szczególnie wśród osób starszych, pozostaje poważnym problemem społecznym w Szczecinie, również na obszarze rewitalizacji.

W okresie 2018–2022 nastąpił wyraźny spadek liczby rodzin objętych pomocą społeczną z różnych powodów. W przypadku długotrwałej lub ciężkiej choroby liczba ta zmniejszyła się o 23%, z powodu ubóstwa – o 40%, niepełnosprawności – o 33%, a bezrobocia – o 47%. Warto również odnotować 50% spadek liczby rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi oraz ochroną macierzyństwa, 27% spadek dotyczący rodzin dotkniętych alkoholizmem oraz 17% spadek w przypadku bezdomności. Wzrost liczby świadczeń odnotowano jedynie w przypadku rodzin dotkniętych sytuacją kryzysową (wzrost o 2%) oraz narkomanią (wzrost o 8%).

Ogółem na obszarze rewitalizacji w porównaniu z 2017 rokiem, zmniejszył się udział osób korzystających z zasiłków pomocy społecznej w ogólnej licznie mieszkańców i wyniósł w 2023 r. 4,0%.¹³ Na tle innych osiedli to stosunkowo wysoki odsetek. Około 1,5% mieszkańców korzysta z pomocy społecznej z powodu ubóstwa, a blisko 2% pobiera świadczenia na dożywianie dzieci.¹⁴

---

¹¹ Dane Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie - MOPR (LPR).

¹² Dane Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie

¹³ Dane pozyskane na potrzeby ewaluacji z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie - MOPR

¹⁴ Ibidem.

Integracja społeczna

Poza problemami strukturalnymi, związanymi z kondycją ekonomiczną, sfera społeczna na obszarze rewitalizowanym kształtowana jest przez szereg zjawisk dotyczących dynamiki i jakości życia lokalnych społeczności. Te procesy, obserwowane w skali dzielnic, odzwierciedlają zarówno oceny przestrzeni publicznej, jak i jej braków, wpływając na poziom integracji społecznej oraz udział mieszkańców w życiu publicznym i korzystanie z dostępnej infrastruktury.

Przestępczość

W 2015 roku na obszarze rewitalizacji odnotowano 33,24 przestępstw na 1000 mieszkańców.¹⁵ W 2020 roku - prawie 32 przestępstwa, co było wynikiem wyższym niż średnia dla całego Szczecina.¹⁶ Według danych pozyskanych za 2023 r. wartość ta wyniosła 51,5.¹⁷

W latach 2018–2022 liczba przestępstw stwierdzonych przez policję na 1000 mieszkańców Szczecina spadła z 33,88 do 27,87. Mimo tego spadku, wskaźnik przestępczości w Szczecinie w 2022 roku wciąż przewyższał średnie wartości zarówno dla województwa zachodniopomorskiego (22,81), jak i dla kraju (22,28).¹⁸ Wzrost liczby przestępstw w przeliczeniu na 1000 mieszkańców w okresie realizacji programu rewitalizacji wskazuje na strukturalne problemy, które wymagają dalszych działań naprawczych. Wysoki poziom przestępczości na obszarze objętym LPR może być związany z ich funkcją jako centrów handlowych, usługowych i rekreacyjnych, przyciągających zarówno mieszkańców, jak i przyjezdnych. Wpływ na to ma również natężenie na tym obszarze lokali rozrywkowych, które są licznie odwiedzane, szczególnie w okresie weekendowym. Pomimo wysokich wskaźników, mieszkańcy nie odczuwają szczególnie poczucia zagrożenia na tym obszarze.¹⁹

Uzupełnienie dokonanej oceny wynikami przeprowadzonego badania stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023²⁰

Niepokojące są wyniki odpowiedzi na pytanie o działania organizacji pozarządowych. Zostały one ocenione pozytywnie przez 14,9% badanych osób, które określiły je „zdecydowanie dobrze”, a 9,5% „raczej dobrze”. Jednak 58% respondentów zaznaczyło, że kwestia ta ich nie dotyczy lub nie mają zdania na ten temat. To może wskazywać, że wiele osób nie jest świadomych działań NGO lub nie korzysta z ich wsparcia. Również 7,2% pytanych oceniło te działania negatywnie, co może sugerować, że NGO mają problem z dostępnością lub widocznością swoich inicjatyw. Pomimo generalnie pozytywnych ocen ogromna liczba odpowiedzi „nie wiem” sugeruje potrzebę większej promocji działań NGO, aby mieszkańcy byli świadomi oferowanej pomocy. Istnieje możliwość, że NGO koncentrują się na wybranych obszarach, co ogranicza ich zasięg i wpływ na szersze grupy mieszkańców. W tym kontekście interesujący jest rozkład odpowiedzi na pytanie o dostępność miejsc spotkań integrujących mieszkańców. Jedna czwarta pytanych nie ma w tej kwestii zdania lub stwierdza, że temat ich nie dotyczy. Świadczy to o tym, że w dziedzinie aktywności publicznej wciąż tkwią duże rezerwy do poprawy lub zwiększenia zaangażowania. Dobrze i zdecydowanie dobrze ocenia sytuacja w omawianej dziedzinie odpowiednio 31% oraz 25% pytanych. Statystyka odpowiedzi na inne pytanie w ramach badania świadczy o tym, że w życiu Śródmieścia (w organizowanych tu

¹⁵ Dane Policji Wojewódzkiej w Szczecinie (LPR).

¹⁶ Dane Policji Wojewódzkiej w Szczecinie. Diagnoza GPR.

¹⁷ Dane pozyskane na potrzeby ewaluacji z Policji Wojewódzkiej w Szczecinie.

¹⁸ Dane Policji Wojewódzkiej w Szczecinie. Diagnoza GPR.

¹⁹ Patrz: wyniki badania stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

²⁰ Badanie własne stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

impresach, wyborach, obchodach świąt) uczestniczy 43% pytaných, dla kolejnych 16% jest to udział oceniany jako średni. Kontakty z sąsiadami 31% respondentów ocenia jako zdecydowanie dobre, 45% jako raczej dobre, 17% jako średnie, zaledwie 5% jako złe. 56,2% respondentów nie potrafiło ocenić warunków do aktywności obywatelskiej, 25% oceniło warunki jako dobre, a prawie co dziesiąty - jako złe.

Bezpieczeństwo jest dobrze oceniane, z 36,3% głosów za opcją „raczej dobrze” i 26% wybierających odpowiedź „zdecydowanie dobrze”. Negatywne oceny są jednak zauważalne (12% „raczej złe” i 7,1% „zdecydowanie złe”), co świadczy o dość wysokim poczuciu bezpieczeństwa w mieście. Mimo to negatywne oceny mogą dotyczyć specyficznych obszarów, gdzie występują problemy związane z przestępczością. Wysoki poziom poczucia bezpieczeństwa może być wynikiem skutecznych działań policji i miejskich służb porządkowych, jak również inwestycji w monitoring. Niemniej jednak negatywne oceny mogą wskazywać na potrzebę wzmocnienia działań w konkretnych lokalizacjach lub podjęcia dodatkowych inicjatyw. Większość osób pomimo odpowiedzi, że czują się bezpiecznie mówiła, że na danym terenie występuje znaczący brak interwencji policji i miejskich służb porządkowych (głównie na terenie deptaku Bogusława i ulicach go otaczających).

Niejednoznaczna jest ocena jakości i dostępności usług opieki zdrowotnej. Mniej więcej 40% badanych stwierdza, że jest dobrze lub złe, 15% nie daje tu zdecydowanej odpowiedzi. W trakcie pogłębiania tego tematu okazało się, że jeżeli chodzi o jakość usług zdrowotnych to respondenci, którzy odpowiadali pozytywnie mówili o obiektach związanych z opieką zdrowotną, będących w obszarze rewitalizacji, natomiast oceniający negatywnie brali pod uwagę ogólną złą opinie o NFZ myśląc o jej strukturze w całym kraju.

76,2% osób pytaných o ocenę wsparcia osób bezrobotnych stwierdziło, że ta kwestia ich nie dotyczy. Pozostali byli niejednoznaczni w swojej ocenie, gdyż 7,2% miało pozytywne zdanie, 7% - negatywne, a 9,6% oceniło wsparcie neutralnie.

67,2% osób, które pytano o jakość pomocy społecznej nie potrafiła ocenić tego obszaru. Osoby, które dokonały oceny były przeważnie zadowolone (15,8%), jedynie 7,5% osób oceniło sytuację w obszarze pomocy społecznej jako złą.

65,5% zapytaných o ocenę oferty spędzania czasu wolnego dla seniorów nie miało zdania w tej kwestii. 19,4% oceniło aktualną ofertę pozytywnie, a 7,5% negatywnie.

Pozytywnie oceniono dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami, gdyż ponad 60% dobrze ocenia tę kwestię, 13,2% oczekuje poprawy w tym zakresie.

Aby osiągnąć wizję, zakładano realizację celu głównego nr 1 oraz szczegółowych z zakresu sfery społecznej. Poniżej znajduje się analiza trafności każdego z celów w stosunku do zidentyfikowanych problemów.

Cel 1. Ograniczenie negatywnych zjawisk społecznych i budowanie tożsamości lokalnej poprzez wzrost aktywności społecznej mieszkańców OR

Cel 1 rewitalizacji koncentruje się na ograniczeniu negatywnych zjawisk społecznych oraz wzmacnianiu tożsamości lokalnej w obszarze rewitalizacji. Wskazuje na potrzebę wzrostu aktywności społecznej mieszkańców, co jest kluczowe dla poprawy jakości życia w tych obszarach.

W kontekście zdiagnozowanych problemów, takich jak ubóstwo, bezrobocie, marginalizacja oraz brak dostępu do kultury, działania realizowane w ramach celu mają na celu wsparcie mieszkańców w

przewycięzaniu trudności oraz budowaniu więzi międzyludzkich. Współpraca lokalnych instytucji i organizacji oraz wzmocnienie strukturalnych powiązań społecznych są niezbędne do tworzenia trwałych rozwiązań i zintegrowania mieszkańców z ich otoczeniem.

Wzmacniając kapitał społeczny oraz promując aktywność obywatelską, cel ten stawia sobie za zadanie poprawę jakości życia mieszkańców oraz ich integrację w życie lokalnej społeczności. Wsparcie różnych grup, takich jak dzieci, młodzież, osoby starsze oraz osoby borykające się z problemami społecznymi, jest kluczowe dla budowania otwartego i solidarnego społeczeństwa.

Ostatecznie, realizacja celu 1 jest odpowiedzią na rosnące oczekiwania społeczności lokalnej, dotyczące uczestnictwa w procesach decyzyjnych oraz dostępu do wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych. Dzięki skoordynowanym działaniom możliwe jest stworzenie lokalnej wspólnoty, która będzie zdolna do samodzielnego rozwiązywania problemów, co przyczyni się do długofalowego rozwoju obszarów rewitalizowanych.

1.1. Realizacja kompleksowej pomocy społecznej oraz pracy socjalnej na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji

Trafność tego kierunku wynika z utrzymujących się problemów społecznych, takich jak ubóstwo, bezrobocie i uzależnienia, które były zidentyfikowane w diagnozie. Kompleksowa pomoc społeczna oraz wsparcie socjalne mogą pomóc w łagodzeniu marginalizacji, która dotyka wielu mieszkańców obszaru rewitalizacji. Praca socjalna wspiera osoby w trudnych sytuacjach życiowych, wpływając na ich aktywizację i integrację społeczną, co jest szczególnie istotne w kontekście niskiego poziomu kapitału społecznego. Tego rodzaju działania są zgodne z rosnącymi oczekiwaniami mieszkańców na poprawę jakości życia i stabilności ekonomicznej, co również przyczynia się do zmniejszenia skali negatywnych zjawisk społecznych.

1.2. Kształtowanie tożsamości mieszkańców poprzez przeciwdziałanie marginalizacji ekonomicznej i społecznej oraz budowanie kapitału społecznego

Marginalizacja ekonomiczna i społeczna jest istotnym problemem, który prowadzi do izolacji oraz wykluczenia wielu mieszkańców obszaru rewitalizacji. Budowanie tożsamości lokalnej w oparciu o kapitał społeczny jest kluczowe, ponieważ wzmacnia więzi międzyludzkie i promuje współpracę na poziomie lokalnym. Kształtowanie tożsamości mieszkańców może odbywać się poprzez działania mające na celu zwiększenie zaangażowania społecznego i tworzenie wspólnoty. Działania te odpowiadają na potrzebę mieszkańców do wzrostu poczucia przynależności do miejsca zamieszkania oraz wspólnego dążenia do poprawy jakości życia. Poprzez przeciwdziałanie marginalizacji, można wspierać tworzenie trwałych struktur społecznych, co przyczynia się do integracji i solidarności mieszkańców.

1.3. Wzmocnienie struktur instytucjonalnych, szczególnie organizacji i podmiotów odwołujących się do centrum i śródmieścia jako miejsca swego funkcjonowania, będących łącznikiem między mieszkańcami a politykami rozwoju miasta

Brak silnych instytucji lokalnych, które stanowiłyby platformę do komunikacji między mieszkańcami a decydentami, to problem, który ogranicza partycypację społeczną. Wzmocnienie tych struktur pozwala na lepsze reprezentowanie interesów mieszkańców w procesach decyzyjnych. Instytucje te mogą działać jako pośrednicy między obywatelami a władzami, co jest istotne dla budowania kapitału społecznego i wzmacniania tożsamości lokalnej. Działania te są również odpowiedzią na potrzebę bardziej transparentnego i partycypacyjnego modelu zarządzania miastem, co jest coraz bardziej pożądane przez społeczność lokalną.

1.4. Przeciwdziałanie przestępczości na obszarze rewitalizacji, związanej z nakładaniem się negatywnych zjawisk społecznych i przestrzennych

Wysoka koncentracja przestępczości, wynikająca z nałożenia się negatywnych zjawisk społecznych, jak ubóstwo czy bezrobocie, stanowi jedno z głównych wyzwań rewitalizacji. Działania przeciwdziałające przestępczości, takie jak zwiększenie obecności służb porządkowych czy wprowadzenie działań prewencyjnych, są niezbędne, aby poprawić bezpieczeństwo mieszkańców. Poprawa bezpieczeństwa wpływa bezpośrednio na jakość życia i sprzyja większej aktywności społecznej. Oczekiwania mieszkańców, by przestrzeń, w której żyją, była bezpieczna, rosną, co czyni ten kierunek działań niezwykle aktualnym.

1.5. Zwiększenie dostępu do kultury poprzez pobudzenie popytu na kulturę

Brak oferty kulturalnej na obszarach rewitalizacji prowadzi do izolacji społecznej i obniżonego poziomu aktywności społecznej. Pobudzenie popytu na kulturę może ożywić lokalne społeczności, dając mieszkańcom więcej okazji do integracji oraz budowania tożsamości lokalnej. Kultura jest nie tylko formą rozrywki, ale też narzędziem wzmacniającym kapitał społeczny, wspólnotowość oraz identyfikację z miejscem zamieszkania. Zwiększony dostęp do kultury odpowiada również na potrzeby edukacyjne oraz rozwijające aspiracje mieszkańców, szczególnie w kontekście starzejącego się społeczeństwa, które potrzebuje nowych form aktywności.

1.6. Przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu osób starszych, m.in. poprzez pracę socjalną i pomoc społeczną oraz zwiększanie aktywności seniorów

Starzejące się społeczeństwo na obszarze rewitalizacji wymaga szczególnej uwagi. Osoby starsze często stają się wykluczone z życia społecznego, co pogłębia ich izolację i samotność. Wsparcie socjalne oraz tworzenie programów aktywizujących seniorów jest istotne, aby przeciwdziałać ich wykluczeniu. Działania te są odpowiedzią na demograficzne zmiany, jakie zachodzą na obszarze rewitalizacji, i jednocześnie wspierają aspiracje mieszkańców do lepszej jakości życia w późniejszych latach.

1.7. Wspieranie włączenia dzieci i młodzieży do udziału w życiu lokalnym

Zdiagnozowany brak oferty skierowanej do dzieci i młodzieży prowadzi do ich wycofania z życia lokalnego. Wspieranie ich włączenia w społeczność jest kluczowe dla budowania kapitału społecznego i przeciwdziałania marginalizacji młodego pokolenia. Tworzenie przestrzeni i programów angażujących dzieci i młodzież może pomóc w przeciwdziałaniu negatywnym zjawiskom, takim jak przestępczość wśród młodzieży, oraz kształtować odpowiedzialne, zaangażowane społeczeństwo.

1.8. Aktywizacja jednostek pomocniczych samorządu lokalnego, w szczególności delegowanie zadań i kompetencji aktywizacyjnych na szczebel osiedlowy/dzielnicowy

Delegowanie zadań na poziom osiedli i dzielnic pozwala na bardziej elastyczne i lokalnie zorientowane podejście do rozwiązywania problemów. Lokalne jednostki samorządu mogą szybciej reagować na potrzeby mieszkańców i angażować ich w procesy decyzyjne. Aktywizacja na poziomie dzielnic sprzyja budowaniu kapitału społecznego i zwiększa poczucie współodpowiedzialności mieszkańców za ich otoczenie. Tendencja do decentralizacji w zarządzaniu przestrzenią miejską odpowiada na potrzeby społeczności lokalnych do większej autonomii i bezpośredniego wpływu na decyzje dotyczące ich okolic.

1.9. Wspieranie i promowanie partycypacji społecznej oraz zwiększanie udziału mieszkańców w procesach podejmowania decyzji związanych z realizacją miejskich przedsięwzięć i projektów

Brak aktywnego udziału mieszkańców w procesach decyzyjnych ogranicza rozwój kapitału społecznego oraz skuteczność programów rewitalizacyjnych. Promowanie partycypacji społecznej poprzez edukację oraz wsparcie dla lokalnych inicjatyw zwiększa zaangażowanie mieszkańców i pozwala na lepsze dostosowanie projektów do ich potrzeb. Działania te są odpowiedzią na rosnące aspiracje społeczeństwa do aktywnego uczestnictwa w życiu miasta oraz budowania odpowiedzialnej i zaangażowanej wspólnoty.

1.10. Prowadzenie działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom oraz wspieranie osób uzależnionych i doświadczających przemocy w rodzinie

Uzależnienia oraz przemoc domowa to jedne z najpoważniejszych problemów społecznych zidentyfikowanych na obszarze rewitalizacji. Prowadzenie działań profilaktycznych oraz wspieranie osób dotkniętych tymi problemami ma kluczowe znaczenie dla poprawy jakości życia społecznego i ograniczenia wykluczenia. Te działania odpowiadają na potrzeby mieszkańców, którzy oczekują wsparcia w walce z uzależnieniami i problemami rodzinnymi, a także na rosnącą świadomość społeczną na temat przemocy domowej.

1.11. Edukowanie dzieci i młodzieży oraz wzmocnienie kompetencji rodzicielskich

Brak wsparcia dla dzieci i młodzieży, a także niskie kompetencje rodzicielskie, mogą prowadzić do wielu problemów społecznych, w tym przestępczości oraz uzależnień. Edukowanie młodych ludzi oraz wsparcie dla rodziców pozwala na lepsze przygotowanie młodzieży do dorosłego życia oraz poprawia funkcjonowanie rodzin, co wpływa pozytywnie na społeczność lokalną.

Identyfikacja celu i kierunków działań w jego obrębie jest aktualna i trafna.

3.3.2. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze przestrzenno-funkcjonalna i sferze technicznej

Treść wizji dotyczący sfer przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej:

„Centrum miasta stanie się pożądanym miejscem do zamieszkania.

Obszar rewitalizacji charakteryzować się będzie rosnącą jakością przestrzeni mieszkaniowych jak też przestrzeni publicznych oraz oferty usługowej, kulturalnej, rekreacyjnej, edukacyjnej”.

Kryteria oceny	Ocena
Czy na obszarze rewitalizowanym nastąpiła poprawa jakości przestrzeni mieszkaniowej?	Tak
Czy Centrum stał się pożądanym miejscem do zamieszkania?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym nastąpiła poprawa jakości przestrzeni publicznych?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym nastąpiła poprawa jakości oferty usługowej?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym nastąpiła poprawa jakości oferty kulturalnej?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym nastąpiła poprawa jakości oferty rekreacyjnej?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym jakość oświaty jest oceniana pozytywnie ?	Tak

Uzasadnienie oceny:

Sfera przestrzenno-funkcjonalna w ramach LPR została scharakteryzowana przez występowanie następujących problemów i uwarunkowań rozwojowych:

Obszar rewitalizacji charakteryzował się lepszą dostępnością do usług publicznych w porównaniu do średniej miejskiej.

Istniał dobry dostęp do służby zdrowia, edukacji oraz komunikacji publicznej.

W obszarze objętym rewitalizacją występują różnicowania związane z organizacją oraz poziomem rozwoju przestrzeni funkcjonalnej. Centrum miasta odgrywa kluczową rolę, dzięki koncentracji usług, w tym tych sprzyjających integracji społecznej. Przykładem takiej przestrzeni jest plac Grunwaldzki, którego historia sięga lat 60. XIX wieku. Choć część kamienic przetrwała okres II wojny światowej, reszta obszaru była przebudowywana w późniejszych latach. Obecnie plac pełni funkcję miejsca spotkań mieszkańców, a dzięki dobrze zaprojektowanej i zazielenionej przestrzeni ma potencjał do wzmacniania więzi społecznych. Ważną rolę w tej dzielnicy odgrywają również obiekty kulturalne. Willa Lentza, która przeszła gruntowny remont w latach 2018-2019, kosztujący ponad 20 milionów złotych, przyczyniła się do modernizacji budynku, przywrócenia jego autentycznego charakteru oraz przystosowania do działalności kulturalnej. W styczniu 2021 roku powstała tam nowa instytucja kultury, co zwiększyło atrakcyjność osiedla Centrum. Mieszkańcy doceniają bliskość usług, dostęp do zieleni oraz dobrą komunikację miejską.

Osiedle Turzyn również wyróżnia się koncentracją usług publicznych, co pozytywnie wpływa na ocenę jakości życia przez mieszkańców. Wysoko oceniana jest dostępność placówek opiekuńczych i edukacyjnych, jak również infrastruktura rekreacyjna. Boiska i place zabaw przy szkołach i przedszkolach są ogólnodostępne i w dobrym stanie technicznym. Niemniej jednak, stan

infrastruktury w parkach budzi zastrzeżenia – mieszkańcy wskazali ogródek jordanowski oraz park Noakowskiego jako szczególnie zaniedbane.²¹ Mimo to, dostrzegają ich potencjał; po odpowiedniej modernizacji te tereny mogłyby stać się miejscem integracji lokalnej społeczności.

Osiedle Turzyn pełni funkcje centrum usług ponadlokalne. Jest osiedlem o zwartej zabudowie, 98% zabudowy mieszkalnej stanowi zabudowa wielorodzinna; 61% - udział powierzchni objętej różnymi formami ochrony krajobrazu kulturowego. Mnogość budynków zabytkowych. Uciążliwości w ruchu drogowym. Niewystarczający dostęp do zieleni ogólnodostępnej. Odnotowuje się tu nieco poniżej średniej dla miasta liczbę procesów budowlanych innych niż budowa nowych budynków, co świadczy o niedostatecznym stanie technicznym budynków.

W Centrum mieszkańcy wysoko oceniają dostęp do komunikacji miejskiej, a wyremontowane główne ulice oraz chodniki przyczyniły się do uspokojenia ruchu.²² Część ulic została wyłączona z ruchu samochodowego, co poprawiło komfort pieszych i rowerzystów. Miasto Szczecin aktywnie dąży do poprawy jakości i dostępności komunikacji publicznej, co zostało ujęte w Planie zrównoważonej mobilności Szczecińskiego Obszaru Metropolitalnego do 2030 roku. Dokument ten zakłada m.in. zmniejszenie ruchu samochodowego, redukcję zanieczyszczenia powietrza i hałasu, przeciwdziałanie wykluczeniu transportowemu oraz promowanie rozwiązań sprzyjających pieszym i rowerzystom. W planach znajduje się także poprawa funkcjonowania transportu zbiorowego, zwiększenie dostępności usług oraz podniesienie bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

W obrębie poszczególnych dzielnic i osiedli występują zróżnicowania. Mimo ogólnie wysokiej oceny Centrum, mieszkańcy dostrzegają pewne deficyty, takie jak niedostateczna liczba nowych lub wyremontowanych placów zabaw oraz brak ciszy i spokoju. Wskazują również na problemy z miejscami parkingowymi, porządkiem i czystością.²³ Choć mieszkańcy korzystają z bliskości wielu funkcji miejskich, są zmuszeni dzielić przestrzeń z osobami przybywającymi z innych rejonów, co może negatywnie wpływać na jakość życia.

Wskaźniki dotyczące dostępności pieszej do lekarza, dostępności centrów usługowych, dostępności komunikacji publicznej, dostępności do budowanej Szczecińskiej Kolei Metropolitalnej oraz średniej ceny gruntów zostały wyliczone na podstawie opracowań analitycznych zawartych w projekcie Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta Szczecin w tomie Uwarunkowania pozwalają ocenić na ile funkcjonalne dla mieszkańców są poszczególne rejony miasta. Najczęściej to centralne obszary osiągają wysokie wartości wskaźników w porównaniu do nowopowstałych osiedli, które często pozbawione są funkcji usługowej oraz są słabo skomunikowane i wyposażone w sieć publiczną. Powierzchnia obszarów w zasięgu dojścia pieszego do podstawowej opieki zdrowotnej w 2020 r. (% udział): najwyższym współczynnikiem powierzchni osiedla, z której pieszo można dostać się do lekarza charakteryzowało się osiedle Turzyn (100%). Śródmieście Zachód - 86,8%, natomiast Centrum uzyskał wskaźnik 73,8%.²⁴

Podobnie powierzchnia obszarów w zasięgu dojścia pieszego do lokalnych centrów usługowych była najwyższa w Centrum i Śródmieściu Północ.

W Centrum należy zwrócić uwagę na zmiany w funkcji mieszkań. Coraz więcej lokali mieszkalnych, po wyremontowaniu, przekształcanych jest w apartamenty dostępne w krótkim wynajmie. To zjawisko może prowadzić do wzrostu cen mieszkań, co w konsekwencji wypycha mniej zamożnych mieszkańców z Centrum oraz negatywnie wpływa na więzi sąsiedzkie.

---

²¹ Badanie własne stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

²² Ibidem.

²³ Ibidem.

²⁴ Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Szczecina. 2021.

Centrum pełni rolę centrum usług ponadlokalnych. Jest osiedlem o zwartej zabudowie, 95% zabudowy mieszkalnej stanowi zabudowa wielorodzinna; 76% - udział powierzchni objętej różnymi formami ochrony krajobrazu kulturowego.²⁵ Występuje mnogość budynków zabytkowych ale także uciążliwości w ruchu drogowym. Odnotowuje się tu relatywnie wysoką liczbę procesów budowlanych innych niż budowa nowych budynków, co świadczy o degradacji obiektów, w tym obiektów zabytkowych.

Sfera techniczna

W sferze technicznej LPR identyfikował występowanie następujących problemów i uwarunkowań rozwojowych:

- Na obszarze rewitalizacji występowały problemy techniczne.
- Wartość wskaźników dotyczących udziału budynków historycznych oraz liczby gminnych budynków mieszkalnych objętych działaniami termomodernizacyjnymi wskazywała na te trudności.

Osiedla Centrum, Śródmieścia Północ, Turzyn wyróżniają się dobrą sytuacją w sferze przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej.

Nieruchomości

Stan techniczny nieruchomości ma istotny wpływ na wartość oraz atrakcyjność osiedli dla uczestników rynku. W Centrum średnie ceny gruntu są znacznie wyższe w porównaniu do średnich cen nieruchomości w innych obszarach Szczecina. Od wczesnych lat 90-tych w tym rejonie prowadzone były działania modernizacyjne i remontowe zasobów mieszkaniowych. Wysokie ceny nieruchomości przyczyniły się do wypierania dotychczasowych mieszkańców, którzy osiedlają się w innych dzielnicach Szczecina. W latach 2015-2020 dynamika spadku liczby mieszkańców w Centrum była najwyższa w obszarze rewitalizacji, a prognozy wskazują, że trend ten będzie się utrzymywał, co związane jest z atrakcyjnością lokalizacji dla różnorodnych usług związanych z wynajmem mieszkań.²⁶

Na osiedlu Turzyn średnia cena gruntów jest dwuipółkrotnie wyższa niż w całym mieście.²⁷

Istotnym elementem działań rewitalizacyjnych są modernizacje i remonty, zarówno ujęte w Lokalnym Programie Rewitalizacji, jak i podejmowane równoległe przez lokalny samorząd, mieszkańców oraz podmioty komercyjne. Zauważalne jest zróżnicowanie przestrzenne w skali miasta; w Centrum odnotowano dwukrotnie większą liczbę zamierzeń budowlanych związanych z modernizacją obiektów w przeliczeniu na 1000 mieszkańców niż w całym mieście. Zarządcy zasobów mieszkaniowych w Centrum stają przed wyzwaniem związanym z remontami wewnątrz kamienic oraz odpowiednim zagospodarowaniem wspólnych przestrzeni, takich jak dziedzińce. W Śródmieściu Północ również prowadzone są prace modernizacyjne, choć często ograniczają się one do frontów budynków, które są ocieplane i odnawiane, podczas gdy wewnętrzne prace są znacznie rzadsze. Wiele kamienic nadal ma toalety na korytarzach lub półpiętrach, a niektóre toalety zewnętrzne usytuowane są w podwórzach. Niekorzystny stan techniczny części zabudowy kamienicznej pozostaje jednym z głównych problemów.²⁸

Estetyka przestrzeni

Ogólna estetyka przestrzeni w Centrum charakteryzuje się uporządkowaną zielenią miejską oraz odnowionymi fasadami kamienic. W osiedlu Śródmieście Północ potrzeby inwestycyjne dotyczą

---

²⁵ Ibidem.

²⁶ Ibidem.

²⁷ Ibidem.

²⁸ Ibidem.

uzupełnienia wartości funkcjonalno-przestrzennych, ochrony krajobrazu kulturowego w zachodniej i wschodniej części osiedla, zwiększenia udziału zieleni urządzonej, złagodzenia efektów wyspy ciepła oraz poprawy komfortu termicznego. Istnieje także potrzeba rozbudowy układu tras rowerowych i ciągów pieszych oraz ich integracji z pozostałymi osiedlami. Mieszkańcy oczekują rozwoju terenów zieleni w pobliżu miejsc zamieszkania, co jest wynikiem struktury demograficznej osiedla.²⁹

Po zakończeniu przebudowy alei Wojska Polskiego mieszkańcy i przedsiębiorcy zyskali nowe ulice, chodniki i otoczenie z mnóstwem zieleni, a także nowe, ujednoczone zasady zagospodarowania ogródków gastronomicznych. Nowa jakość alei Wojska Polskiego, wynikająca z gruntownej rewitalizacji i remontów, wymaga wprowadzenia ujednoczonych zasad zagospodarowania ogródków. Ustalenia dotyczą zagospodarowania przestrzeni i zgodności z zasadami przyjętymi w obowiązujących planach miejscowych. Nowe warunki dotyczą zagospodarowania ogródków gastronomicznych w al. Wojska Polskiego (pomiędzy pl. Zwycięstwa a pl. Szarych Szeregów). Obszar alei Wojska Polskiego oraz pobliskie place podzielono na trzy zróżnicowane tereny A, B, C, na których obowiązują odmienne zasady zagospodarowania ogródków gastronomicznych, zależne od kompozycji nawierzchni i przekroju alei.

Transport i komunikacja

Transport i komunikacja w Szczecinie mają swoje mocne i słabe strony, w zależności od obszaru. Obszar Centrum jest bardzo dobrze skomunikowany z innymi jednostkami miasta za pomocą środków publicznego transportu zbiorowego. Podobnie, Osiedle Śródmieście Północ i Turzyn również korzystają z dobrej komunikacji transportem publicznym z innymi szczecińskimi osiedlami.

Stan techniczny infrastruktury transportowej pozostawia wiele do życzenia w wielu częściach miasta. Na Turzynie mieszkańcy zwracają uwagę na zły stan infrastruktury komunikacyjnej.³⁰ Dziury i nierówności na chodnikach stanowią realne zagrożenie dla użytkowników, a wysokie lub połamane krawężniki są barierą architektoniczną dla osób z niepełnosprawnościami oraz utrudniają poruszanie się z wózkiem dziecięcym. Wiele osiedli boryka się także z brakiem oświetlenia, co dodatkowo pogarsza komfort poruszania się po zmroku.

Mieszkańcy zwracają również uwagę na zły stan techniczny osiedlowych ulic, brak dobrze oznakowanych przejść dla pieszych oraz niedostateczną liczbę przejść z sygnalizacją świetlną. Brakuje także elementów spowalniających ruch, co prowadzi do niebezpiecznych sytuacji na osiedlowych uliczkach. Mieszkańcy oczekują działań ze strony miasta, aby ograniczyć ruch ciężarówek w tych rejonach. Pomimo dobrze układającej się współpracy społeczności z lokalnym komisariatem policji i strażą miejską, problemem pozostaje nadmierna prędkość kierowców oraz łamanie zakazów parkowania.³¹

Dostępność przestrzeni i usług publicznych

Dostępność przestrzeni i usług publicznych w Szczecinie różni się w zależności od osiedla. W Centrum, podobnie jak w większości obszarów miejskich, pojawiają się problemy ze standardem dostępności. Osoby starsze oraz osoby z niepełnosprawnościami napotykają wiele barier architektonicznych. Jednak nowy wizerunek dzielnicy, z szerokimi i równymi chodnikami oraz wyremontowanymi ulicami, znacznie poprawia sytuację. Mieszkańcy mają dobry dostęp do lokalnych centrów usługowych oraz placówek podstawowej opieki medycznej. Choć sieć połączeń komunikacji publicznej jest zadowolająca, brakuje ciągłości ścieżek rowerowych, co utrudnia bezpieczne i komfortowe poruszanie

---

²⁹ Badanie własne stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

³⁰ Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Szczecina. 2021.

³¹ Ibidem.

się w obrębie osiedla oraz łączenie z innymi obszarami. Deficytem w Centrum jest dostęp do miejsc parkingowych, co kumuluje problemy związane z mobilnością miejską, wynikającą z korzystania z indywidualnych środków transportu. Rosnąca liczba samochodów w gospodarstwach domowych oraz niewidoczna w statystykach liczba osób wynajmujących mieszkania generują popyt na miejsca parkingowe.

Spółeczność lokalna osiedla Turzyn ma dobry dostęp do placówek podstawowej opieki zdrowotnej, a linia 406 (SKM) przebiega w pobliżu miejsc zamieszkania mieszkańców. Choć lokalne centra usługowe są stosunkowo blisko, dojście piesze może stanowić pewne utrudnienie. W tej części miasta odnotowano większą liczbę zamierzeń budowlanych polegających na modernizacji istniejących obiektów niż średnio w Szczecinie.

Uzbrojenie terenu

Osiedle Centrum cechuje wysoki poziom zainwestowania w środowiskową infrastrukturę techniczną, w tym wodno-kanalizacyjną oraz ciepłowniczą. Osiedle jest w zasięgu miejskiej wyspy ciepła.

Uzupełnienie dokonanej oceny wynikami przeprowadzonego badania stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023³²

Dla ¾ respondentów Śródmieście jest dobrym miejscem do życia. To w dużym stopniu koresponduje z generalnym stosunkiem badanych do życia. Wśród nich 48% jest zdecydowanie zadowolone z życia, kolejnych 30% raczej zadowolonych, 19% udzieliło na to pytanie odpowiedzi „średnio”. Zadowolenie ze swych przyjaciół i znajomych wyraża 65% pytanym, 80% - z życia rodzinnego, prawie 70% - z życia zawodowego, 80% z warunków mieszkaniowych, podobny odsetek ze stanu zdrowia i perspektyw na przyszłość.

W przypadku oferty kulturalnej, przeważająca większość respondentów ocenia ją pozytywnie, co odzwierciedla się w liczbie głosów: 47,2% „raczej dobrze” oraz 16,7% „zdecydowanie dobrze”. Warto jednak przyjrzeć się bliżej rozkładowi tych wyników. Pomimo ogólnie pozytywnych ocen część osób (łącznie 13,8% respondentów) ma pewne zastrzeżenia, oceniając ofertę kulturalną jako „raczej źle” lub „zdecydowanie źle”. To może sugerować, że mimo ogólnego zadowolenia, istnieją grupy mieszkańców, które nie czują, że oferta kulturalna miasta spełnia ich oczekiwania. Możliwe, że pewne aspekty kultury (np. oferta dla młodzieży, seniorów lub mniejszości i poszczególnych środowisk lokalnych) potrzebują lepszego dostosowania do potrzeb. Warto zatem zwrócić uwagę na dostosowanie oferty kulturalnej do różnych segmentów społecznych, jak też skorelowanie jej z rozkładem populacji.

Sytuacja w obszarze oświaty również jest oceniana pozytywnie - 33,9% głosów „raczej dobrze” i 10,3% „zdecydowanie dobrze”. 14,1% osób zaznaczyło odpowiedź neutralną („ani dobrze, ani źle”). Ważnym sygnałem jest to, że zaledwie 5,7% osób oceniło stan oświaty „raczej źle”, a 4,0% „zdecydowanie źle”. To pokazuje, że problemy w edukacji są dla badanej grupy marginalne, ale mogą istnieć lokalne trudności, takie jak jakość placówek w niektórych dzielnicach.

Wśród innych elementów infrastruktury miejskiej małe jest zainteresowanie mieszkańców badanego obszaru dostępnością żłobków i przedszkoli – prawie 80% badanych nie miała dzieci w tym wieku. Warto dodać, że te osoby, które oceniały tą kategorię mówiły o tym w pozytywach - 11,9% określa sytuację „raczej dobrze”, 2,6% - bardzo dobrze, a jedynie 3,2% raczej lub zdecydowanie źle.

---

³² Badanie własne stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

Rewitalizacja może w większym stopniu oddziaływać na przestrzeń publiczną i infrastrukturę niż na samą jakość edukacji. Mimo to pozytywne oceny sugerują, że mieszkańcy zauważają pewne poprawy w infrastrukturze oświatowej, np. modernizację budynków szkolnych lub lepszy dostęp do nowych technologii, nawet jeśli nie są one bezpośrednim przedmiotem działań realizowanych w ramach LPR.

Mieszkańcy przychylnie patrzą na ofertę rekreacyjną. Na taką ocenę składa się ¼ respondentów dzielących w tym obszarze ocenę „zdecydowanie dobrze” oraz 36,2% skłaniających się do oceny „raczej dobrze”. Blisko 1/5 pytanym nie ma w tym względzie wyrobionego zdania, a 13,7% wyraża ocenę negatywną. W tym kontekście należy spojrzeć na ocenę oferty miejsc spędzania czasu wolnego. Tu zwraca uwagę największy wśród wszystkich analizowanych dziedzin życia miasta odsetek odpowiedzi zdecydowanie pozytywnych – wynosi on 47,4%, do tego 36,9% pytanym odpowiedziało na zadane pytanie „raczej dobrze”. Siłą rzeczy znacznie mniej jest niezdecydowanych („ani dobrze, ani źle” odpowiedziało 6,6%, żadnej konkretnej odpowiedzi nie udzieliło poniżej 1% pytanym).

Wyniki dotyczące dostępności usług publicznych pokazują, że większość mieszkańców postrzega je pozytywnie (41,6% respondentów „raczej dobrze”, 31,1% - „zdecydowanie dobrze”). Do tego 18,2% badanych oceniło ten aspekt „ani źle, ani dobrze”, co może wskazywać na nierówny dostęp do usług w zależności od dzielnicy czy specyfiki usług. Jednocześnie tylko 3,4% pytanym oceniło dostępność usług publicznych „raczej źle” i 1,4% „zdecydowanie źle”, co sugeruje, że działania rewitalizacyjne mają znaczący pozytywny wpływ na ten obszar.

Co do kwestii stanu dróg i chodników, to tutaj wyniki są również dość pozytywne. Oceny zdecydowanie pozytywne wystawia odpowiednio 24,6% (na temat dróg) oraz 15,9% (odnośnie chodników) ankietowanych, do tego 52% osób oceniło stan dróg „raczej dobrze” i 50% to samo wyraziło w stosunku do stanu chodników, do tego „ani dobrze, ani źle” ocenia sytuację w tym zakresie odpowiednio 15,6% i 19,9% badanych. To pokazuje, że problematyczna infrastruktura drogowa uległa istotnej poprawie, ale wciąż należy kontynuować proces poprawy jej stanu, gdyż jest to kwestia istotna dla wszystkich mieszkańców Szczecina. Podobne tendencje widać w ocenie stanu chodników – choć większość ocenia je pozytywnie, to 14,4% mieszkańców dostrzega ich niedostatki. Stan dróg i chodników jest kluczowym elementem przestrzeni publicznej, który bezpośrednio wpływa na komfort życia mieszkańców. Problemy z drogami mogą wynikać z długotrwałych remontów, niedostatecznego utrzymania lub zróżnicowanego standardu w różnych częściach miasta, niemniej opinia publiczna zazwyczaj nie jest skłonna do wykazywania długotrwałej cierpliwości w tym zakresie.

Dostępność miejsc parkingowych jest oceniana bardzo krytycznie, aż 71% osób określiło ją „zdecydowanie źle”, co stanowi najbardziej jednoznacznie negatywny wynik w całym badaniu. Tylko 3,2% osoby oceniły ten aspekt pozytywnie. To wyraźny sygnał, że brak miejsc parkingowych jest poważnym problemem, który wymaga pilnego rozwiązania. Omawiany niedobór może wynikać z gwałtownego wzrostu liczby samochodów, a także niedostosowania infrastruktury do potrzeb mieszkańców. Jest to problem typowy dla wielu większych miast, który prowadzi do zwiększenia frustracji kierowców oraz negatywnie wpływa na postrzeganie jakości życia. Warto podkreślić, że Miasto Szczecin podejmuje działania w celu poprawy sytuacji w tym obszarze, m.in. TBS planuje w tym roku wybudować i oddać do użytku parking w śródmieściu, który w dużej mierze wpłynie na zmniejszenie obecnego niedoboru miejsc parkingowych.

Zauważalne jest zadowolenie ze stanu ścieżek rowerowych (ponad 50% ankietowanych na stosowne pytanie udzieliło odpowiedzi „zdecydowanie dobrze” albo „raczej dobrze”), choć 17% pytanym stwierdziło, że zagadnienie to ich nie dotyczy. Brak niemal negatywnych ocen oświetlenia ulic i miejsc publicznych (95% ocen dobrych i zdecydowanie dobrych) oraz dostępności komunikacji publicznej.

Aby osiągnąć wizję, zakładano realizację celu głównego nr 2 oraz szczegółowych z zakresu sfer przestrzenno-funkcjonalnej i technicznej. Poniżej znajduje się analiza trafności każdego z celów w stosunku do zidentyfikowanych problemów.

Cel 2. Podniesienie atrakcyjności osiedleńczej OR poprzez modernizację obiektów mieszkaniowych oraz rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni publicznych.

Realizacja celu 2 jest niezbędnym krokiem w kierunku podniesienia standardu życia mieszkańców obszarów rewitalizacyjnych. Dąży on do poprawy jakości przestrzeni miejskiej i funkcjonalności obiektów mieszkalnych, co ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców.

Rewitalizacja obiektów mieszkaniowych oraz infrastruktury publicznej przyczynia się do zwiększenia atrakcyjności osiedleńczej, co jest ważne zarówno dla obecnych mieszkańców, jak i dla potencjalnych nowych mieszkańców. Modernizacja budynków, rozwój przestrzeni publicznych oraz dostosowanie ich do potrzeb różnych grup społecznych, w tym osób starszych i niepełnosprawnych, tworzy inkluzywne środowisko sprzyjające integracji społecznej.

Dzięki tworzeniu nowych przestrzeni publicznych i wzmocnieniu funkcji kulturalnych oraz gospodarczych, projekt ten promuje aktywność społeczną i buduje lokalną tożsamość. Integracja mieszkańców poprzez różnorodne inicjatywy kulturalne, rekreacyjne i społeczne, wspiera poczucie przynależności i kapitału społecznego, co jest niezbędne do przeciwdziałania marginalizacji.

Dodatkowo, działania związane z poprawą bezpieczeństwa i estetyki przestrzeni miejskiej nie tylko zwiększają komfort życia, ale także przyciągają inwestycje, co w dłuższej perspektywie przyczynia się do zrównoważonego rozwoju lokalnych społeczności. Współpraca z mieszkańcami w ramach prowadzonych ekspertyz i analiz umożliwia lepsze zrozumienie ich potrzeb, co jest kluczowe dla skutecznej rewitalizacji.

Cel 2 koncentruje się na poprawie jakości życia mieszkańców poprzez modernizację obiektów i rozwój przestrzeni publicznych, co jest fundamentem dla ożywienia społecznego, gospodarczej dynamiki oraz budowania silnych, zintegrowanych wspólnot lokalnych.

2.1. Poprawa stanu technicznego obiektów mieszkalnych

Poprawa stanu technicznego budynków mieszkalnych na obszarach rewitalizacyjnych ma fundamentalne znaczenie, zwłaszcza w kontekście rosnących oczekiwań mieszkańców dotyczących komfortu życia. Zły stan techniczny wielu obiektów skutkuje obniżeniem standardu mieszkaniowego, co może przyczyniać się do marginalizacji społecznej i migracji. Modernizacja, w tym termomodernizacja, nie tylko poprawia estetykę, ale także efektywność energetyczną budynków, co przekłada się na obniżenie kosztów utrzymania mieszkań. W obliczu starzejącego się społeczeństwa, takie działania są szczególnie istotne, ponieważ starsi mieszkańcy potrzebują bezpiecznych, dostosowanych i wygodnych miejsc zamieszkania.

2.2. Kształtowanie wysokiego standardu przestrzeni

Nieuporządkowana urbanizacja i chaotyczne zmiany w tkance miejskiej mogą prowadzić do degradacji przestrzeni publicznych i obniżenia ich funkcjonalności. Kształtowanie wysokiego standardu przestrzeni miejskich odpowiada na potrzebę tworzenia spójnych, estetycznych i funkcjonalnych miejsc, które będą atrakcyjne zarówno dla obecnych, jak i przyszłych mieszkańców. Zwiększanie jakości przestrzeni publicznych sprzyja integracji społecznej, podnosi wartość

inwestycyjną terenów, a także odpowiada na aspiracje mieszkańców do życia w otoczeniu przyjaznym i estetycznym.

2.3. Kształtowanie tożsamości mieszkańców

Brak miejsc, które umożliwiają budowanie więzi społecznych, osłabia poczucie przynależności do lokalnej społeczności. Tworzenie przestrzeni, które sprzyjają integracji, takich jak lokalne centra kultury, place miejskie czy parki, wpływa pozytywnie na wzmacnianie lokalnej tożsamości. Działania te są odpowiedzią na zgłaszane przez mieszkańców potrzeby związane z odbudową poczucia wspólnoty, zwłaszcza w kontekście rosnących oczekiwań co do jakości życia społecznego. Budowanie poczucia przynależności do miejsca zamieszkania sprzyja także podniesieniu kapitału społecznego i aktywizacji lokalnych społeczności.

2.4. Rozwijanie nowych funkcji dla niewykorzystanych obiektów

Niewykorzystane obiekty na terenach rewitalizacji stanowią ogromny potencjał, który, jeśli odpowiednio zaadaptowany, może wpłynąć na ożywienie tych obszarów. Przekształcanie obiektów w przestrzenie o funkcjach gospodarczych, kulturalnych lub społecznych może przyczynić się do wzrostu aktywności lokalnej i przeciwdziałać stagnacji. Rewitalizacja niewykorzystanych zasobów przywraca im funkcjonalność i wprowadza nową dynamikę do obszarów, które wcześniej były marginalizowane. Działania te są kluczowe dla przeciwdziałania dekomercjalizacji i wzmacniania lokalnej gospodarki.

2.5. Tworzenie nowych przestrzeni publicznych

Tworzenie nowych, dobrze zaprojektowanych przestrzeni publicznych odpowiada na kryzys przestrzeni miejskiej w obszarach rewitalizacji. Brak centralnych miejsc spotkań ogranicza życie społeczne i kulturalne mieszkańców. Tworzenie skwerów, placów miejskich i deptaków sprzyja wzrostowi atrakcyjności osiedleńczej i inwestycyjnej. Nowe przestrzenie publiczne mogą stać się centrami życia społecznego, poprawiając jakość życia mieszkańców i podnosząc wartość otoczenia, co jest kluczowe w kontekście rosnących aspiracji do zamieszkiwania w wysokowartościowych przestrzeniach.

2.6. Wzmocnienie funkcji gospodarczej, kulturalnej i rekreacyjnej

Dominacja funkcji mieszkaniowej na obszarach rewitalizacyjnych często prowadzi do monotonii i ogranicza rozwój społeczny oraz gospodarczy. Wzmacnianie funkcji gospodarczych, kulturalnych i rekreacyjnych poprzez tworzenie nowych miejsc pracy, rozwijanie infrastruktury kulturalnej oraz przestrzeni do rekreacji i integracji sprzyja różnorodności oferty lokalnej. Odpowiednie połączenie różnych funkcji w obszarach rewitalizacji przyczynia się do tworzenia zrównoważonego i atrakcyjnego otoczenia dla mieszkańców, co sprzyja aktywizacji społecznej i gospodarczej.

2.7. Poprawa uwarunkowań przestrzennych wpływających na bezpieczeństwo

Zaniedbane przestrzenie, słabe oświetlenie i zły stan techniczny infrastruktury mogą prowadzić do wzrostu poczucia zagrożenia i przestępczości na obszarach rewitalizacji. Poprawa bezpieczeństwa poprzez lepsze oświetlenie, monitoring czy rewitalizację zaniedbanych miejsc zwiększa komfort mieszkańców i wpływa pozytywnie na ich poczucie bezpieczeństwa. Działania te odpowiadają na zgłaszane przez mieszkańców potrzeby związane z bezpieczeństwem oraz przyczyniają się do poprawy jakości życia na terenach objętych rewitalizacją.

2.8. Zwiększanie dostępu do kultury

Ograniczony dostęp do oferty kulturalnej przyczynia się do marginalizacji społecznej i ogranicza możliwości rozwoju mieszkańców. Rozwój organizacji i jednostek kultury na obszarach rewitalizacji sprzyja ożywieniu lokalnych społeczności, oferując miejsca spotkań i edukacji. Działania te

odpowiadają na potrzeby mieszkańców, którzy chcą uczestniczyć w życiu kulturalnym, a także przyczyniają się do budowania kapitału społecznego, który jest kluczowy dla sukcesu długoterminowej rewitalizacji.

2.9. Dostosowanie przestrzeni do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych

Starzejąca się populacja oraz osoby z niepełnosprawnościami często napotykają na bariery przestrzenne, które utrudniają im codzienne funkcjonowanie. Dostosowanie infrastruktury miejskiej, takich jak chodniki, transport publiczny czy budynki, do ich potrzeb jest kluczowe dla tworzenia inkluzywnego środowiska miejskiego. Działania te odpowiadają na potrzeby demograficzne i społeczne, zapewniając wszystkim mieszkańcom równy dostęp do miejskich zasobów i możliwości.

2.10. Uporządkowanie polityk miejskich dotyczących lokali

Zarządzanie lokalami mieszkalnymi i użytkowymi w sposób chaotyczny i niespójny przyczynia się do degradacji zasobów i obniżenia jakości życia mieszkańców. Uporządkowanie polityk miejskich w zakresie zarządzania zasobami lokalowymi, w tym poprzez lepsze wykorzystanie lokali komunalnych, może poprawić ich dostępność i jakość. Tego typu działania są niezbędne, aby efektywnie zarządzać przestrzenią miejską i zapobiegać dalszej degradacji zasobów lokalowych na obszarach rewitalizacji.

2.11. Zahamowanie procesów degradacji obiektów zabytkowych

Zabytkowe obiekty są istotnym elementem dziedzictwa kulturowego, ale ich zły stan techniczny często wymaga natychmiastowej interwencji. Zahamowanie procesów degradacji oraz poprawa stanu obiektów zabytkowych jest kluczowa dla zachowania tożsamości i atrakcyjności obszaru. Ochrona dziedzictwa architektonicznego wpływa nie tylko na estetykę przestrzeni, ale także może stać się istotnym czynnikiem przyciągającym turystów i inwestycje.

2.12. Zwiększenie atrakcyjności zabytków

Zabytki mają ogromny potencjał w kontekście społecznym, turystycznym i edukacyjnym, ale często ich potencjał jest niewykorzystany. Zwiększenie ich atrakcyjności poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, promowanie ich walorów edukacyjnych i turystycznych przyczynia się do ożywienia lokalnej gospodarki i zwiększenia świadomości mieszkańców na temat wartości dziedzictwa kulturowego. Działania te są odpowiedzią na rosnącą potrzebę włączenia zabytków w proces rewitalizacji obszarów miejskich.

2.13. Prowadzenie ekspertyz i analiz z udziałem mieszkańców

Badania i analizy z udziałem mieszkańców są kluczowe dla skutecznego planowania rewitalizacji. Pozwalają one na lepsze zrozumienie lokalnych potrzeb, identyfikację kluczowych problemów oraz zaangażowanie społeczności w proces podejmowania decyzji.

Identyfikacja celu i kierunków działań w jego obrębie jest aktualna i trafna.

3.3.3. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze gospodarczej

Treść wizji dotyczący sfery gospodarczej

„Na obszarze rewitalizacji widoczny będzie dynamiczny wzrost aktywności gospodarczej, mając na względzie znaczenie i rolę centrum miasta, jako przestrzeni wizerunkowej metropolii szczecińskiej i jego funkcję usługową oraz związki funkcjonalne z bliższym i dalszym otoczeniem”.

Kryteria oceny	Ocena
Czy na obszarze rewitalizowanym nastąpił wzrost aktywności gospodarczej?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym zmniejszyło się bezrobocie?	Tak
Czy centrum miasta objęta Lokalnym Programem Rewitalizacji pełni rolę przestrzeni wizerunkowej metropolii?	Tak
Czy na obszarze rewitalizowanym poprawia się warunki do prowadzenia działalności gospodarczej?	Tak

Uzasadnienie oceny

W sferze gospodarczej LPR identyfikował występowanie następujących problemów i uwarunkowań rozwojowych:

- Na obszarze rewitalizacji występowały problemy gospodarcze.
- Pomimo położenia w centralnej części miasta, liczba podmiotów gospodarczych w stanie likwidacji i upadłości (na 1000 mieszkańców) wskazywała na problemy z utrzymaniem działalności gospodarczej.

Obszar rewitalizacji w Szczecinie, cechuje się znacznym zróżnicowaniem gospodarczym, zarówno pod względem liczby funkcjonujących tam przedsiębiorstw, jak i ich kondycji ekonomicznej. Mimo ogólnych wysiłków rewitalizacyjnych i poprawy estetyki niektórych rejonów, sytuacja gospodarcza pozostaje wyzwaniem, a w niektórych miejscach widoczna jest stagnacja.

W Śródmieściu obserwuje się wyraźną koncentrację firm, co wskazuje na większą aktywność gospodarczą w tej części miasta. Jest to rejon z większą liczbą podmiotów gospodarczych w stosunku do innych obszarów rewitalizacji. Mimo to, pandemia COVID-19 i ogólne zmiany gospodarcze negatywnie wpłynęły na kondycję firm działających w tym rejonie, co może tłumaczyć spadek liczby przedsiębiorstw o 3% w Centrum w latach 2015-2020. Dynamika wyrejestrowań firm zmniejszyła się, co jest pozytywnym sygnałem, jednak firmy działające na tym obszarze nadal płacą niższe podatki niż średnia dla Szczecina, co wskazuje na niższe dochody tych przedsiębiorstw. Na Turzynie dynamika wzrosła o 2%, natomiast w Śródmieściu Zachód o 9%.³³

Pomimo znaczących wysiłków rewitalizacyjnych, na koniec 2023 roku Centrum zmagало się z relatywnie niekorzystną sytuacją gospodarczą. W ostatnich latach zaobserwowano spadek znaczenia Centrum jako ośrodka handlowo-usługowego. Główne ulice, zwłaszcza te, które na czas remontu Alei Wojska Polskiego były wyłączone z ruchu samochodowego, wypełnione były głównie lokalami gastronomicznymi i małymi butikami odzieżowymi, natomiast na ich zapleczu dominowały lombardy,

³³ Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Szczecina. 2021.

instytucje parabankowe oferujące krótkoterminowe pożyczki, sklepy monopolowe oraz sklepy z odzieżą używaną. Zjawiska te świadczą o nienajlepszej kondycji gospodarczej Centrum.

W Centrum w relacji do liczby mieszkańców zarejestrowanych jest dużo przedsiębiorstw – 222/1000 mieszkańców. Dynamika liczby przedsiębiorstw jest jednak ujemna, choć w roku 2020 na 100 przedsiębiorstw wyrejestrowało się o 43% mniej niż w 2015. Dochody przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie osiedla są relatywnie niskie. Kwota podatku dochodowego zapłaconego przez podatnika wyniosła w 2020 r. niespełna 7,8 tys. zł, wobec średniej dla miasta bliskiej 11,5 tys. zł.³⁴

Osiedle Turzyn wyróżnia się relatywnie większą koncentracją podmiotów gospodarczych w porównaniu do innych osiedli Szczecina. Jest to obszar o intensywniejszej działalności handlowo-usługowej, jednak kondycja ekonomiczna firm z Turzyna jest słabsza niż średnia dla miasta. Obecność dwóch dużych centrów handlowych determinuje funkcje gospodarczą tej dzielnicy. Lokalni przedsiębiorcy borykają się z wyzwaniami konkurencji i trudną sytuacją ekonomiczną.

Na osiedlu Turzyn liczba przedsiębiorstw w relacji do liczby mieszkańców jest powyżej średniej – 194/1000 mieszkańców, dynamika przedsiębiorstw dodatnia, jednak słaba kondycja ekonomiczna lokalnych firm – dochody przedsiębiorstw zarejestrowanych na terenie osiedla są relatywnie niskie. Kwota podatku dochodowego zapłaconego przez podatnika wyniosła w 2020 r. ponad 8,6 tys. zł, wobec średniej dla miasta bliskiej 11,5 tys. zł.³⁵

Wśród mieszkańców wieku produkcyjnym 7,68% stanowią bezrobotni długotrwale, ale spada udział osób w wieku poniżej 25 lat i powyżej 50 lat w ogólnej liczbie osób bezrobotnych.³⁶

Kondycja ekonomiczna mieszkańców obszaru rewitalizowanego objętego LPR i przedsiębiorców jest relatywnie gorsza niż średnia dla Szczecina. Dochody ludności pracującej na umowę o pracę oraz z innych źródeł poza działalnością gospodarczą są niskie.³⁷

Uzupełnienie dokonanej oceny wynikami przeprowadzonego badania stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023³⁸

45% badanych pozytywnie wypowiada się o warunkach do prowadzenia działalności gospodarczej w Szczecinie. Zdecydowane niezadowolenie wyrażone jest przez znacznie mniejszą grupę (8,6% dla 4 i 2,2% dla 5). W kontekście rewitalizacji śródmieścia Szczecina, wyniki te mogą sugerować, że przedsiębiorcy dobrze oceniają warunki do prowadzenia działalności gospodarczej. Duża część respondentów jest pozytywnie nastawiona, co może być związane z poprawą infrastruktury i otoczenia biznesowego w wyniku rewitalizacji.

---

³⁴ Ibidem.

³⁵ Ibidem.

³⁶ Dane pozyskane na potrzeby ewaluacji z Powiatowego Urzędu Pracy w Szczecinie

³⁷ Dane Izby Administracji Skarbowej w Szczecinie. Diagnoza służąca wyznaczeniu obszaru zdegradowanego i obszaru rewitalizacji miasta Szczecina. 2021.

³⁸ Badanie własne stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

Aby osiągnąć wizję, zakładano realizację celu głównego nr 3 oraz szczegółowych z zakresu sfery gospodarczej. Poniżej znajduje się analiza trafności każdego z celów w stosunku do zidentyfikowanych problemów.

Cel 3. Pobudzenie rozwoju gospodarczego OR oraz przedsiębiorczości i aktywności zawodowej mieszkańców OR.

Cel 3 koncentruje się na pobudzeniu rozwoju gospodarczego oraz aktywności zawodowej mieszkańców obszarów rewitalizacyjnych, odpowiadając na zdiagnozowane problemy i wyzwania związane z dekomercjalizacją, bezrobociem i brakiem przestrzeni sprzyjających rozwojowi lokalnej gospodarki. Aktualność tego celu jest podkreślona przez zidentyfikowane bariery, takie jak zaniedbane przestrzenie, brak funkcjonalnych miejsc do prowadzenia działalności oraz dominacja funkcji mieszkaniowej, co ogranicza różnorodność i aktywność gospodarczą.

Podniesienie standardu przestrzeni miejskiej oraz ich modernizacja są kluczowe dla przyciągania inwestorów i rozwijania lokalnych biznesów. Ulepszona estetyka i funkcjonalność przestrzeni publicznych mają potencjał, aby ożywić aktywność gospodarczą i stworzyć atrakcyjne miejsca dla przedsiębiorców oraz klientów. Wzmocnienie funkcji gospodarczej, poprzez wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw oraz preferencyjne warunki dla start-upów, odpowiada na rosnącą potrzebę mieszkańców w zakresie miejsc pracy oraz dostępu do usług.

Tworzenie nowych przestrzeni publicznych, które staną się centralnymi punktami życia społecznego i gospodarczego, jest niezbędne dla poprawy jakości życia mieszkańców. Tego rodzaju przestrzenie, takie jak place, deptaki czy lokalne targowiska, sprzyjają integracji społecznej i przyciągają nowych przedsiębiorców. Wzmocnienie funkcji gospodarczej obszarów rewitalizacyjnych, poprzez przekształcanie ich w bardziej zróżnicowane tereny, jest kluczowe dla zrównoważonego rozwoju i zatrzymania mieszkańców.

Działania mające na celu zwiększenie aktywności zawodowej młodzieży oraz osób bezrobotnych są niezbędne, aby przeciwdziałać ich wykluczeniu z rynku pracy. Programy szkoleniowe, warsztaty oraz inkubatory przedsiębiorczości stają się kluczowymi narzędziami do stymulowania rozwoju kompetencji zawodowych i przedsiębiorczych, co przyczyni się do ożywienia lokalnej gospodarki. Uporządkowanie terenów inwestycyjnych oraz efektywne polityki miejskie, wspierające przedsiębiorczość i marketing terytorialny, są również istotne dla przyciągania inwestycji i budowania pozytywnego wizerunku obszarów rewitalizacyjnych.

Współpraca z mieszkańcami oraz uwzględnienie ich potrzeb w strategiach rozwoju gospodarczego są kluczowe dla sukcesu działań rewitalizacyjnych. Realizacja działań mających na celu zwiększenie aktywności zawodowej oraz wsparcie dla lokalnych przedsiębiorstw stworzy warunki do trwałego rozwoju gospodarczego i poprawy jakości życia na obszarach rewitalizowanych. Cel 3, poprzez swoje zróżnicowane kierunki, ma na celu stworzenie dynamicznego, zrównoważonego i atrakcyjnego środowiska dla mieszkańców oraz inwestorów.

3.1. Kształtowanie wysokiego standardu przestrzeni, przeciwdziałającego utracie funkcji gospodarczej

Podniesienie standardu przestrzeni miejskiej jest kluczowe dla utrzymania aktywności gospodarczej w obszarach rewitalizacji. Diagnoza wykazała, że zaniedbane i chaotycznie zorganizowane przestrzenie skutkują dekomercjalizacją tych obszarów, co negatywnie wpływa na rozwój przedsiębiorczości. Przestrzenie pozbawione estetyki i funkcjonalności odstraszą inwestorów oraz potencjalnych klientów, co prowadzi do zmniejszenia aktywności gospodarczej i dalszej degradacji. Mieszkańcy

zgłaszają potrzebę poprawy jakości życia poprzez inwestycje w infrastrukturę, bezpieczeństwo oraz estetykę przestrzeni publicznych. Modernizacja infrastruktury, zagospodarowanie terenów zielonych, wprowadzenie monitoringu i poprawa oświetlenia mogą wspierać rozwój lokalnych biznesów oraz przyciągać inwestorów. Wzrost aspiracji mieszkańców do życia w zadbanych, funkcjonalnych przestrzeniach miejskich oznacza, że działania te są pilnie potrzebne, aby zapewnić długofalowy rozwój gospodarczy i społeczny.

3.2. Rozwijanie lub utrzymanie funkcji gospodarczej, jako odpowiedź na dekomercjalizację

Dekomercjalizacja, zidentyfikowana jako jeden z kluczowych problemów w obszarach rewitalizacji, wymaga zdecydowanych działań mających na celu ożywienie aktywności gospodarczej. Diagnoza wskazuje na upadek lokalnych przedsiębiorstw oraz odpływ inwestorów, co prowadzi do stagnacji gospodarczej. Aby przeciwdziałać tym trendom, konieczne jest rozwijanie funkcji gospodarczej poprzez wsparcie małych i średnich przedsiębiorstw, tworzenie preferencyjnych warunków dla start-upów, a także zagospodarowanie opuszczonych lokali na cele biznesowe. Mieszkańcy sygnalizują potrzebę zwiększenia liczby miejsc pracy w bezpośredniej okolicy, co mogłoby poprawić jakość życia na rewitalizowanych obszarach. Stąd wsparcie dla przedsiębiorczości, także poprzez programy doradcze i szkoleniowe, może pobudzić lokalny rynek pracy, zwiększyć dochody mieszkańców i przeciwdziałać dalszej degradacji tych terenów.

3.3. Tworzenie nowych przestrzeni publicznych, które pozytywnie wpłyną na aktywność gospodarczą obszaru rewitalizacji, w tym wykreowanie rzeczywistego, skupionego przestrzennie centrum życia miasta

Brak funkcjonalnych przestrzeni publicznych, zidentyfikowany w diagnozie, stanowi istotną barierę dla rozwoju gospodarczego i społecznego obszarów rewitalizacji. Mieszkańcy zgłaszają potrzebę stworzenia centralnych punktów, które staną się miejscami spotkań, handlu oraz organizacji wydarzeń kulturalnych. Kreowanie takich przestrzeni, jak place, deptaki, czy lokalne targowiska, może wpłynąć na ożywienie życia gospodarczego i społecznego, co z kolei przyciągnie nowych przedsiębiorców. Wykreowanie centralnego obszaru, który będzie pełnił funkcję rzeczywistego serca miasta, sprzyjąc będzie nie tylko rozwojowi biznesów, ale także podniesie atrakcyjność przestrzenną i wizerunkową miasta, odpowiadając na rosnące aspiracje mieszkańców do życia w dynamicznych i funkcjonalnych ośrodkach miejskich.

3.4. Wzmocnienie funkcji gospodarczej jako odpowiedź na dominację funkcji mieszkaniowej

Diagnoza wskazuje na przewagę funkcji mieszkaniowej w wielu obszarach objętych rewitalizacją, co przyczynia się do zmniejszenia różnorodności i aktywności gospodarczej. Przekształcenie tych terenów w bardziej zróżnicowane obszary, w których gospodarka lokalna współistnieje z funkcjami mieszkaniowymi, jest konieczne, aby zapewnić zrównoważony rozwój. Mieszkańcy zgłaszają potrzebę większej dostępności usług i miejsc pracy w pobliżu swojego miejsca zamieszkania. Wzmocnienie funkcji gospodarczej poprzez rozwój małych i średnich przedsiębiorstw, wsparcie lokalnych biznesów oraz stwarzanie przestrzeni dla nowych inwestycji pomoże przyciągnąć inwestorów oraz stworzy warunki do aktywizacji zawodowej mieszkańców. To z kolei wpłynie pozytywnie na jakość życia, poprawiając dostępność usług i rozwój gospodarczy na terenach rewitalizowanych.

3.5. Wpływanie na zwiększenie aktywności zawodowej i przedsiębiorczości młodzieży

Jednym z kluczowych problemów obszarów rewitalizacji jest wykluczenie młodzieży z lokalnego życia gospodarczego. Diagnoza ujawniła brak programów wspierających młodych ludzi w rozwijaniu umiejętności zawodowych i przedsiębiorczych, co skutkuje wysokim bezrobociem w tej grupie. Zwiększenie aktywności zawodowej młodzieży poprzez szkolenia, warsztaty i programy mentoringowe jest konieczne, aby zatrzymać młode talenty w regionie i stymulować rozwój przedsiębiorczości.

Stworzenie przestrzeni sprzyjających rozwojowi młodzieży, takich jak inkubatory przedsiębiorczości i centra edukacyjne, może przeciwdziałać emigracji zarobkowej młodych ludzi oraz przyczynić się do ożywienia lokalnej gospodarki.

3.6. Uporządkowanie i przygotowanie terenów inwestycyjnych, tworzących podstawową infrastrukturę, niezbędną dla przywrócenia lub kontynuacji funkcji gospodarczych obszaru rewitalizacji

Brak odpowiednio przygotowanych terenów inwestycyjnych został zidentyfikowany jako jedna z głównych barier dla rozwoju gospodarki w obszarach objętych rewitalizacją. W wyniku zaniedbań wiele przestrzeni pozostaje niewykorzystanych, mimo potencjału inwestycyjnego. Uporządkowanie terenów oraz stworzenie nowoczesnej infrastruktury, takiej jak biura, lokale usługowe i przestrzenie produkcyjne, jest kluczowe, aby przyciągnąć nowych inwestorów i umożliwić rozwój gospodarczy. Mieszkańcy wyrażają potrzebę stworzenia miejsc pracy blisko domu, co zwiększy ich aktywność zawodową i przyczyni się do poprawy jakości życia. Odpowiednie przygotowanie terenów inwestycyjnych nie tylko pomoże ożywić gospodarkę, ale także stworzy warunki do trwałego rozwoju przedsiębiorczości w regionie.

3.7. Uporządkowanie polityk miejskich w odniesieniu do przedsiębiorczości, marketingu terytorialnego (budowanie wizerunku aktywnego gospodarczo centrum metropolii)

Efektywne polityki miejskie wspierające przedsiębiorczość i skuteczny marketing terytorialny są niezbędne do ożywienia obszarów rewitalizowanych. Diagnoza wykazała, że brak strategii promującej obszary rewitalizacyjne jako atrakcyjne miejsca dla inwestycji i działalności gospodarczej ogranicza ich rozwój. Uporządkowanie polityk miejskich poprzez tworzenie programów wsparcia dla małych i średnich przedsiębiorstw, a także budowanie spójnej strategii promującej miasto jako centrum aktywności gospodarczej, może znacząco zwiększyć zainteresowanie inwestorów. Wizerunek dynamicznego, gospodarczo aktywnego miasta przyciągnie nowych przedsiębiorców, co sprzyjać będzie długofalowemu rozwojowi lokalnej gospodarki oraz poprawie jakości życia mieszkańców.

3.8. Realizacja działań zwiększających aktywność zawodową osób bezrobotnych

Wysokie bezrobocie, szczególnie długotrwałe, zidentyfikowane w diagnozie jako jeden z kluczowych problemów, wymaga systemowych działań. Osoby bezrobotne często borykają się z brakiem kwalifikacji oraz ograniczonym dostępem do ofert pracy. Dlatego konieczne są programy aktywizujące, obejmujące szkolenia zawodowe, doradztwo zawodowe oraz programy wsparcia w zakładaniu własnych działalności. Mieszkańcy zgłaszają potrzebę takich działań, które pomogą im wrócić na rynek pracy i poprawić sytuację ekonomiczną. Realizacja działań aktywizacyjnych pomoże przeciwdziałać marginalizacji, przyczyniając się do zwiększenia aktywności zawodowej oraz poprawy jakości życia na terenach objętych rewitalizacją.

Bezrobocie na obszarze rewitalizacji Szczecina, choć nie było powszechnym zjawiskiem, cechowało się wyższym poziomem niż w pozostałych częściach miasta. Około 4% osób w wieku produkcyjnym na tym terenie było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy.³⁹ Szczególnym wyzwaniem pozostaje długotrwałe bezrobocie – co trzecia osoba bezrobotna pozostawała poza rynkiem pracy przez ponad 12 miesięcy. Zjawisko to wskazuje na trudności w skutecznym eliminowaniu długotrwałego bezrobocia przez instytucje rynku pracy. Pomimo tych wyzwań, między 2015 a 2023 rokiem skala bezrobocia na obszarze rewitalizacji zmniejszyła się o ponad 60%, co odzwierciedlało ogólny trend obserwowany w całym mieście.⁴⁰

---

³⁹ Dane PUP Szczecin.

⁴⁰ Ibidem.

Długotrwałe bezrobocie nie miało jednej przyczyny, lecz było wynikiem wielu nakładających się czynników, takich jak sytuacja osobista, problemy zdrowotne, obowiązki opiekuńcze czy brak odpowiednich kwalifikacji. W wielu przypadkach osoby długotrwałe bezrobotne były wręcz trwale wyłączone z rynku pracy, co stanowiło poważny problem społeczny. Mimo tych trudności, poziom bezrobocia na obszarze rewitalizacji można ocenić jako stosunkowo niski. Między poszczególnymi osiedlami występowały niewielkie różnice w natężeniu tego zjawiska. Jednak w okresie realizacji LPR, udział długotrwałe bezrobotnych wśród osób w wieku produkcyjnym wzrósł z poziomu 3,15% do 7,68%.⁴¹ Zjawisko to wskazuje na utrzymujący się, a w niektórych aspektach nawet pogłębiający się problem bezrobocia, który wymaga szczegółowej analizy w powiązaniu z innymi wyzwaniami społecznymi, a także ich przestrzennym rozkładem.

Identyfikacja celu i kierunków działań w jego obrębie jest aktualna i trafna.

3.3.4. Ocena trafności i aktualności diagnozy, celów i kierunków działań w sferze środowiskowej

Treść wizji dotyczący sfery środowiskowej:

„Na jakość życia na obszarze rewitalizacji wpływać będzie poprawiający się stan środowiska”.

Kryteria oceny	Ocena
Czy na obszarze rewitalizowanym nastąpiła poprawa stanu środowiska?	Tak

Uzasadnienie oceny

Dla charakterystyki sfery środowiskowej w LPR wyszczególniono występowanie następujących problemów i uwarunkowań rozwojowych:

Na obszarze rewitalizacji zdiagnozowano problemy środowiskowe.

Najgorsze w skali miasta wskaźniki jakości powietrza oraz hałas komunikacyjny były problemem tego obszaru (szczegóły w diagnozie delimitacyjnej).

Mieszkańcy rzadziej uczestniczyli w selektywnej zbiórce odpadów w porównaniu do średniej miejskiej.

Rejon osiedla Centrum, ze względu na charakter zabudowy i lokalizację, jest ubogi w walory przyrodnicze, choć wciąż znajdują się tam tereny istotne dla kondycji środowiska miejskiego, takie jak zielen przyuliczna, parki i skwery. Powierzchnie terenu biologicznie czynnego towarzyszące zabudowie odgrywają ważną rolę w integracji ekologicznej i zachowaniu bioróżnorodności.

W pobliżu obszaru rewitalizacji objętego LPR znajduje się zespół przyrodniczo-krajobrazowy „Zespół Parków Kasprowicza-Arkoński”, a także pomniki przyrody, co dodaje wartości ekologicznej temu rejonowi. Niemniej jednak, duży stopień urbanizacji sprawia, że obszar rewitalizacji dotyka problem miejskiej wyspy ciepła. Dodatkowo, warunki aerosanitarne, czyli przewietrzanie przestrzeni, są niekorzystne, co pogłębia niedobór zieleni w tych obszarach. Mieszkańcy skarżą się również na nieuprzątnięte śmieci i deficyt rozwiązań związanych z ochroną środowiska. Brak wolnych terenów prowadzi do konfliktów między zwolennikami rozbudowy miejsc parkingowych a osobami

⁴¹ Ibidem.

domagającymi się większej liczby terenów zielonych. Centrum potrzebuje intensywniejszego zazielenienia, szczególnie w postaci wysokich drzew, które mogą złagodzić zjawisko wyspy ciepła, a także dodatkowych „przedogródków” przy budynkach.

Z punktu widzenia infrastruktury środowiskowej, osiedla takie jak Centrum, Śródmieście Północ czy Turzyn mają stosunkowo wysoki poziom dostępu do sieci kanalizacyjnej i ciepłowniczej. Ponadto SEC ma zaplanowane w zadaniach strategicznych kolejne inwestycje z tego obszaru.

Stan ulic, ich bliskość do zabudowy mieszkalnej oraz natężenie ruchu są jednym z głównych problemów wpływających na warunki życia mieszkańców. W Centrum zwraca się uwagę na hałas i zanieczyszczenie spalinami, co potęguje fakt, że samochody ciężarowe omijają miejskie korki, wjeżdżając w osiedlowe uliczki, które nie są przystosowane do takiego obciążenia. Ponadto, mieszkańcy sygnalizują problemy z czystością okolicy.

Planowane działania miasta w kierunku realizacji programów środowiskowych mają na celu polepszenie warunków życia i niwelację zjawisk kryzysowych na obszarze rewitalizacji.

Uzupełnienie dokonanej oceny wynikami przeprowadzonego badania stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023⁴²

Bardzo pozytywnie został oceniony stan środowiska naturalnego (77,6% zdecydowanie lub raczej dobrze i tylko 8,4% - zdecydowanie lub raczej źle) oraz zagospodarowanie terenów zielonych/parków (aż 79,6% - oceny pozytywne i tylko 6,6% - negatywne).

Prawie połowa mieszkańców zdecydowanie dobrze ocenia kwestie związane z kanalizacją i dostarczaniem wody, jedynie 6,3% ma odmienne zdanie.

Najbardziej zróżnicowany jest rozkład odpowiedzi na pytanie o czystość i porządek w obszarze rewitalizacji, w tym o odbiór odpadów. Blisko połowa pytanym wyraża oceny pozytywne (26,8% odpowiedziało na pytanie „zdecydowanie dobrze”, 20,7% - „raczej dobrze”), zarazem 1/3 nie jest zadowolona z istniejącej sytuacji (18,7% odpowiedzi „raczej źle” i 12,7% „zdecydowanie źle”), do tego 20,5% badanych nie wyraziło jednoznacznego zdania. Ocena stanu porządku nie jest więc jednoznaczna, z całą pewnością zależy od zróżnicowania indywidualnych doświadczeń, być może od pewnej odmienności efektów działań służb porządkowych w poszczególnych osiedlach. Należy pamiętać, że na stan rzeczy wpływ mają również zachowania samych mieszkańców, to oni w pierwszej kolejności są odpowiedzialni za czystość posesji i udzielone w badaniu odpowiedzi oddają także stan świadomości i zaangażowania społeczności miasta w tym zakresie.

Aby osiągnąć wizję, zakładano realizację celu głównego nr 4 oraz szczegółowych z zakresu sfery środowiskowej. Poniżej znajduje się analiza trafności każdego z celów w stosunku do zidentyfikowanych problemów.

Cel 4. Poprawa stanu środowiska OR.

Cel 4 koncentruje się na poprawie stanu środowiska w obszarach rewitalizacji, odpowiadając na kluczowe problemy zidentyfikowane w diagnozie, takie jak niska emisja, niewystarczająca ilość terenów zielonych, hałas komunikacyjny oraz niski poziom świadomości ekologicznej wśród

---

⁴² Badanie własne stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Przeprowadzono 3-25.09.2024 r. n=385

mieszkańców. Aktualność tego celu jest podkreślona przez konieczność podjęcia działań, które poprawią jakość życia mieszkańców i ochronią wartości przyrodnicze tych obszarów.

Zjawisko niskiej emisji, związane z przestarzałymi systemami grzewczymi, jest poważnym problemem, który wymaga termomodernizacji budynków. Inwestycje w poprawę efektywności energetycznej przyczynią się do redukcji emisji szkodliwych substancji, poprawiając jakość powietrza i zdrowie mieszkańców, co jest szczególnie ważne dla osób starszych. Wysoka jakość życia mieszkańców oraz ich aspiracje do lepszych warunków bytowych podkreślają znaczenie modernizacji budynków, co wpisuje się w szersze trendy polityk krajowych i europejskich w zakresie ochrony środowiska.

Ochrona wartości przyrodniczych, w tym zwiększenie liczby terenów zielonych, ma kluczowe znaczenie dla zachowania zdrowia mieszkańców i poprawy wizerunku obszarów rewitalizacji. Zielone przestrzenie nie tylko wpływają na estetykę i jakość życia, ale również pełnią funkcje klimatyczne, redukując temperatury oraz poprawiając jakość powietrza. Dobrze zarządzana zieleń przyczynia się do wzrostu wartości nieruchomości i może przyciągać inwestycje, co wspiera zrównoważony rozwój.

Edukacja ekologiczna, ukierunkowana na zwiększenie efektywności gospodarki odpadami, jest niezbędna dla podniesienia świadomości mieszkańców oraz poprawy gospodarowania odpadami. Niski poziom wiedzy ekologicznej wpływa na problemy z zanieczyszczeniem przestrzeni publicznych. Wdrażanie programów edukacyjnych w zakresie segregacji odpadów i redukcji plastiku przynosi korzyści zarówno dla środowiska, jak i dla ekonomii lokalnej, tworząc bardziej przyjazne otoczenie.

Zmniejszenie hałasu komunikacyjnego stanowi kolejny istotny aspekt poprawy stanu środowiska. Intensywny ruch drogowy negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców, dlatego stworzenie stref zieleni oraz wdrożenie rozwiązań organizacyjnych, takich jak rozwój transportu publicznego i infrastruktury dla pieszych i rowerów, są niezbędne do poprawy komfortu życia. Działania te są zgodne z aspiracjami mieszkańców do życia w cichym i zdrowym środowisku, a także mają znaczenie ekonomiczne, zwiększając atrakcyjność obszarów rewitalizacyjnych dla inwestorów.

Podsumowując, realizacja Celu 4 jest kluczowa dla poprawy stanu środowiska w obszarach rewitalizacji. Działania te odpowiadają na zdiagnozowane problemy, wspierają zdrowie i jakość życia mieszkańców oraz przyczyniają się do zrównoważonego rozwoju tych terenów.

4.1. Ograniczenie zjawiska niskiej emisji poprzez termomodernizację budynków mieszkaniowych

Zjawisko niskiej emisji, związane głównie z przestarzałymi systemami grzewczymi opartymi na paliwach stałych, jest jednym z największych problemów środowiskowych w obszarach rewitalizacji. Termomodernizacja budynków mieszkaniowych to działanie kluczowe dla poprawy jakości powietrza, co wynika z konieczności redukcji emisji szkodliwych substancji. Diagnoza wykazała, że niska jakość powietrza na obszarze rewitalizacji negatywnie wpływa nie tylko na środowisko, ale również na zdrowie mieszkańców, zwłaszcza osób starszych, które stanowią znaczną część społeczności. Mieszkańcy zgłaszają również potrzebę modernizacji budynków, co wynika z aspiracji do poprawy warunków bytowych oraz z rosnącej świadomości ekologicznej. Działania te są również zgodne z trendami w politykach krajowych i europejskich, które kładą nacisk na poprawę efektywności energetycznej i walkę z zanieczyszczeniem powietrza. Inwestycje w termomodernizację przyczynią się również do obniżenia kosztów ogrzewania, co jest istotnym czynnikiem ekonomicznym dla mniej zamożnych mieszkańców obszaru rewitalizacji.

4.2. Ochrona środowiska oraz wartości przyrodniczych obszaru rewitalizacji

Ochrona środowiska na obszarach rewitalizacji jest szczególnie istotna w kontekście zachowania wartości przyrodniczych, które mogą stanowić o jakości życia mieszkańców oraz wpływać na wizerunek tych terenów jako atrakcyjnych i przyjaznych do zamieszkania. Z diagnozy wynika, że

jednym z problemów jest niewystarczająca ilość zieleni, a istniejące tereny zielone są zaniedbane i niedostatecznie wykorzystywane. Ochrona wartości przyrodniczych, takich jak parki, skwery czy drzewa, ma także pozytywny wpływ na zdrowie psychiczne i fizyczne mieszkańców, co w szczególności dotyczy osób starszych i dzieci. Warto również zwrócić uwagę, że dobrze zarządzana zieleń miejska może pełnić funkcje klimatyczne – redukując temperaturę w mieście, poprawiając jakość powietrza oraz wpływając na retencję wody opadowej, co staje się coraz bardziej istotne w obliczu zmian klimatycznych. Ochrona przyrody ma również znaczenie ekonomiczne, ponieważ zwiększa wartość nieruchomości i przyciąga inwestycje, tworząc bardziej zrównoważone środowisko miejskie.

4.3. Prowadzenie edukacji ekologicznej, w szczególności ukierunkowanej na zwiększenie efektywności gospodarki odpadami na obszarze rewitalizacji

Edukacja ekologiczna jest nieodzownym elementem działań rewitalizacyjnych, ponieważ podnosi świadomość mieszkańców w zakresie ochrony środowiska i gospodarki odpadami. Diagnoza wskazuje, że niski poziom świadomości ekologicznej wśród mieszkańców obszaru rewitalizacji przyczynia się do problemów z efektywnym gospodarowaniem odpadami, co prowadzi do zanieczyszczenia terenów publicznych i pogorszenia jakości życia. Programy edukacyjne powinny być skierowane do różnych grup społecznych, w tym młodzieży i osób starszych, aby budować postawy odpowiedzialności za otoczenie. Edukacja ekologiczna w zakresie segregacji odpadów, redukcji zużycia plastiku i gospodarowania surowcami wtórnymi może przynieść wymierne korzyści zarówno środowiskowe, jak i ekonomiczne. Lepsze gospodarowanie odpadami przekłada się na zmniejszenie kosztów ich utylizacji oraz tworzenie bardziej estetycznego i przyjaznego środowiska życia, co jest szczególnie ważne w kontekście rewitalizacji zaniedbanych terenów.

4.4. Zmniejszanie zjawiska hałasu komunikacyjnego, m.in. poprzez tworzenie stref zieleni i rozwiązania organizacyjne dotyczące komunikacji

Hałas komunikacyjny jest jednym z głównych problemów środowiskowych w obszarze rewitalizacji, co potwierdza diagnoza. Nadmierny hałas, wynikający z intensywnego ruchu drogowego, negatywnie wpływa na zdrowie mieszkańców, prowadząc do problemów ze snem, stresem i chorobami układu krążenia. Stworzenie stref zieleni, takich jak parki, aleje drzew czy ekrany akustyczne z roślin, może skutecznie zmniejszyć natężenie hałasu, poprawiając komfort życia. Dodatkowo, wprowadzenie rozwiązań organizacyjnych dotyczących komunikacji, takich jak rozwój transportu publicznego, budowa ścieżek rowerowych i pieszych oraz ograniczenie ruchu samochodowego w niektórych częściach miasta, może znacząco wpłynąć na redukcję hałasu i zanieczyszczeń. Działania te są zgodne z aspiracjami mieszkańców do życia w cichym, zdrowym i przyjaznym środowisku. Redukcja hałasu ma także znaczenie ekonomiczne, ponieważ obszary mniej obciążone hałasem stają się bardziej atrakcyjne dla inwestorów i mogą zwiększać wartość nieruchomości.

Identyfikacja celu i kierunków działań w jego obrębie jest aktualna i trafna.

Analiza trafności celów i kierunków działań w kontekście zdiagnozowanych problemów obszaru rewitalizacji wypada pozytywnie.

3.4. Trafność przedsięwzięć rewitalizacyjnych w kontekście celów LPR.

Zasadnicza trafność celów zdefiniowanych dla LPR wymaga odniesienia się do przyjętego ukierunkowania interwencji w kontekście przyjętych do realizacji przedsięwzięć. Należy mieć na względzie, że działania samorządu i współpracujących z nim podmiotów w życiowej praktyce wykraczają poza ramy rewitalizacji jako formalizowanego procesu, z czasem wtapiają się w całokształt funkcjonowania lokalnej społeczności. Siłą rzeczy podejmowane działania konfrontowane są zatem nie tylko z diagnozą i strategicznym umocowaniem interwencji w tym przypadku, z zapisami LPR), ale też z bieżącą funkcjonalnością wdrażanych rozwiązań, ich związkiem i korelacją z innymi działaniami podejmowanymi w obszarze miasta, ze społecznym odbiorem interwencji, a także z innymi, wywołanymi wdrażaną rewitalizacją bądź korelującymi z nią, inicjatywami mieszkańców podmiotów gospodarczych czy też organizacji pozarządowych. Z dystansu ewaluacyjnego ocena trafności przedsięwzięć rewitalizacyjnych siłą rzeczy może być dokonywana w dwóch ujęciach:

- weryfikacji zasadności i realności,
- odniesienia do celów LPR.

Nie zidentyfikowano głosów i opinii, jakie w sposób zdecydowany, systematyczny czy też poparty szerszą opinią podnosiły brak zasadności poszczególnych projektów, jak też przebieg, efekt i oddziaływanie realizowanych przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Podjęta interwencja dotyczy obszaru i społeczności o wciąż wysokim zapotrzebowaniu na znaczące podniesienie ogólnej jakości życia, jak też wyrównywania dysproporcji rozwojowych w zaopiekowanym obszarze. Każde z przedsięwzięć odpowiada zatem na ugruntowane, dobrze rozpoznane i społecznie zaakceptowane zapotrzebowanie. W niektórych przypadkach można się spotkać z postulatami dotyczącymi przededefiniowania przyjętych rozwiązań, miejscowego rozszerzenia skali interwencji czy też tempa realizacji. Należy to wiązać zarówno z rosnącą świadomością i asertywnością lokalnej społeczności, jak też ze złożonym zjawiskiem współwystępowania rosnących aspiracji oraz opinii odnośnie sprawczości i zdolności finansowych samorządu. Omawiany program realizowany był w okresie, gdy splot tych czynników determinował oczekiwanie na efekty przy obiektywnych trudnościach związanych z narastającym brakiem stabilności finansowej samorządu. Tym bardziej więc zauważyć należy zachowanie publicznego konsensusu odnośnie ukierunkowania i zasadności realizacji podjętych zobowiązań.

W okresie między przyjęciem programu i sformułowanych w nim celów oraz realizacją poszczególnych przedsięwzięć nie nastąpiła zasadnicza zmiana szczegółowych uwarunkowań wpływająca na potrzebę zmiany całościowego modelu działania, jak i dobór poszczególnych przedsięwzięć. Nie zostały zdefiniowane żadne diagnozy, postulaty i wizje rozwoju w istotny sposób przeformułujące rozpoznane koncentracje problemów rozwojowych w przestrzeni społecznej, ekonomicznej i infrastrukturalnej miasta.

Za trafnością wyznaczonych do realizacji przedsięwzięć przemawia zaangażowanie mieszkańców w działania współtowarzyszące inwestycjom infrastrukturalnym oraz społecznemu, środowiskowemu i funkcjonalnemu podniesieniu jakości poddanego interwencji obszaru. Poza skoordynowanymi i włączonymi w ramy programu działaniami i rozwiązaniami należy tu zaliczyć indywidualne inicjatywy, a przede wszystkim wolę kontynuacji interwencji wyrażająca się w codziennej trosce o zrewitalizowaną przestrzeń i infrastrukturę.

3.5. Ocena skuteczności podjętych działań i ich wpływu na efekty na poziomie celów LPR

Analizując dane dotyczące poziomu realizacji przedsięwzięć w obrębie celów należy mieć na względzie, że poszczególne przedsięwzięcia w ramach LPR zostały przyporządkowane do jednego lub więcej celów. Stąd prezentowane statystyki dotyczą właśnie efektywności działań w ramach celów i w obrębie celów się sumują, dopiero zaś w tym kontekście znajdują przełożenie na ogólny obraz poziomu realizacji założeń LPR.

W momencie realizacji badania ewaluacyjnego w dalszym ciągu realizowanych było 25 projektów, zrealizowano 14, w dalszym ciągu planowanych było 7, a zaniechano realizacji 24 projektów. Ich rozkład pod względem poziomu zaawansowania w realizacji przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Poziom realizacji projektów w ramach poszczególnych celów LPR

	Suma	realizowane		Zrealizowane		planowane		zaniechane	
		ilość	odsetek	ilość	odsetek	ilość	odsetek	ilość	odsetek
Społeczne	22	11	50%	5	22,7%	4	18,2%	2	9%
przestrzenno - funkcjonalne i techniczne	50	13	26%	9	18%	4	8%	24	48%
Gospodarcze	16	3	18,75%	5	31,25%	3	18,75%	5	31,25%
Środowiskowe	20	5	25%	2	10%	1	5%	12	60%

Należy podkreślić, że w związku z niemożnością pozyskania danych od realizatorów części projektów, powyższa tabela została przygotowana z uwzględnieniem informacji na temat projektów od których realizatorów pozyskano dane w latach 2020-2024.

W skali całego programu do czasu przeprowadzenia badania ewaluacyjnego zrealizowano 20% założonych przedsięwzięć, a kolejnych 35,7% projektów znajdowało się w fazie realizacji, co w sumie tworzy perspektywę raczej pewnej realizacji 55% przyjętych założeń pod względem liczby projektów. W sferze planów pozostawało 10%, w sumie zatem przewidywana jest realizacja LPR na poziomie 60 – 65% zamierzonej pierwotnie liczby projektów. W chwili realizacji badania zdecydowanie największy wpływ na ten stan rzeczy miały projekty o charakterze społecznym. To oczywiste przy uwzględnieniu stopnia ich złożoności i możliwości realizacji, niemniej **w skali LPR uzyskany poziom realizacji zasługuje na uznanie**. Za wysoce prawdopodobne należy w ramach tego celu uznać osiągnięcie poziomu około 75% wykonania zamierzeń. Znaczący poziom realizacji – na poziomie ponad 50% - może też dotyczyć projektów o profilu gospodarczym. Tu jednak w grę wchodzi nieco mniej zaplanowanych inicjatyw (tylko 16), z czego blisko 1/3 już została zaniechana. W ramach tej grupy przedsięwzięć zauważalne są zwłaszcza trudności z efektywnym przeprowadzeniem inwestycji infrastrukturalnych mających przyczynić się do adaptacji nieruchomości na potrzeby prowadzenia działalności. Najmniejsza doza niepewności dotyczy projektów w ramach celu 2 dotyczącego modernizacji obiektów mieszkaniowych oraz rozwój infrastruktury społecznej i przestrzeni

publicznych. Tu największa liczba projektów (blisko połowa) już została zaniechana, tylko 4 pozostawiono w sferze planów, wobec tego przy pomyślnym przebiegu działań realizowanych sumaryczna efektywność osiągnięcia celu w zakresie doprowadzenia do końca projektów wyniesie 40 – 45%. W przypadku projektów środowiskowych będzie to w najlepszym przypadku 35%, przy poziomie zaniechania realizacji projektów wynoszącym 60%.

Sam procentowy i ilościowy poziom zaawansowania działań nie znajduje bezpośredniego i pełnego przełożenia na realizację celów LPR. Potencjalnie niski poziom realizacji działań w ramach celu 4 nie będzie miał decydującego wpływu na kompleksową poprawę stanu środowiska obszaru rewitalizacji, która zależna jest od wielu współzachodzących czynników. Ambiwalentna musi być ocena efektywności działań w ramach celu 1. Ich wdrożenie jest bardzo pozytywnym osiągnięciem, powinno też cieszyć zaangażowanie i skuteczność we współpracy szerokiego grona interesariuszy. Zarazem w tej dziedzinie życia zachodzą bardzo niepokojące zjawiska pogłębiające strukturalne kryzysy, a obserwowane w skali lokalnej wartości wskaźników również rodzą pesymistyczne wnioski. Każde to podchodzić z ostrożnością do oceny uzyskanych efektów, widzieć je w szerszej perspektywie, prawdopodobnie też poszukiwać rozwiązań z przesuwaniem ostrza interwencji w kolejnych edycjach programów rewitalizacyjnych włącznie. Podobnie należy ocenić efektywność działań w sferze gospodarczej, tu efektywności przełożenie na osiągnięcie celu jest jeszcze mniejsza, ale za to skala wyzwań i oczekiwań względem LPR nie aż tak duża. Przy konieczności podejmowania starań o podnoszenie potencjału ekonomicznego obszaru rewitalizacji wpływ realizowanych inwestycji musi być – siłą rzeczy – ograniczony, uzasadniona jest jedna nadzieja, że w połączeniu z kompleksowymi staraniami o podniesienie jakości życia mieszkańców i stanu przestrzeni publicznej oraz dostępności znajdą one przełożenie na rozwój gospodarczy. Pozostaje zatem przede wszystkim kontynuować podejmowaną interwencję, zwiększać jej konsekwencję (do skutku nie doszedł blisko co trzeci planowany projekt) oraz wzmacniać synergię z innymi obszarami. Najbardziej oczywiste wydają się działania w sferze przestrzenno – funkcjonalnej i technicznej wobec skali opóźnień i potrzeb mieszkańców. Każda poprawa stanu rzeczy – w tym przypadku szacowana na blisko 50% planowanych wstępnie zamierzeń – stanowi cenny wkład w podniesienie jakości życia mieszkańców, stale też odczuwany będzie niedostatek przeznaczonych na ten cel środków. Tu także wskazane jest wzmacnianie synergii i dążenie do harmonizacji działań oraz maksymalizacji efektów w wielu dziedzinach.

4. Analiza procesu zarządzania programem oraz monitorowania i sprawozdawczości

4.1. Opis założeń i realizacji przyjętego systemu koordynacji i wdrażania LPR

Zgodnie z zapisami Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin na lata 2017-2023, odpowiedzialność za wdrażanie i zarządzanie programem ponosiła Gmina Miasto Szczecin, a jego realizację koordynowało Biuro Rewitalizacji. Prace nad działaniami rewitalizacyjnymi rozpoczęły się zaraz po przyjęciu programu. Efektywne i terminowe wdrażanie działań rewitalizacyjnych wymaga realizacji wielu czynności, takich jak koordynacja, organizacja, tworzenie koncepcji, kontrola oraz informowanie. System wdrażania LPR został opracowany z uwzględnieniem takich cech, jak komplementarność działań, konieczność realizacji partnerskiej oraz podejście projektowe. To podejście wymaga analizy różnych aspektów realizacyjnych oraz posiadania szerokiej wiedzy na temat zagadnień, które program obejmuje.

W ramach działań związanych z wdrażaniem LPR, 18 września 2019 r. Prezydent Miasta Szczecin wydał Zarządzenie nr 402/19, na mocy którego powołano Zespół strategiczny ds. rewitalizacji Miasta Szczecin. Zespół ten, mający charakter doradczy, wspiera Prezydenta Miasta w wypracowywaniu i projektowaniu rozwiązań z zakresu rewitalizacji, uwzględniając aspekty społeczne, gospodarcze, środowiskowe oraz przestrzenno-funkcjonalne. Na czele Zespołu stoi Grażyna Szotkowska, Prezes Zarządu Szczecińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Sp. z o.o., a w skład Zespołu wchodzi m.in. Daniel Wacinkiewicz, Zastępca Prezydenta Miasta ds. strategii i relacji z mieszkańcami, Anna Szotkowska, Zastępca Prezydenta Miasta ds. mieszkaniowych oraz Olga Wasieńko-Stefanowska, Kierownik Biura Rewitalizacji, jak również przedstawiciele firm i organizacji społecznych zaangażowanych w działania na rzecz rozwoju miasta.

Zadania Zespołu były szeroko zakrojone i obejmowały m.in. integrację strategii, polityk i programów rewitalizacji. Do kluczowych zadań Zespołu należało opracowywanie propozycji rozwiązań, priorytetyzacja zadań rewitalizacyjnych, opiniowanie projektów zgłaszanych przez różne jednostki miejskie oraz przygotowywanie rekomendacji do decyzji Prezydenta. Zespół odpowiadał również za integrowanie zadań rewitalizacyjnych z innymi procesami zachodzącymi na terenie miasta, a także inicjowanie badań społecznych związanych z procesem rewitalizacji. Współpraca z instytucjami zewnętrznymi, takimi jak uczelnie, agencje badawcze czy operatorzy nieruchomości, była również kluczowym elementem działań Zespołu.

Kolejnym istotnym zadaniem Zespołu było poszukiwanie nowych partnerów dla przedsięwzięć rewitalizacyjnych oraz wspieranie współpracy między nimi, a także opiniowanie działań rewitalizacyjnych, w tym projektu gminnego programu rewitalizacji. Ważnym aspektem pracy Zespołu była także integracja procesu komunikacji w zakresie rewitalizacji na poziomie całego miasta. Regularne spotkania Zespołu odbywały się przynajmniej raz na kwartał, a w razie potrzeby Przewodniczący zwoływał dodatkowe posiedzenia.

Dyrektorzy i kierownicy wydziałów oraz biur Urzędu Miasta Szczecin, a także prezesi spółek z udziałem Gminy, byli zobowiązani do współpracy z Zespołem strategicznym, szczególnie w zakresie terminowego przekazywania niezbędnych informacji. Zarządzanie realizacją LPR pozostawało zadaniem Urzędu Miasta Szczecin. W związku z tym, odpowiednie wydziały i jednostki odpowiedzialne za poszczególne części programu musiały stosować się do zasad organizacji i funkcjonowania kontroli zarządczej w Gminie Miasto Szczecin, które zostały określone w Zarządzeniu Nr 48/15 Prezydenta Miasta Szczecin z 13 lutego 2015 r.

W toku wdrażania poszczególnych przedsięwzięć oraz realizacji LPR jako systemowego i konsekwentnego podejścia do procesu rewitalizacji nie stwierdzono zasadniczych trudności z funkcjonowaniem systemu koordynacji i wdrażania LPR. W obecnym modelu funkcjonowania samorządu lokalnego Szczecina, wobec istniejących doświadczeń rewitalizacyjnych, skali interwencji, dostępności kadr i rozwiązań wdrożeniowych, a także w powiązaniu z kulturą zarządzania miasta okazuje się on efektywny.

Mając powyższe na względzie w kontekście dalszych działań rewitalizacyjnych i wobec potrzeby optymalizacji systemu prowadzenia polityk publicznych należy przynajmniej rozważyć wprowadzenie pewnego rodzaju modyfikacji. Zarządzanie procesem rewitalizacji gmin może przyjąć różne modele, z których każdy ma swoje unikalne cechy i odpowiada specyficznym potrzebom lokalnych społeczności oraz struktur administracyjnych. W przypadku działań rewitalizacyjnych na poziomie gminy, można wyróżnić dwa główne modele zarządzania: model z zespołem zadaniowym oraz model operatorski. Oba te podejścia różnią się strukturą organizacyjną, rolą kluczowych aktorów oraz sposobem prowadzenia procesu rewitalizacji, jednak oba mają na celu koordynację działań na rzecz poprawy jakości życia w obszarach zdegradowanych.

W modelu zarządzania z zespołem zadaniowym, kluczową rolę odgrywa podział obowiązków między koordynatora a sam zespół zadaniowy. Kierowanie Zespołem Zadaniowym ds. Rewitalizacji w większości przypadków jest powierzane Kierownikowi Biura ds. Rewitalizacji Miasta. Zespół ten składa się z przedstawicieli różnych jednostek merytorycznych urzędu gminy, którzy mają odpowiednie kompetencje i doświadczenie w realizacji działań społecznych, opracowywaniu dokumentów strategicznych oraz prowadzeniu projektów współfinansowanych ze środków unijnych. To właśnie te umiejętności pozwalają na prowadzenie procesu rewitalizacji w sposób spójny i wielopłaszczyznowy.

W modelu tym zespół zadaniowy odpowiada m.in. za:

1. Koordynację współpracy między urzędem miasta a podmiotami zewnętrznymi – zespół utrzymuje bieżący kontakt z różnymi komórkami organizacyjnymi oraz jednostkami miejskimi, co pozwala na płynną realizację działań w ramach Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR).
2. Informowanie prezydenta lub burmistrza oraz innych jednostek o postępie w realizacji rewitalizacji – umożliwia to bieżący nadzór nad procesem oraz wprowadzanie ewentualnych korekt w działaniach.
3. Przekazywanie materiałów związanych z opracowywaniem LPR – dokumenty te trafiają do odpowiednich komórek urzędu miasta w celu konsultacji lub zaopiniowania, co zapewnia zgodność z przepisami prawnymi, wytycznymi i ustawą o rewitalizacji.
4. Współpracę z interesariuszami – zespół zadaniowy prowadzi dialog z osobami i instytucjami zainteresowanymi procesem rewitalizacji, co sprzyja zaangażowaniu lokalnych społeczności i buduje szeroką współpracę.
5. Monitorowanie postępu realizacji – zespół zbiera dane statystyczne i finansowe dotyczące wdrażania projektów w ramach LPR, co pozwala na bieżąco kontrolować, czy cele programu są osiągnięte.

Model ten opiera się na koncentracji wiedzy i umiejętności różnych specjalistów, którzy, wspólnie pracując, wypracowują diagnozy oraz rozwiązania problemów w obszarach rewitalizowanych. Dzięki zaangażowaniu wielu jednostek możliwe jest kompleksowe podejście do rewitalizacji, obejmujące zarówno aspekty społeczne, jak i inwestycyjne.

Po uchwaleniu LPR zespół zadaniowy może zostać przekształcony w Zespół ds. zarządzania LPR. W nowej formie zespół monitoruje postęp wdrażania programu przynajmniej raz na dwa lata, dokonując

analiz oraz proponując zmiany prezydentowi lub burmistrzowi. Zmiany te są najpierw opiniowane przez Komitet Rewitalizacji, który pełni funkcję doradczą i wspiera dialog między interesariuszami a organami gminy.

W modelu operatorskim, zarządzanie procesem rewitalizacji jest powierzone specjalnie powołanemu podmiotowi, takiemu jak jednoosobowa spółka gminy, która pełni funkcję operatora procesu rewitalizacji. W analizowanych przypadkach całość zarządzania jest odpowiedzialnością prezydenta miasta, jego pełnomocnika ds. rewitalizacji (np. wiceprezydenta miasta) oraz wspomnianej spółki. Ten model charakteryzuje się większym stopniem formalizacji oraz niezależności, co pozwala na efektywną koordynację działań złożonych i długofalowych, typowych dla procesów rewitalizacji.

W ramach tego modelu:

1. Prezydent lub burmistrz pełni funkcję nadzorczą i odpowiada za wdrożenie programu rewitalizacji. Działania urzędników i jednostek miejskich są kierowane zgodnie z ich wiedzą merytoryczną i specjalistyczną, co zapewnia precyzyjne wdrażanie programów.
2. Pełnomocnik ds. rewitalizacji jest odpowiedzialny za nadzór nad realizacją LPR (Lokalny Program Rewitalizacji), ocenę postępów oraz kierowanie strategicznymi działaniami. To on wyznacza główne kierunki działań rewitalizacyjnych oraz akceptuje projekty miejskie, co zapewnia jednolitą i spójną wizję całego procesu.
3. Spółka miejska – jako operator procesu – pełni kluczową rolę w diagnozowaniu problemów w mieście oraz opracowywaniu programu rewitalizacji. Zajmuje się ona również prowadzeniem dialogu z mieszkańcami obszarów kryzysowych, wyborem projektów inwestycyjnych i społecznych, które wywołają największy wpływ na obszary zdegradowane, oraz koordynacją współpracy między różnymi podmiotami zaangażowanymi w proces.

Spółka jest również odpowiedzialna za monitorowanie procesu rewitalizacji, pozyskiwanie środków finansowych, w tym z funduszy unijnych, oraz dbanie o trwałość efektów realizowanych projektów.

W niektórych przypadkach, szczególnie w większych miastach, zarządzanie procesem rewitalizacji jest podzielone na koordynację strategiczną i operacyjną. Prezydent lub burmistrz, wspierany przez kolegium doradcze, zajmuje się koordynacją strategiczną, natomiast wiceprezydent ds. innowacji, przy wsparciu Zespołu Strategicznego, zarządza kluczowymi elementami programu rewitalizacji, takimi jak pomoc społeczna, współpraca z organizacjami pozarządowymi oraz pozyskiwanie funduszy. Koordynacja operacyjna jest powierzona jednostce budżetowej miasta, która odpowiada za wdrożenie projektów społecznych i inwestycyjnych.

W tym modelu jednostka budżetowa miasta współpracuje z różnymi wydziałami i jednostkami organizacyjnymi, zajmując się bieżącym monitorowaniem realizacji projektów oraz koordynacją procesu partycypacji społecznej. Kluczowym zadaniem tej jednostki jest informowanie mieszkańców o zasadach realizacji programu oraz angażowanie lokalnych społeczności.

Zarządzanie procesem rewitalizacji, zwłaszcza w dużych miastach, wymaga elastyczności oraz koordynacji wielu podmiotów. Model operatorski, w którym za realizację rewitalizacji odpowiada niezależna jednostka, wydaje się szczególnie skuteczny w przypadku dużych miast, gdzie skala problemów i złożoność działań wymaga zaangażowania wyspecjalizowanego podmiotu.

Ten model pozwala również na silniejsze skupienie na działaniach społecznych, podkreślając znaczenie mieszkańców jako kluczowych ekspertów w procesie rewitalizacji. Wprowadzenie oddzielnej instytucji do zarządzania rewitalizacją umożliwia bardziej elastyczne i innowacyjne podejście do problemów społecznych oraz skuteczniejsze inicjowanie projektów na rzecz podniesienia

kapitału społecznego. Jednak każdy model powinien być dostosowany do lokalnych uwarunkowań i potrzeb, co pozwoli na skuteczne wdrażanie rozwiązań rewitalizacyjnych.

Jak się wydaje skala inwestycji rewitalizacyjnej w Szczecinie oraz perspektywa wzrostu wymagań związanych zarówno z techniczną, jak i społeczno – ekonomicznym wymiarem procesu, wymaga działania i myślenia perspektywicznego, w ramach którego dostosowanie systemu zarządzania do istniejących potrzeb ma kluczowe znaczenie. Szczecin jest miastem na tyle dużym, że może i powinien aspirować do rozwiązań ambitnych, efektywnych i wyznaczających trendy w tej dziedzinie. Powinno to posłużyć do dalszego usprawnienia przebiegu rewitalizacji, ale też włączenia do udziału w niej kolejnych kategorii partnerów i interesariuszy.

4.2. Ocena systemu monitorowania i sprawozdawczości LPR

Podsumowanie kluczowych działań związanych z realizacją programu rewitalizacji oraz stan ich wdrożenia wskazuje na systematyczne i zgodne z założeniami realizowanie zapisów Lokalnego Programu Rewitalizacji (LPR) dla Miasta Szczecin na lata 2017–2023. Działania te poddano szczegółowej analizie, która pozwala na pozytywną ocenę dotychczasowych efektów programu. W przypadku wprowadzania zmian, były one na tyle nieistotne, że nie wpływały negatywnie na prawidłowy przebieg realizacji działań rewitalizacyjnych.

Program rewitalizacji został oparty na założeniu, że jego realizacja będzie monitorowana, co pozwoli na bieżąco oceniać stopień realizacji celów, jak również ocenę wdrażanych projektów i przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Monitoring tego procesu miał być odpowiedzialnym i kluczowym elementem zarządzania rewitalizacją, stanowiącym fundament skutecznego nadzoru nad wszystkimi działaniami w ramach programu. Początkowo zakładano, że monitoring będzie prowadzony przez Zespół zadaniowy, utworzony w ramach Zespołu wewnętrznego ds. rewitalizacji. Jednak z powodu braku powołania tego zespołu, odpowiedzialność za monitorowanie programu przejęło Biuro Rewitalizacji, wcześniej funkcjonujące jako Biuro Architekta Miasta.

Główne obszary monitorowania programu rewitalizacji obejmują cele, kierunki działań oraz konkretne przedsięwzięcia i projekty rewitalizacyjne. Zgodnie z zapisami w LPR proces monitorowania polega na systematycznym gromadzeniu i analizowaniu informacji zarówno ilościowych, jak i jakościowych dotyczących wdrażanych projektów oraz celów rewitalizacji. Informacje te zbierane są od różnych podmiotów: pracowników Urzędu Miasta Szczecin, jednostek organizacyjnych gminy, instytucji zewnętrznych oraz podmiotów realizujących projekty rewitalizacyjne lub współpracujących w ich realizacji. Wyniki przeprowadzonej weryfikacji wykazują, że proces ten przebiega prawidłowo. Regularnie, co roku, zbierano informacje dotyczące przedsięwzięć rewitalizacyjnych, a za okres 2017–2020 przeprowadzono zewnętrzny monitoring LPR.

Ważnym elementem programu była również jego otwartość na społeczność lokalną. Zgodnie z LPR, wyniki monitoringu miały być udostępniane mieszkańcom oraz innym interesariuszom poprzez publikacje na stronie internetowej gminy (www.szczecin.pl, zakładka „Lokalny Program Rewitalizacji”) oraz w Biuletynie Informacji Publicznej (bip.um.szczecin.pl). Przewidywano również przekazywanie tych informacji podczas spotkań z zainteresowanymi stronami. Jednakże z uwagi na brak powołania Zespołu wewnętrznego ds. Rewitalizacji oraz Zespołu zadaniowego, za udostępnianie wyników monitoringu i komunikację zewnętrzną odpowiada obecnie Biuro ds. Rewitalizacji. Niestety, wyniki prowadzonej sprawozdawczości nie są szeroko rozpowszechniane.

Każdy z celów rewitalizacji posiada przypisane konkretne projekty, a monitoring ich realizacji umożliwia ocenę, w jakim stopniu osiągnane są zakładane cele programu. Biuro ds. Rewitalizacji zbiera informacje od podmiotów realizujących projekty i monitoruje ich postępy. Takie podejście zapewnia

możliwość regularnego śledzenia osiągniętych efektów oraz kwantyfikacji rezultatów poszczególnych przedsięwzięć. Gromadzone informacje pozwalają także na szybką reakcję w przypadku, gdyby realizacja programu napotkała na trudności lub zakłócenia. Obserwacje te stanowiły istotne narzędzie w ocenie efektywności działań rewitalizacyjnych oraz skuteczności wdrażanych projektów.

Monitoring procesu wdrażania Lokalnego Programu Rewitalizacji obejmował zarówno aspekty rzeczowe, jak i finansowe. W ramach monitoringu rzeczowego zaplanowano coroczne zbieranie informacji dotyczących stanu realizacji programu. Analiza tych danych miała obejmować zmiany wskaźników produktu i rezultatu przypisanych do poszczególnych projektów oraz przedsięwzięć rewitalizacyjnych. Ponadto planowano analizę wskaźników oddziaływania odnoszących się do celów rewitalizacji, które były kluczowe w procesie delimitacji obszarów zdegradowanych oraz obszarów rewitalizacji. Tego rodzaju działania miały umożliwić ocenę postępów w realizacji programu oraz efektywność jego głównych założeń. Zgodnie z tym, wskaźniki miały być gromadzone na bieżąco w miarę postępu prac, a ich stan oceniany corocznie. Bazą odniesienia dla weryfikacji były dane zgromadzone na koniec 2017 roku. W 2021 roku przeprowadzono analizę zmian wskaźników produktu i rezultatu dla poszczególnych projektów, jednak nie podjęto analizy wskaźników oddziaływania na cele rewitalizacji.

Monitoring finansowy zakładał gromadzenie danych dotyczących szacunkowych kosztów prowadzonych działań rewitalizacyjnych oraz źródeł finansowania. Dane te miały stanowić podstawę do oceny efektywności wydatkowania środków przeznaczonych na rewitalizację. Monitoring finansowy miał być prowadzony na podstawie okresowych sprawozdań finansowych, które zawierały informacje dotyczące wydatków poniesionych na realizację projektów, wysokości wkładu własnego, środków zewnętrznych oraz postępu w realizacji założonych wskaźników. Informacje te były gromadzone przez podmioty odpowiedzialne za realizację projektów i składane do Biura Rewitalizacji do końca marca każdego roku za poprzedni okres sprawozdawczy.

Osiągnięcie docelowych wskaźników projektów rewitalizacyjnych wymagało zaangażowania beneficjentów, którzy byli zobowiązani do monitorowania realizacji przedsięwzięć współfinansowanych z funduszy Unii Europejskiej. Obowiązek ten obejmował również przygotowywanie i składanie sprawozdań z realizacji projektów oraz wniosków o płatność do Instytucji Zarządzającej Regionalnym Programem Operacyjnym.

Zaleca się, aby Zespół wewnętrzny ds. Rewitalizacji przygotowywał raporty co najmniej raz na dwa lata, które miałyby na celu przedstawienie postępów realizacji programu. Raporty te miałyby być udostępniane lokalnej społeczności, szczególnie mieszkańcom obszarów objętych rewitalizacją. Biuro ds. Rewitalizacji obecnie monitoruje systematycznie postępy realizacji programu i przygotowało raport z realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji dla Miasta Szczecin na lata 2017–2023.

Monitorowanie programu rewitalizacji odbywało się w dwóch etapach. Pierwszy etap to przygotowanie dwuletnich sprawozdań z realizacji celów, które zawierają podstawowe informacje o podejmowanych działaniach, stopniu realizacji projektów oraz ich efektach końcowych. Drugi etap to analiza wskaźnikowa, która służy ocenie, czy podejmowane działania są zgodne z założonymi celami oraz czy wpływają pozytywnie na wyniki społeczno-gospodarcze gminy. Chociaż przewidywano zbieranie tych informacji co dwa lata, w praktyce dane dotyczące przedsięwzięć rewitalizacyjnych były zbierane rokrocznie. Za okres 2017–2020 przeprowadzono monitoring w formie jednego dokumentu.

Tworząc Lokalny Program Rewitalizacji przyjęto założenie, że dokument ten będzie miał charakter otwarty, co oznacza, że w przypadku zmiany przepisów prawnych, pojawienia się nowych problemów na obszarze rewitalizacyjnym lub możliwości realizacji nowych projektów, program może być aktualizowany. Ewaluacja ex-ante, czyli ocena przed realizacją działań, została przeprowadzona przy tworzeniu LPR. Ocena ta miała na celu odpowiedzenie na pytanie, w jaki sposób program, a zwłaszcza

konkretne przedsięwzięcia rewitalizacyjne, wpłyną na lokalne społeczności i przyczynią się do poprawy sytuacji w mieście. Ewaluacja śródkresowa odpowiedziała na pytanie, czy realizowane działania zmierzają w dobrym kierunku. Ewaluacja końcowa, która jest przeprowadzona po zakończeniu programu, pozwoli na ocenę długoterminowego wpływu rewitalizacji na lokalną społeczność oraz zgodność realizowanych działań z celami Lokalnego Programu Rewitalizacji.

4.3. Ocena wydatkowania środków w LPR

Do czasu przeprowadzenia analizy w ramach realizacji przedsięwzięć objętych programem wydatkowano środki na sumę 109 187 858,60 złotych, w tym 39 585 795 złotych w ramach projektów zrealizowanych oraz 69 602 064 złotych w ramach będących w realizacji (bez kosztów własnych realizacji niektórych projektów opisanych w materiałach sprawozdawczych jako środki własne lub dotacje). Koszt realizacji całości programu oszacowano w momencie zatwierdzenia na 256 034 013,82 złotych, po aktualizacjach kosztów uwzględnionych w analizowanych fiskach wynosi on 454 198 723,30 złotych (wzrost wartości szacunków wyniósł 77%). Wartość projektów zaniechanych opiewa na 19% tej kwoty (85 008 862 złotych), przy odsetku liczby projektów niezrealizowanych wynoszącym 34%.

Parametry finansowe LPR w momencie sporządzenia analizy według kategorii poziomu realizacji projektów przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 3. Parametry finansowe LPR według kategorii poziomu realizacji projektów.

	Poniesione koszty (*zaniechane)		
	poniesione/zaniechane zidentyfikowane	dotacje i środki własne (ilość)	niezidentyfikowane (ilość)
zrealizowane	39 585 795	4 projekty	2 projekty
realizowane	69 602 064	3 projekty	4 projekty
planowane	204 116,7		5 projektów
zaniechane *	85 008 862	nd.	nd.
SUMA (bez zaniechanych)	109 391 975	7	11

Biorąc pod uwagę cały program zrealizowano 3., 6. i 10. projekt o największej szacowanej wartości. W dalszym ciągu realizowanych jest pięć spośród dziesięciu najkosztowniejszych projektów, tylko jeden został zaniechany. Najwięcej projektów zaniechanych to przedsięwzięcia o średniej i niskiej skali szacowanej wartości, w przedziale od 3 do 5 milionów złotych.

Spośród projektów społecznych zrealizowano 3 spośród 5 o największej szacowanej wartości (Pałac Muzyki i Sztuki; Mieszkania chronione wspomagane dla osób w podeszłym wieku: Ul. Sikorskiego 3; Ul. Pocztowa 19; Ul. Stołczyńska 134 (poza OR), Ul. Boh. Warszawy 98; Ul. Ściegiennego 67; Dzienny Dom dla Seniora „Dzienny Dom Senior +”) oraz dwa o wartości niewielkiej. Wśród projektów o charakterze przestrzenno - funkcjonalnym i technicznym wśród 6 największych projektów dwa zostały zrealizowane (Pałac Muzyki i Sztuki; REWITALIZACJA RAZEM - Kompleksowa renowacja kwartału nr 23, w tym budowa budynku mieszkalno -usługowego przy ul. Bł. Królowej Jadwigi 45), a 4 kolejne znajdują się w trakcie realizacji, wśród celów gospodarczych zrealizowano 3 spośród 5 największych (REWITALIZACJA RAZEM - Kompleksowa renowacja kwartału nr 23, w tym budowa budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Bł. Królowej Jadwigi 45; Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 52 na cele usługowe; Międzynarodowe Centrum Kulturalno-Kongresowe przy ul.

Stośława 4). Wśród projektów środowiskowych zrealizowano dwa spośród trzech największych (Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Mikołaja Kopernika 6; Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 52), trwa realizacja dwóch średnich, wśród projektów małych trzy są realizowane i jeden planowany.

Biorąc pod uwagę projekty zaniechane nie doszła do skutku realizacja drugiego największego kosztowo projektu społecznego (Renowacja wnętrza kwartału zamkniętego ulicami: Mickiewicza, Bohaterów Warszawy, 5 Lipca, Tarczyńskiego w Szczecinie wraz z reorganizacją zagospodarowania przestrzennego i remontem) trzeciego największego gospodarczego (Renowacja wielkomiejska z udziałem odnawialnych źródeł energii - CENTRUM ENERGII)⁴³ oraz czterech spośród sześciu największych projektów środowiskowych.

W sferze planowania pozostało 7 projektów, w tym jeden o wysokiej wartości i jeden o wartości średniej.

---

⁴³ Informacja pochodzi z 2021. W trakcie ewaluacji końcowej z wypowiedzi jednego z realizatorów wynika, że podjęto się realizacji części działań we współpracy z ZUT, jednak realizator nie dostarczył kompletnych informacji w tym zakresie

5. Ocena efektywności realizacji zasady partnerstwa i partycypacji na wszystkich etapach procesu rewitalizacji

5.1. Ocena współdziałania podmiotów we wdrażaniu LPR

Lokalny Program Rewitalizacji, jego wszystkie elementy składowe, jak i następstwo w postaci tworzenia kolejnej edycji dokumentu i działań rewitalizacyjnych, to proces o dość jasno określonym porządku, dynamice i oczekiwanych efektach. O ile dialog i wypracowywanie optymalnych rozwiązań są jego immanentną częścią, to zasadniczo odnoszą się one do konkretnych zagadnień, zachowując stałość generalnych uzgodnień odnośnie celów, metod działania czy też oczekiwanych rezultatów i wartości wskaźników. W związku z tym analiza współdziałania podmiotów we wdrażaniu Lokalnego Programu Rewitalizacji skupia się na dwóch czynnikach:

- warunkach i efektywności bieżących kontaktów,
- efektywności wdrażania projektów objętych LPR.

Za pośrednictwem jasno określonych kompetencji, porządku działań i struktur powołanych do koordynowania procesu rewitalizacji spełnione zostały kryteria transparentności, dostępności i kompletności systemu komunikacji. Wszyscy interesariusze dysponują narzędziami skutecznego udziału w obiegu informacji, raportowania przebiegu projektów (w tym ewentualnych problemów, opóźnień, niedogodności), oceny poziomu, tempa i efektów ich realizacji, jak też wszelkich kwestii związanych z procesem oraz jego oddziaływaniem na przebieg procesu. Ma to związek z rozwiązaniami w zakresie komunikacji, zwłaszcza dedykowanymi dla szczecińskiej rewitalizacji, opisanymi w punkcie 6.3 niniejszej analizy. Jak pokazują doświadczenia z przebiegu realizacji programu narzędzia te były stosunkowo często i efektywnie wykorzystywane.

W sposób szczególny przedmiotem współdziałania samorządu lokalnego z innymi podmiotami była praktyczna realizacja projektów objętych Lokalnym Programem Rewitalizacji. Stanowiła ona wartość samą w sobie realizując ideę wspólnoty interesów i odpowiedzialności za wspólne dobro, niemniej w oczywisty sposób miała swoje pozytywne strony oraz aspekty trudne i problemowe, wymagające podejmowania pogłębionego dialogu, a w konsekwencji także decyzji.

W realizacji projektów składających się na Lokalny Program Rewitalizacji poza samorządem gminy Szczecin udział wzięły 24 wiodące podmioty, ponadto w dwóch projektach (4. „Organizacja działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom w tym zajęć edukacyjnych, kulturalno-oświatowych i sportowych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji”, 14. „Kultura zaprasza – do centrum Szczecina”, 50. „Stworzenie na obszarze rewitalizacji sieci osiedlowych Klubów Juniora/Klubów Młodzieżowych” oraz 51. „<<Rozwiń skrzydła>> – seria warsztatów i spotkań dla młodzieży w celu poznania swoich predyspozycji oraz wymagań rynku pracy i dokonania świadomego wyboru ścieżki kariery zawodowej”) uczestniczyły rozbudowane konsorcja skupiające organizacje społeczne i sportowe, w drugim przypadku także miejskie instytucje kultury oraz placówki oświatowe i wychowawcze, w trzecim - rada osiedla z organizacjami pozarządowymi, w czwartym - szkoły średnie (zawodowe i ogólnokształcące), przedsiębiorstwa prywatne, organizacje pozarządowe. Zdecydowanie najpoważniejszym partnerem samorządu gminnego w realizacji programu jest Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego koordynujące realizację 32 projektów. Ponadto Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie koordynujący 4 projekty, Stowarzyszenie Producentów i Twórców Sztuki – 3, Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża, Zarząd Budynków i Lokali

Komunalnych i Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego po 2. Tak szerokie grono bezpośrednio zaangażowanych interesariuszy wpływa na złożoność całego procesu.

Wśród projektów społecznych, których realizacja trwa, wśród 11 przypadków tylko 3 są realizowane przez podmioty samorządu lokalnego, pozostałe to przedsięwzięcia organizacji i konsorcjów pozarządowych. Można to uważać za jeden z czynników przesunięcia w czasie bądź w poszczególnych przypadkach kłopotów z realizacją projektów, które wymaga odpowiednich zasobów finansowych, płynności inwestycyjnej, odpowiedniego nadzoru i ogólnej efektywności. Jakkolwiek wielopodmiotowe zaangażowanie w realizację programu jest wartością samą w sobie, to z całą pewnością skala udziału partnerów społecznych musi być brana jako jedne z czynników potencjalnie opóźniających zamknięcie inwestycji oraz osiągnięcie zakładanych rezultatów.

5.2. Ocena skuteczności sposobów komunikowania

Przygotowaniu, realizacji oraz monitorowaniu efektów Lokalnego Programu Rewitalizacji poświęcono szereg działań informacyjnych, które należy uznać za spójny system uwzględniający potrzeby i specyfikę wszystkich interesariuszy.

Z treścią Lokalnego Programu Rewitalizacji można zapoznać się na stronie: www.szczecin.pl/rewitalizacja. Podczas trwania prac nad aktualizacją LPR mieszkańcy mogli uczestniczyć w pięciu spotkaniach konsultacyjnych, podczas których można było porozmawiać na temat przedsięwzięć rewitalizacyjnych, przygotować swoje propozycje i zapoznać się z aktualną diagnozą miasta. Spotkania były skierowane zarówno do mieszkańców miasta, przedsiębiorców i organizacji pozarządowych. Podczas spotkań uczestnicy mogli nie tylko porozmawiać na temat stanu zaawansowania prac rewitalizacyjnych w mieście (sukcesywnie prowadzonych od 2010 roku), ale również dowiedzieć się, które osiedla w Szczecinie oraz w jakim zakresie wymagają działań rewitalizacyjnych.

Specjalna witryna na stronie internetowej miasta systematycznie relacjonowała działania i inicjatywy związane z procesem rewitalizacji. Upowszechnieniu wiedzy o procesie służą doniesienia medialne, konferencje tematyczne, bieżące komunikaty o podejmowanych działaniach. Od czerwca 2017 roku na terenie obszaru rewitalizacji działał punkt konsultacyjny ŚRODEK, w którym prowadzone były działania upowszechniające ideę rewitalizacji oraz dyżuruwał doradca ds. rewitalizacji. Zlokalizowany w sercu miasta ŚRODEK Śródmiejski Punkt Sąsiedzki to przestrzeń dla mieszkańców rewitalizowanego obszaru Śródmieścia wyznaczonego osią al. Wojska Polskiego. W miejscu tym można zasięgnąć języka na temat projektu rewitalizacji, wziąć udział w wydarzeniach dotyczących Śródmieścia i partycypacji, podzielić się umiejętnościami. W ŚRODKU można też dowiedzieć się więcej na temat możliwości finansowania własnych przedsięwzięć i zrealizować własną inicjatywę oddolną. Na miejscu dostępna była także kolekcja książek dotyczących rewitalizacji i uczestniczenia w życiu społecznym, a w określone dni można było spotkać się z doradcą ds. rewitalizacji.

Za jeden z pozytywnych i najbardziej spektakularnych aspektów procesu komunikacji należy uznać powołanie do życia funkcji menadżerki przebudowanej al. Wojska Polskiego zakładanej w momencie przystąpienia do rewitalizacji tej części miasta. Pełni ją dr Dorota Kowalewska. Jej rolą jest dbanie o to, aby ta jedna z centralnych arterii miasta pełniła rolę „salonu Szczecina”. Prowadzi ona dialog z przedsiębiorcami, którzy działają przy Alei, wstuchuje się w ich głos, poznaje oczekiwania i bolączki, jest wsparciem, a zarazem przenosi pozyskaną wiedzę na praktykę działań rewitalizacyjnych. Wspólnie z przedsiębiorcami i samorządem generuje pomysły, które mają ożywić tę przestrzeń. W szerszym kontekście menadżerka dba o to, aby Aleja żyła, przyciągała mieszkańców i turystów. Wspiera kreowanie mody na nią.

Istotną rolę w upowszechnianiu wiedzy o procesie rewitalizacji i budowie świadomości mieszkańców pełnił także Śródmiejski Punkt Sąsiedzki, prowadzony przez Stowarzyszenie Edukacyjno-Artystyczne „Oswajanie sztuki”. To miejsce dla wszystkich, którzy chcieli współtworzyć miejską tkankę społeczną. Program jego działań tworzyły m.in. spotkania edukacyjne m.in. dotyczące Rad Osiedli czy możliwości finansowania małych inicjatyw wspólnot lokalnych, warsztaty (np. urbanistyczne, szycia, fotograficzno-pocztówkowe czy międzypokoleniowe street-artowe), wydarzenia tematyczne w tym: wrześniowy Park(ing) Day – szczecińska edycja globalnej imprezy oraz grudniowa wystawa dotycząca reklamy w mieście.

Proces komunikowania wspierały także działania związane z tworzeniem Gminnego Programu Rewitalizacji Gminy Miasto Szczecin na lata 2024-2034, w tym pogłębione czynności analityczne i konsultacyjne.

Należy uznać, że omówione działania zapewniły skuteczny przepływ informacji, wystarczający, aby uczestniczyli w nim wszyscy interesariusze, a także osoby spoza obszaru rewitalizacji i spoza miasta. Nic nie stoi na przeszkodzie, by przyjęty model wzmacniać i twórczo rozwijać, w szczególności mając na względzie potrzebę uzyskiwania informacji zwrotnej od mieszkańców w celu ożywiania dialogu wokół procesu rewitalizacji oraz przygotowywania i wdrażania kolejnych działań rozwojowych.

6. Aleja Wojska Polskiego - ocena efektywności realizacji projektu

6.1. Założenia dotyczące realizacji projektu

Projekt miał na celu poprawę jakości życia mieszkańców oraz wsparcie przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą przy Alei Wojska Polskiego, którzy najczęściej korzystają z tej przestrzeni. Kluczowym założeniem było ożywienie alei i nadanie jej nowego charakteru, tworząc atrakcyjną, tętniącą życiem przestrzeń, sprzyjającą codziennym użytkownikom oraz przyciągającą nowych inwestorów i turystów. Działania te miały przyczynić się do zwiększenia atrakcyjności osiedla, poprzez modernizację obiektów mieszkaniowych, rozwój infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych. Projekt skupiał się także na poprawie kluczowych aspektów, takich jak:

- jakość życia mieszkańców;
- przeciwdziałanie degradacji przestrzeni publicznej;
- poprawa stanu technicznego i funkcjonalnego ulic;
- poprawa warunków ruchu i bezpieczeństwa
- poprawa warunków ulic stanowiących część historycznego układu urbanistycznego o wysokich walorach urbanistycznych;
- poprawa jakości zamieszkania;
- wzrost aktywności społeczności lokalnej;
- wzrost poczucia związku z dzielnicą i miastem;
- ożywienie społeczno-gospodarcze obszaru.

Inwestycja zakładała następujące etapy:

Etap I - przebudowę układu drogowego alei Wojska Polskiego na odcinku od Placu Zwycięstwa do placu Szarych Szeregów, odcinka ulicy Jagiellońskiej od al. Piastów do al. Wojska Polskiego oraz odcinka ulicy Śląskiej od ulicy Więckowskiego do drogi wewnętrznej za budynkami Spółdzielni Mieszkaniowej „Śródmieście”.

Etap II - wykonanie dokumentacji projektowej a następnie zrealizowanie prac budowlanych, polegających na przebudowie układu drogowego i torowego w rejonie placu Zwycięstwa.

Ważnym elementem dla osiągnięcia powyższych założeń było wprowadzenie następujących udogodnień oraz rozwiązań architektonicznych:

- utrzymanie jezdni z kostki, szerokości chodników, 173 miejsca postojowe dla samochodów w tym 6 dla pojazdów elektrycznych i 9 dla osób z niepełnosprawnościami, 8 równomiernie rozlokowanych miejsc postojowych dla pojazdów zaopatrzenia z dopuszczalnym postojem do 15 min oraz strefa ruchu uspokojonego do 30 km na godzinę. Dodatkowo w ramach wprowadzenia nowych miejsc parkingowych planowało się przebudowę ul. Jagiellońskiej pomiędzy al. Wojska Polskiego i al. Piastów.
- architektura w postaci: ławek, ławkodonic zainstalowanych pod nowymi magnoliami, trampoliny na Placu Zgody instalację umożliwiającą grę w głuchy telefon, nowa fontanna w rejonie dawnej ściany płaczu” oraz wyznaczone pasy, w których przedsiębiorcy będą mieli możliwość wystawienia ogródków gastronomicznych.

6.2. Aleja Wojska Polskiego przed realizacją projektu

Teren objęty projektem zlokalizowany jest w dzielnicy Śródmieście i obejmuje znaczącą część centralnego fragmentu XIX-wiecznej śródmiejskiej zabudowy kwartałowej o wysokich walorach historycznych. Teren był częścią obszaru rewitalizacji miasta objętego lokalnym programem,

Obszar ten charakteryzował się niewielką ilością terenów zielonych oraz nadmiernym zabetonowaniem, co ograniczało jego funkcjonalność oraz psuło estetykę i historyczne znaczenie danej alei. Brakowało także wystarczającej liczby miejsc parkingowych, a przestrzeń nie zapewniała odpowiednich warunków do wypoczynku i integracji społecznej – brakowało miejsc do siedzenia oraz stref relaksu. Większość alei zajmowały betonowe nawierzchnie, co dodatkowo zmniejszało jej estetykę i komfort użytkowania. Dodatkowym problemem były historyczne kamienice, które wymagały pilnej renowacji. Ich odnowienie mogłoby znacząco podnieść atrakcyjność alei, przyciągając przedsiębiorców zainteresowanych wynajmem lokali – np. na potrzeby gastronomii czy innych usług.

Zdjęcie: Alei Wojska Polskiego przed realizacją projektu

Źródło: szczecin.naszemiasto, <https://szczecin.naszemiasto.pl/>, dostęp: 07.10.2024

Źródło: szczecin.naszemiasto, <https://szczecin.naszemiasto.pl/>, dostęp: 07.10.2024

Istotny był także Plac Zgody stanowiący centrum Alei Wojska Polskiego. Przed realizacją inwestycji wyglądał następująco:

Źródło: szczecin.naszemiasto, <https://szczecin.naszemiasto.pl/>, dostęp: 07.10.2024

Źródło: szczecin.naszemiasto, <https://szczecin.naszemiasto.pl/>, dostęp: 07.10.2024

Powyższe zdjęcia obrazują, że Plac Zgody w Szczecinie sprawiał wrażenie ponurej i chaotycznej przestrzeni, w której dominował asfalt i beton. Pomimo obecności kilku drzew, zieleń była niedostateczna, a pasy zieleni wyglądały na zaniedbane. Szerokie, wielopasmowe ulice oraz intensywny ruch samochodowy przytłaczały przestrzeń, czyniąc ją nieprzyjazną dla pieszych. Kontrastem dla tej betonowej monotonii są historyczne kamienice, które otaczają plac. Ich architektura i detale świadczą o dawnym charakterze miejsca. Budynki zamiast harmonizować z przestrzenią, sprawiały wrażenie osamotnionych relikwów przeszłości, które nie pasowały do otaczającej je infrastruktury drogowej i braku elementów sprzyjających życiu miejskiego społeczeństwa. Plac, zamiast być reprezentacyjną przestrzenią, pełnił głównie funkcję węzła komunikacyjnego, pozbawionego klimatu i charakteru.

6.3. Aleja Wojska Polskiego po realizacji projektu

Przedmiotowa inwestycja pn. „Rewitalizacja obszaru przestrzeni publicznej i zabudowy śródmiejskiego odcinka Alei Wojska Polskiego w Szczecinie” wygenerowała następujące koszty:

- **Całkowita wartość projektu:** ok. 50 mln PLN
- **Dofinansowanie z Funduszu Europejskiego Pomorza Zachodniego:** ok. 14 mln PLN

Dodatkowo należy wziąć pod uwagę etap II, który stanowił projekt pn. „Rewitalizacja obszaru przestrzeni publicznej i zabudowy śródmiejskiego odcinka Alei Wojska Polskiego w Szczecinie – etap II (Plac Zwycięstwa)”

- **Koszt całkowity projektu:** ok. 40 mln PLN
- **Dofinansowanie:** ok. 13 mln PLN

Po latach planowania i realizacji projektu przebudowy alei Wojska Polskiego i placu Zwycięstwa, mieszkańcy Szczecina mogą cieszyć się nową, przyjazną przestrzenią miejską. Projekt, mający na celu przywrócenie śródmieściu nowoczesnego charakteru z posmakiem historycznej architektury, zrealizował założone cele, przynosząc liczne korzyści zarówno mieszkańcom, przedsiębiorcom, jak i samej Gminie Miasto Szczecin. Nowo powstała przestrzeń sprzyja osiedlaniu się nowych mieszkańców, stwarza dogodne warunki dla inwestycji w lokale usługowe w budynkach otaczających aleję oraz przyciąga licznych turystów. Dlatego też realizacja przedsięwzięcia przyniosła wymierne efekty w następujących obszarach:

- **nowa przestrzeń dla mieszkańców:** jednym z kluczowych efektów przebudowy jest znacząca poprawa jakości przestrzeni publicznej. Wzdłuż alei Wojska Polskiego i placu Zwycięstwa pojawiły się szerokie chodniki, nowe ścieżki rowerowe oraz elementy małej architektury, takie jak ławki, donice z zielenią i pergole. Zmiana układu komunikacyjnego oraz ograniczenie ruchu samochodowego sprawiły, że przestrzeń stała się bardziej przyjazna dla pieszych i rowerzystów. Mieszkańcy mogą swobodnie spacerować, odpoczywać w specjalnie wydzielonych strefach relaksu oraz korzystać z nowych udogodnień. Z kolei dla mieszkańców posiadających pojazdy samochodowe powstały nowe miejsca parkingowe;
- **więcej zieleni i przyjazne środowisko:** rewitalizacja alei Wojska Polskiego to także ogromny krok w kierunku zazielenienia centrum miasta. W ramach inwestycji posadzono ponad 150 nowych drzew, w tym platany, magnolie i brzozy, oraz blisko dwadzieścia tysięcy krzewów i roślin ozdobnych. Roślinność została rozmieszczona w taki sposób, aby zapewnić naturalne zacienienie i poprawić mikroklimat w rejonie alei. Dodatkowo, zastosowanie zielonych powierzchni biologicznie czynnych umożliwi lepszą retencję wody deszczowej, co jest istotnym aspektem ekologicznym;
- **strefy wypoczynku i przestrzeń rekreacyjna:** nowa aleja Wojska Polskiego oferuje również liczne strefy wypoczynku, które są dostępne zarówno dla mieszkańców, jak i odwiedzających. Na placu Zgody powstały trampoliny dla dzieci, instalacje umożliwiające grę w głuchy telefon oraz liczne ławki i huśtawki. Dodatkową atrakcją jest nowoczesna fontanna inspirowana dawną „ścianą płaczu”, która nie tylko upiększa przestrzeń, ale także pełni funkcję miejsca spotkań i relaksu;
- **ożywienie kamienic i nowe możliwości inwestycyjne:** wraz z modernizacją alei, część historycznych kamienic przeszła proces termomodernizacji. Odnowione fasady oraz poprawiona izolacja cieplna sprawiają, że budynki są bardziej energooszczędne i komfortowe dla mieszkańców. Poprawa estetyki tych budowli przyczyniła się również do zwiększenia atrakcyjności inwestycyjnej okolicy. Dzięki temu wzrosło zainteresowanie lokalami użytkowymi, a przedsiębiorcy chętniej otworzą tu swoje sklepy, kawiarnie i restauracje;
- **rewitalizacja placu Zwycięstwa:** drugim kluczowym elementem projektu była przebudowa placu Zwycięstwa. W ramach inwestycji zmieniono układ torowy oraz przystanki tramwajowe, co poprawiło funkcjonalność transportu publicznego. Nowe pasy dla tramwajów i autobusów usprawniły ruch, a dodatkowe przejścia dla pieszych zwiększyły bezpieczeństwo. Plac zyskał nową infrastrukturę rowerową oraz liczne nasadzenia zieleni, co uczyniło go bardziej estetycznym i funkcjonalnym miejscem.

6.4. Zdjęcia alei po realizacji przedsięwzięcia w oparciu o przyjęte założenia

- **Zazielenienie terenu oraz utrzymanie dotychczasowej zieleni**

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

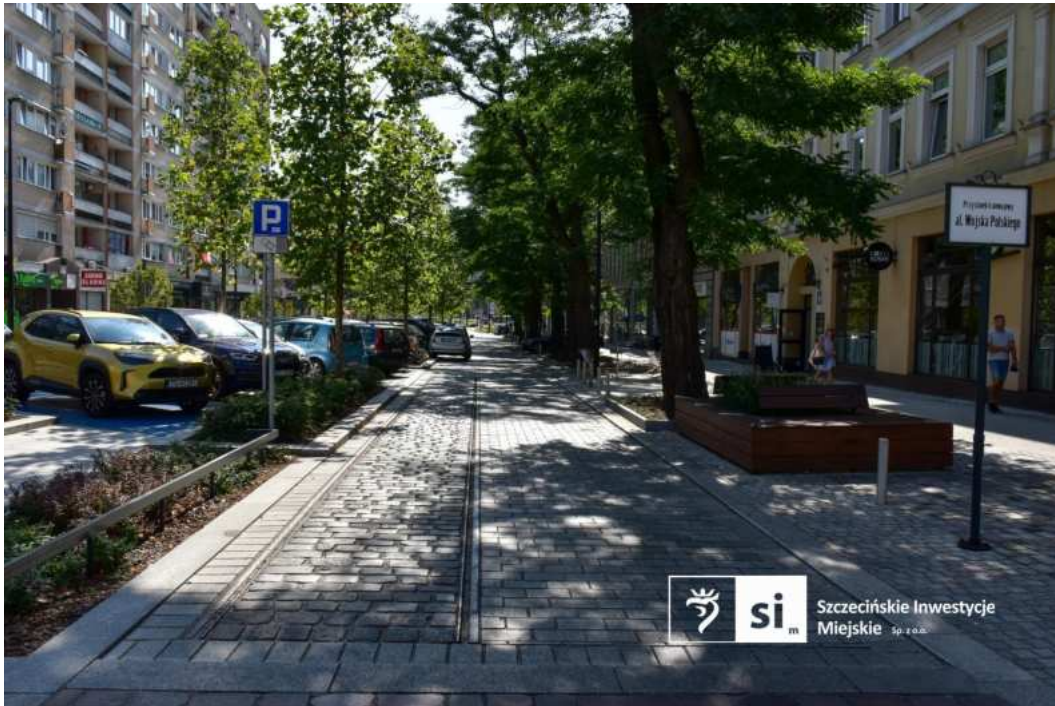

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

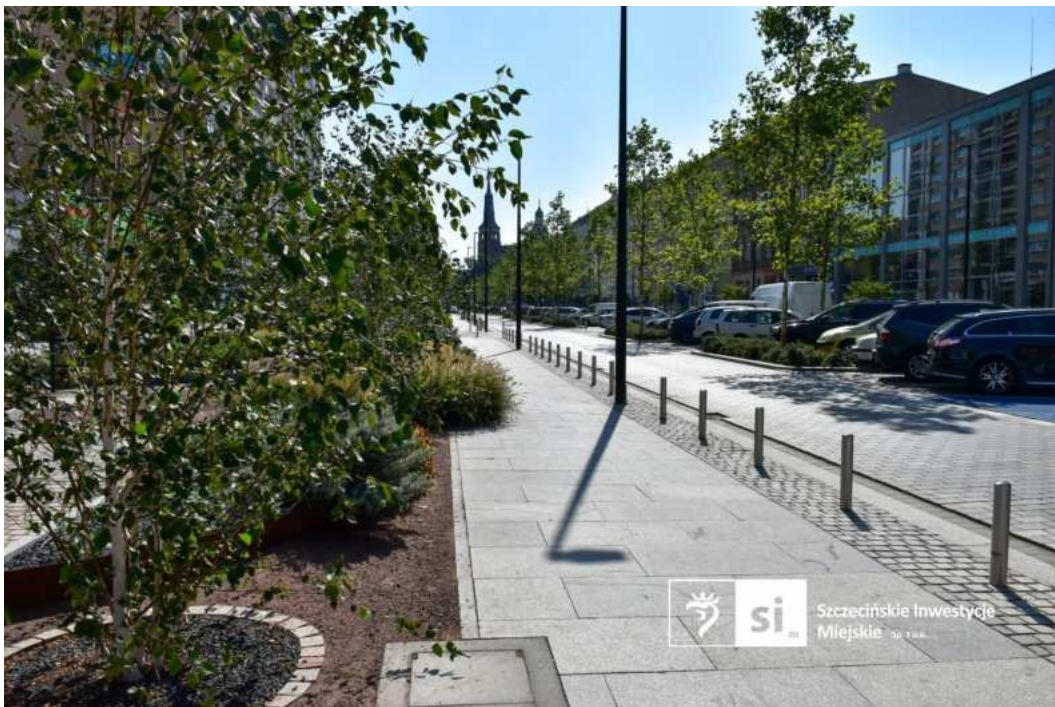

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

➤ **Miejsce do zabawy dla najmłodszych, nowa fontanna, miejsce spotkań:**

Źródło: szczecin.eu, <https://wojskapolskiego.szczecin.eu/aleja-wojska-polskiego/>, dostęp: 07.10.2024

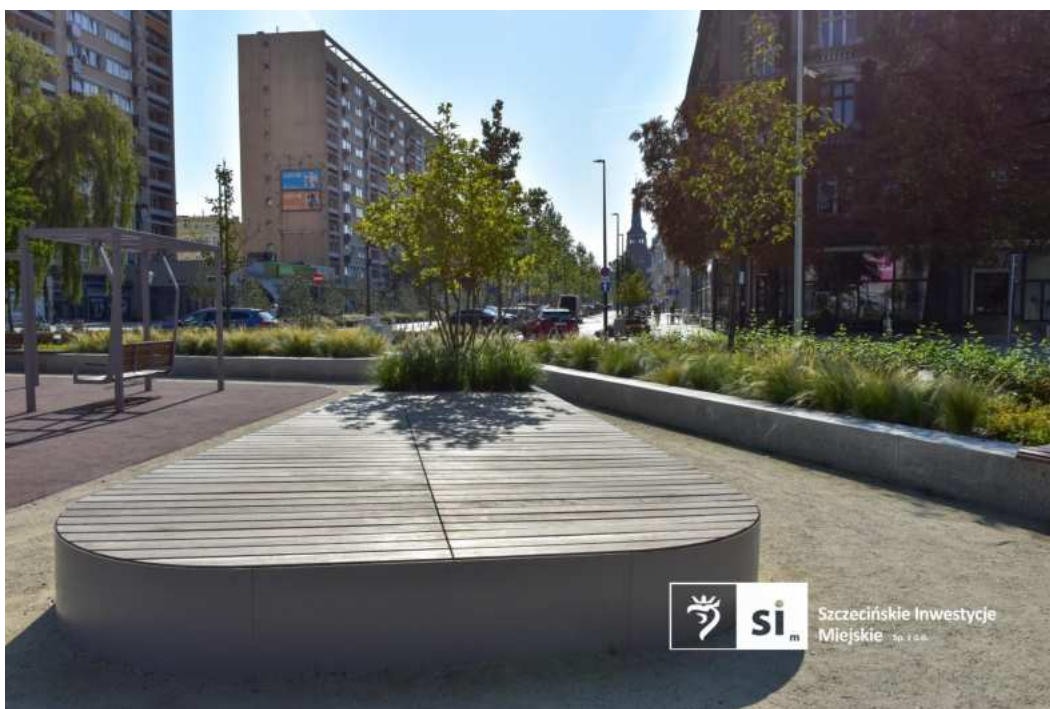

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

➤ **Plac Zgody:**

Źródło: WhiteMad, <https://www.whitemad.pl/koniec-wielkiej-przebudowy-aleja-wojska-polskiego-w-szczecinie-otwarta-2/>, dostęp: 07.10.2024

➤ **Symboliczne uhonorowanie architektów:**

Źródło: Szczecińskie Inwestycje Miejskie

7. Badanie stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023

Badania społeczne odgrywają kluczową rolę w ocenie efektów działań rewitalizacyjnych, zwłaszcza gdy mowa o zaawansowanych etapach tych procesów oraz w szerokim kontekście dynamicznie zmieniającego się otoczenia miejskiego. Są one nie tylko narzędziem, które pozwala mierzyć bezpośredni wpływ konkretnych działań rewitalizacyjnych na społeczności zamieszkujące dany obszar, ale także pomagają zrozumieć, jak te działania wpisują się w szersze zjawiska i procesy społeczne, gospodarcze i przestrzenne, które dokonują się w miastach.

Rewitalizacja to proces złożony, wieloaspektowy i długofalowy. Jego cele mogą obejmować poprawę jakości życia mieszkańców, aktywizację lokalnej gospodarki, odbudowę infrastruktury czy zmniejszenie negatywnych zjawisk społecznych, takich jak m.in. bezrobocie, przestępczość czy wykluczenie społeczne. Właśnie badania społeczne umożliwiają ocenę, w jakim stopniu te cele są realizowane oraz jakie są realne efekty działań podejmowanych w ramach programów rewitalizacyjnych. Badania te mogą dostarczyć cennych danych na temat percepcji mieszkańców dotyczących zmian, które zaszły w wyniku rewitalizacji, na przykład mogą one odpowiedzieć na pytania, czy mieszkańcy dostrzegają poprawę jakości infrastruktury, czy działania rewitalizacyjne przyczyniły się do wzrostu poczucia bezpieczeństwa, a także czy dostęp do usług publicznych czy kulturalnych uległ poprawie. Równie istotne jest badanie tego, jak rewitalizacja wpłynęła na integrację społeczną oraz zaangażowanie mieszkańców w życie lokalnej społeczności. Oprócz tego badania społeczne pozwalają ocenić skuteczność rewitalizacji w kontekście zaspokajania realnych potrzeb mieszkańców. W miastach takich jak Szczecin, gdzie rewitalizacja może obejmować obszary o zróżnicowanej strukturze społecznej, badania te mogą wskazać, które grupy społeczne odniosły największe korzyści, a które nadal zmagają się z trudnościami. Wyniki tych badań mogą ukazać, czy działania rewitalizacyjne były odpowiednio zróżnicowane i dostosowane do potrzeb różnych grup mieszkańców, od rodzin z dziećmi, przez osoby starsze, po osoby znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej.

Ważnym elementem, który badania społeczne potrafią uwzględnić, jest kontekst szerszych procesów, które zachodzą w mieście, takich jak migracje, zmiany demograficzne, rozwój gospodarczy, zmiany w strukturze społecznej czy postępująca suburbanizacja. Miasta nie są statycznymi organizmami – podlegają ciągłym przekształceniom, zarówno w wyniku działań planistycznych, jak i dynamicznych zjawisk społeczno-gospodarczych. Badania społeczne pozwalają uchwycić te subtelne, często trudne do zmierzenia zmiany, które mogą mieć istotny wpływ na efektywność działań rewitalizacyjnych. Na przykład w miastach rozwijających się może wystąpić zjawisko „gentryfikacji”, gdzie rewitalizacja prowadzi do wzrostu cen nieruchomości i stopniowego wypierania mniej zamożnych mieszkańców przez osoby o wyższym statusie materialnym. Badania społeczne mogą pomóc w wykryciu takich negatywnych efektów ubocznych rewitalizacji i wskazać obszary, w których należy wprowadzić dodatkowe środki, aby zapobiec takim zjawiskom.

Kolejnym ważnym aspektem badań społecznych w kontekście rewitalizacji jest analiza relacji między różnymi częściami miasta. Miasto, takie jak Szczecin, jest strukturą skomplikowaną, gdzie różne dzielnice mogą mieć odmienne problemy, potrzeby i potencjały rozwoju. Badania społeczne mogą ukazać, jak rewitalizacja wybranych obszarów wpłynęła na inne części miasta – czy na przykład działania prowadzone w centrum przyczyniły się do poprawy sytuacji w bardziej peryferyjnych dzielnicach, czy może wręcz przeciwnie, spowodowały większe nierówności w rozwoju różnych części miasta.

W dniach 3-25 września 2024 roku na terenie Śródmieścia Szczecina przeprowadzono badanie stopnia zadowolenia z życia mieszkańców obszaru objętego Lokalnym Programem Rewitalizacji Miasta Szczecin na lata 2017-2023. Zostało ono zlecone przez Miasto Szczecin i stanowi element podsumowania programu, miało na celu sprawdzenie, czy wdrażany LPR poprawił jakość życia mieszkańców Śródmieścia. Oznaczeni ankieterzy na ulicach prosili wybranych mieszkańców o odpowiedź na kilkanaście pytań dotyczących miejsca zamieszkania oraz zadowolenia z życia. Uzyskano 385 odpowiedzi.

7.1. Analiza respondentów biorących udział w badaniu

Próba badawcza: obszar rewitalizacji, składający się z osiedli Centrum, Śródmieście-Zachód i Turzyn tworzy zwartą przestrzeń śródmiejską, która zamieszкана jest przez 51774 osoby (dane UM, 2015 rok) co stanowi 14,0% ludności miasta. Powierzchnia obszaru rewitalizacji wynosi 3,13 km², co stanowi 1,04% powierzchni miasta.

Wymagana liczba osób w badaniach: 381

Wielkość populacji: 51774

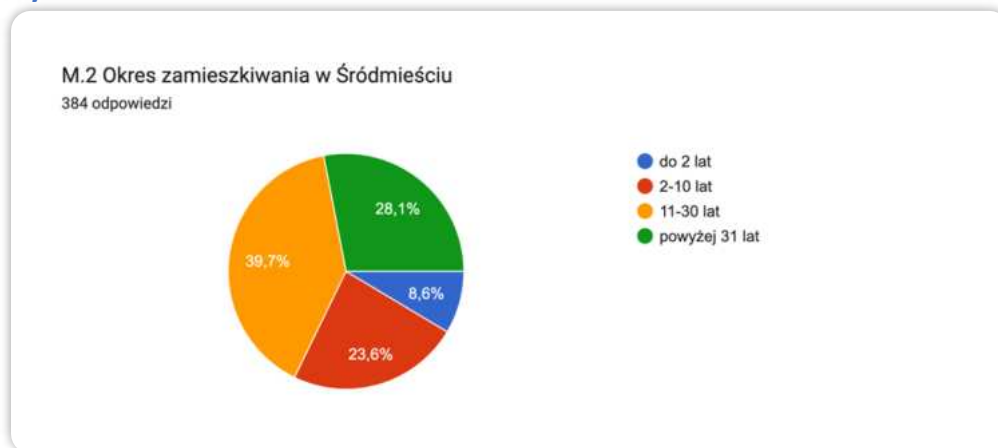
Poziom ufności: 95%

Wielkość frakcji: 0.5

Błąd maksymalny: 5%

Faktyczna próba badawcza: 385

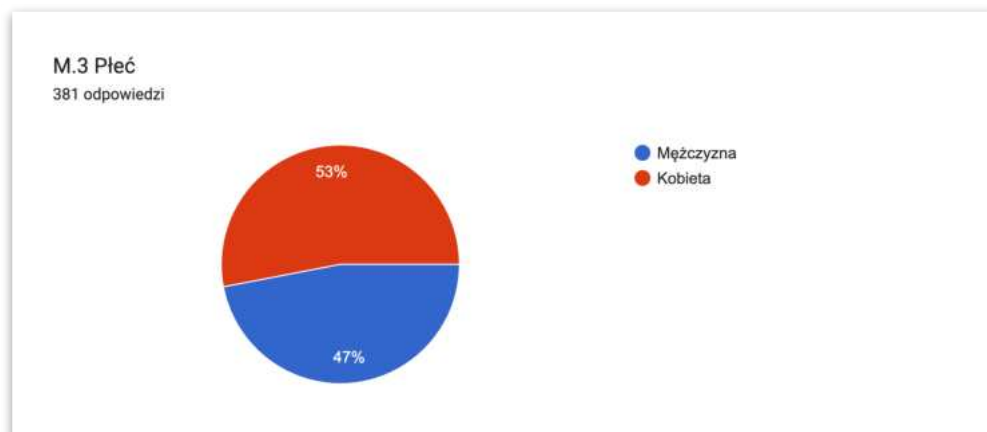
Rysunek 1

Wykres przedstawia strukturę okresu zamieszkiwania respondentów w Śródmieściu, na podstawie 384 odpowiedzi. Najliczniejszą grupę (39,7%) stanowią osoby zamieszkujące Śródmieście między 11 a 30 lat. Drugą co do wielkości grupą (28,1%) są osoby mieszkające w Śródmieściu ponad 31 lat. Wielkość obu zbiorowości może świadczyć o zadowoleniu z warunków życia na danym obszarze, a co za tym idzie z urbanistycznych oraz społecznych zmian tam przeprowadzonych. Skala obu grup może oznaczać również dużą integrację społeczną. Z kolei nową grupę społeczności Śródmieścia stanowi 8,6% respondentów mieszkających na danym terenie do 2 lat oraz 23,6% respondentów, którzy mieszkają na tym terenie od 2 do 10 lat.

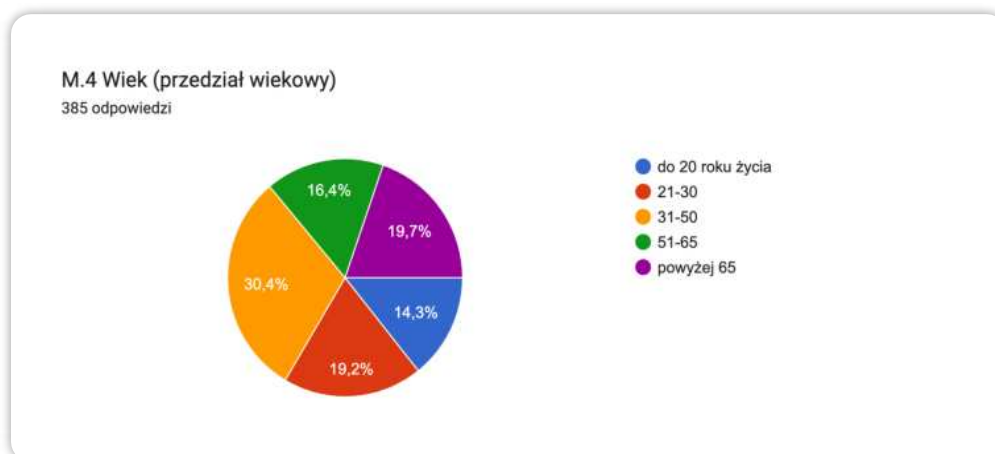

Rysunek 2

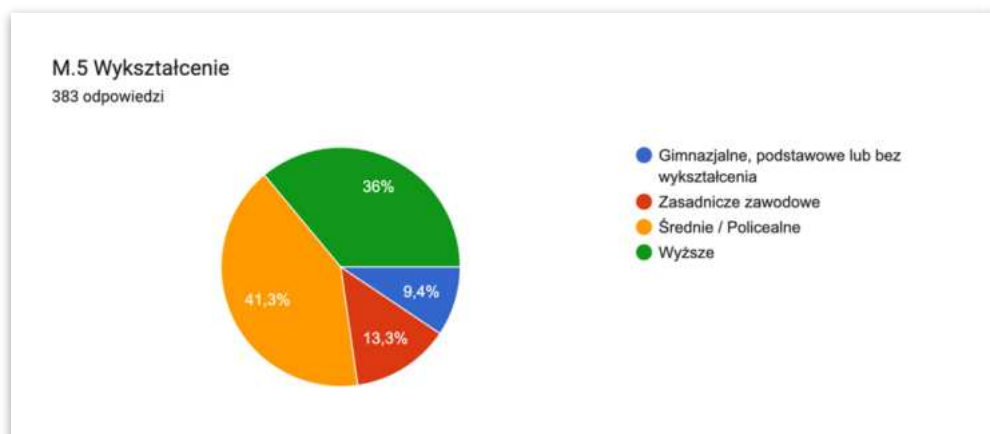
Wykres kołowy przedstawia udział mężczyzn i kobiet w przeprowadzonym badaniu społecznym. Występowanie 53% kobiet oraz 47% mężczyzn w próbie jest zgodne z rzeczywistą populacją pod względem płci na badanym obszarze wg danych pozyskanych z Urzędu Miasta Szczecin dot. liczby mieszkańców.

Rysunek 3

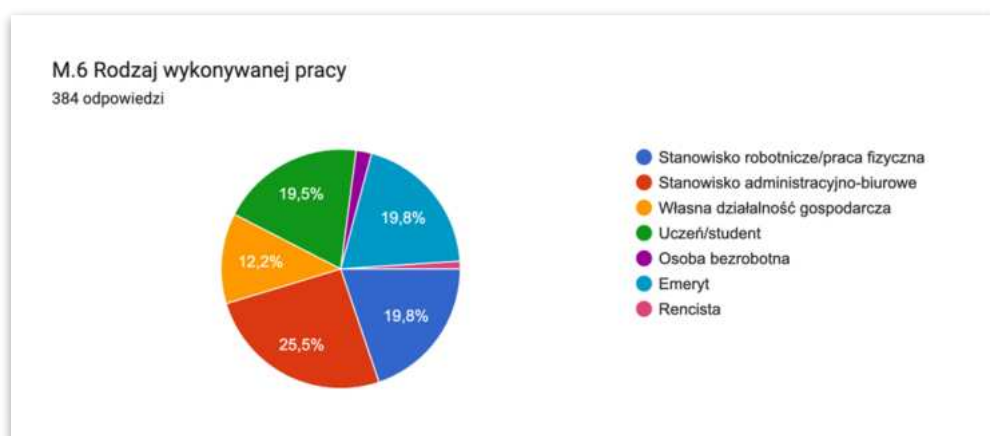
Najliczniejszą grupę respondentów w badaniu stanowią osoby w wieku 31-50 lat, co również jest zbieżne z rzeczywistą populacją mieszkańców Śródmieścia. Znaczący udział mają także osoby z grup wiekowych 21-30 lat oraz powyżej 65 lat. Z kolei grupy do 20 roku życia oraz 51-65 lat są mniej licznie reprezentowane. Każda z grup wiekowych jest istotna w badaniu rewitalizacji śródmieścia, ponieważ reprezentuje różnorodne potrzeby i oczekiwania wobec przestrzeni miejskiej.

Rysunek 4

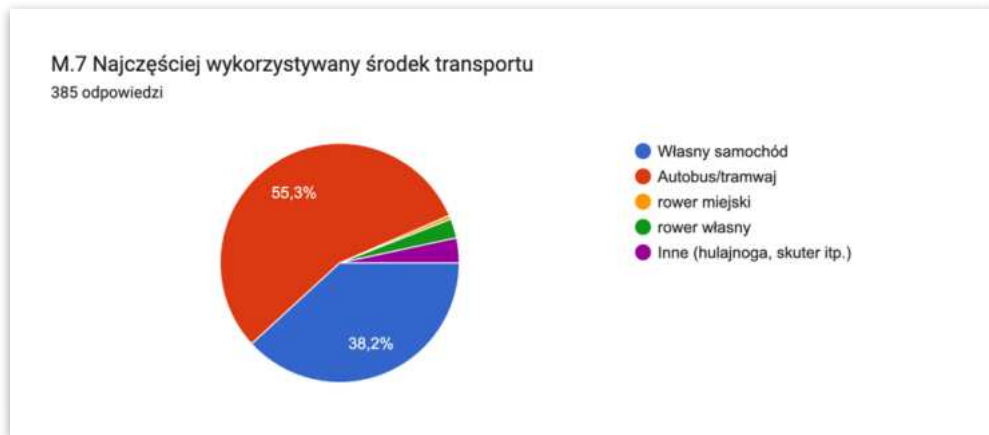
Poziom wykształcenia ma istotny wpływ na zrozumienie zagadnień, krytyczne myślenie, oczekiwania i priorytety oraz zaangażowanie społeczne w badanym obszarze. Najliczniej występującymi grupami były osoby z wykształceniem średnim (41,3%) oraz wyższym (36%). Z kolei grupy najrzadziej występujące w próbie badawczej, to osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (13,3%) oraz gimnazjalnym, podstawowym lub bez wykształcenia (9,4%). Angażowanie osób z różnym poziomem wykształcenia w debatę na temat rewitalizacji śródmieścia jest kluczowe dla zapewnienia, że proces ten będzie sprawiedliwy, efektywny i odpowiadający na rzeczywiste potrzeby różnorodnej społeczności lokalnej.

Rysunek 5

Przeprowadzone badanie mieszkańców obszaru rewitalizacji ujawnia różnorodność w zakresie aktywności społeczno-zawodowej. Największą grupę stanowią osoby pracujące na stanowiskach administracyjno-biurowych (25,5%), a także emeryci (19,8%) oraz pracownicy fizyczni (19,8%). Z kolei najmniej licznie reprezentowane są osoby rencistów oraz bezrobotnych, co sugeruje, że problemy z zatrudnieniem w tym obszarze są relatywnie niskie. Obszar rewitalizacji wykazuje pozytywne wskaźniki związane z zatrudnieniem, jednak istnieje potrzeba dalszej analizy oraz wsparcia dla mniej reprezentowanych grup, co może przyczynić się do zrównoważonego rozwoju lokalnej społeczności.

Rysunek 6

W badaniu dotyczącym rewitalizacji śródmieścia przeanalizowano preferencje transportowe mieszkańców, które mogą mieć istotny wpływ na ocenę jakości infrastruktury drogowej i rowerowej. Największa grupa ankietowanych (55,3%) korzysta z komunikacji miejskiej, co sugeruje, że jakość tej infrastruktury, jej dostępność oraz efektywność są kluczowe dla codziennego funkcjonowania większości mieszkańców. Drugą najliczniejszą grupę stanowią osoby przemieszczające się za pomocą własnych samochodów (38,2%), co podkreśla znaczenie infrastruktury drogowej, parkingowej oraz rozwiązań poprawiających płynność ruchu w śródmieściu. Pozostała część respondentów, korzystająca z infrastruktury rowerowej, obejmuje osoby jeżdżące na rowerach (zarówno własnych, jak i miejskich) oraz hulajnogach, co zwraca uwagę na konieczność rozwoju i poprawy infrastruktury rowerowej, która może sprzyjać zrównoważonemu transportowi i ograniczeniu zanieczyszczeń.

Rysunek 7

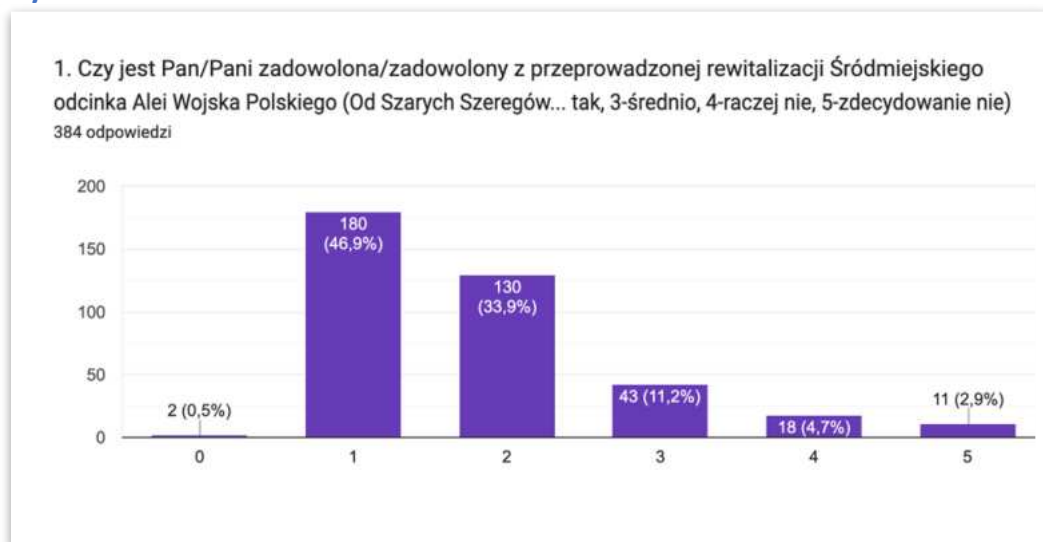
Wykres przedstawia wielkość miesięcznego dochodu brutto na osobę wśród respondentów. Najliczniejsza grupa (53,5%) to osoby o dochodach 2001–5000 zł, 30,4% przekracza dochód powyżej 5000 zł na osobę. Mniejszość stanowią osoby z dochodem poniżej 2000 zł.

Zróznicowanie dochodów sugeruje, że rewitalizacja śródmieścia powinna uwzględniać różne potrzeby mieszkańców. Osoby z wyższymi dochodami oczekują bardziej rozwiniętej infrastruktury rekreacyjnej i estetycznej przestrzeni miejskiej, podczas gdy osoby z niższymi dochodami priorytetowo traktują dostępność podstawowych usług i transportu publicznego. Kluczowe jest zrównoważone podejście, które poprawi zarówno infrastrukturę podstawową, jak i zapewni bardziej zaawansowane rozwiązania, co podniesie atrakcyjność śródmieścia dla wszystkich grup społecznych.

7.2. Ocena rewitalizacji

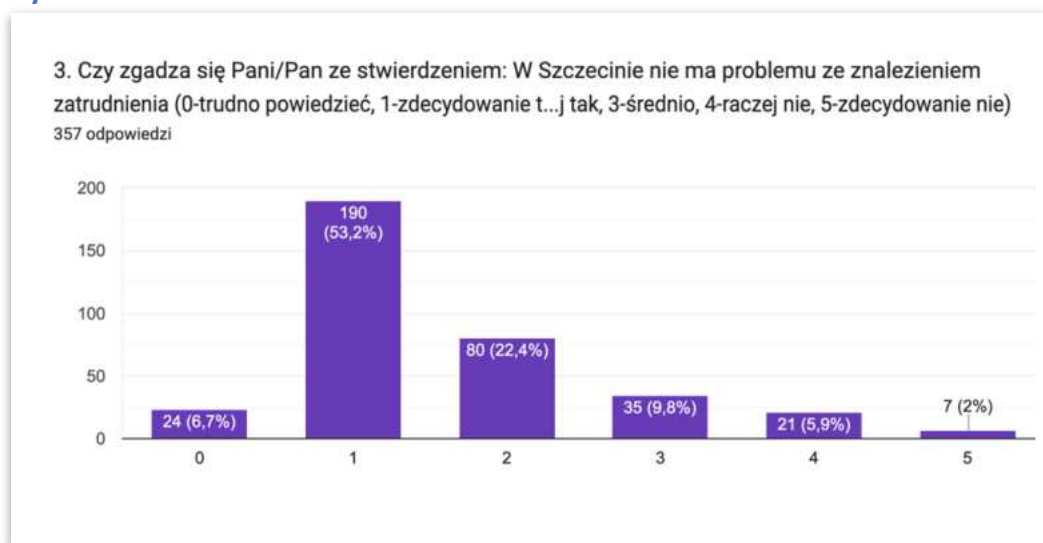
Badanie wykazało, że zdecydowana większość respondentów (80,8%) pozytywnie ocenia rewitalizację Alei Wojska Polskiego, co sugeruje, że projekt zaspokoił potrzeby mieszkańców w zakresie poprawy infrastruktury i estetyki śródmieścia. Zadowolenie może być wynikiem lepszego dostępu do usług publicznych i przestrzeni rekreacyjnych. Niezadowolenie wyrażone przez 7,6% osób może być związane z ograniczeniami w ruchu drogowym lub niedopasowaniem rozwiązań do potrzeb niektórych grup. Zewnętrzne czynniki, takie jak zmiany w urbanistyce i dążenie do zrównoważonego rozwoju, również mogą wpływać na oceny rewitalizacji.

Rysunek 8

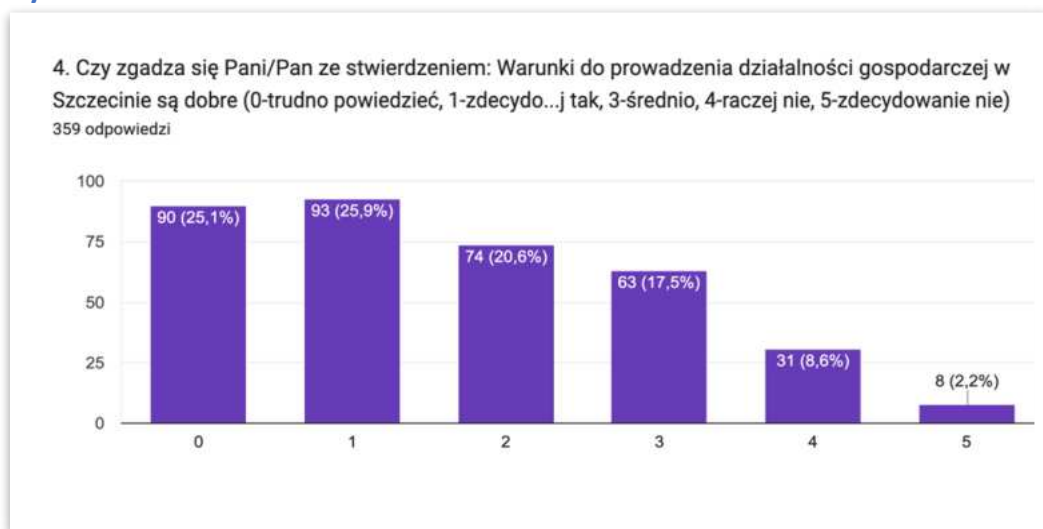
Wyniki badania wskazują, że większość respondentów (75,6% - suma odpowiedzi 1 oraz 2) uważa, iż w Szczecinie nie ma problemu ze znalezieniem pracy, co z kolei sugeruje stosunkowo silny rynek pracy. To pozytywne zjawisko, które może wspierać proces rewitalizacji Śródmieścia, przyciągając nowych inwestorów i pracodawców. Istnieje jednak mniejsza grupa osób o neutralnej lub negatywnej opinii (17,7% - suma odpowiedzi 3, 4 oraz 5), co oznacza, że niektórzy mogą napotykać trudności na rynku pracy.

Rysunek 9

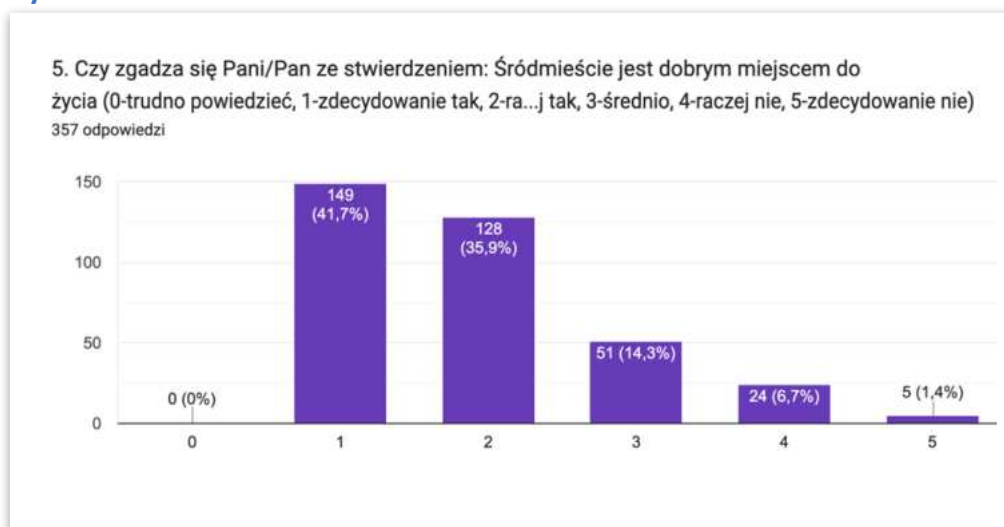
Poniższy wykres przedstawia odpowiedzi na pytanie dotyczące warunków do prowadzenia działalności gospodarczej w Szczecinie. Ponad 45% respondentów oceniło pozytywnie ten aspekt (1 i 2). Zdecydowane niezadowolenie wyrażone jest przez mniejszą grupę (8,6% dla 4 i 2,2% dla 5). 25% udzieliło odpowiedzi „trudno powiedzieć” stanowiła osoby. W kontekście rewitalizacji śródmieścia Szczecina, wyniki te mogą sugerować, że przedsiębiorcy pozytywnie oceniają warunki do prowadzenia działalności gospodarczej. Duża część respondentów jest pozytywnie nastawiona, co może być związane z poprawą infrastruktury i otoczenia biznesowego w wyniku rewitalizacji. Jednakże, wciąż zauważalny procent osób ocenia warunki jako przeciętne lub negatywne, co może wskazywać na potrzebę dalszych działań, by wspierać przedsiębiorców w centrum miasta i poprawić postrzeganie warunków gospodarczych.

Rysunek 10

Wyniki badania wskazują, że większość mieszkańców pozytywnie ocenia Śródmieście jako miejsce do życia (77,6% odpowiedzi "zdecydowanie tak" i "raczej tak"), co sugeruje, że dzielnica posiada liczne atuty, które zostały wzmocnione przez działania rewitalizacyjne. Grupa respondentów oceniających Śródmieście neutralnie (14,3%) oraz niewielki odsetek osób wyrażających negatywne opinie (8,1%) wskazują, że przyjęty kierunek zmian w tym obszarze Szczecina został zaakceptowany przez jego mieszkańców.

Rysunek 11

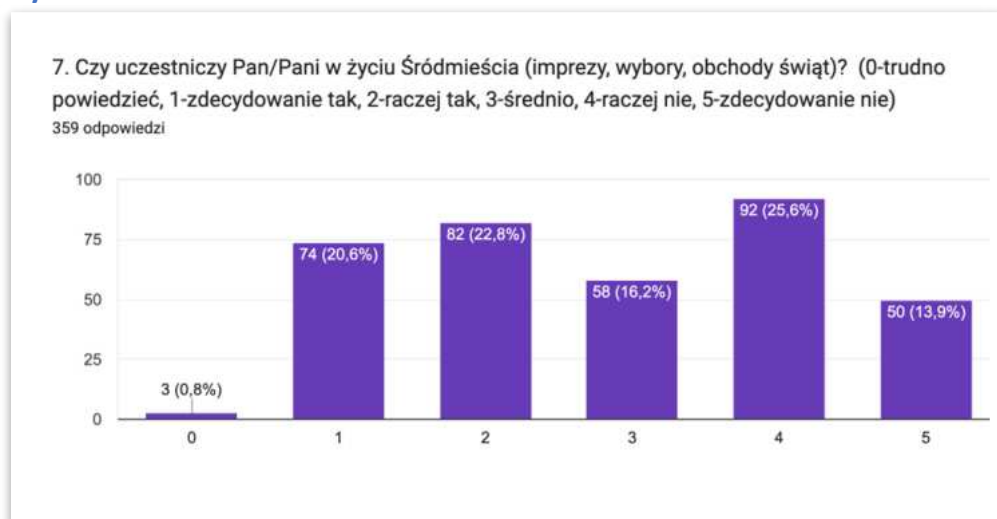
Kluczowe potrzeby mieszkańców koncentrują się wokół zdrowia (88,2%), posiadania własnego mieszkania (42,5%), edukacji (30,7%) oraz możliwości zatrudnienia (28,7%). Zdrowie zostało uznane za najważniejszą wartość, co sugeruje konieczność inwestowania w poprawę infrastruktury zdrowotnej, jakości środowiska oraz dostępu do terenów rekreacyjnych. Posiadanie mieszkania oraz bezpieczeństwo zamieszkania także odgrywają istotną rolę, co podkreśla potrzebę tworzenia dostępnych mieszkań i poprawy bezpieczeństwa w śródmieściu. Ponadto, edukacja i podnoszenie kwalifikacji zawodowych są ważnymi aspektami, które powinny zostać uwzględnione poprzez wsparcie edukacyjne oraz programy szkoleniowe. Rewitalizacja powinna również wspierać lokalny rynek pracy, tworząc nowe miejsca zatrudnienia blisko miejsca zamieszkania, co zwiększy atrakcyjność Śródmieścia dla mieszkańców i inwestorów.

Rysunek 12

Analiza odpowiedzi na pytanie o aktywność, wskazuje, że uczestnictwo mieszkańców w życiu śródmieścia jest mocno zróżnicowane. Blisko połowa respondentów wykazuje niskie zaangażowanie (25,6% raczej nie, 13,9% zdecydowanie nie), podczas gdy 43,4% deklaruje większą aktywność (20,6% zdecydowanie tak, 22,8% raczej tak). Średnie zaangażowanie deklaruje 16,2% respondentów. W kontekście rewitalizacji, kluczowe jest w dalszej mierze rozwijanie oferty kulturalnej i społecznej oraz poprawa infrastruktury, aby zachęcić większą liczbę mieszkańców do aktywności. Istotne jest także skuteczne informowanie o wydarzeniach i dostosowanie ich do potrzeb różnych grup społecznych.

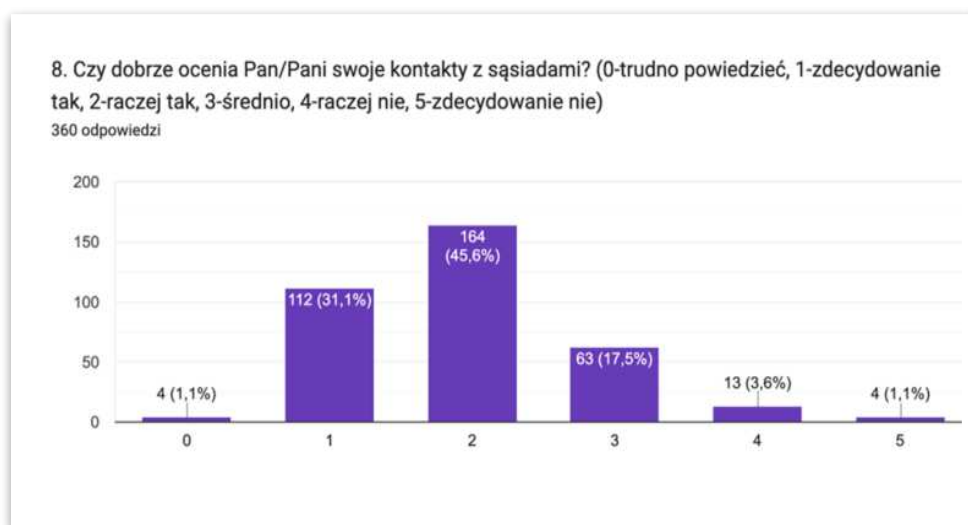
Rysunek 13

7.3. Porównanie zadowolenia z życia mieszkańców zamieszkujących teren obszaru rewitalizacji do zadowolenia z życia społeczności Polskiej.

Zadowolenie z życia w roku 2023 r. zbadane przez Centrum Badania Opinii Społecznej stanowi bazę do porównań w zakresie rewitalizacji Śródmieścia Szczecina w zakresie wybranych kategorii pytań. Podczas badania poziomu zadowolenia z życia pozyskano odpowiedzi w takich kategoriach jak: perspektywy na przyszłość, zadowolenie z warunków mieszkaniowych, stan zdrowia, życia rodzinnego, zawodowego oraz relacji z sąsiadami.

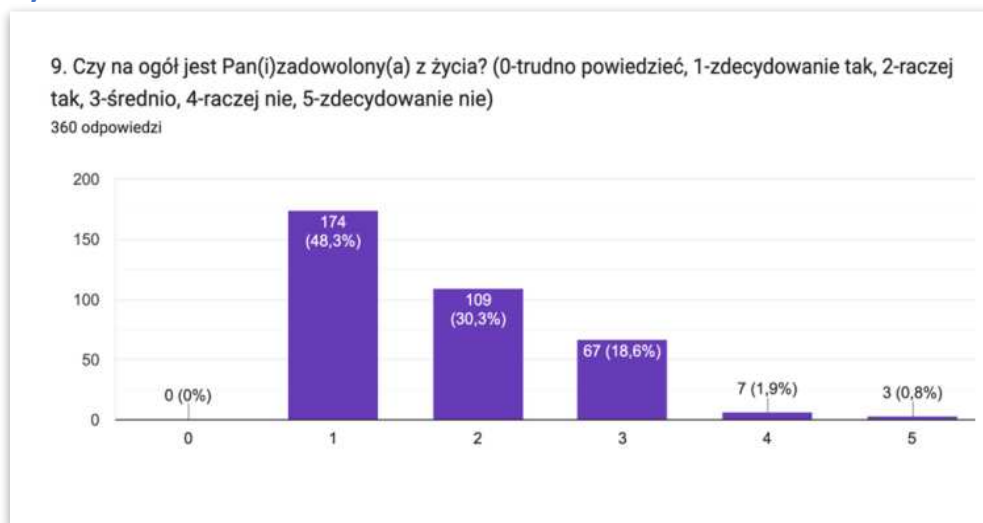
Rysunek 14

Z analizy wyników dotyczących oceny kontaktów z sąsiadami wynika, że większość respondentów ocenia swoje relacje pozytywnie. Aż 45,6% osób stwierdziło, że raczej dobrze ocenia swoje kontakty z sąsiadami, a 31,1% oceniło je zdecydowanie pozytywnie. Oznacza to, że aż 76,7% badanych ma dobre relacje z sąsiadami. Może to wynikać również z długiego okresu zamieszkania na danym terenie (osoby zamieszkujące OR powyżej 11-30 i powyżej to łącznie 63,3%), co sprzyja tworzeniu więzi międzyludzkich. Jest to bardzo pozytywny wskaźnik, który może świadczyć o sukcesywnej realizacji działań rewitalizacyjnych w śródmieściu, poprawiających jakość życia i integrację społeczną. Jednocześnie 17,5% respondentów ma neutralne odczucia co do kontaktów z sąsiadami, co wskazuje na pewne obszary do dalszej pracy nad poprawą relacji międzyludzkich. Tylko niewielki odsetek badanych (4,7%) ocenia swoje kontakty negatywnie, co świadczy o tym, że rewitalizacja nie wpłynęła negatywnie na relacje sąsiedzkie, a wręcz mogła je poprawić. Negatywne oceny mogą wynikać z braku zaangażowania społecznego, zmian demograficznych lub braku wspólnych przestrzeni integracyjnych.

Rysunek 15

Wyniki dotyczące zadowolenia z życia mieszkańców Śródmieścia mogą wskazywać na pozytywny wpływ tych działań na ogólną jakość życia w danym obszarze. Aż 48,3% respondentów zdecydowanie potwierdziło swoje zadowolenie, a 30,3% określiło, że jest raczej zadowolone. Oznacza to, że łącznie prawie 80% badanych ocenia swoje życie pozytywnie, na co również mogły mieć wpływ przeprowadzone dotychczas zmiany w otoczeniu. Neutralne nastawienie wyraziło 18,6% respondentów, co może sugerować, że choć rewitalizacja przyniosła poprawę, istnieje jeszcze przestrzeń do dalszych ulepszeń, by podnieść satysfakcję danej zbiorowości. Co istotne, jedynie 2,7% respondentów wskazało na niezadowolenie (odpowiedzi „raczej nie” i „zdecydowanie nie”), co oznacza, że rewitalizacja miała stosunkowo mało negatywnych skutków.

Rysunek 16

Źródło: Centrum Badania Opinii Społecznej, Komunikat z badań: Zadowolenie z życia w roku 2023, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2024/K_006_24.PDF, [dostęp: 25.10.2024]

Według badań CBOS: „Obecnie ponad trzy czwarte Polaków odczuwa satysfakcję ze swojego życia (77%), choć zdecydowana większość w stopniu umiarkowanym (22% bardzo zadowolonych, 55% raczej zadowolonych). Prawie co piąty badany (19%) dostrzega w swoim bilansie życiowym zarówno dobre, jak i złe momenty, co sprawia, że poziom swojej satysfakcji życiowej określa jako średni. Zaledwie trzech na stu Polaków (3%) jest niezadowolonych ze swego życia i nie waha się dać temu wyraz w sondażu”.⁴⁴

Ogólny poziom zadowolenia – porównanie odpowiedzi respondentów OR do wyników ogólnopolskich:

W badaniach CBOS 77% Polaków odczuwa satysfakcję z życia, co jest bardzo zbliżone do wyników badania przeprowadzonego w Śródmieściu, gdzie 78,6% respondentów wyraziło zadowolenie (48,3% zdecydowanie zadowolonych i 30,3% raczej zadowolonych). Wyniki te pokazują, że rewitalizacja mogła przyczynić się do zadowolenia na miarę skali ogólnopolskiej

- Wysoki poziom satysfakcji: W badaniach CBOS 22% Polaków deklaruje, że jest „bardzo zadowolonych” z życia. W rewitalizowanym obszarze liczba osób „zdecydowanie zadowolonych” wyniosła 48,3%, co oznacza znacznie wyższy odsetek osób o bardzo pozytywnym nastawieniu. To sugeruje, że działania rewitalizacyjne mogły mieć pozytywny wpływ na mieszkańców tego obszaru, zwiększając poziom zadowolenia bardziej niż w przeciętnych warunkach ogólnokrajowych.
- Umiarkowane zadowolenie: W skali krajowej 55% Polaków określa swoje zadowolenie jako „raczej zadowolonych”. W badaniach po rewitalizacji obszaru „raczej zadowolonych” było 30,3%. Ten odsetek jest niższy niż średnia krajowa, co może wynikać z tego, że znacznie więcej osób w rewitalizowanym obszarze przeszło do grupy „zdecydowanie zadowolonych”.
- Neutralna ocena (średnio zadowolonych): Zarówno w badaniach CBOS, jak i w ankiecie rewitalizacyjnej, odsetek osób oceniających swoje życie neutralnie jest porównywalny. W CBOS 19% Polaków wskazało, że ma zarówno pozytywne, jak i negatywne doświadczenia, co odpowiada kategorii „średnio”. Z kolei w badaniu na rewitalizowanym obszarze wskaźnik ten wynosił 18,6% respondentów, co wskazuje na zbliżony poziom umiarkowanej satysfakcji.
- Niezadowolenie: W badaniach CBOS 3% Polaków jest niezadowolonych ze swojego życia, co bardzo zbliża się do wyniku z rewitalizowanego obszaru, gdzie 2,7% badanych wyraziło niezadowolenie (1,9% „raczej nie” i 0,8% „zdecydowanie nie”). Oznacza to, że rewitalizacja nie pogorszyła istotnie jakości życia i odsetek osób niezadowolonych jest minimalny, podobnie jak w badaniach ogólnopolskich.

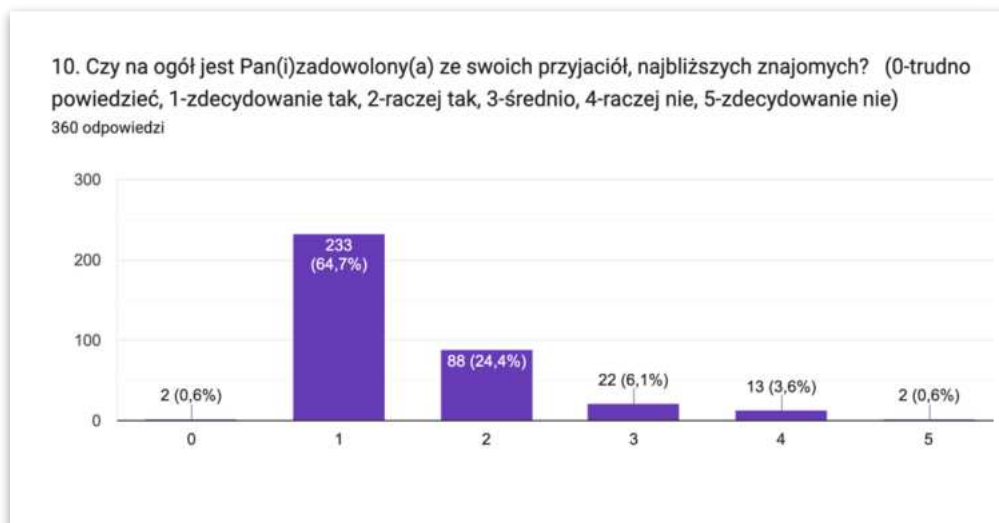
Podsumowanie porównania

Badania z rewitalizowanego obszaru wykazują wyniki bardzo podobne do badań CBOS na poziomie ogólnokrajowym, z tym że w obszarze rewitalizowanym znacznie więcej osób jest „zdecydowanie zadowolonych” z życia (48,3% vs. 22%). Może to sugerować, że działania rewitalizacyjne miały pozytywny wpływ na zwiększenie satysfakcji mieszkańców. Z kolei odsetek osób umiarkowanie zadowolonych oraz neutralnych pozostaje na podobnym poziomie, a liczba osób niezadowolonych jest marginalna, co oznacza, że rewitalizacja nie tylko poprawiła zadowolenie, ale także nie spowodowała większych negatywnych skutków.

---

⁴⁴ Źródło: Centrum Badania Opinii Społecznej, Komunikat z badań: Zadowolenie z życia w roku 2023, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2024/K_006_24.PDF, [dostęp: 25.10.2024].

Rysunek 17

Według badań CBOS w kwestii zadowolenia ze swoich przyjaciół i najbliższych znajomych aż 84% Polaków wykazało swoje wysokie zadowolenie. Następnie respondenci zadowoleni w stopniu średnim to 12%, a najniższy wynik stanowiły osoby niezadowolone na poziomie jedynie 3%.

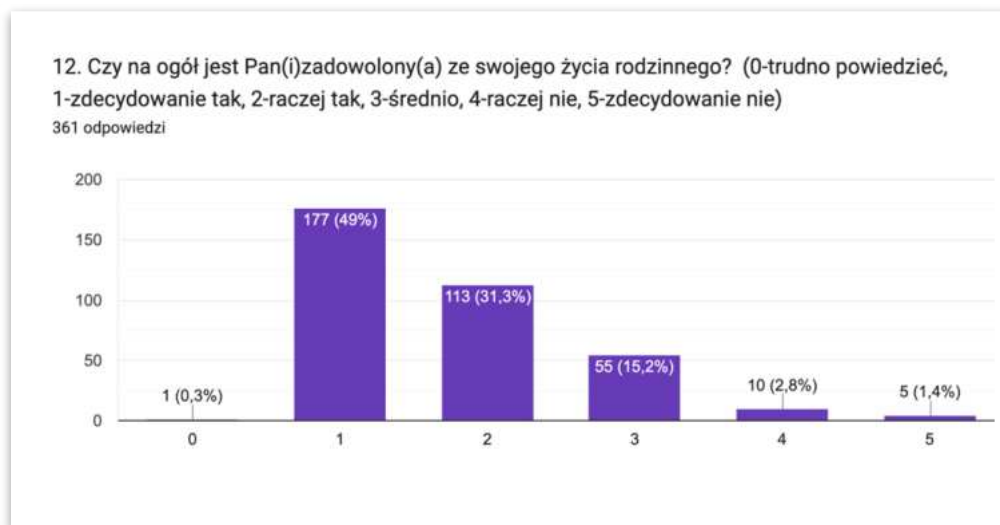
W odpowiedzi na pytanie dotyczące zadowolenia ze swoich przyjaciół i najbliższych znajomych osób zamieszkujących Śródmieście Szczecina, aż 89,1% respondentów wykazuje wysokie zadowolenie, z czego 64,7% jest zdecydowanie zadowolonych, a 24,4% raczej zadowolonych. Wynik ten jest zbliżony do danych z badań CBOS, gdzie 84% Polaków deklaruje wysokie zadowolenie w tej samej kategorii. Średni poziom zadowolenia wynosi 6,1% na wykresie, co jest niższym wynikiem w porównaniu z badaniem CBOS, gdzie tę kategorię wybrało 12% respondentów. Z kolei niezadowolenie jest na podobnym poziomie w obu badaniach – w badaniu CBOS stanowiło 3%, natomiast na OR odsetek osób niezadowolonych wynosi 4,2% (w tym 3,6% raczej niezadowolonych i 0,6% zdecydowanie niezadowolonych). Oba badania wskazują na wysoki poziom zadowolenia z relacji z przyjaciółmi i znajomymi. Wyższy wskaźnik odnotowano na obszarze rewitalizacji. Wpływ na daną zależność może mieć poprawa przestrzeni publicznej generująca nowe miejsca spotkań sprzyjające interakcji międzyludzkiej.

Rysunek 18

Według badań COBS 54% Polaków jest zadowolonych z przebiegu własnej pracy zawodowej, 19% w stopniu średnim, a 5% odpowiada, że są z niej niezadowoleni. Porównując wyniki z wykresu dotyczącego zadowolenia zawodowego w Szczecinie z badaniami CBOS, można zauważyć, że 67,6% (29,8% zdecydowanie dobrze oraz 37,8% raczej tak) respondentów z OR jest zadowolonych z życia zawodowego, podczas gdy w badaniu ogólnopolskim COBS ten odsetek wynosi 54%. Z kolei umiarkowane zadowolenie wyraziło 16,9% osób w Szczecinie, co jest zbliżone do 19% w badaniach CBOS. Niezadowolenie w obu przypadkach jest podobne: 6,7% w Szczecinie i 5% w CBOS. Wyższy poziom zadowolenia mieszkańców OR może sugerować pozytywny wpływ rewitalizacji na życie zawodowe mieszkańców.

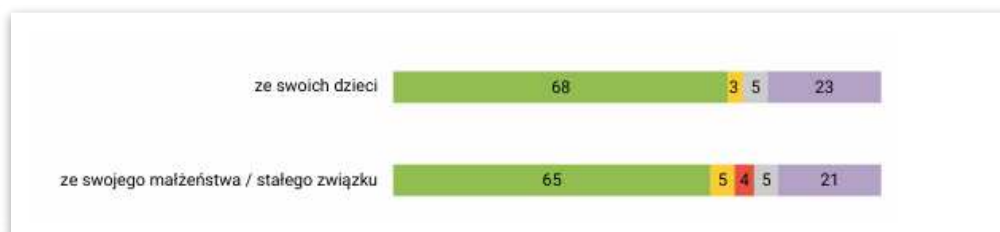
Rysunek 19

Ogólne zadowolenie z życia rodzinnego jest na wysokim poziomie, ponieważ aż 80,3% (49% - Zdecydowanie tak, 31,3% - Raczej tak) respondentów wyraziło pozytywne opinie. Tylko 4,2% respondentów wykazało niezadowolenie, co sugeruje, że większość ankietowanych doświadcza stabilnych i pozytywnych relacji rodzinnych. Niewielki odsetek osób, które są niezadowolone, mogą odzwierciedlać osobiste problemy rodzinne mieszkańców OR, nie uwzględniające wpływu rewitalizacji.

Badania CBOS nie mają kategorii odpowiadającej danemu zagadnieniu. Jednak aby dokonać analizę można wziąć pod uwagę względnie podobne zapytanie takie jak: Czy na ogół jest Pan(i) zadowolony(a) ze swojego małżeństwa/ stałego związku lub ze swoich dzieci gdzie odpowiedzi są dosyć podobne.

Rysunek 20 Czy na ogół jest Pan(i) zadowolony(a)

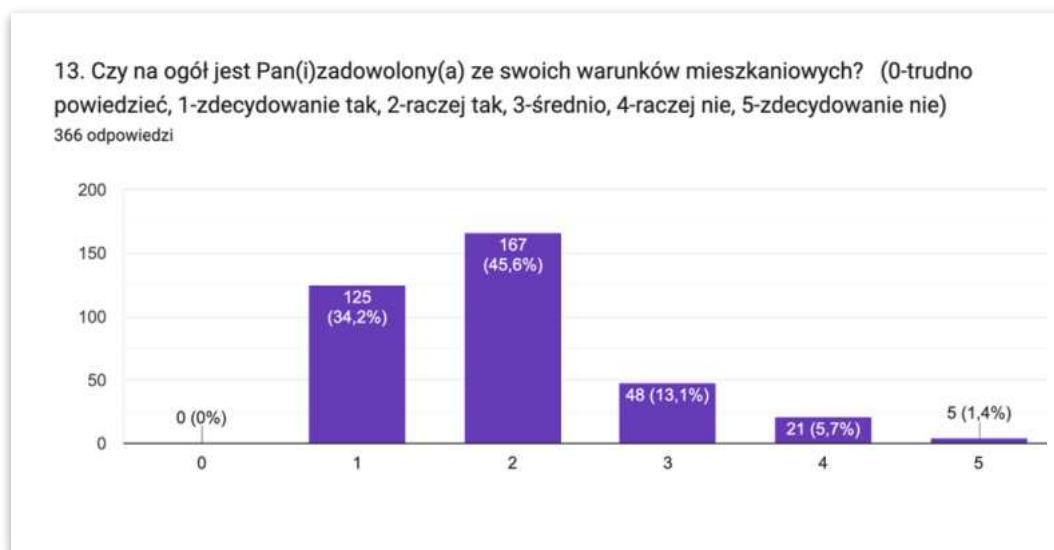
Źródło: Centrum Badania Opinii Społecznej, Komunikat z badań: Zadowolenie z życia w roku 2023, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2024/K_006_24.PDF, [dostęp: 25.10.2024]

Legenda: Zielone pola – Zadowolony(a), Żółte pola – Średnio zadowolony(a), Czerwone pola- Niezadowolony, Szare pola - Trudno powiedzieć, Fioletowe pola – Nie dotyczy.

Na wykresie widać, że większość respondentów jest zadowolona zarówno z relacji z dziećmi, jak i z małżeństwa lub stałego związku. 68% badanych wyraża zadowolenie z relacji z dziećmi, a 65% jest zadowolonych z małżeństwa lub stałego związku. Umiarkowane zadowolenie wyraża 8% (3% w przypadku dzieci i 5% w przypadku związku), co wskazuje na pewne obszary, które mogą wymagać poprawy. Niezadowolonych z tych relacji jest odpowiednio 5% (dzieci) i 9% (związku), co może być sygnałem problemów interpersonalnych lub indywidualnych trudności. Znaczący odsetek, szczególnie w przypadku dzieci (23%) i związków (21%), wskazał, że te kwestie ich nie dotyczą.

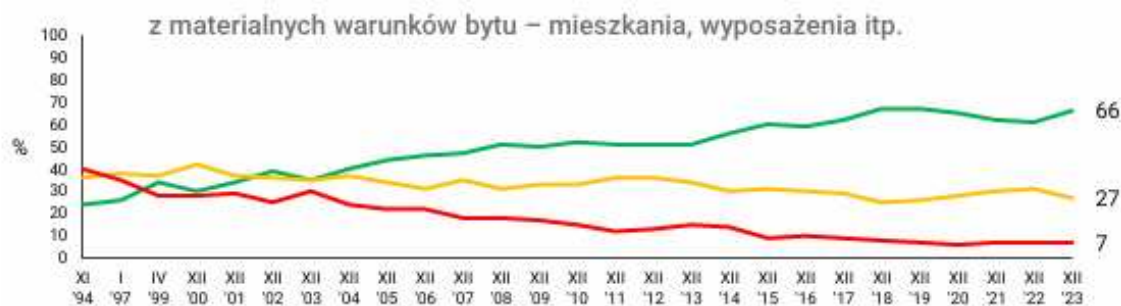
Porównując wyniki ogólnego zadowolenia z życia rodzinnego w obszarze rewitalizacji z wynikami ogólnopolskimi możemy zauważyć pewne istotne różnice. W badaniu z obszaru rewitalizacji aż 80,3% respondentów wyraziło pozytywne opinie, podczas gdy wyniki dotyczące relacji rodzinnych w kontekście dzieci i małżeństwa wykazują niższy poziom zadowolenia – odpowiednio 68% dla relacji z dziećmi i 65% dla relacji z małżeństwem/stałym związkiem. Co ciekawe, odsetek osób niezadowolonych z życia rodzinnego (4,2%) jest porównywalnie niski z badaniami dotyczącymi relacji rodzinnych, gdzie niezadowolenie wynosi 5% (dzieci) i 9% (związek). Może to sugerować, że zadowolenie ogólne z życia rodzinnego w obszarze rewitalizacji jest wyższe niż w skali ogólnopolskiej.

Rysunek 21

Zdecydowana większość respondentów, bo aż 79,8% (34,2% „zdecydowanie tak” i 45,6% „raczej tak”), wyraża pozytywne opinie o swoich warunkach mieszkaniowych. Taki wynik może sugerować, że działania związane z rewitalizacją obszaru miały znaczący, pozytywny wpływ na jakość życia mieszkańców. Działania mogące mieć wpływ na dane wyniki obejmują chociażby poprawę stanu technicznego oraz wizualnego budynków mieszkalnych. Dodatkowo, jedynie 7,1% (5,7% „raczej nie” i 1,4% „zdecydowanie nie”) jest niezadowolonych z warunków mieszkaniowych. Sugeruje to, że rewitalizacja mogła w dużym stopniu przyczynić się do zwiększenia komfortu życia i poczucia zadowolenia wśród mieszkańców.

Rysunek 22 Czy na ogół jest Pan(i) zadowolony(a)

Źródło: Centrum Badania Opinii Społecznej, Komunikat z badań: Zadowolenie z życia w roku 2023, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2024/K_006_24.PDF, [dostęp: 25.10.2024]

Legenda: Zielona linia – Zadowolony(a), Żółta linia – Średnio zadowolony(a), Czerwona linia -Niezadowolony.

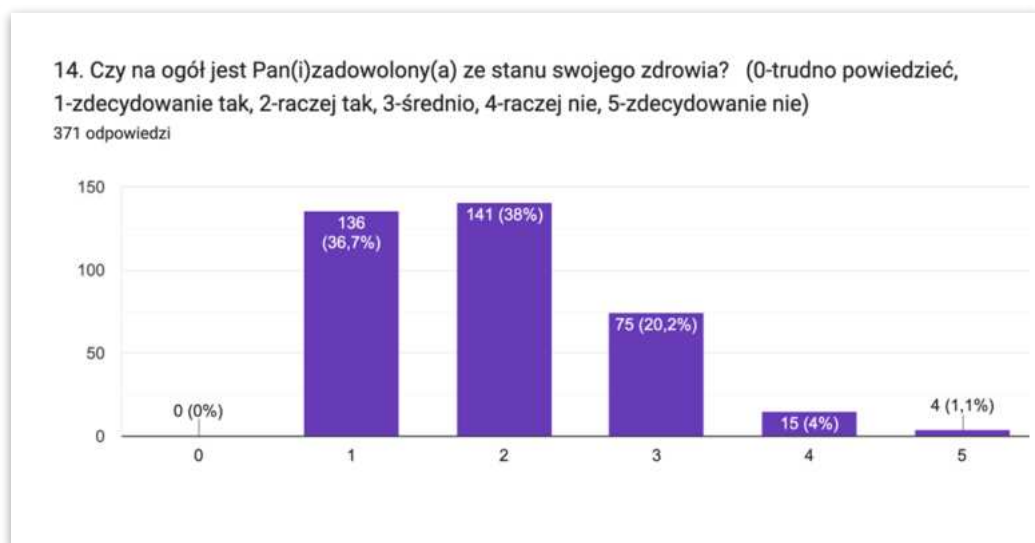
Dokonując analizy porównawczej obu badań można określić, że respondenci deklarują:

- Zadowolenie: W Szczecinie na obszarze rewitalizacji aż 79,8% mieszkańców wyraża zadowolenie z warunków mieszkaniowych (kategorie "zdecydowanie tak" i "raczej tak"), co jest wyższym wynikiem w porównaniu do ogólnopolskiego poziomu zadowolenia na poziomie 66%;
- Niezadowolenie: W badaniu szczecińskim tylko 7,1% (5,7% + 1,4%) mieszkańców deklaruje niezadowolenie, co jest bardzo zbliżonym wynikiem do badań ogólnopolskich, gdzie niezadowolenie deklaruje 7% respondentów;
- Średnią satysfakcję: W obszarze rewitalizacyjnym 13,1% mieszkańców deklaruje "średni" poziom zadowolenia, co jest niższym wynikiem w porównaniu do ogólnopolskiego poziomu wynoszącego 27%.

Wnioski:

Mieszkańcy obszaru rewitalizacji Śródmieścia w Szczecinie wykazują większe zadowolenie z warunków mieszkaniowych w porównaniu do wyników ogólnopolskich, a poziom niezadowolenia jest zbliżony do poziomu krajowego. Szczególnie różnica widoczna jest w liczbie osób deklarujących "średni" poziom satysfakcji, który jest znacznie wyższy w badaniu ogólnopolskim.

Rysunek 23

Wykres dotyczący zadowolenia mieszkańców ze stanu zdrowia pokazuje, że większość respondentów pozytywnie ocenia swoje zdrowie:

36,7% (136 osób) odpowiedziało „zdecydowanie tak”, wyrażając pełne zadowolenie.

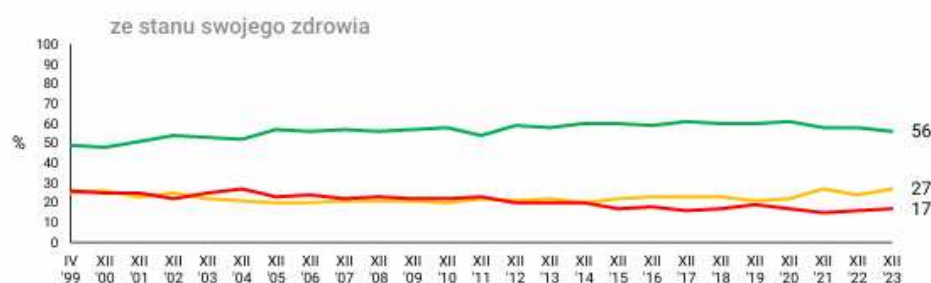
38% (141 osób) wskazało na „raczej tak”, co sugeruje umiarkowane zadowolenie.

20,2% (75 osób) wybrało opcję „średnio”.

Zaledwie 5,1% (15 osób na „raczej nie” i 4 osoby na „zdecydowanie nie”) oceniło swoje zdrowie negatywnie.

Rewitalizacja Śródmieścia również obejmowała działania sprzyjające profilaktyce zdrowia mieszkańców. Realizując takie zadania jak: modernizację infrastruktury, poprawę jakości powietrza, stworzenie nowych miejsc do rekreacji (np. parków, placów zabaw), można wpłynąć na zwiększenie ich aktywności fizycznej. Ponadto, zwiększenie dostępności usług medycznych i zdrowotnych także wpływa na zadowolenie mieszkańców w kwestii stanu zdrowia.

Rysunek 24 Czy na ogół jest Pan(i) zadowolony(a)

Źródło: Centrum Badań Opinii Społecznej, Komunikat z badań: Zadowolenie z życia w roku 2023, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2024/K_006_24.PDF, [dostęp: 25.10.2024]

Legenda: Zielona linia – Zadowolony(a), Żółta linia – Średnio zadowolony(a), Czerwona linia -Nie zadowolony.

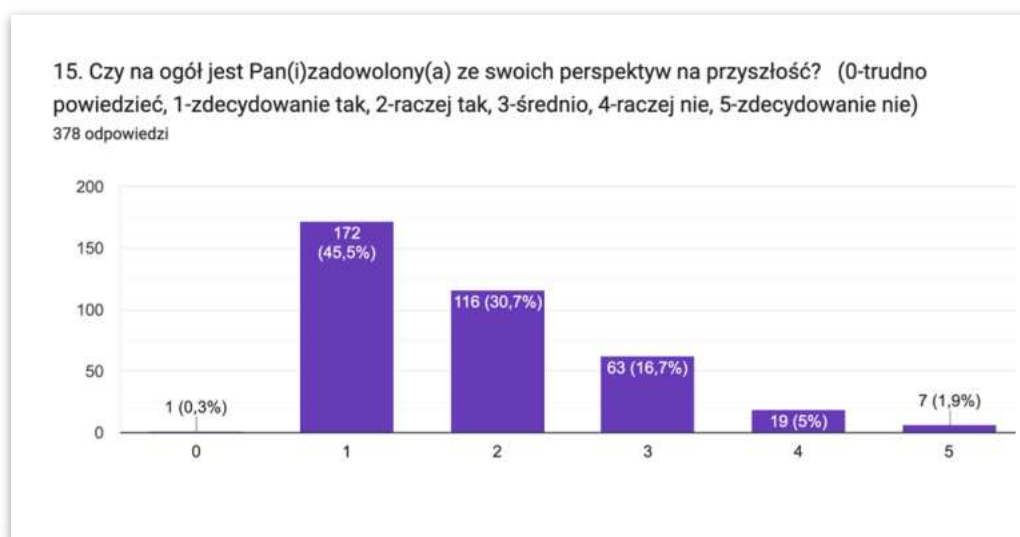
Porównanie badań dla OR z ogólnopolskimi:

- Zadowolenie: Wyniki ogólnopolskie pokazują stabilny poziom zadowolenia na poziomie 56% w 2023 roku. W obszarze rewitalizowanym śródmieścia Szczecina odsetek zadowolonych (odpowiedzi 1 i 2) wynosi łącznie 74,7%, co oznacza, że mieszkańcy tego obszaru są bardziej zadowoleni ze swojego zdrowia w porównaniu do średniej krajowej;
- Średnia satysfakcja: Wyniki ogólnopolskie pokazują 27% średnio zadowolonych osób, podczas gdy w Szczecinie jedynie 20,2% osób z OR ocenia swój stan zdrowia jako przeciętny;
- Niezadowolenie: W skali krajowej 17% osób jest niezadowolonych ze swojego zdrowia, natomiast w śródmieściu Szczecina jedynie 5,1% osób wyraża wyraźne niezadowolenie.

Wnioski:

Mieszkańcy obszaru rewitalizowanego śródmieścia Szczecina oceniają swój stan zdrowia bardziej pozytywnie niż przeciętni mieszkańcy Polski.

Rysunek 25

Analizując wykres dotyczący zadowolenia z perspektyw na przyszłość, można zauważyć, że zdecydowana większość respondentów (ponad 76% - odpowiedzi: zdecydowanie tak oraz raczej tak) jest zadowolona lub raczej zadowolona ze swojej sytuacji w przyszłości. Tylko niewielki odsetek (około 7% odpowiedzi - raczej nie oraz zdecydowanie nie) wyraża niezadowolenie. Z kolei średni stosunek do zadowolenia z perspektyw ma 16,7% respondentów. Wpływ rewitalizacji obszaru objętego badaniem jest prawdopodobnie znaczący. Poprawa infrastruktury, warunków mieszkaniowych, dostęp do lepszych usług publicznych oraz rozwój społeczno-gospodarczy mogą być kluczowymi czynnikami, które przyczyniły się do wysokiego poziomu optymizmu mieszkańców. Rewitalizacja mogła również zwiększyć poczucie bezpieczeństwa i stabilności, co przekłada się na pozytywne oceny przyszłych perspektyw. Reasumując, rewitalizacja obszaru wydaje się mieć pozytywny wpływ na postrzeganie przyszłości przez mieszkańców, co odzwierciedla się w dominujących pozytywnych odpowiedziach w badaniu.

Rysunek 26 Czy na ogół jest Pan (i) zadowolony(a)

Źródło: Centrum Badań Opinii Społecznej, Komunikat z badań: Zadowolenie z życia w roku 2023, https://www.cbos.pl/SPISKOM.POL/2024/K_006_24.PDF, [dostęp: 25.10.2024]

Legenda: Zielona linia – Zadowolony(a), Żółta linia – Średnio zadowolony(a), Czerwona linia -Niezdawalony.

Porównanie badań dla OR z ogólnopolskimi:

- Zadowolenie z przyszłości:

Zarówno w wynikach ogólnopolskich, jak i w obszarze rewitalizacji śródmieścia Szczecina, poziom osób zadowolonych jest zbliżony. Wynosi on odpowiednio 51% w skali kraju oraz 45,5% (zdecydowanie zadowoleni) i 30,7% (raczej zadowoleni) w Szczecinie, co daje łącznie 76,2% pozytywnie nastawionych do przyszłości mieszkańców obszaru rewitalizowanego;

- Średnie oceny:

Wyniki ogólnopolskie pokazują 29% osób średnio zadowolonych, natomiast w Szczecinie odsetek osób, które wyraziły ocenę średnią, wynosi 16,7%, co sugeruje, że w Szczecinie więcej osób ocenia swoje perspektywy pozytywnie;

- Niezadowolenie:

W skali kraju 13% respondentów jest niezadowolonych, podczas gdy na OR tylko 6,9%) wyraziło niezadowolenie z przyszłości. Jest to wyraźna różnica, wskazująca na wyższy poziom optymizmu mieszkańców OR.

Wnioski:

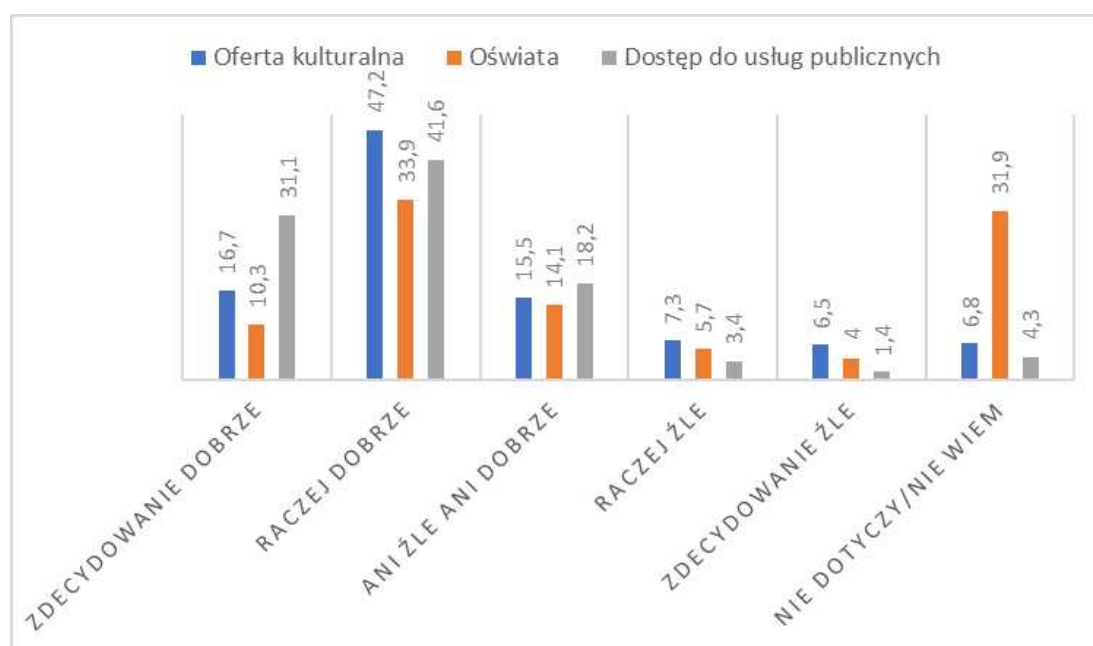
Mieszkańcy obszaru rewitalizacji śródmieścia Szczecina wykazują wyższy poziom optymizmu w ocenie swoich perspektyw na przyszłość w porównaniu do średnich krajowych. Pozytywne nastawienie może być wynikiem korzystnych zmian, jakie przyniosła rewitalizacja, poprawiając jakość życia, infrastruktury i możliwości rozwoju. Niski odsetek osób niezadowolonych w Szczecinie (6,9%) w porównaniu do 13% w skali kraju także może sugerować, że działania rewitalizacyjne miały korzystny wpływ na postrzeganie przyszłości przez mieszkańców tego obszaru.

7.4. Analiza odpowiedzi respondentów w zakresie konkretnych obszarów działających na terenie rewitalizacji śródmieścia Szczecina.

Analizy dokonano na podstawie 26 kategorii na terenie obszaru rewitalizacji, które podzielono na 8 wykresów opisujących procentowy udział respondentów w odpowiedzi na pytanie jak oceniają działanie poszczególnych obszarów na terenie rewitalizacji śródmieścia Szczecina na podstawie skali: Zdecydowanie dobrze, Raczej dobrze, Ani źle ani dobrze, Raczej źle, Zdecydowanie źle oraz Nie dotyczy.

Rysunek 27

Oferta kulturalna:

Odpowiedzi 16,7% „zdecydowanie dobrze” oraz 47,2% „raczej dobrze” sugerują, że ponad połowa mieszkańców dostrzega pozytywne efekty rewitalizacji w obszarze oferty kulturalnej. Zrewitalizowane przestrzenie mogły poprawić dostępność i jakość wydarzeń kulturalnych. 15,5% respondentów ocenia ofertę jako „ani dobrze, ani źle”, może to wskazywać chociażby na brak informacji w zakresie wydarzeń kulturalnych, czy też brak darmowej oferty na OR. Z kolei jedynie 6,5% respondentów oceniło dany obszar negatywnie.

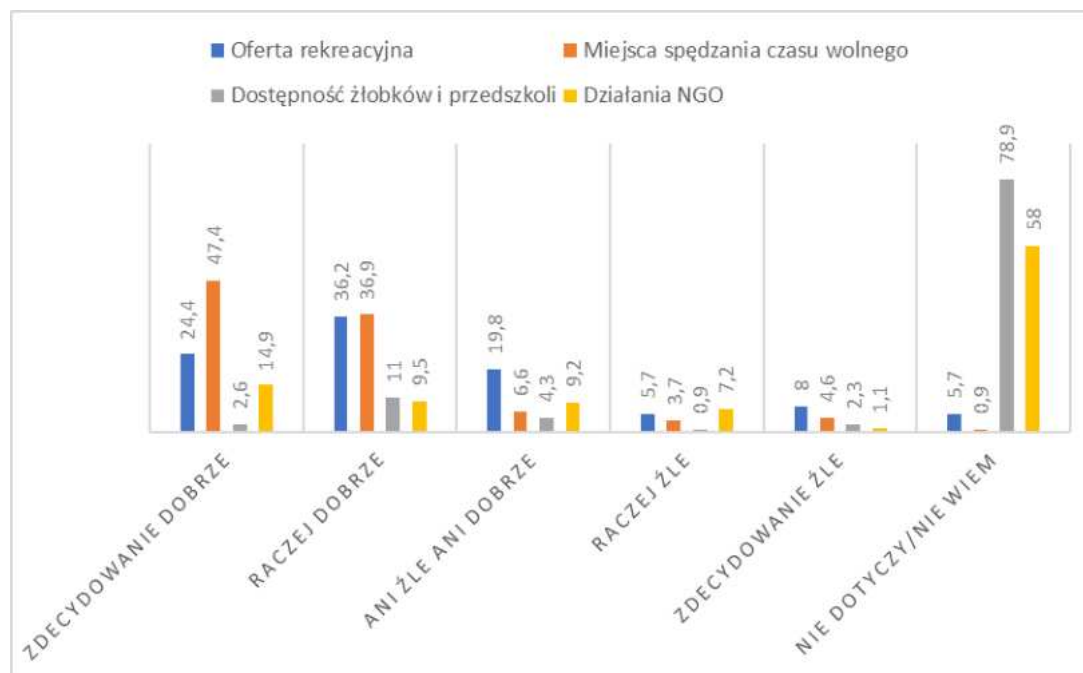
Oświata:

Odpowiedzi 33,9% „raczej dobrze” oraz 10,3% „zdecydowanie dobrze” wskazują na względnie pozytywny odbiór obszaru edukacji. 14,1% ocenia oświatę jako „ani dobrze, ani źle”. Jedynie niespełna 10% źle oceniło ten obszar. Aż 31,9% ta kwestia nie dotyczy.

Dostęp do usług publicznych:

Odpowiedzi 18,2% „ani dobrze, ani źle” oraz 41,6% „raczej dobrze” wskazują na dobry odbiór dostęp u do usług publicznych, takich jak urzędy, opieka zdrowotna, czy transport. Jedynie 4,8% krytycznie oceniło ten obszar.

Rysunek 28

Oferta rekreacyjna:

Zdecydowanie dobrze oraz raczej dobrze: 60,6% respondentów oceniło ofertę rekreacyjną bardzo pozytywnie, co może wskazywać na udane rewitalizacje terenów zielonych, parków lub miejsc sportowych.

Ani źle, ani dobrze: 19,8% nie ma wyraźnej opinii, co może sugerować, że oferta rekreacyjna nie jest dostępna w każdym zakątku lub nie spełnia pełni oczekiwań.

Raczej źle/Zdecydowanie źle: łącznie 13,7% respondentów oceniło ten obszar negatywnie, co może wskazywać na niedobory lub brak dostępu do atrakcyjnych terenów rekreacyjnych w niektórych częściach rewitalizowanego terenu.

Miejsca spędzania czasu wolnego:

Zdecydowanie dobrze i raczej dobrze miejsca spędzania wolnego czasu oceniło aż 84,3% badanych, co jest doskonałym wynikiem.

Ani źle, ani dobrze: 6,6% nie ma sprecyzowanej opinii, co może wynikać z braku zainteresowania lub nieodpowiedniej oferty.

Raczej źle/Zdecydowanie źle: łącznie 8,3% negatywnych ocen

Dostępność żłobków i przedszkoli:

Zdecydowanie dobrze i raczej dobrze: 13,6% pozytywnych ocen sugeruje, że na OR nie ma większego problemu z ich dostępnością.

Ani źle, ani dobrze: 4,3% neutralnych ocen.

Raczej źle/Zdecydowanie źle: łącznie 3,2% ocen negatywnych. Aż 78,9% badanych nie dotyczy ta kwestia.

Działania NGO:

Zdecydowanie dobrze i raczej dobrze: 24,4% respondentów ocenia działania NGO pozytywnie.

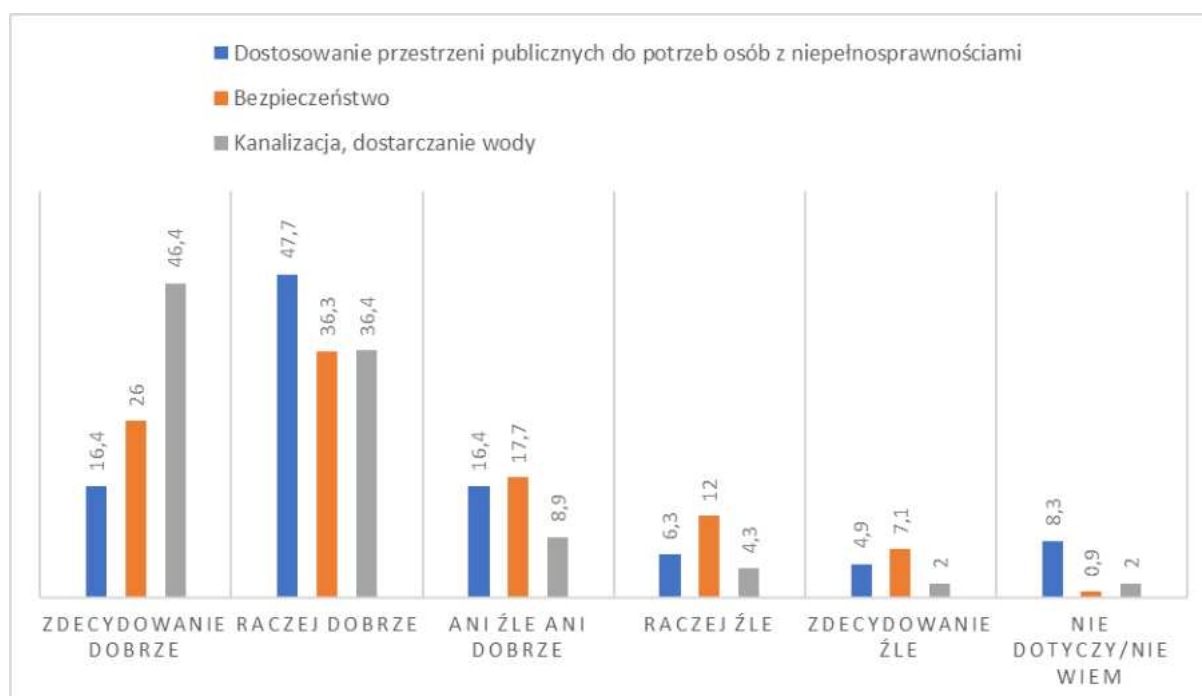
Ani źle, ani dobrze: 9,2% neutralnych ocen może wskazywać na brak świadomości na temat działań NGO lub brak bezpośredniego kontaktu z ich działalnością.

Raczej źle/Zdecydowanie źle: 8,3% negatywnych ocen sugeruje, że działania NGO mogą być postrzegane negatywnie.

Dodatkowo:

Bardzo wysoki odsetek respondentów w kategorii działania NGO (58%) oraz dostępność żłobków i przedszkoli (78,9%) odpowiedział „nie wiem” lub „nie dotyczy”. Wskazuje to na niską świadomość lub brak korzystania z tych usług, co może sugerować potrzebę lepszego informowania mieszkańców o dostępnych możliwościach.

Rysunek 29

Dostosowanie przestrzeni publicznych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami:

Pozytywne oceny: Łącznie 67,1% respondentów oceniło dostosowanie przestrzeni publicznych pozytywnie (16,4% „zdecydowanie dobrze” i 47,7% „raczej dobrze”). To sugeruje, że działania Miasta przyniosły widoczne efekty w poprawie dostępności, chociażby poprzez szerokie chodniki czy też podjazdy.

Neutralne oceny: 16,4% oceniło ten obszar neutralnie, co może oznaczać, że nie wszystkie przestrzenie publiczne są w pełni dostosowane lub że część mieszkańców nie miała bezpośredniego kontaktu z tymi udogodnieniami.

Negatywne oceny: 11,2% respondentów oceniło dostosowanie negatywnie, co może sugerować, że w niektórych częściach miasta są jeszcze potrzeby w zakresie infrastruktury dla osób z niepełnosprawnościami.

Nie dotyczy/Nie wiem: 8,3% odpowiedzi w tej kategorii.

Bezpieczeństwo:

Pozytywne oceny: łącznie 62,3% respondentów oceniło bezpieczeństwo pozytywnie (26% „zdecydowanie dobrze” i 36,3% „raczej dobrze”). To sugeruje wysokie poczucie bezpieczeństwa w rewitalizowanych obszarach, choć niektóre miejsca mogą wymagać dalszych działań, np. poprawy oświetlenia, monitoringu lub zwiększonej liczby służb porządku miejskiego.

Neutralne oceny: 17,7% respondentów ocenia bezpieczeństwo neutralnie.

Negatywne oceny: 19,1% oceniło bezpieczeństwo negatywnie, co sugeruje, że w niektórych obszarach zmiany nie przyniosły oczekiwanych rezultatów w kontekście poprawy bezpieczeństwa.

Kanalizacja i dostarczanie wody:

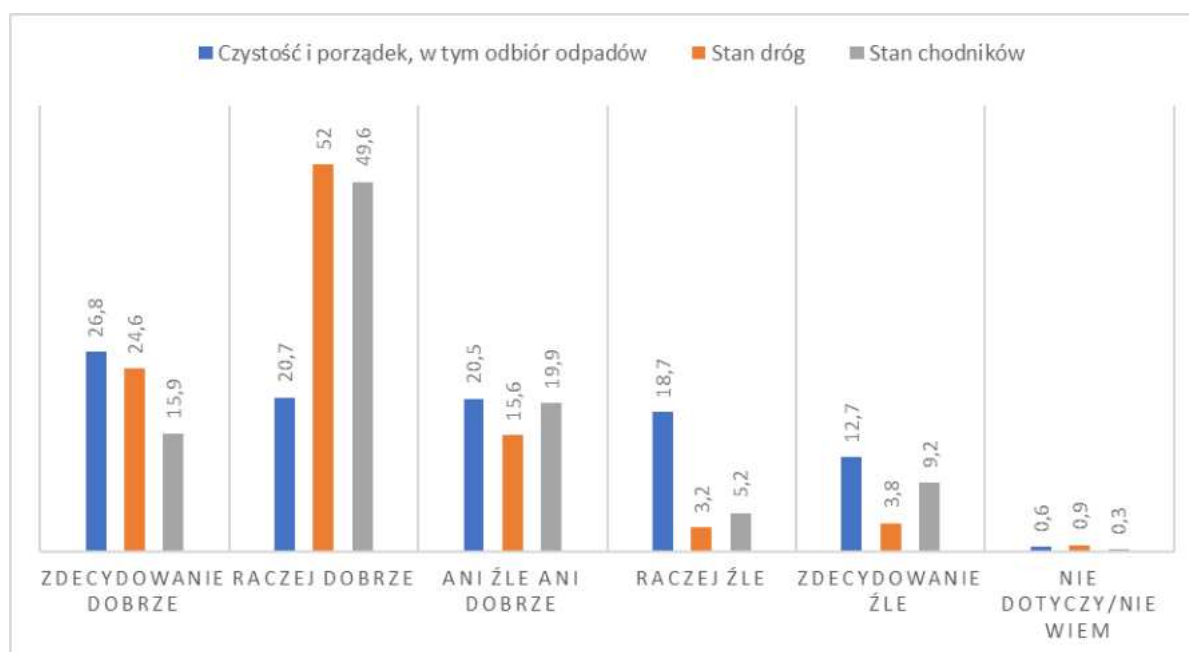
Pozytywne oceny: łącznie 82,8% respondentów oceniło ten obszar pozytywnie (46,4% „zdecydowanie dobrze” i 36,4% „raczej dobrze”). Sugeruje to, że działania przyniosły wyraźne korzyści w zakresie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, poprawiając jej jakość i dostępność.

Neutralne oceny: 8,9% respondentów oceniło ten obszar neutralnie..

Negatywne oceny: 6,3% oceniło ten obszar negatywnie, co sugeruje, że w niektórych częściach miasta nadal mogą występować problemy z dostępnością lub jakością usług wodno-kanalizacyjnych.

Nie dotyczy/Nie wiem: 2% respondentów odpowiedziało „nie wiem”.

Rysunek 30

Czystość i porządek, w tym odbiór odpadów:

Pozytywne oceny: łącznie 47,5% respondentów oceniło czystość i porządek pozytywnie (26,8% „zdecydowanie dobrze” i 20,7% „raczej dobrze”).

Neutralne oceny: 20,5% oceniło ten obszar neutralnie, co może oznaczać, że zmiany nie były wystarczająco odczuwalne w ich codziennym życiu.

Negatywne oceny: łącznie 31,4% oceniło czystość negatywnie (18,7% „raczej źle” i 12,7% „zdecydowanie źle”). To może wskazywać na problemy w niektórych obszarach z zachowaniem porządku lub nieregularnością odbioru odpadów, co wymagałoby dodatkowych działań.

Stan dróg:

Pozytywne oceny: 76,6% respondentów oceniło stan dróg pozytywnie (24,6% „zdecydowanie dobrze” i 52% „raczej dobrze”), co świadczy o wyraźnej poprawie infrastruktury drogowej. To wynik, który sugeruje, że mieszkańcy dostrzegli i docenili inwestycje w poprawę jakości nawierzchni i układu drogowego.

Neutralne oceny: 15,6% oceniło stan dróg neutralnie, co może sugerować, że zmiany nie były równomiernie odczuwalne w różnych częściach miasta, lub że niektóre obszary nie zostały jeszcze objęte działaniami.

Negatywne oceny: Tylko 7% respondentów oceniło stan dróg negatywnie (3,2% „raczej źle” i 3,8% „zdecydowanie źle”), co wskazuje, że problemy związane z infrastrukturą drogową są ograniczone do niewielkich obszarów, które mogą jeszcze wymagać dodatkowych działań.

Stan chodników:

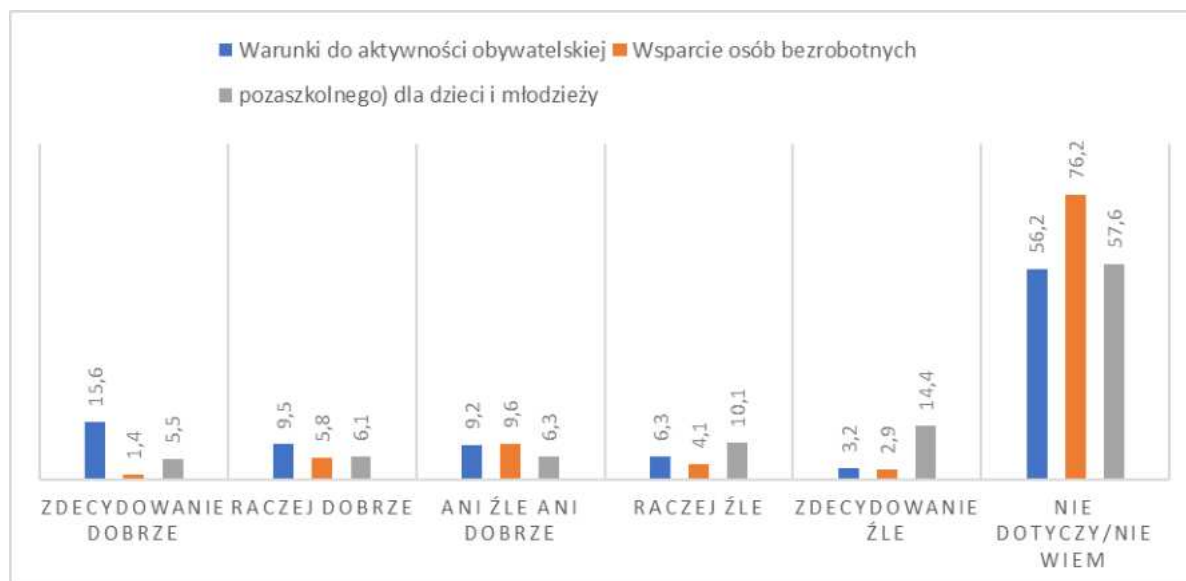
Pozytywne oceny: 65,5% respondentów oceniło stan chodników pozytywnie (15,9% „zdecydowanie dobrze” i 49,6% „raczej dobrze”). Wynik ten sugeruje, że znacząco poprawiony został stan nawierzchni chodników w większości obszarów.

Neutralne oceny: 19,9% oceniło stan chodników neutralnie, co może wskazywać na to, że zmiany nie były równomiernie odczuwalne w całym mieście, lub że potrzeba więcej inwestycji w te obszary.

Negatywne oceny: 14,4% respondentów oceniło stan chodników negatywnie (9,2% „raczej źle” i 5,2% „zdecydowanie źle”). Wskazuje to, że w niektórych częściach miasta stan chodników pozostaje niezadowolający, co może wymagać dalszych inwestycji w infrastrukturę pieszą.

Nie dotyczy/Nie wiem: Bardzo niski odsetek odpowiedzi w kategorii „nie dotyczy/nie wiem” (0,6% dla czystości, 0,9% dla stanu dróg i 0,3% dla stanu chodników) wskazuje, że większość respondentów ma wyrobioną opinię na temat tych obszarów.

Rysunek 31

Warunki do aktywności obywatelskiej:

Pozytywne oceny: łącznie 25,1% respondentów oceniło warunki do aktywności obywatelskiej pozytywnie (15,6% „zdecydowanie dobrze” i 9,5% „raczej dobrze”). Sugeruje to, że może być jeszcze miejsce na dodatkowe wsparcie w tej dziedzinie.

Neutralne oceny: 9,2% oceniło te warunki jako neutralne.

Negatywne oceny: łącznie 9,5% respondentów oceniło ten obszar negatywnie (6,3% „raczej źle” i 3,2% „zdecydowanie źle”), co wskazuje na potrzebę dalszych działań w celu aktywizacji społecznej.

Nie dotyczy/Nie wiem: 56,2% odpowiedzi „nie wiem” wskazuje na brak świadomości na temat tych działań, co sugeruje potrzebę lepszego informowania mieszkańców o dostępnych możliwościach aktywności obywatelskiej.

Wsparcie osób bezrobotnych:

Pozytywne oceny: łącznie 7,2% respondentów oceniło wsparcie dla osób bezrobotnych pozytywnie (1,4% „zdecydowanie dobrze” i 5,8% „raczej dobrze”). To wskazuje na niewielką zauważalność efektów w obszarze wsparcia dla osób pozostających bez pracy.

Neutralne oceny: 9,6% oceniło wsparcie neutralnie.

Negatywne oceny: łącznie 7% respondentów oceniło wsparcie negatywnie (4,1% „raczej źle” i 2,9% „zdecydowanie źle”).

Nie dotyczy/Nie wiem: Aż 76,2% odpowiedzi „nie dotyczy/nie wiem” stanowi grupę osób nie będących bezrobotnymi, którzy nie mają wyrobionego zdania w danej kwestii.

Zajęcia pozaszkolne dla dzieci i młodzieży:

Pozytywne oceny: łącznie 11,6% respondentów oceniło zajęcia pozaszkolne pozytywnie (5,5% „zdecydowanie dobrze” i 6,1% „raczej dobrze”), co wskazuje na umiarkowany wpływ rewitalizacji na rozwój oferty dla dzieci i młodzieży.

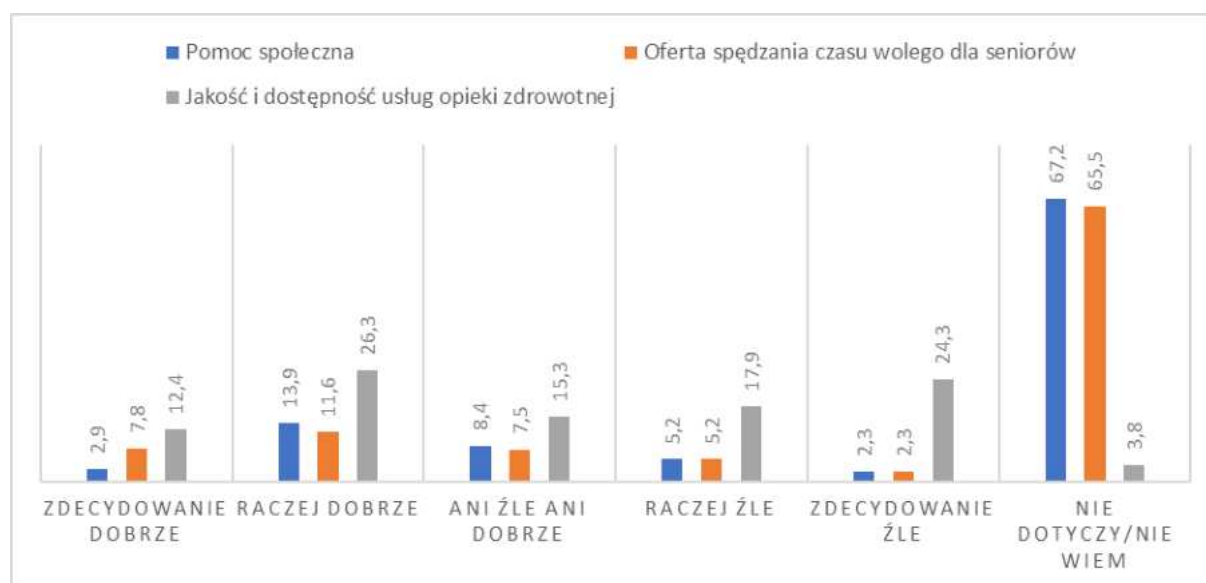
Neutralne oceny: 6,3% oceniło tę ofertę neutralnie.

Negatywne oceny: łącznie 24,5% respondentów oceniło zajęcia pozaszkolne negatywnie (10,1% „zdecydowanie źle” i aż 14,4% „raczej źle”), co wskazuje na problemy z dostępnością tych zajęć w niektórych częściach miasta lub ich niewystarczającą jakością. Większość respondentów ustosunkowała swoją odpowiedź biorąc pod uwagę brak nowych placów zabawach, czy też darmowych zajęć pozaszkolnych.

Nie dotyczy/Nie wiem: 57,6% odpowiedzi „nie dotyczy/nie wiem” sugeruje, że większość mieszkańców nie ma wiedzy na temat zajęć pozaszkolnych lub nie miała z nimi kontaktu, co może świadczyć o potrzebie lepszego informowania na temat oferty dla dzieci i młodzieży.

Rysunek 32

Pomoc społeczna:

Pozytywne oceny: łącznie 16,8% respondentów oceniło pomoc społeczną pozytywnie (2,9% „zdecydowanie dobrze” i 13,9% „raczej dobrze”). Wyniki te sugerują, że mogą być potrzebne dalsze inwestycje i rozwój usług w tym obszarze.

Neutralne oceny: 8,4% respondentów oceniło ten obszar neutralnie.

Negatywne oceny: 7,5% respondentów oceniło pomoc społeczną negatywnie (5,2% „raczej źle” i 2,3% „zdecydowanie źle”), co sugeruje, że w niektórych częściach miasta nadal istnieją braki w zakresie wsparcia socjalnego.

Nie dotyczy/Nie wiem: Aż 67,2% respondentów zaznaczyło „nie wiem/nie dotyczy”, co może sugerować, że wiele osób nie miało bezpośredniego kontaktu z pomocą społeczną lub nie jest świadoma oferowanych usług.

Oferta spędzania czasu wolnego dla seniorów:

Pozytywne oceny: łącznie 19,4% respondentów oceniło tę ofertę pozytywnie (7,8% „zdecydowanie dobrze” i 11,6% „raczej dobrze”). Wynik ten wskazuje na pewne pozytywne efekty działań, które mogły poprawić ofertę dla seniorów, choć nadal jest miejsce na dalszy rozwój.

Neutralne oceny: 7,5% respondentów oceniło ten obszar neutralnie.

Negatywne oceny: Łącznie 7,5% respondentów oceniło tę ofertę negatywnie (5,2% „raczej źle” i 2,3% „zdecydowanie źle”), co może oznaczać, że nie wszędzie seniorzy mają dostęp do atrakcyjnych zajęć w ramach czasu wolnego.

Nie dotyczy/Nie wiem: 65,5% odpowiedzi „nie wiem/nie dotyczy” wskazuje, że większość respondentów nie miała kontaktu z ofertą dla seniorów.

Jakość i dostępność usług opieki zdrowotnej:

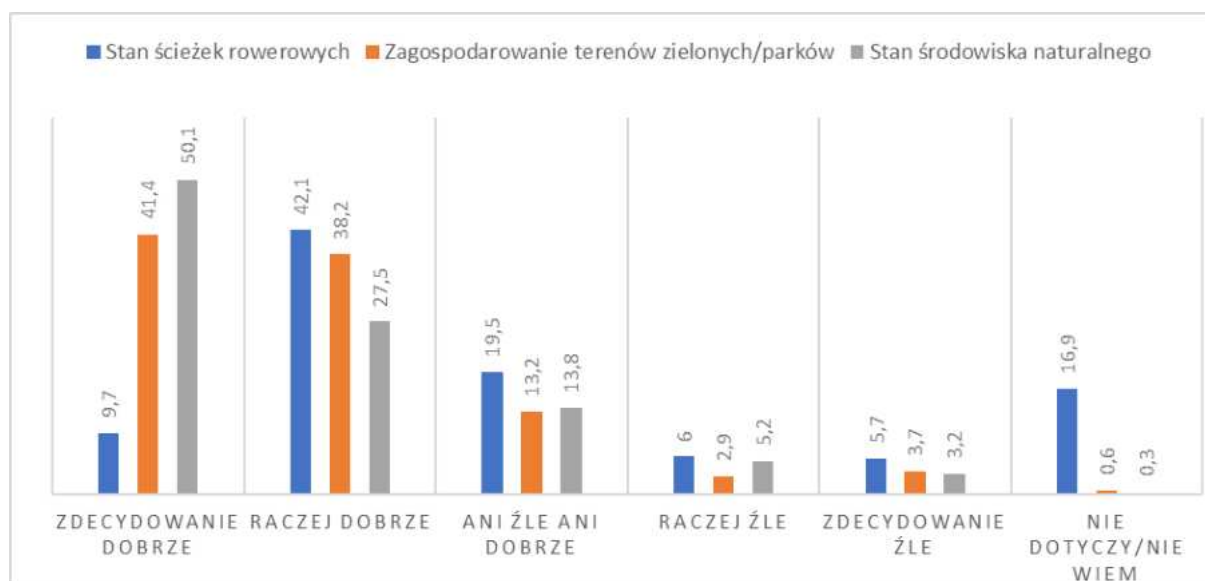
Pozytywne oceny: 38,7% respondentów oceniło jakość i dostępność opieki zdrowotnej pozytywnie (12,4% „zdecydowanie dobrze” i 26,3% „raczej dobrze”).

Neutralne oceny: 15,3% respondentów oceniło opiekę zdrowotną neutralnie.

Negatywne oceny: Łącznie 33,2% respondentów oceniło ten obszar negatywnie (17,9% „raczej źle” i 24,3% „zdecydowanie źle”), co wskazuje na poważne problemy z jakością i dostępnością opieki zdrowotnej w niektórych częściach miasta, które nie zostały jeszcze dostatecznie rozwiązane.

Nie dotyczy/Nie wiem: 3,8% respondentów nie miało zdania na ten temat, co sugeruje, że większość mieszkańców miała styczność z usługami opieki zdrowotnej i posiada wyrobioną opinię na ten temat.

Rysunek 33

Stan ścieżek rowerowych:

Pozytywne oceny: Łącznie 51,8% respondentów oceniło stan ścieżek rowerowych pozytywnie (9,7% „zdecydowanie dobrze” i 42,1% „raczej dobrze”). Wynik ten sugeruje, że działania inwestycyjne poprawiły infrastrukturę rowerową przynajmniej w połowie.

Neutralne oceny: 19,5% oceniło stan ścieżek rowerowych neutralnie, co może oznaczać, że zmiany nie były wystarczająco odczuwalne w ich codziennym korzystaniu lub że niektóre obszary nie zostały w pełni objęte inwestycjami.

Negatywne oceny: 11,7% respondentów oceniło ten obszar negatywnie (6% „raczej źle” i 5,7% „zdecydowanie źle”). Oznacza to, że w pewnych częściach miasta stan ścieżek rowerowych pozostaje niezadowolający, co może sugerować potrzebę dalszych działań w tym zakresie. Większa ilość

respondentów oceniała je negatywnie głównie ze względu na różnorodne i nagłe zakończenia ścieżek rowerowych w centrum miasta, lub ich małą ilość.

Nie dotyczy/Nie wiem: 16,9% respondentów zaznaczyło, że nie ma zdania w tej kwestii, co może wskazywać na brak bezpośredniego kontaktu z infrastrukturą rowerową.

Zagospodarowanie terenów zielonych/parków:

Pozytywne oceny: 79,6% respondentów oceniło zagospodarowanie terenów zielonych i parków pozytywnie (41,4% „zdecydowanie dobrze” i 38,2% „raczej dobrze”). To bardzo wysoki wynik, który wskazuje na znaczące sukcesy działań rewitalizacyjnych w tym obszarze. Mieszkańcy dostrzegli i docenili poprawę jakości terenów zielonych, chociażby w zakresie utrzymania czystości w przydrożnych parkach lub pielęgnację nowych nasadzeń na Al. Wojska Polskiego.

Neutralne oceny: 13,2% respondentów oceniło ten obszar neutralnie, co może oznaczać, że rewitalizacja była odczuwalna, ale nie w pełni spełniła oczekiwań w zakresie terenów zielonych niektórych mieszkańców.

Negatywne oceny: Zaledwie 6,6% oceniło zagospodarowanie terenów zielonych negatywnie (2,9% „raczej źle” i 3,7% „zdecydowanie źle”), co wskazuje, że działania w tym obszarze zostały bardzo pozytywnie odebrane przez większość mieszkańców.

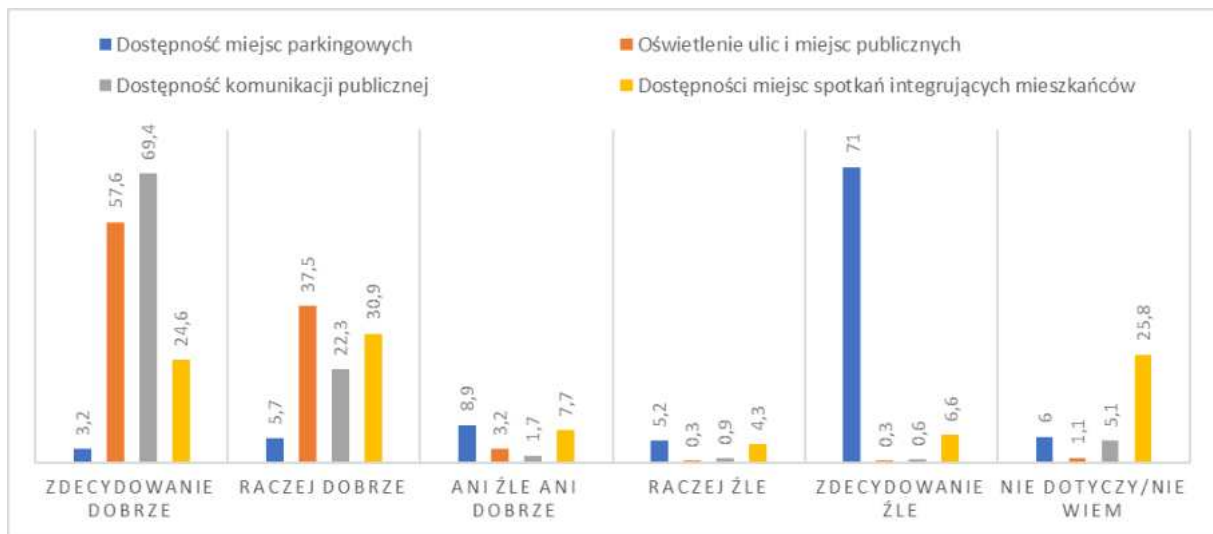
Stan środowiska naturalnego:

Pozytywne oceny: 77,6% respondentów oceniło stan środowiska naturalnego pozytywnie (50,1% „zdecydowanie dobrze” i 27,5% „raczej dobrze”). Sugeruje to, że podejmowane dotychczas działania miały wyraźnie pozytywny wpływ na poprawę lub utrzymanie dobrego stanu środowiska naturalnego. Tak wysoki odsetek pozytywnych ocen wskazuje na skuteczne inicjatywy związane z ochroną środowiska i dbałością o zasoby naturalne w mieście, chociażby poprzez nowe nasadzenia w centrum miasta bądź termomodernizację budynków OR zmniejszając tym samym zanieczyszczenia powietrza.

Neutralne oceny: 13,8% respondentów oceniło ten obszar neutralnie, co może oznaczać, że zmiany w stanie środowiska naturalnego były stabilne, ale niekoniecznie odczuwalne dla wszystkich mieszkańców.

Negatywne oceny: 8,4% respondentów oceniło stan środowiska naturalnego negatywnie (5,2% „raczej źle” i 3,2% „zdecydowanie źle”), co wskazuje, że w niektórych obszarach mogą występować problemy związane z degradacją środowiska, wymagające dalszej poprawy.

Rysunek 34

Dostępność miejsc parkingowych:

Pozytywne oceny: Tylko 8,9% respondentów oceniło dostępność miejsc parkingowych pozytywnie (3,2% „zdecydowanie dobrze” i 5,7% „raczej dobrze”). Wynik ten sugeruje, że działania w tym obszarze nie przyniosły zadowalających rezultatów. Zdecydowana większość mieszkańców nie dostrzega poprawy w dostępie do parkingów, co więcej wykazuje ich coraz większy brak.

Neutralne oceny: 8,9% oceniło ten obszar neutralnie.

Negatywne oceny: Zdecydowana większość, bo 71%, oceniło dostępność miejsc parkingowych bardzo negatywnie („zdecydowanie źle”). Jest to wyraźny sygnał, że brak wystarczającej liczby miejsc parkingowych stanowi istotny problem.

Oświetlenie ulic i miejsc publicznych:

Pozytywne oceny: 95,1% respondentów oceniło oświetlenie ulic i miejsc publicznych pozytywnie (57,6% „zdecydowanie dobrze” i 37,5% „raczej dobrze”). To bardzo wysoki wynik, który wskazuje na praktyczny brak zarzutów mieszkańców OR w tym obszarze. Poprawa oświetlenia zwiększa poczucie bezpieczeństwa i komfortu mieszkańców, co było istotnym celem rewitalizacji.

Neutralne oceny: Tylko 3,2% respondentów oceniło ten obszar neutralnie.

Negatywne oceny: Negatywne oceny są marginalne, zaledwie 0,6% respondentów oceniło oświetlenie negatywnie („raczej źle” i „zdecydowanie źle”), co potwierdza, że działania w zakresie oświetlenia były bardzo skuteczne.

Dostępność komunikacji publicznej:

Pozytywne oceny: 91,7% respondentów oceniło dostępność komunikacji publicznej pozytywnie (69,4% „zdecydowanie dobrze” i 22,3% „raczej dobrze”). Wynik ten sugeruje, że działania w obszarze komunikacji publicznej przyniosły bardzo dobre rezultaty, znacznie poprawiając dostępność transportu publicznego, co mogło wpływać in plus na poprawę mobilności mieszkańców.

Negatywne oceny oraz neutralne: Zaledwie 3,3% oceniło dostępność komunikacji publicznej negatywnie oraz neutralnie, co świadczy o wysokiej jakości usług transportowych.

Dostępność miejsc spotkań integrujących mieszkańców:

Pozytywne oceny: 55,5% respondentów oceniło dostępność miejsc spotkań integrujących mieszkańców pozytywnie (24,6% „zdecydowanie dobrze” i 30,9% „raczej dobrze”). To dobry wynik, sugerujący, że działania w tym obszarze poprawiły dostęp do miejsc spotkań.

Neutralne oceny: 7,7% oceniło ten obszar neutralnie.

Negatywne oceny: 10,9% oceniło dostępność miejsc integracyjnych negatywnie (4,3% „raczej źle” i 6,6% „zdecydowanie źle”), co wskazuje, że w niektórych częściach miasta dostępność takich miejsc może być wciąż ograniczona.

Nie dotyczy/Nie wiem: 25,8% respondentów nie miało zdania na ten temat, co sugeruje, że spora część mieszkańców może nie korzystać z tego typu miejsc.

7.5. Podsumowanie obszarów objętych rewitalizacją

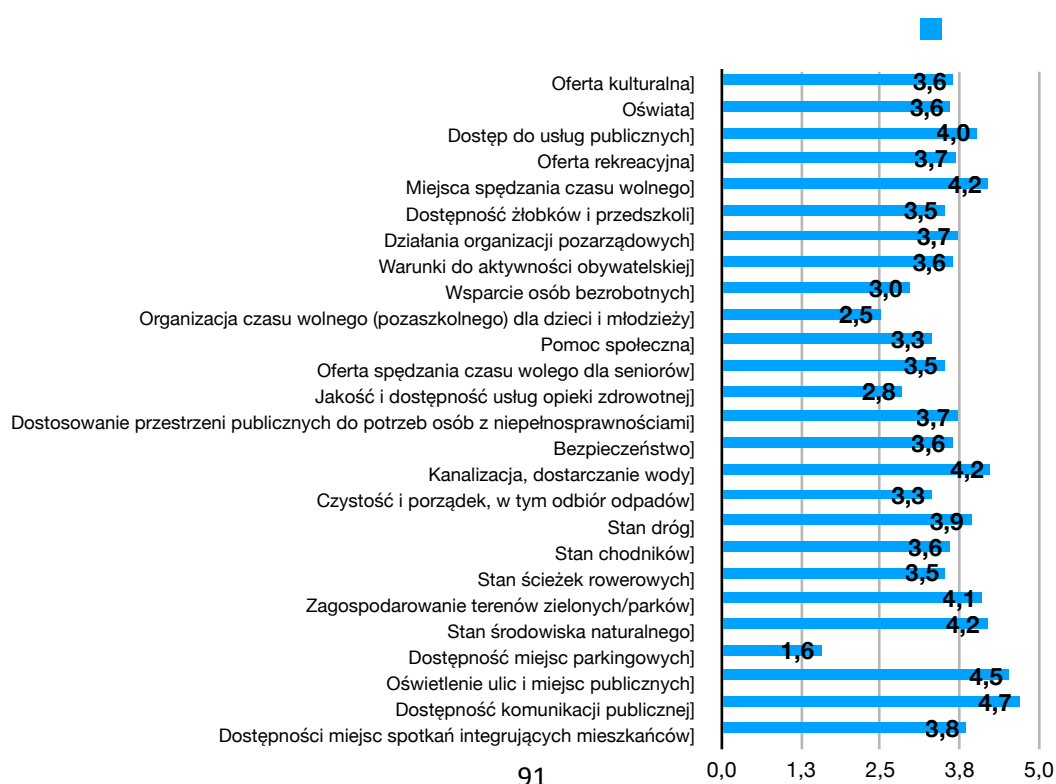
Najbardziej efektywny obszar:

Respondenci ocenili oświetlenie ulic i miejsc publicznych oraz dostępność komunikacji publicznej jako najbardziej efektywne obszary OR. Oświetlenie uzyskało wyjątkowo wysokie oceny pozytywne, z przewagą „zdecydowanie dobrze” i „raczej dobrze” (łącznie 95,1%). Dostępność komunikacji publicznej również była oceniana bardzo pozytywnie, z 91,7% pozytywnych odpowiedzi. Te wyniki sugerują, że działania związane z poprawą infrastruktury miejskiej, szczególnie w zakresie transportu i bezpieczeństwa, zostały bardzo dobrze odebrane przez mieszkańców.

Najmniej efektywny obszar:

Dostępność miejsc parkingowych była najgorzej ocenianym obszarem. Aż 71% respondentów uznało ją za „zdecydowanie źle”, co jasno wskazuje, że jest to kluczowy problem, który nie został odpowiednio rozwiązany w ramach rewitalizacji.

Rysunek 35 Zestawienie ocen respondentów poszczególnych obszarów

Badania społeczne stanowią niezwykle ważny element oceny efektów działań rewitalizacyjnych. Ich rola wykracza poza prostą ocenę realizacji wskaźników i celów – pozwalają one na pełniejsze zrozumienie procesów zachodzących w mieście oraz wpływu tych działań na społeczność lokalną. Jednakże interpretacja wyników badań wymaga ostrożności i uwzględnienia szerszego kontekstu procesów miejskich oraz dynamiki zmian społeczno-gospodarczych.

Pomimo licznych korzyści płynących z badania społecznego należy zachować ostrożność w jego interpretacji. Wyniki badań mogą być podatne na różne czynniki zewnętrzne, które nie zawsze mają bezpośredni związek z działaniami rewitalizacyjnymi. Na przykład poprawa sytuacji ekonomicznej w regionie lub wzrost liczby miejsc pracy może wynikać z szerszych trendów gospodarczych, a niekoniecznie być efektem podjętych działań rewitalizacyjnych. Z tego powodu ważne jest, aby wyniki badań społecznych były analizowane w kontekście innych dostępnych danych, takich jak wskaźniki ekonomiczne, dane demograficzne czy statystyki dotyczące rynku pracy. Kolejnym wyzwaniem jest to, że badania społeczne często opierają się na subiektywnych odczuciach i opiniach mieszkańców. To, jak dana osoba ocenia zmiany w swoim otoczeniu, może zależeć od jej indywidualnych doświadczeń, poziomu zaangażowania w życie społeczne, a także oczekiwań wobec procesu rewitalizacji. Niezadowolenie mieszkańców z pewnych aspektów rewitalizacji nie musi oznaczać, że program był nieskuteczny – może wynikać z różnic w postrzeganiu zmian. Dlatego ważne jest, aby wyniki badań społecznych były interpretowane w sposób kompleksowy, uwzględniający nie tylko opinie mieszkańców, ale także inne mierniki efektywności działań rewitalizacyjnych. Tylko wówczas badania te mogą stanowić solidną podstawę do podejmowania dalszych decyzji w zakresie polityki rewitalizacyjnej.

Badania społeczne odgrywają istotną rolę w długoterminowym monitorowaniu efektów rewitalizacji. W procesie tym nie chodzi jedynie o ocenę bieżących efektów podjętych działań, ale także o śledzenie długofalowych zmian, które mogą ujawnić się dopiero po kilku latach od zakończenia prac rewitalizacyjnych. Badania pozwalają na monitorowanie, czy zmiany w infrastrukturze i gospodarce przekładają się na rzeczywiste, trwałe korzyści dla mieszkańców. W kontekście zaawansowanych prac rewitalizacyjnych badania społeczne mogą dostarczyć odpowiedzi na pytania o to, jak zmieniły się warunki życia mieszkańców oraz czy działania rewitalizacyjne wpłynęły na poprawę spójności społecznej, wzrost kapitału społecznego czy zmniejszenie wykluczenia społecznego. Monitorowanie długoterminowe daje możliwość oceny, czy realizowane projekty przyczyniły się do rzeczywistej transformacji społecznej, czy były jedynie krótkoterminowym impulsem, który nie przyniósł trwałych rezultatów.

Na podstawie uzyskanych wyników można pokusić się o sformułowanie wstępnych rekomendacji odnośnie kontynuacji i ewentualnej modyfikacji procesu rewitalizacji dla wybranych zagadnień analizowanych w badaniu opinii mieszkańców Szczecina dotyczących procesu rewitalizacji. Służą one zaakcentowaniu wniosków płynących z przeprowadzonego badania i jako takie powinny być skonfrontowane zarówno z innymi elementami badań diagnostycznych i samej ewaluacji, jak i ogólniejszą oceną kondycji miasta.

1. Oferta kulturalna

1. Zróżnicowanie oferty kulturalnej – Warto rozważyć wprowadzenie większej liczby wydarzeń skierowanych do różnych grup wiekowych, szczególnie seniorów i młodzieży, by lepiej odpowiadać na potrzeby całej społeczności. Ten aspekt sprawia, że są one mniej dostępne. Respondenci zwracali uwagę na brak informacji o wydarzeniach, a nie o ich braku.. Dostępność kultury w dzielnicach peryferyjnych – zwiększenie liczby wydarzeń i inicjatyw kulturalnych w mniej dostępnych obszarach miasta, co umożliwi szerszy dostęp do kultury.

2. Promocja wydarzeń kulturalnych – Kontynuacja działań promujących kulturę, szczególnie za pośrednictwem mediów społecznościowych, aby dotrzeć do większej liczby mieszkańców.
3. Inwestowanie w lokalnych artystów – Kontynuowanie programów wspierających lokalnych twórców, pozwalających na rozwój lokalnej sceny artystycznej i wzbogacenie oferty kulturalnej miasta.

2. Oświata

1. Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną – Kontynuacja modernizacji budynków szkolnych i przedszkolnych, aby poprawić warunki nauki i zapewnić lepszy dostęp do nowoczesnych technologii.
2. Większa liczba zajęć pozalekcyjnych – Kontynuacja działań w zakresie poszerzania oferty zajęć pozaszkolnych, atrakcyjnych dla dzieci i młodzieży, szczególnie w dziedzinie technologii, nauki i sztuki.

3. Dostęp do usług publicznych

1. Lepsza komunikacja z mieszkańcami – Kontynuacja kampanii informacyjnych na temat dostępnych usług publicznych i procedur ich uzyskania, aby zwiększyć świadomość mieszkańców.
2. Kontynuacja zwiększania dostępności usług w formie cyfrowej – Rozwój usług publicznych online, co pozwoli na ich łatwiejszy dostęp bez konieczności osobistego stawiennictwa.
3. Skrócenie czasu oczekiwania – Kontynuacja optymalizacji procesów w instytucjach publicznych w celu skrócenia czasu oczekiwania na realizację usług, np. poprzez wprowadzenie systemów kolejkowych online.
4. Dostosowanie usług do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych – Kontynuacja poprawy dostępności usług dla osób starszych i niepełnosprawnych poprzez udogodnienia architektoniczne oraz wsparcie techniczne.
5. Monitorowanie jakości usług – Kontynuacja oceny jakości usług publicznych przez mieszkańców w celu szybkiej identyfikacji obszarów wymagających poprawy.

4. Działania NGO

1. Wsparcie promocji NGO – Zwiększenie świadomości mieszkańców na temat działalności organizacji pozarządowych poprzez kampanie informacyjne..
2. Wsparcie finansowe dla NGO – Zwiększenie dostępu do funduszy zewnętrznych dla organizacji pozarządowych, aby umożliwić realizację większej liczby inicjatyw społecznych.
3. Zachęcanie do wolontariatu – Promowanie wolontariatu wśród mieszkańców w celu wzmocnienia kapitału społecznego NGO.
4. Wsparcie tworzenia partnerstw z sektorem publicznym i prywatnym – Ułatwienie współpracy NGO z sektorem publicznym i prywatnym, co może przyczynić się do bardziej efektywnej realizacji projektów społecznych.
5. Organizacja wydarzeń informacyjnych – Zwiększenie liczby otwartych spotkań, na których mieszkańcy mogliby dowiedzieć się więcej o działaniach NGO i możliwościach wsparcia.

5. Stan dróg i chodników

1. Zwiększenie nakładów na modernizację infrastruktury – Inwestowanie w naprawę i modernizację dróg oraz chodników (wyrównanie), szczególnie w tych obszarach miasta, które są najbardziej zaniedbane z uwagi na zwiększone potrzeby w tym zakresie.
2. Regularne kontrole jakości dróg – Prowadzenie regularnych inspekcji stanu nawierzchni dróg i chodników, aby szybciej identyfikować obszary wymagające naprawy z uwagi na zwiększone potrzeby w tym zakresie.
3. Współpraca z mieszkańcami – Rozbudowa platformy interwencyjnej do zgłaszania problemów z infrastrukturą, dzięki której mieszkańcy mogą informować o dziurach w drogach czy nierównych chodnikach.

6. Dostępność miejsc parkingowych

1. Budowa wielopoziomowych parkingów – Kontynuacja budowy wielopoziomowych parkingów w centrum miasta oraz przy dużych osiedlach.
2. Rozwój transportu publicznego – Bieżąca analiza potrzeb transportu publicznego i jego transformacja zgodnie z potrzebami.
3. Parkingi typu Park & Ride – Kontynuacja systemów parkingowych przy węzłach komunikacyjnych, co umożliwia łatwe przesiadanie się na transport publiczny.
4. Optymalizacja miejsc postojowych – Kontynuacja działań z zakresu przeglądu i reorganizacji istniejących miejsc parkingowych, aby lepiej wykorzystać dostępną przestrzeń w gęsto zabudowanych obszarach.

7. Bezpieczeństwo

1. Zwiększenie liczby patroli policyjnych – Zwiększenie obecności służb porządkowych w miejscach o podwyższonym ryzyku przestępczości, co poprawi poczucie bezpieczeństwa mieszkańców.
2. Lepsze oświetlenie ulic – Kontynuacja inwestowania w oświetlenie miejsc publicznych, szczególnie w parkach i na osiedlach, które są bardziej narażone na akty wandalizmu.
3. Monitoring miejski – Kontynuacja rozbudowy systemu monitoringu wizyjnego w strategicznych punktach miasta, co może działać prewencyjnie i ułatwiać identyfikację sprawców.
4. Programy edukacyjne dla młodzieży – Kontynuacja programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży w zakresie unikania przestępczości i radzenia sobie w trudnych sytuacjach.
5. Partnerstwo z lokalnymi społecznościami – Kontynuacja działań z zakresu współpracy policji z lokalnymi społecznościami z uwagi na występujące potrzeby.

8. Wnioski i rekomendacje

Realizacja Lokalnego Programu Rewitalizacji w Szczecinie, mimo że przebiega zasadniczo pomyślnie, ujawnia złożoność i wielowymiarowość procesu odnowy miejskiej. W dużej mierze udało się zrealizować większość zaplanowanych przedsięwzięć, a przyjęte założenia, metody oraz procedury okazały się skuteczne. Wprowadzony plan działania pozwolił na uruchomienie licznych projektów, które pozytywnie wpłynęły na życie mieszkańców, szczególnie pod względem społecznym i organizacyjnym. Kluczową rolę odegrały działania aktywizujące lokalne społeczności, które przekładają się na zwiększenie ich zaangażowania w życie swojego otoczenia. Wpływa to nie tylko na poprawę estetyki przestrzeni miejskiej, ale także na większą odpowiedzialność mieszkańców za swoje środowisko lokalne. Takie efekty są szczególnie widoczne w dzielnicach, gdzie rewitalizacja objęła nie tylko budynki, ale również elementy infrastruktury społecznej, takie jak place zabaw, parki, czy przestrzenie spotkań sąsiedzkich.

Pomimo tych sukcesów, efekty rewitalizacji nie zawsze w pełni korespondują z szerszymi procesami społeczno-ekonomicznymi zachodzącymi w mieście. Szczecin, podobnie jak wiele innych miast w Polsce i Europie, boryka się z problemami demograficznymi, takimi jak depopulacja, starzenie się społeczeństwa, niski wskaźnik dzietności oraz brak zastępowalności pokoleń. **Te negatywne zjawiska mają swoje korzenie w ogólnokrajowych i kontynentalnych trendach, które są trudne do odwrócenia w ramach działań na poziomie lokalnym.** Zjawiska te prowadzą do zmniejszenia liczby młodych mieszkańców, co negatywnie wpływa na rozwój gospodarczy miasta oraz jego długofalowe perspektywy rozwoju. Niższa liczba młodych ludzi w mieście ogranicza siłę roboczą, zmniejsza dynamikę gospodarczą i osłabia lokalny rynek pracy. W konsekwencji, miasta takie jak Szczecin mogą stawać się mniej atrakcyjne dla inwestorów, co dodatkowo pogłębia problemy strukturalne.

Należy jednak podkreślić, że nie ma bezpośredniego związku między działaniami rewitalizacyjnymi a podtrzymaniem tych negatywnych trendów. Działania te, w znaczący sposób poprawiając warunki życia, wzmacniają potencjał miasta, co można dostrzec w opiniach mieszkańców. Większość z nich wyraża zadowolenie z jakości swojego życia, zarówno w kontekście relacji rodzinnych, zawodowych, jak i sąsiedzkich. Zadowolenie to wynika z zauważalnej poprawy estetyki miasta, jak również z odczuwalnych korzyści, jakie przyniosły rewitalizacyjne projekty. Poprawa infrastruktury, większy dostęp do przestrzeni publicznych, lepsze warunki mieszkaniowe – to wszystko składa się na poczucie, że miasto staje się lepszym miejscem do życia. Ważne jest jednak, aby pamiętać, że opinie te nie odzwierciedlają nastrojów całej populacji. Obok tych pozytywnych zmian, wielu mieszkańców wciąż boryka się z problemami strukturalnymi, które wpływają na ich codzienne życie.

Jednym z kluczowych wyzwań, przed którymi stoi Szczecin, jest utrzymywanie się nierówności majątkowych, które przekładają się na niejednorodny dostęp do usług publicznych oraz infrastruktury miejskiej. W niektórych częściach miasta nadal brakuje podstawowych funkcji systemu miejskiego, co sprawia, że jakość życia mieszkańców tych obszarów pozostaje znacząco niższa. Nierówności te mogą z czasem prowadzić do jeszcze większego rozwarstwienia społecznego, co utrudni dalszy rozwój miasta i może osłabić efekty rewitalizacji. Kluczowe jest, aby działania rewitalizacyjne były bardziej zrównoważone i ukierunkowane na zmniejszenie tych dysproporcji.

Ocena efektów rewitalizacji nie może być jednoznaczna. Wartości wskaźników monitorujących postępy programu są ważne, ale nie oddają pełni obrazu. W wymiarze obiektywnym rewitalizacja nie przynosi w pełni zadowalających rezultatów, a obserwacja trendów demograficznych i ekonomicznych skłania do pesymistycznych prognoz na przyszłość. Niemniej jednak, rewitalizacja

przynosi liczne korzyści, które, choć trudne do zmierzenia, mają duże znaczenie dla jakości życia mieszkańców. Przykładem jest poczucie satysfakcji, wzrost zaufania społecznego oraz energii do działania, które pojawiły się wśród mieszkańców dzięki rewitalizacji.

Jednym z ciekawszych zjawisk związanych z rewitalizacją jest wzrost aspiracji społecznych. Udział w projektach rewitalizacyjnych oraz korzystanie z nowej infrastruktury wpływa na oczekiwania mieszkańców wobec przyszłych działań. Społeczność miasta coraz bardziej identyfikuje się z globalnymi trendami, co wpływa na rosnące oczekiwania wobec lokalnych władz i zarządzania przestrzenią miejską. Przepływ informacji oraz porównywanie się z innymi miastami, zarówno w Polsce, jak i za granicą, prowadzi do wzrostu ambicji i chęci dalszych zmian.

Złożoność rewitalizacji w Szczecinie uwidacznia się również w relacji między mieszkańcami a miastem jako przestrzenią konsumpcji usług i wrażeń. Miasto staje się dla mieszkańców nie tylko miejscem do życia, ale również przestrzenią, którą konsumują na różne sposoby – od uczestnictwa w wydarzeniach kulturalnych, przez korzystanie z infrastruktury, po codzienne życie w zrewitalizowanych dzielnicach. Rewitalizacja wpłynęła na sposób, w jaki mieszkańcy postrzegają miasto, a ta zmiana percepcji może mieć długofalowe konsekwencje dla sposobu zarządzania miejską przestrzenią.

Niebagatelną rolę w procesie rewitalizacji odgrywa wzrost kompetencji osób oraz instytucji zaangażowanych w realizację projektów. Zdobyte doświadczenia będą kluczowe w przyszłych projektach rewitalizacyjnych oraz innych działaniach mających na celu poprawę jakości życia w mieście. Przykładem sukcesu rewitalizacji jest "efekt Alei Wojska Polskiego", która po modernizacji stała się nowym "salonem" miasta, wzmacniającym jego wizerunek i przyciągającym mieszkańców oraz turystów. Nowa przestrzeń, choć symbolizuje sukces rewitalizacji, stanowi również wyzwanie. Kluczowym pytaniem jest, jak optymalnie wykorzystać jej potencjał, aby stała się nie tylko estetycznym punktem miasta, ale także motorem napędowym dla lokalnej gospodarki.

Nie można zapominać o zewnętrznej percepcji zmian zachodzących w mieście. Szczecin, miasto z wielowiekową historią, przez lata owiane aurą tajemniczości i inności, staje się coraz bardziej atrakcyjnym miejscem zarówno dla Polaków, jak i gości zagranicznych. Percepcja rewitalizacji przez osoby spoza miasta wpływa na jego wizerunek i może odgrywać kluczową rolę w budowaniu nowej tożsamości Szczecina na mapie europejskich miast.

Jednak proces rewitalizacji nie jest wolny od wyzwań. Narastający kryzys finansowy samorządów w Polsce stanowi poważne zagrożenie dla kontynuacji wielu projektów. Z tego względu zarządzanie rewitalizacją staje się coraz trudniejsze, wymagając nie tylko większej elastyczności, ale także umiejętności efektywnego planowania i gospodarowania ograniczonymi zasobami. Szczególnie istotne jest zapobieganie zaniechaniu lub opóźnieniu realizacji projektów, które mogą mieć kluczowe znaczenie dla dalszego rozwoju miasta.

Wnioskiem, jaki nasuwa się po analizie przebiegu rewitalizacji w Szczecinie, jest konieczność zintegrowania działań rewitalizacyjnych z szeroko zakrojonymi strategiami rozwoju społeczno-ekonomicznego. Tylko wtedy będzie możliwe skuteczne przeciwdziałanie negatywnym trendom demograficznym i gospodarczym, a efekty rewitalizacji będą miały trwały wpływ na przyszłość miasta.

Wnioski z dotychczasowej realizacji Lokalnego Programu Rewitalizacji Szczecina wskazują na szereg pozytywnych efektów, jednak wiele kwestii wymaga dalszego rozważenia, pogłębionej analizy oraz wprowadzenia działań naprawczych lub modyfikacyjnych. Rekomendacje w zakresie dalszych kroków powinny obejmować zarówno kontynuację skutecznych działań, jak i naprawę obszarów, które nie przyniosły zamierzonych rezultatów. Kluczowe jest opracowanie strategii bardziej zrównoważonej, obejmującej potrzeby różnych grup społecznych oraz poszczególnych dzielnic miasta.

Jednym z priorytetów powinna być ponowna analiza projektów zaniechanych lub opóźnionych. W procesie rewitalizacji każda inicjatywa ma swoje znaczenie dla całości programu, dlatego też warto zastanowić się, dlaczego niektóre projekty nie zostały zrealizowane zgodnie z planem. Czy przyczyną były problemy finansowe, błędy w planowaniu, czy może niedostateczne zaangażowanie lokalnych społeczności? Odpowiedzi na te pytania mogą dostarczyć cennych wniosków na przyszłość, szczególnie w kontekście lepszego planowania i alokacji zasobów. Zaniechane projekty, o ile nie są już aktualne, mogą wymagać rewizji lub modyfikacji, ale nie należy całkowicie rezygnować z ich realizacji. Wręcz przeciwnie, ponowne ich włączenie do programu może zwiększyć integralność rewitalizacji, szczególnie w dzielnicach, gdzie mieszkańcy najbardziej odczuwają braki w infrastrukturze lub usługach publicznych.

Proces rewitalizacji w Szczecinie powinien uwzględniać specyfikę poszczególnych dzielnic i osiedli. To, co sprawdziło się w jednej części miasta, niekoniecznie musi przynieść takie same rezultaty w innej. Szczecin jest miastem o zróżnicowanej strukturze demograficznej, społecznej i gospodarczej, dlatego tak ważne jest, aby podejście do rewitalizacji było zrównoważone i dostosowane do lokalnych potrzeb. Konieczne jest pogodzenie ilościowych i jakościowych czynników w doborze działań, co oznacza, że inwestycje nie powinny być kierowane jedynie tam, gdzie można osiągnąć duże liczby beneficjentów, ale również tam, gdzie ich efekty przyniosą poprawę jakości życia, nawet w mniejszych społecznościach. W wielu przypadkach mniejsze osiedla, borykające się z problemami społecznymi czy niedoborami infrastruktury, mogą potrzebować bardziej intensywnych działań, nawet jeśli nie da się ich natychmiastowo przełożyć na liczby w raportach. Przemyślana strategia równoważenia tych aspektów pozwoli uniknąć sytuacji, w której rewitalizacja będzie postrzegana jako proces nierównomierny lub faworyzujący niektóre obszary.

Włączenie mieszkańców w proces rewitalizacji było jednym z filarów sukcesu dotychczasowych działań. Jednak, aby utrzymać i rozwijać ten pozytywny trend, konieczne jest pogłębienie partycypacji społecznej na wszystkich etapach – od planowania, przez realizację, aż po ewaluację projektów. Mieszkańcy powinni odgrywać jeszcze większą rolę jako współtwórcy zmian, a nie tylko bierni odbiorcy decyzji podejmowanych przez władze lokalne. Realizacja tego celu może wymagać zwiększenia narzędzi konsultacyjnych, takich jak lokalne fora obywatelskie, regularne spotkania z mieszkańcami czy organizacja warsztatów planistycznych, na których osoby zamieszkujące rewitalizowane tereny mogłyby wносить swoje pomysły i uwagi. Ważnym krokiem mogłoby być także wprowadzenie systemów feedbacku, które pozwoliłyby na bieżąco monitorować zadowolenie mieszkańców i szybko reagować na pojawiające się problemy.

Tego typu podejście przyniosłoby dwie kluczowe korzyści. Po pierwsze, zwiększyłoby to poczucie wspólnoty i zaangażowania mieszkańców, co wpłynęłoby pozytywnie na długoterminową stabilność efektów rewitalizacji. Po drugie, pozwoliłoby na lepsze dopasowanie działań do realnych potrzeb lokalnych społeczności, co mogłoby poprawić skuteczność realizowanych projektów. Warto także pomyśleć o mechanizmach, które umożliwiłyby w większym stopniu wykorzystanie lokalnych zasobów – zarówno ludzkich, jak i materialnych – w procesie rewitalizacji.

Rewitalizacja nie może być traktowana jedynie jako proces estetyczny czy infrastrukturalny. Należy podjąć działania, które będą sprzyjać większej integracji społeczno-gospodarczej, zarówno na poziomie lokalnym, jak i miejskim. Warto zintensyfikować współpracę z przedsiębiorcami, szkołami, organizacjami pozarządowymi oraz instytucjami kultury w celu tworzenia spójnych programów rozwojowych. Część działań rewitalizacyjnych powinna zostać powiązana z szeroko pojętym rozwojem gospodarczym, szczególnie w kontekście tworzenia nowych miejsc pracy, wspierania lokalnych przedsiębiorstw oraz rozwijania kompetencji mieszkańców.

Szczególnie istotne może okazać się wspieranie działań, które przyczynią się do aktywizacji zawodowej i społecznej mieszkańców rewitalizowanych dzielnic, zwłaszcza tych, które zmagają się z

wykluczeniem społecznym. W tym kontekście rekomenduje się kontynuowanie programów edukacyjnych, szkoleń zawodowych oraz inicjatyw przedsiębiorczości społecznej, które pomogą mieszkańcom tych obszarów odnaleźć się na rynku pracy i wzmocnią ich poczucie przynależności do rozwijającej się tkanki miejskiej.

Dużym sukcesem rewitalizacji było oddanie do użytku Alei Wojska Polskiego, jednak dalsze działania powinny skupić się na maksymalnym wykorzystaniu potencjału tych i innych przestrzeni publicznych. Kluczowe będzie tutaj wprowadzenie strategii długoterminowego zarządzania nowo powstałymi lub odnowionymi przestrzeniami, które będą mogły służyć zarówno mieszkańcom, jak i przyciągać turystów oraz inwestorów. Miasto powinno kontynuować programy mające na celu rewitalizację kolejnych przestrzeni miejskich, jednocześnie dbając o to, by były one dostosowane do potrzeb różnych grup społecznych – zarówno młodzieży, osób starszych, jak i rodzin z dziećmi.

Kolejnym kluczowym krokiem jest pełne wykorzystanie nowoczesnych technologii w procesie rewitalizacji. Smart cities to kierunek, w którym zmierzają współczesne miasta, i Szczecin nie powinien pozostawać w tyle. Systemy monitoringu, zarządzania ruchem, efektywność energetyczna, czy aplikacje mobilne wspierające komunikację z mieszkańcami to tylko niektóre z innowacyjnych rozwiązań, które mogą podnieść jakość życia mieszkańców i zwiększyć efektywność realizowanych projektów. Szczególną uwagę warto zwrócić na dalszy rozwój platform umożliwiających mieszkańcom zgłaszanie problemów i sugestii dotyczących rewitalizacji, co pomoże w bieżącym monitorowaniu potrzeb społecznych.

Podsumowując, dalsze etapy rewitalizacji Szczecina powinny opierać się na jeszcze głębszej analizie zaniechanych projektów, bardziej zrównoważonym podejściu do rozwoju poszczególnych dzielnic, pełnym zaangażowaniu mieszkańców oraz integracji procesów społecznych i gospodarczych. Tylko w ten sposób rewitalizacja może stać się nie tylko programem infrastrukturalnym, ale również narzędziem głębokiej transformacji społecznej i gospodarczej miasta.

Rekomendacje dotyczące rewitalizacji Szczecina powinny uwzględniać znaczenie „efektu Alei” jako fundamentu dla nowej jakości zagospodarowania brzegów Odry. W ostatnich latach oddanie do użytku Alei Wojska Polskiego przyczyniło się nie tylko do poprawy estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, ale również wzmocniło poczucie przynależności mieszkańców oraz przyciągnęło nowych odwiedzających. Efekt ten można z powodzeniem wykorzystać jako inspirację do dalszych działań rewitalizacyjnych, które powinny koncentrować się na brzegach Odry, stanowiących jeden z najcenniejszych zasobów Szczecina.

Brzegi Odry mają ogromny potencjał, który można wykorzystać do stworzenia nowych przestrzeni publicznych, parków oraz atrakcji turystycznych. Przekształcenie nadodrzańskich terenów w miejsca aktywności społecznej, rekreacyjnej i kulturalnej mogłoby znacząco podnieść jakość życia mieszkańców oraz przyczynić się do wzrostu atrakcyjności miasta jako celu turystycznego. Realizacja projektów związanych z zagospodarowaniem brzegów Odry powinna opierać się na zasadach zrównoważonego rozwoju, uwzględniając potrzeby zarówno mieszkańców, jak i środowiska naturalnego. Ważne jest, aby w procesie tym zadbać o integrację z istniejącymi trasami spacerowymi, rowerowymi i innymi formami aktywności, co stworzyłoby spójną sieć wypoczynkową w mieście.

Warto również rozważyć rozszerzenie działań rewitalizacyjnych poza centralne obszary miasta na dzielnice, które borykają się z potrzebą optymalnego zagospodarowania przestrzeni miejskich. Wiele z tych terenów, zwłaszcza wzdłuż brzegów Odry, może stać się miejscem innowacyjnych projektów urbanistycznych, które poprawią komfort życia mieszkańców oraz zwiększą dostępność atrakcji rekreacyjnych.

Należy zidentyfikować dzielnice, w których istnieje znaczące zapotrzebowanie na rozwój infrastruktury nadodrzańskiej, takie jak strefy rekreacyjne, tereny zielone, czy miejsca do uprawiania sportu. Przykładowo, dzielnice takie jak Łasztownia, Słoneczne, czy część Niebuszewa mogą zyskać na znaczeniu, jeśli zostaną odpowiednio zagospodarowane. Kluczowym będzie zaangażowanie mieszkańców w proces planowania oraz realizacji działań rewitalizacyjnych, co pozwoli na lepsze dostosowanie projektów do ich potrzeb i oczekiwań.

Aby skutecznie zrealizować projekty rozszerzać działania, konieczne będzie kontynuowanie budowania efektywnej współpracy z lokalnymi społecznościami oraz instytucjami. Dialog społeczny, konsultacje oraz wspólne warsztaty wciąż powinny być się integralnym elementem procesu rewitalizacji. Takie podejście pozwoli na identyfikację kluczowych potrzeb mieszkańców oraz ich aktywne włączenie w proces tworzenia nowych przestrzeni publicznych.

Ważne jest także, aby w dalszym ciągu współpracować z ekspertami z dziedziny urbanistyki, architektury i ekologii, którzy pomogą w stworzeniu projektów opartych na najlepszych praktykach i innowacyjnych rozwiązaniach. Współpraca ta mogłaby również obejmować partnerstwa z sektorem prywatnym, co przyczyniłoby się do pozyskania dodatkowych środków na realizację ambitnych projektów.

Efekt Alei Wojska Polskiego stanowi doskonałą podstawę do tworzenia nowej jakości zagospodarowania innych terenów. Kluczowym krokiem jest wykorzystanie tego potencjału do rozwoju atrakcyjnych przestrzeni publicznych, które będą sprzyjać integracji społecznej, poprawie jakości życia mieszkańców oraz przyciąganiu turystów. Rozszerzenie działań rewitalizacyjnych na inne dzielnice, w szczególności te, które wykazują zapotrzebowanie na optymalne zagospodarowanie przestrzeni, oraz budowanie współpracy z lokalnymi społecznościami i instytucjami to niezbędne elementy, które przyczynią się do długoterminowego sukcesu programu rewitalizacji Szczecina.

W kontekście dalszego rozwoju Szczecina szczególne znaczenie ma wdrożenie nowej generacji projektów i programów, które uwzględnią rzeczywiste zaangażowanie młodzieży. Młodzi ludzie stanowią dynamiczną siłę, która nie tylko jest otwarta na innowacyjne rozwiązania, ale również ma świeże spojrzenie na istniejące problemy oraz potencjał miasta. Włączenie ich w proces może przynieść nowy impuls do rozwoju, przyczyniając się do pozytywnych zmian w lokalnym środowisku.

Zaangażowanie młodzieży w programy miejskie powinno odbywać się na wielu płaszczyznach – od projektowania przestrzeni publicznych, poprzez organizację wydarzeń kulturalnych, aż po działania w zakresie ekologii i zrównoważonego rozwoju. Młodzi ludzie mają umiejętności i zainteresowania, które mogą być kluczowe w tworzeniu innowacyjnych i atrakcyjnych projektów. Dzięki ich świeżemu podejściu możliwe jest opracowanie rozwiązań, które nie tylko będą odpowiadały na aktualne potrzeby społeczności, ale również będą miały potencjał do przyszłej adaptacji. Na przykład projekty związane z zagospodarowaniem nowych terenów mogą zostać wzbogacone o inicjatywy młodzieżowe, takie jak artystyczne instalacje, festiwale lokalnej kultury czy wydarzenia sportowe, które angażują mieszkańców i przyciągają turystów. Młodzi ludzie mogą również odegrać istotną rolę w promowaniu tych działań w mediach społecznościowych, co przyczyni się do zwiększenia ich zasięgu oraz popularności.

Wdrożenie nowych narzędzi i platform współpracy, takich jak platformy cyfrowe umożliwiające współtworzenie projektów, może znacznie ułatwić młodym ludziom zaangażowanie się w procesy rewitalizacji. Dzięki nowoczesnym technologiom, młodzież ma możliwość dzielenia się pomysłami, organizowania wydarzeń, a także wpływania na decyzje dotyczące przestrzeni, w których żyją. Takie podejście nie tylko zwiększy poczucie przynależności i odpowiedzialności za lokalne środowisko, ale także wzmocni więzi międzyludzkie w społeczności.

Rzeczywiste zaangażowanie młodzieży w proces rewitalizacji może przyczynić się do kształtowania nowej wizji Szczecina jako nowoczesnego i przyjaznego miasta, które odpowiada na potrzeby mieszkańców. Młodzi ludzie, dzięki swojej energii, kreatywności i otwartości na nowe doświadczenia, mają potencjał do wprowadzenia innowacyjnych rozwiązań oraz przełamania istniejących schematów. Ich wkład w proces rewitalizacji pomoże nie tylko w stworzeniu atrakcyjnych przestrzeni, ale również w budowaniu społeczności obywatelskiej, która jest świadoma swoich praw i obowiązków.

W związku z powyższym, zaangażowanie młodzieży w projekty rewitalizacyjne w Szczecinie nie jest jedynie dodatkiem do działań, ale kluczowym elementem, który może znacząco wpłynąć na jakość życia mieszkańców oraz przyszłość miasta. Wspierając młodych ludzi w ich inicjatywach oraz dając im przestrzeń do działania, można wzmocnić społeczny kapitał Szczecina i przyczynić się do jego dynamicznego rozwoju. Dzięki nowej energii, którą młodzież wniesie do procesów rewitalizacyjnych, Szczecin ma szansę stać się miastem z wizją, które łączy tradycję z nowoczesnością, a także odpowiada na wyzwania XXI wieku. Faktycznym probierzem tego podejścia będzie realna integracja wniosków płynących z przebiegu rewitalizacji oraz konstrukcji i przedmiotu dalszych działań z przygotowywaną do wdrożenia nową strategią rozwoju miasta.

Tabela 4. Projekty realizowane w ramach LPR i ich ramy finansowe⁴⁵

Lp	Tytuł projektu	Podmiot/y realizujący/e	Powiązanie z celami rewitalizacji/typ projektu				Poziom realizacji	Okres realizacji - plan	Szacowana wartość	Poniesione koszty
			I	II	III	IV				
1	Mieszkania chronione dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	X				realizowane	2017-2023	619479	510521,96
2	Mieszkania chronione wspomagane dla osób w podeszłym wieku: Ul. Sikorskiego 3; Ul. Pocztowa 19; Ul. Stołczyńska 134 (poza OR), Ul. Boh. Warszawy 98; Ul. Ściegiennego 67	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	X				zrealizowane	2017-2023	8661914	13223787,88
3	Mieszkania chronione wspomagane dla osób w podeszłym wieku: Al. Piastów 16, Al. Wojska Polskiego 53; Ul. Mickiewicza 69b (poza OR)	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	X				realizowane	2017-2023	3157184	12347238
4	Organizacja działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom w tym zajęć edukacyjnych, kulturalno-oświatowych i sportowych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji	Stowarzyszenie „Zrozumieć”; Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”; Akademia Piłkarska „Hutnik”; Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej; Osiedlowy Klub Sportowy „Świt” Szczecin-Skolwin; Fundacja Akademia Basketu King Wilki Morskie; Bokserski Klub Sportowy „Skorpion”; ZHP Hufiec Szczecin-Dąbie; Fundacja Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej „Prawobrzeże	X				realizowane	2017 - 2025	1942804	
5	Dzienny Dom dla Seniora „Dzienny Dom Senior +”	Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	X				zrealizowane	2017-2023	2247175	1234754,54
6	Renowacja wnętrza kwartału zamkniętego ulicami: Mickiewicza, Bohaterów Warszawy, 5 Lipca, Tarczyńskiego w Szczecinie wraz z reorganizacją zagospodarowania przestrzennego i remontem	Uniwersytet Szczeciński	X	X			zaniechane	2018-2020	10000000	-

⁴⁵ W przypadku braku możliwości pozyskania informacji o niektórych projektach w ramach ewaluacji, w związku z odmową udzielenia odpowiedzi przez realizatorów, w tabeli znajdują się jedynie dane za lata 2017-2021

7	Aktywizacja mieszkańców z wykorzystaniem Lokalu KREATYWNEGO przy ul. Jadwigi 2	Stowarzyszenie Twórców i Producentów Sztuki/ Stowarzyszenie MEDIA DIZAJN/ Fundacja Bł. Królowej Jadwig	X				realizowany	2018 - 2023	300000	
8	Renowacja i adaptacja na potrzeby żywienia społeczno - gospodarczego parteru zabytkowej narożnej kamienicy przy zbiegu ul. 5 lipca i ul. Pocztowej w Szczecinie	ExcelDent Dental Spa		X	X		planowany	2018	6000000	
9	Renowacja wielkomiejska z udziałem odnawialnych źródeł energii - CENTRUM ENERGII	FUNDACJA ENERGIA		X	X		zaniechany	2018 - 2019	6000000	-
10	Rewitalizacyjny Fundusz Grantowy	Gmina Miasto Szczecin	X				planowany	2019 - 2022	1000000	-
11	Remont lokalu użytkowego z przeznaczeniem na działalność organizacji pozarządowych	Szczecińskie TBS Sp. z o. o		X			zaniechany	2018 - 2019	500000	
12	Przebudowa Alei Wojska Polskiego na odcinku pomiędzy Placem Zwycięstwa i Placem Szarych Szeregów	Szczecińskie Inwestycje Miejskie		X			realizowany	2020 - 2024	83604650	8630000
13	RE-KREACJA centrum Szczecina	Stowarzyszenie Media Dizajn/Szczeciński Inkubator Kultury	X				realizowany	2018 - 2022	860000	Dotacje i środki własne
14	Kultura zaprasza – do centrum Szczecina	Miejskie instytucje kultury: (1) Miejska Biblioteka Publiczna (filia nr 54 ProMedia), al. Wojska Polskiego 2; (2) Szczecińska Agencja Artystyczna, al. Wojska Polskiego 64; (3) Teatr Współczesny – Teatr Mały, ul. Bogusława 6; (4) Dom Kultury 13 Muz, pl. Żołnierza Polskiego 2; Organizacja pozarządowe: (1) Fundacja Las Sztuki, pl. Żołnierza Polskiego 2; Podmioty prywatne: (1) Kino Pionier, al. Wojska Polskiego 2; Placówki oświatowe i wychowawcze: (1) SP nr 1, al. Piastów 6; (2) ZSO nr 9, ul. Małkowskiego 12; (3) LO nr 1, al. Piastów 12; (4) MOS nr 2, ul. Jagiellońska 58	X				realizowany	2019 - 2020	40000	

15	Rewitalizacja kulturowa centrum miasta – oferta programowa organizacji pozarządowych	Organizacje pozarządowe wyłonione w procedurze otwartego konkursu ofert	X				realizowany	2018 - 2023	300000	324300,00
16	Program aktywizacji osób bezrobotnych	Powiatowy Urząd Pracy			X		zrealizowany	2018 - 2023	1500000	4419799,10
17	Mama nigdy nie jest sama! - cykl zajęć i spotkań w Fundacji Macierzanka	FUNDACJA IM. MAŁGORZATY BAJERSKIEJ „MACIERZANKA	X				zrealizowany	2019 - 2020	15000	Dotacje i środki własne
18	Międzynarodowe Centrum Kulturalno -Kongresowe przy ul. Stojsława 4	Kościół Chrześcijan Baptystów w RP Zbór w Szczecinie		X	X		zrealizowany	2018 - 2024	4468782,77	Dotacje i środki własne
19	Przygotowanie i realizacja programu animacji społecznej w procesie rewitalizacji	Organizacja pozarządowa wyłoniona w procedurach konkursowych	X				realizowany	2017 - 2023	370000	70000,00
20	Prowadzenie punktu konsultacyjno - informacyjnego na obszarze rewitalizacji	Organizacja pozarządowa wyłoniona w procedurach konkursowych	X				realizowany	2018 - 2023	491200	261200,00
21	Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 47	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego		X		X	zaniechany	2018 - 2019	2690103,54	
22	Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47 na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego		X	X		zaniechany	2018 - 2019	426487,87	
23	Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 49	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	realizowany	2022 - 2024	8569582,00	5167622,15
24	Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 49 na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X	X		realizowany	2022 - 2024	2487562,00	1558135,48
25	Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 92	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	zaniechany	2019 - 2021	3848983,89	
26	Adaptacja części budynku przy ul. Jagiellońskiej 92 na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X	X		zaniechany	2019 - 2021	468931,20	
27	Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 94	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	zaniechany	2019 - 2021	4162078,90	
28	Adaptacja części budynku przy ul. Jagiellońskiej 94 na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X	X		zaniechany	2019 - 2021	507076,34	

29	Kompleksowa renowacja budynków przy ul. Edmunda Bałuki 20/21 oficyny	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	realizowany	2023 - 2025	10381771	788938,36
30	Rozbudowa i adaptacja części budynków przy ul. Edmunda Bałuki 20/21 oficyny na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X	X		realizowany	2013 - 2025	3169520	272963,97
31	Zagospodarowanie kwartału nr 34	Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego		X			realizowany	2019 - 2022	20025906	Środki własne
32	Zagospodarowanie kwartału nr 38	Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych		X			zaniechany	2019 - 2025	5000000	
33	Zielone Przedogródki Szczecina	Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych		X			realizowany	2017 - 2023	1500000	Środki własne
34	Pałac Muzyki i Sztuki	Akademia Sztuki w Szczecinie	X	X			zrealizowany	2017 - 2024	32000000	6153675,93
35	Projekt „Wstęp do Śródmieścia”	Gmina Miasto Szczecin			X		realizowany	2020 - 2025	853149,79	427149,79
36	Kino Teatr „Pod Złotym Leszczem” i Galeria Wzorcowa	Stowarzyszenie Twórców i Producentów Sztuki	X				zrealizowany	2017 - 2020	150000	Dotacje i środki własne
37	Zagospodarowanie fragmentu alei Jana Pawła II – pomiędzy placem Lotników i placem Żołnierza Polskiego w Szczecinie – z przeznaczeniem na przestrzeń publiczną przyjazną mieszkańcom	Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego		X			zrealizowany	2018 - 2019	3438580,00	3438580,00
38	Rewitalizacja budynku przemysłowego położonego przy ul. Jagiellońskiej 34b na cele mieszkaniowe oraz aktywizacji fizycznej.	RIDDER Sp. z o.o		X			zaniechany	2018 - 2020	6000000	
39	Przebudowa budynku mieszkalnego na działce nr 115	Konsorcjum, które powoła spółkę celową do realizacji inwestycji: Z.P.H.U. „Ewrom”		X		X	niezrealizowany	2018 - 2019	7000000	
40	Aranżacja przestrzeni na terenie użytkowanym w całości przez Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Szczecinie	Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża		X			zaniechany	2018	140000	
41	Międzypokoleniowy Dom Kultury Turzyn	Rada Osiedla Turzyn	X	X			zaniechany	2018	365200	
42	Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Mikołaja Kopernika 6	Wspólnota Mieszkaniowa Kopernika 6 w Szczecinie		X		X	zrealizowany	2018 - 2020	1050395	Środki własne

43	Renowacja budynku przy ul. Stojsława 2 w Szczecinie w celu zwiększenia aktywności gospodarczej obszaru	Wspólnota Lokali Użytkowych ul. Stojsława 2 w Szczecinie		X	X		zrealizowany	2018 - 2020	345500	
44	Przebudowa i rozbudowa zespołu oficyn przy ul. B. Śmiałego 34, 35, 36 wraz z zagospodarowaniem podwórza	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X			realizowany	2023 - 2025	29830321	1253114
45	Dzień Sąsiada	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	X				realizowany	2017 - 2023	500000	97206
46	Wspieranie organizacji działających na rzecz społeczności OR	Stowarzyszenie Producentów i Twórców Sztuki z siedzibą ul. Wielkopolska 27/U1	X				realizowany	2017 - 2022	500000	325012,00
47	REWITALIZACJA RAZEM - Kompleksowa renowacja kwartału nr 23, w tym budowa budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Bł. Królowej Jadwigi 45	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X	X		zrealizowany	2017 - 2019	20000000	5218155,71
48	Renowacja Kwartału nr 36 ograniczonego ulicami Bohaterów Getta Warszawskiego, Małkowskiego, Ks. Bogusława X, Bł. Kr. Jadwigi oraz aleją Wojska Polskiego	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	realizowany	2020 - 2024	81223244	31915534,35
49	Programy mieszkaniowe Szczecińskiego TBS: „Dom dla seniora”, „Dom dla studenta”, „Dom na start”, „Dom dla dziecka”, „Dom dużej rodziny”	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	realizowany	2015 -	5000000	3177493
50	Stworzenie na obszarze rewitalizacji sieci osiedlowych Klubów Juniora/Klubów Młodzieżowych	Rada Osiedla w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi i prywatnymi	X	X			planowany		300000	
51	„Rozwiń skrzydła” – seria warsztatów i spotkań dla młodzieży w celu poznania swoich predyspozycji oraz wymagań rynku pracy i dokonania świadomego wyboru ścieżki kariery zawodowej	Partnerstwo: szkoły średnie (zawodowe i ogólnokształcące), Gmina Miasto Szczecin, przedsiębiorstwa prywatne, organizacje pozarządowe	X		X		planowany		100000	
52	Podniesienie poziomu funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie terenu wnętrza podwórzowego – ul. Jagiellońska 80	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X			zrealizowany	2020	400000	36588,83

53	Podniesienie poziomu funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie terenu wnętrza podwórzowego Al. Piastów 73	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o		X			zaniechany	2018	400000	
54	Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie, budowa partnerstwa oraz uatrakcyjnienie miejsc do życia dla rodzin	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o		X		X	realizowany	2017 - 2023	5000000	854763,2
55	Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie - Ks. Piotra Ściegiennego 3 oficyna	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o		X		X	zaniechany	2018 - 2021	5000000	
56	Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie - Ks. Piotra Ściegiennego 4 oficyna	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o		X		X	Zaniechany	2018 - 2021	5000000	
57	Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie - Ks. Piotra Ściegiennego 5 oficyna	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o		X		X	zaniechany	2018 - 2021	5000000	
58	Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 50	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego		X		X	zaniechany	2018 - 2020	2000000	
59	Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 50 na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	zaniechany	2018 - 2020	500000	
60	Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 52	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego		X		X	zrealizowany	2020 - 2023	2000000	1191798,05
61	Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 52 na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	zrealizowany	2020 - 2023	5652711,00	4668655,03
62	Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Śląskiej 2 oficyna	Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” Sp. z o.o.		X		X	zaniechany	2020 - 2021	5000000	

63	Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Śląskiej 3 oficyna	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	zaniechany	2020 - 2021	5000000	
64	Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 3 oficyna prawa i lewa	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	zaniechany	2020 - 2021	5000000	
65	Renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 5	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	planowany	2022 - 2023	12271853,0	146469,66
66	Adaptacja części budynku przy ul. Więckowskiego 5 na cele usługowe	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X	X		planowany	2022 - 2023	4025681,0	57647,04
67	Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 6 oficyna	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X		X	zaniechany	2022 - 2024	5000000	
68	Zagospodarowanie fragmentu wnętrza kwartału nr 21	Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.		X			realizowany	2019 - 2025	245845,00	339015,51
69	Renowacja kamienicy przy al. Wojska Polskiego 63 w Szczecinie	Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża		X			realizowany	2018 - 2019	2230052	1281855,75
70	Akademia Liderów Miejskich i Aktywistów (ALMA)	Stowarzyszenie Edukacyjno-Artystyczne „Oswajanie sztuki”	X				planowany	2018 - 2020	360000	

9. Załączniki

9.1. Analiza kart projektów - podsumowanie realizacji projektów wg stanu na 31.12.2023 r.

Projekt nr 1	
Mieszkania chronione dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością	
Realizator	
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	
Opis projektu	
<p>Ze względu na fakt, że w kręgu bezdomnych i zagrożonych bezdomnością znajdują się osoby lub rodziny narażone na utratę tytułu prawnego do lokalu lub możliwości zamieszkiwania w lokalu dotychczasowym, nie mające tytułu prawnego do innego lokalu, w którym można zamieszkać, a ze względu na niski dochód i brak odpowiednich zasobów majątkowych nie są w stanie samodzielnie zaspokoić swoich potrzeb mieszkaniowych; podjęto działania mające na celu zapewnienie tym osobom odpowiedniego wsparcia w środowisku, warunków samodzielnego funkcjonowania oraz integracji ze społecznością lokalną.</p> <p>Zakresem realizowanego projektu jest tworzenie mieszkań chronionych dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością.</p>	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017 r. - uruchomienie 1 mieszkania 2020 r. - uruchomienie dwóch mieszkań 2022 r. - uruchomienie dwóch mieszkań, planowane uruchomienie jednego mieszkania	2024
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowana wartość projektu to 619 479,00 zł, sfinansowany ze środków Miasta Szczecin oraz innych środków publicznych.	

<p>Wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2021 r 207 004,94 zł (środki wydatkowane na zakup wyposażenia i utrzymanie lokali) w tym dla lokali uruchomionych w 2022r. Wartość poniesionych wydatków (utrzymanie, wyposażenie i usługi opieki i wsparcia w mieszkaniach) wg stanu na 31.12.2023 r.: 2022 r. – 70 475, 91 zł 2023 r. - 81 282, 61 zł</p>	<p>Źródło dofinansowania projektu Budżet MOPR</p>
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
<p>Liczba osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością na obszarze rewitalizacji [osoba] – spadek o 20%</p>	<p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 20 osób Liczba obiektów zmodernizowanych lub wybudowanych w ramach projektu [szt.] – 4 szt.</p>
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2022-2023	
<p>Liczba miejsc: stan na 31.12.2022: 32 stan na 31.12.2023: 32 Liczba osób: stan na 31.12.2022: 18 stan na 31.12.2023: 22</p>	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2022-2023	
<p>W okresie 2022 - 2023 funkcjonowało 6 mieszkań treningowych dedykowanych osobom bezdomnym: ul. Chodkiewicza 2/3, ul. Szpitalna 18/2 (poza obszarem rewitalizacji), ul. Szpitalna 18/8 (poza obszarem rewitalizacji), ul. Królowej Jadwigi 44a/1; ul. Kolska 3 (poza obszarem rewitalizacji); ul. Szwoleżerów 20/1 (poza obszarem rewitalizacji)</p>	

<p>Projekt nr 2 Mieszkania chronione wspomagane dla osób w podeszłym wieku: Ul. Sikorskiego 2; Ul. Poczтовая 19; Ul. Stołczyńska 134, Ul. Boh. Warszawy 98; Ul. Ściegiennego 67</p>
<p>Realizator</p>
<p>Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie</p>
<p>Opis projektu</p>

<p>W ramach projektu podjęto działania na rzecz zapewnienia całodobowej opieki i wsparcia osobom w podeszłym wieku, będących alternatywą dla Domów Pomocy Społecznej. Zakresem realizowanego projektu jest tworzenie mieszkań chronionych wspomaganych dla osób w podeszłym wieku.</p> <p>Przedmiot projektu obejmuje udzielanie mieszkańcom w podeszłym wieku wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych i zdrowotnych uniemożliwiających samodzielne funkcjonowanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Ponadto podejmowane są działań wpływające na kształtowanie prawidłowych relacji wśród mieszkańców oraz udzielanie pomocy i wskazywanie sposobów załatwiania bieżących spraw urzędowych i osobistych.</p>	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
<p>Mieszkanie przy ul. Boh. Warszawy 98 – utworzone w 2014r. Mieszkanie przy ul. Sikorskiego 2 – utworzone w 2015r. Mieszkanie przy ul. Pocztovej 19, Ściegiennego oraz Stołczyńskiej utworzone w 2016r.</p>	
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Szacowana wartość projektu to 8 661 914,00 zł, sfinansowany ze środków Miasta Szczecin oraz innych środków publicznych.	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2021 r 7 269 350, 72 zł (środki wydatkowane na utrzymanie lokali, usługi opieki i wsparcia, wyposażenie) Wartość poniesionych wydatków wg. stanu na 31.12.2023 r.: 2022: 3 314 778,02 zł 2023: 2 639 659,14 zł.	źródło dofinansowania projektu Budżet MOPR.
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób w podeszłym wieku na obszarze rewitalizacji korzystających z mieszkań chronionych wspomaganych [osoba] – 20 osób	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 20 osób Liczba obiektów zmodernizowanych lub wybudowanych w ramach projektu [szt.] – 5 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	

Liczba lokali – 5 szt. Liczba miejsc: stan na 31.12.2022: 28 stan na 31.12.2023: 18 Liczba osób: stan na 31.12.2022: 26 stan na 31.12.2023: 18
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023
W okresie 2022 - 2023 funkcjonowało 5 mieszkań wspomaganych: ul. Bohaterów Warszawy 98/1; ul. Sikorskiego 2/1 (funkcjonowało końca 2022r.) do ul. Stołczyńska 134/7 (funkcjonowało do połowy 2023 r. - poza obszarem rewitalizacji), ul. Piotra Ściegiennego 67/2, ul. Pocztowa 19/1

Projekt nr 3	
Mieszkania chronione wspomagane dla osób w podeszłym wieku: Al. Piastów 16, Al. Wojska Polskiego 53; Ul. Mickiewicza 69b	
Realizator	
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	
Opis projektu	
<p>W ramach projektu podejmowane są działania na rzecz zapewnienia całodobowej opieki i wsparcia osobom w podeszłym wieku, będących alternatywą dla Domów Pomocy Społecznej. Zakresem realizowanego projektu jest tworzenie mieszkań chronionych wspomaganych dla osób w podeszłym wieku.</p> <p>Przedmiot projektu obejmuje udzielanie mieszkańcom w podeszłym wieku wsparcia w trudnych sytuacjach życiowych i zdrowotnych uniemożliwiających samodzielne funkcjonowanie w dotychczasowym miejscu zamieszkania. Ponadto podejmowane są działania wpływające na kształtowanie prawidłowych relacji wśród mieszkańców oraz udzielanie pomocy i wskazywanie sposobów załatwiania bieżących spraw urzędowych i osobistych.</p>	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Al. Piastów 16 – uruchomienie 2018r. Mickiewicza 69b – uruchomienie 2018r. Bol. Śmiałego 36 – uruchomienie 2020r. Żółkiewskiego 19 – uruchomienie 2020r. Wojska Polskiego 53 niezrealizowanie	
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	
Źródło finansowania	

<p>2 mieszkania: al. Piastów 16, al. Wojska Polskiego 53: Koszty w latach 2017 – 2020 - 1 922 400,00 zł Koszty: w latach 2021 – 2023 - 1 005 98,00 zł</p> <p>1 mieszkanie przy ul. Mickiewicz 69b – poza OR Koszty: w latach 2018 – 2023 - 1 234 784,00 zł</p>	<p>2 mieszkania: al. Piastów 16, al. Wojska Polskiego 53. Koszty w latach 2017-2020: cała kwota pochodzi z funduszy unijnych w ramach RPO – działanie 7.6. Wsparcie rozwoju usług społecznych świadczonych w interesie ogólnym – tytuł projektu „Kreator bezpieczeństwa” – środki EFS Koszty w latach 2021-2023: finansowanie ze środków własnych – budżet MOPR</p> <p>1 mieszkanie przy ul. Mickiewicz 69 b – poza OR. Koszty w latach 2018 – 2023: finansowanie ze środków własnych – budżet MOPR</p>
<p>Wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2021 r 5 841 832, 66 zł (koszty utrzymania lokali, świadczenia usług opieki i wsparcia, wyposażenia) Wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2021 r. 2022: 2 975 208,33 zł 2023: 3 530 196,83 zł</p> <p>(za utrzymanie, wyposażenie, usługi opieki i wsparcia w mieszkaniach)</p>	<p>źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2021 r Budżet projektu: Kreator Bezpieczeństwa 3 071 496,07 zł (dla trzech mieszkań Piastów 16, Bol. Śmiałego 36, Żółkiewskiego 19 – do 31.03.2021r. Budżet MOPR: 2 770 336, 59 zł</p>
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
<p>Liczba osób w podeszłym wieku na obszarze rewitalizacji korzystających z mieszkań chronionych wspomaganych [osoba] – 20 osób</p>	<p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 20 osób Liczba obiektów zmodernizowanych lub wybudowanych w ramach projektu [szt.] – 3 szt.</p>
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
<p>Liczba miejsc: stan na 31.12.2022 33 stan na 31.12.2023: 33 Liczba osób: stan na 31.12.2022 29 stan na 31.12.2023: 30</p>	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
<p>W okresie sprawozdawczym funkcjonowały 4 mieszkania.</p>	

Projekt nr 4	
Organizacja działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom w tym zajęć edukacyjnych, kulturalno-oświatowych i sportowych dla mieszkańców OR	
Realizator	
Stowarzyszenie „Zrozumieć”; Katolickie Stowarzyszenie „Civitas Christiana”; Akademia Piłkarska „Hutnik”; Caritas Archidiecezji Szczecińsko-Kamieńskiej; Osiedlowy Klub Sportowy „Świt” Szczecin-Skolwin; Fundacja Akademia Basketu King Wilki Morskie; Bokserski Klub Sportowy „Skorpion”; ZHP Hufiec Szczecin-Dąbie; Fundacja Kultury, Sportu i Aktywności Lokalnej „Prawobrzeże	
Opis projektu	
Zakres realizowanego projektu obejmuje organizację działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom, w tym zajęć edukacyjnych, kulturalno-oświatowych i sportowych dla mieszkańców obszaru rewitalizacji jako zagospodarowanie czasu wolnego. Przedmiot projektu obejmuje realizację dwóch typów działań:	
1. Działania profilaktyczne i terapeutyczne: zajęcia opiekuńczo-wychowawcze, promujące konstruktywne sposoby spędzania czasu wolnego; warsztaty profilaktyczne; warsztaty terapeutyczne (wykłady i ćwiczenia); zajęcia edukacyjne, kulturalno-oświatowe; poradnictwo psychologiczne połączone z ćwiczeniami psychologicznymi; spotkania ze specjalistą; warsztaty filmoterapii; imprezy rekreacyjno-kulturalne; zajęcia taneczne, muzyczne.	
2. Działania z zakresu aktywności fizycznej: piłka nożna, organizacja zajęć sportowych, treningi i spotkania promujące zdrowy tryb życia	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2025
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Dotacja i środki własne	
Ogólna wartość projektu to 1 942 804,00 zł.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób uzależnionych od alkoholu i/lub narkotyków zamieszkujących obszar rewitalizacji [osoba] – spadek o 20%	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 150 osób

Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom [szt.] – 10 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023
Liczba zorganizowanych działań profilaktycznych oraz osób objętych wsparciem znacznie przewyższa zakładane minimum wskazane we wskaźnikach rezultatu i produktu. Osiągnięto 100% założonych wskaźników produktu co roku od 2017 do 2020 r.
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023
Projekt realizowany corocznie. Planuje się wydłużyć okres trwania przedsięwzięcia do 2025 roku.

Projekt nr 5 Dzienny Dom dla Seniora „Dzienny Dom Senior +”	
Realizator	
Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie	
Opis projektu	
W ramach projektu realizowane są działania na rzecz zapewnienia seniorom dostępu do różnorodnych form aktywności. Podejmowane są działań mające na celu: integrację osób w podeszłym wieku ze środowiskiem lokalnym, która ożywi więzi społeczne, zagospodarowanie czasu wolnego osób w podeszłym wieku, rozwijanie zainteresowań seniorów. Realizacja projektu przyczyni się do aktywizacji i wieloaspektowego wsparcia osób starszych w pobliżu ich	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Realizacja zadania od 2015r.	Do dnia 31.12.2019r. MOPR był realizatorem zadania od 01.01.20220r. zadanie przejęte przez PCK a później przez DPS przy ul. Romera
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Szacowana wartość projektu to 2 247 175,00 zł, sfinansowany ze środków Miasto Szczecin oraz innych środków publicznych, w tym: środki Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Szczecinie, dotacje rządowe (program Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej).	

wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2021 r Od dnia 01.01.2017r. do dnia 31.12.2019 r.: 1 234 754,54 zł	źródło dofinansowania projektu: Środki własne oraz dotacja z Ministerstwa Rodziny, i Polityki Społecznej
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób w wieku senioralnym korzystających ze zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących [osoby] – 50	Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 50 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ponad 50 osób	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ponad 50 osób	

Projekt nr 6
Renowacja wnętrza kwartału zamkniętego ulicami: Mickiewicza, Bohaterów Warszawy, 5 Lipca, Tarczyńskiego w Szczecinie wraz z reorganizacją zagospodarowania przestrzennego i remontem
Realizator
Uniwersytet Szczeciński
Opis projektu
Celem materialnym przedsięwzięcia jest wytworzenie wysokiej jakości przestrzeni półpublicznej, służącej użytkownikom codziennym: mieszkańcom i społeczności akademickiej, a także okazjonalnym: odwiedzającym mieszkańców, czytelnikom Biblioteki Głównej US, zwiedzającym Muzeum Geologiczne US, oraz uczestnikom wydarzeń naukowych i innych publicznych wydarzeń, mających miejsce w pomieszczeniach WNoZ US, a zwłaszcza Centrum Dydaktyczno-Badawczego Nauk Przyrodniczych US. W ramach realizacji projektu planuje się: przygotowanie remontów, inwestycji, nasadzeń zielenie itp. w procesie udziału społecznego mieszkańców i użytkowników, remont obiektów i zagospodarowania działek przy budynkach mieszkalnych (109, 144/1-14), reorganizację obiektów i zagospodarowania działki uniwersyteckiej (40/4), reorganizację i podniesienie estetyki oraz funkcjonalności całego kwartału. Planowane efekty projektu: przekształcenie kwartału we wzorcowy przykład nowoczesnej przestrzeni śródmiejskiej – godzącej potrzeby użytkowe i mieszkalne, z dużym udziałem zieleni, stwarzającej możliwość bezpiecznej i ciekawej zabawy dla dzieci oraz wypoczynku i możliwości integracji dla osób dorosłych i seniorów; wytworzenie we wnętrzu kwartału wysokiej jakości przestrzeni półpublicznej, poprawa obiektywnych warunków życia mieszkańców, warunków pracy naukowej, kształcenia i studiowania wytworzenie wśród mieszkańców nawyków i umiejętności
Stan realizacji
Zaniechany
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2020

Uniwersytet Szczeciński odstąpił od realizacji projektu. Po przeprowadzeniu szczegółowych analiz przez Realizatora, wynikało, iż koszty planowanego projektu w znacznym stopniu przekraczały możliwości finansowe jednostki.

Projekt nr 7	
Aktywizacja mieszkańców z wykorzystaniem Lokalu KREATYWNEGO przy ul. Królowej Jadwigi 2	
Realizator	
Stowarzyszenie Twórców i Producentów Sztuki/ Stowarzyszenie MEDIA DIZAJN/Fundacja Bł. Królowej Jadwigi	
Opis projektu	
<p>Pomiędzy kamienicami w kwartale, którego dotyczy projekt, dochodzi do paradoksu i swoistego zderzenia różnych społeczności. Otóż w reprezentacyjnej części miasta, za murem frontowych kamienic – częściowo wyremontowanych, zamieszkują zarówno osoby o wysokim statusie materialnym i standardzie życia, jak i bardzo niskim. Tak omawianym terenie występują istotne problemy społeczne, w tym bezrobocie (zwłaszcza długotrwałe), wykluczenie i ubóstwo, wysoki poziom przestępczości, a temu wszystkiemu towarzyszy bierność i mała aktywność społeczna mieszkańców. Zła sytuacja rodzin negatywnie wpływa na postawy i zachowanie dzieci i młodzieży.</p> <p>W ramach projektu zainicjowano procesy integrujące między pokoleniowo i budujące tożsamość lokalną. Podjęte działań i aktywności w ramach projektu to: pikniki sąsiedzkie, kameralne festyny – Weekendowe Święto gry, zabawy, konkursy sprawnościowe, koncerty, kino plenerowe, organizacja małych targów przetworów, organizacja strefy malucha i strefy relaksu dla dorosłych i starszych, prezentacja firm i instytucji z kwartału oraz Instytucji Kultury z całego miasta, organizacja spotkań tematycznych i problemowych angażujących mieszkańców w bezpośrednie działania, wzajemna współpraca, integrująca między pokoleniowo. Prognozowane efekty realizacji projektu: inspirowanie społeczności lokalnej do samoorganizacji (w formie grup sąsiedzkich, grup zainteresowań w sposób nieformalny a także stowarzyszeń, spółdzielni socjalnych itp.) zwiększenie zainteresowania mieszkańców własną dzielnicą, wzrost motywacji mieszkańców do dalszego podnoszenia swoich kwalifikacji, wzrost stopnia znajomości własnych</p>	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2023
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Dotacje i środki własne	

Bd.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 15 szt.	Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 150
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Pomiar wskaźników nastąpi po zakończeniu projektu. Biorąc pod uwagę harmonogram projektu, osiągnięcie wskaźników założonych w LPR nie jest zagrożone. Liczba zorganizowanych działań aktywizujących mieszkańców OR znacznie przewyższa zakładane minimum wskazane we wskaźniku rezultatu. W okresie sprawozdawczym osiągnięto 100% założonego wskaźnika.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Niniejsze przedsięwzięcie składa się z szeregu pojedynczych działań finansowanych w dużej mierze ze środków własnych, siłą wolontariuszy oraz małych dotacji. Planuje się kontynuowanie projektu. Realizator prowadzi konto na portalu społecznościowym Facebook (Tu Centrum.Szczecin - @Centrum.Szczecin), na którym umieszcza relacje filmowe i fotograficzne oraz opisy poszczególnych działań. Prowadzona działalność cieszy się dużym zainteresowaniem	

Projekt nr 8
Renowacja i adaptacja na potrzeby ożywienia społeczno-gospodarczego parteru zabytkowej narożnej kamiennicy przy zbiegu ul. 5 lipca i ul. Pocztowej w Szczecinie
Realizator
ExcelDent Dental Spa
Opis projektu
Głównym celem planowanych działań jest pobudzenie społeczno-gospodarcze obszaru rewitalizacji i jego zrównoważony rozwój jako dzielnicy mieszkaniowo-usługowej, atrakcyjnej dla mieszkańców i odwiedzających. Z kolei do celów szczegółowych przedsięwzięcia należy zaliczyć: poprawę warunków mieszkaniowych, w szczególności standardu technicznego, funkcjonalnego i ekologicznego, przeciwdziałanie marginalizacji i ograniczenie patologii społecznych; aktywizację i integrację lokalnej społeczności; zwiększenie atrakcyjności turystycznej obszaru rewitalizacji; rewaloryzację zespołów zabudowy historycznej, w tym ciągów elewacyjnych; poprawę bezpieczeństwa publicznego w obszarze. W ramach projektu planuje się przede wszystkim renowację zabytkowego obiektu, a następnie prowadzenie w nim działalności gospodarczej w celu stworzenia warunków do pobudzenia społeczno-gospodarczego obszaru rewitalizacji. Planowane efekty realizacji projektu: powstanie nowego i zaawansowanego środowiska pracy w zdegenerowanej części szczecińskiego śródmieścia; powstanie nowych miejsc pracy;
Stan realizacji
Planowany do realizacji

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Realizator nie podjął się realizacji projektu w okresie sprawozdawczym z powodu nieposiadania wystarczających środków finansowych.

Projekt nr 9

Renowacja wielkowiejska z udziałem odnawialnych źródeł energii - CENTRUM

Realizator

FUNDACJA ENERGIA, nie wyklucza możliwości realizacji przedsięwzięcia w jednym z następujących wariantów: (1) samodzielnie; (2) w partnerstwie z innym podmiotem; (3) przez

Opis projektu

Zgłaszane przedsięwzięcie ma powstać na dziewiątej kondygnacji (8 piętro) w obrębie realizowanej obecnie inwestycji pn. „Kompleks usługowy POSEJDON”, która jest zlokalizowana w kwartale ulic:

al. Niepodległości, ul. Partyzantów, ul. Kaszubska i pl. Brama Portowa w Szczecinie. Projekt realizowany będzie na obszarze o powierzchni ok. 200 m². W efekcie realizacji projektu powstanie przestrzeń edukacyjna, szkoleniowa i wdrożeniowa w zakresie wykorzystania OZE w przestrzeni wielkowiejskiej.

Cele szczegółowe projektu to: promocja OZE szczególnie w aspekcie jej wdrażania w rewitalizacji; program edukacyjny w zakresie ochrony środowiska w przekroju szkół podstawowych i średnich; ożywienie społeczno-gospodarcze w oparciu o stworzenie zaplecza technicznego i organizacyjnego dla działań aktywizacyjnych. stworzenie centrum inwestycyjno-wdrożeniowego w zakresie OZE; poprawa warunków funkcjonowania przedsiębiorców w okresie start-up, w szczególności standardu technicznego, funkcjonalnego i ekologicznego; poprawa wizerunku obszaru poprzez stworzenie miejsca atrakcyjnego dla przedsiębiorców.

Planowane efekty realizacji projektu: powstanie nowego i zaawansowanego środowiska pracy - około 200 m², w zdegenerowanej części szczecińskiego śródmieścia, powstanie nowych miejsc pracy –

nie mniej niż 2, zwiększenie liczby mikro i małych przedsiębiorstw – szacunkowo 4/rok, stworzenie przestrzeni dla nowo wchodzących do Szczecina inwestorów na inicjalnym etapie ich projektów,

Stan realizacji

Zaniechany

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Zgodnie z danymi z raportu za rok 2020, realizator planował wszcząć realizację projektu na przełomie III i IV kwartału 2021 roku. Projekt nie został zrealizowany.

Projekt nr 10

Rewitalizacyjny Fundusz Grantowy

Realizator

Prezydent Miasta Szczecin a w jego imieniu Biuro ds. Organizacji Pozarządowych we współpracy z Wydziałem Spraw Społecznych, Sportu, Oświaty i partnerami społecznymi

Opis projektu

Rewitalizacyjny Fundusz Grantowy to innowacyjny pomysł na wyposażenie realizatorów działań społecznych w obszarze objętym zapisami LPR w narzędzie finansowe do prowadzenia działań w środowisku lokalnym. Prowadzenie przez wybrane w Otwartym Konkursie Ofert działań na poziomie klatki schodowej, ulicy, osiedla ale także w szkole, na boisku czy na podwórku działań adresowanych do mieszkańców zamieszkałych na terenie objętym rewitalizacją. Start Rewitalizacyjnego Funduszu Grantowego winien nastąpić na początku roku 2019 po szeroko przeprowadzonych konsultacjach społecznych w roku 2018 i opracowaniu koncepcji zadań do zlecenia oraz redystrybucji środków w wybranych obszarach. Zakładany roczny budżet RFG to kwota 1 miliona złotych, która powinna pochodzić z budżetu miasta Szczecin. W efekcie realizacji projektu spodziewany jest wzrost ilości działań społecznych podejmowanych przez organizacje pozarządowe na rzecz mieszkańców zamieszkałych na OR.

Stan realizacji

Planowany do realizacji

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Realizator nie podjął się realizacji projektu w okresie sprawozdawczym. Działania objęte tym projektem są realizowane w ramach projektów nr 15 i 19. Planowane jest podjęcie działań związanych z realizacją przedmiotowego projektu w okresie późniejszym.

Projekt nr 11

Remont lokalu użytkowego z przeznaczeniem na działalność organizacji pozarządowych

Realizator

Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” Sp. z o.o.,
od 2021 r. następcą prawnym jest Szczecińskie TBS Sp. z o. o.

Opis projektu

Lokal usługowy przy al. Wojska Polskiego 53 nie jest użytkowany od kilkunastu lat. Obecnie jest w bardzo złym stanie technicznym i wymaga gruntownego remontu. Lokal stwarza możliwości dla jednej lub dwóch organizacji pozarządowych, które mogłyby znaleźć w nim swoją siedzibę i realizować działania na rzecz OR.

W ramach przedsięwzięcia planuje się przygotowanie projektu modernizacji lokalu, uzyskanie stosownych zgód, w tym zgody na stworzenie wejścia do lokalu od frontu, przeprowadzenie modernizacji, oddanie do użytkowania.

Planowane efekty realizacji projektu:

- poprawa wizerunku zaniedbanej kamienicy, która znajduje się w obszarze modelowej rewitalizacji,
- wzrost liczby projektów społecznych realizowanych dla mieszkańców kamienicy, podwórka,

Stan realizacji

ZANIECHANY

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Realizator aplikował o dofinansowanie zadania w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020, działanie 9.3, jednak projekt nie uzyskał wymaganej ilości punktów do uzyskania kwalifikacji do ubiegania się o wsparcie. Wobec braku środków finansowych na realizację projektu zaniechano jego realizacji, a przedmiotowy lokal użytkowy został sprzedany.

Projekt nr 12 Przebudowa Alei Wojska Polskiego na odcinku pomiędzy Placem Zwycięstwa i Placem Szarych Szeregów	
Realizator	
Szczecińskie Inwestycje Miejskie	
Opis projektu	
<p>Aleja Wojska Polskiego jest głównym ciągiem komunikacyjnym w Szczecinie, otoczona w części starą zabudową. Do modernizacji nadaje się infrastruktura i zagospodarowanie pasa drogowego. Brak jest miejsc w przestrzeni publicznej dla mieszkańców.</p> <p>W ramach projektu zmodernizowano infrastrukturę podziemną, zmieniono nawierzchnię, zmieniona została także organizacja ruchu pieszych, samochodów i rowerów.</p> <p>Realizacja projektu przyczyni się do:</p> <ul style="list-style-type: none"> • polepszenia jakości życia społeczności lokalnej, • przeciwdziałania degradacji przestrzeni publicznej, • poprawy stanu technicznego i funkcjonalnego ulic, • poprawy warunków ruchu i bezpieczeństwa, • poprawy wizerunku ulic stanowiących część historycznego układu urbanistycznego o wysokich walorach urbanistycznych, • poprawy jakości zamieszkania, • wzrostu aktywności społeczności lokalnej, • wzrost poczucia związku z dzielnicą i miastem, • ożywienia społeczno-gospodarczego obszaru. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2020
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2024
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Środki własne i dofinansowanie z POPT	
Ogólna wartość projektu to 83 604 650 zł. W okresie sprawozdawczym wydatkowano 8 630 000,00 zł, w tym 1 230 000,00 z dofinansowania POPT oraz 7 400 000,00 zł ze środków własnych.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz	Długość przebudowanych dróg [km] – 1,1 km

przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 500 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt jest w trakcie realizacji, wszystkie wskaźniki zostaną zmierzone po jego zakończeniu. Biorąc pod uwagę harmonogram projektu, osiągnięcie wskaźników założonych w LPR nie jest zagrożone.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	

W latach 2018-2019 została sporządzona dokumentacja projektowo-kosztorysowa, która została całkowicie sfinansowana w ramach dofinansowania z POPT – koszt dokumentacji to 1 230 000,00 zł.

Całość zamierzenia budowlanego została podzielona na dwa etapy realizacyjne. Etap I realizowany jest w formule „wybuduj”, natomiast Etap II realizowany jest w formule „zaprojektuj i wybuduj”.

Etap I obejmuje przebudowę:

- Układu drogowego al. Wojska Polskiego na odcinku od pl. Zwycięstwa do pl. Szarych Szeregów;
- Odcinka ul. Jagiellońskiej od al. Piastów do al. Wojska Polskiego;
- Odcinka ul. Śląskiej od ul. Więckowskiego do drogi wewnętrznej za budynkami Spółdzielni Mieszkaniowej „Śródmieście”.

Inwestycja obejmuje ponadto przebudowę kolidujących sieci uzbrojenia terenu, przebudowę sygnalizacji świetlnych, budowę oświetlenia ulicznego, budowę elementów małej architektury, budowę fontanny oraz zmianę organizacji ruchu w postaci wprowadzenia ruchu uspokojonego. Istotną częścią prac jest zagospodarowanie terenu w postaci nasadzeń drzew i krzewów. Aleja Wojska Polskiego, na odcinku od Placu Zwycięstwa do ronda Szarych Szeregów, stanie się „zielonym salonem” miasta. W ramach nasadzeń pojawią się drzewa o randze reprezentacyjnej, długowieczne i monumentalne, takie jak kolumnowe platany i magnolie, a także nowe krzewy, trawy i byliny. Nasadzenia zostały zaprojektowane w pasie środkowym na całej długości ok. 1 km odcinka ulicy, wzdłuż pierzei, w obrębie wnętrza projektowanego ronda na pl. Zgody oraz wzdłuż wieżowców sąsiadujących z pl. Zgody.

Etap II obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej, a następnie zrealizowanie prac budowlanych, polegających na przebudowie układu drogowego i torowego w rejonie pl. Zwycięstwa. Zakres prac obejmuje:

- Przebudowę układu torowego na odcinku od Bramy Portowej do włączenia w ul. Krzywoustego, w celu wykonania na tym odcinku wspólnych pasów tramwajowo-autobusowych;
- Przebudowę peronów przystankowych na wlocie północnym skrzyżowania Brama Portowa;
- Budowę nowego przystanku tramwajowego na pl. Zwycięstwa przed skrzyżowaniem z al. Wojska Polskiego i ul. Krzywoustego w kierunku pl. Kościuszki.

Prace obejmą również przebudowę nawierzchni jezdni i chodników, budowę ścieżek rowerowych, usunięcie kolizji z istniejącą infrastrukturą, przebudowę i budowę sygnalizacji świetlnych, przebudowę tramwajowej sieci trakcyjnej i systemu sterowania rozjazdu, przebudowę oświetlenia ulicznego, budowę systemu informacji pasażerskiej, zagospodarowanie terenu elementami małej architektury oraz nasadzeniami drzew i krzewów.

W 2020 roku ogłoszono postępowanie na wyłonienie wykonawcy na przebudowę śródmiejskiego odcinka al. Wojska Polskiego. Najkorzystniejszą ofertę złożyła firma Budowlano-Drogowa MTM S.A. Koszt prac dla obu etapów oszacowano na 80,7 mln brutto. Umowę Umowy z Wykonawcą podpisano w dniu 26.08.2021 r. Projekt został podzielony na dwa etapy realizacyjne. Pierwszy obejmuje m.in. przebudowę układu drogowego alei Wojska Polskiego na odcinku od Placu Zwycięstwa do placu Szarych Szeregów, odcinka ulicy Jagiellońskiej od al. Piastów do al. Wojska Polskiego oraz odcinka ulicy Śląskiej od ulicy Więckowskiego do drogi wewnętrznej za budynkami Spółdzielni Mieszkaniowej „Śródmieście”. Etap II obejmuje wykonanie dokumentacji projektowej a następnie zrealizowanie prac budowlanych, polegających na przebudowie układu drogowego i torowego w rejonie placu Zwycięstwa. Nadzór nad realizacją sprawuje spółka Szczecińskie Inwestycje Miejskie. Inwestycja jest w trakcie realizacji i jest realizowana zgodnie z harmonogramem.

Projekt nr 13 RE-KREACJA centrum Szczecina	
Realizator	
Organizacja pozarządowa: Stowarzyszenie Media Dizajn/Szczeciński Inkubator Kultury	
Opis projektu	
<p>Projekt ma na celu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Systemowe wsparcie organizacji pozarządowych i osiedlowych grup nieformalnych w przewyższaniu ograniczeń dotyczących obszaru rewitalizacji. • Realizację dedykowanych konkursów dla organizacji pozarządowych i osiedlowych grup nieformalnych na projekty dotyczące aktywizacji społecznej i wsparcia w rozwiązywaniu problemów społecznych poprzez re-granting na rzecz uczestnictwa w kulturze, animowanie aktywności społecznej i obywatelskiej na rzecz wspomagania relacji sąsiedzkich i działań na rzecz lokalnych środowisk ulicy, kwartału, osiedla i dzielnicy. W celu uzyskania odpowiedniego ukierunkowania, tego rodzaju konkursy będą: miały delimitowany obszar wsparcia do osiedli: Centrum, Śródmieście-Zachód, Turzyn (tzw. kryterium dostępu); będą zarządzane i koordynowane przez zewnętrznego operatora tj. Stowarzyszenie Media Dizajn (posiadającego 3-letnie doświadczenie w sprawowaniu funkcji operatora programu re-grantingu „mikrogranTY” realizowanego w ramach Szczecińskiego Inkubatora Kultury). Założonym kryterium preferencji projektów będzie dedykowanie wsparcia: obszarowi osiedla Centrum, seniorom, dzieciom i młodzieży, a także projekty mające charakter włączający społeczności sąsiedzkie OR. <p>Efektami realizacji projektu są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przyznanie minimum 150 mikrodotacji w wysokości do 3000,00 zł każda, • realizacja minimum 24 spotkań informacyjno-promocyjnych na rok, • założenie, administracja i stała aktualizacja portalu internetowego dedykowanemu przedsięwzięciu, wspieranego przez media społecznościowe, • prowadzenie stałego punktu informacyjno-konsultacyjnego w siedzibie Szczecińskiego Inkubatora Kultury • realizacja trzech działań w obszarze kultury, aktywizujących mieszkańców OR. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2020
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2022
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Dotacje i środki własne	
Ogólna wartość projektu to 860 000,00 zł.	
Wskaźniki realizacji	

Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań profilaktycznych z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom [szt.] – 10 szt.	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 20 szt.
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 150 osób	
Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 150 osób	
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Pomiar wskaźnika niemożliwy z powodu odmowy udzielenia odpowiedzi.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
<p>Projekt realizowany jest w ograniczonym zakresie. W ramach przedsięwzięcia Realizator jest organizatorem programu pn. „mikrogranTY”, którego celem jest wsparcie inicjatyw społeczno-kulturalnych i społeczno-artystycznych o charakterze non-profit. Program wspiera grupy nieformalne i organizacje pozarządowe poprzez zakup materiałów lub usług o wartości do 2000 zł brutto, których brak uniemożliwia realizację małych inicjatyw oddolnych. Działania związane z realizacją projektu nie ograniczają się jedynie do OR, a skierowane są dla interesariuszy działających na terenie Gminy Miasto Szczecin.</p> <p>Realizator planował przeprowadzenie naboru w ramach programu „mikrogranTY” również w 2022 roku.</p>	

Projekt nr 14 Kultura zaprasza – do centrum Szczecina
Realizator
<p>Miejskie instytucje kultury: (1) Miejska Biblioteka Publiczna (filia nr 54 ProMedia), al. Wojska Polskiego 2; (2) Szczecińska Agencja Artystyczna, al. Wojska Polskiego 64; (3) Teatr Współczesny – Teatr Mały, ul. Bogusława 6; (4) Dom Kultury 13 Muz, pl. Żołnierza Polskiego 2;</p> <p>Organizacja pozarządowe: (1) Fundacja Las Sztuki, pl. Żołnierza Polskiego 2;</p> <p>Podmioty prywatne: (1) Kino Pionier, al. Wojska Polskiego 2;</p> <p>Placówki oświatowe i wychowawcze: (1) SP nr 1, al. Piastów 6; (2) ZSO nr 9, ul. Małkowskiego 12; (3) LO nr 1, al. Piastów 12; (4) MOS nr 2, ul. Jagiellońska 58</p>
Opis projektu

Najważniejsze cele programu Kultura zaprasza – do centrum Szczecina, to: próba eliminowania zjawiska marginalizacji kulturowej młodych Szczecinian, wskazywanie im sposobów aktywnego i pożytecznego spędzania czasu wolnego, przełamywanie barier społecznych i kulturowych, wyrównywanie szans dzieci i młodzieży w dostępie do kultury, a także budzenie zainteresowań i podnoszenie kompetencji poznawczych. Formą realizacji programu będą m.in. warsztaty artystyczne, konkursy plastyczne i literackie, spotkania edukacyjne, a także udział w spektaklach teatralnych, próbach generalnych, koncertach i wystawach.

Zakres projektu obejmuje realizację 15 wydarzeń kulturalnych, z tego: 3 spotkania i warsztaty literackie w MBP (ProMedia), 2 warsztaty teatralne w Teatrze Małym, 2 spektakle w Teatrze Współczesnym, 2 warsztaty plastyczne w Galerii tworzę się! (Las Sztuki), 1 koncert w SAA, 2 seanse filmowe w kinie Pionier, 3 warsztaty muzyczne w DK 13 Muz.

Planowane efekty realizacji projektu:

- przybliżenie instytucji „pierwszego kontaktu z kulturą” – miejsc w lokalnym środowisku osiedla, pozwalających na budowanie aktywności kulturalnej mieszkańców,
- tworzenie poczucia wspólnoty i poziomych sieci wsparcia społecznego,
- wzrost liczby i różnorodności ofert kultury i spędzania wolnego czasu.,
- zmiana negatywnego wizerunku osiedla.

Stan realizacji

Realizowany

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

W okresie sprawozdawczym niezrealizowano projektu bezpośrednio skierowanego do mieszkańców OR. Na terenie Miasta Szczecin od 2015 roku organizowany jest program pn. „Kultura zaprasza”. Jest to coroczne wydarzenie, którego realizatorem jest MOK. Działania zbieżne do tych wskazanych w LPR zostały zrealizowane w 2021 roku.

Projekt nr 15 Rewitalizacja kulturowa centrum miasta – oferta programowa organizacji pozarządowych
Realizator
Organizacje pozarządowe wyłonione w procedurze otwartego konkursu ofert
Opis projektu

Celem projektu jest stworzenie przez organizacje pozarządowe oferty programowej zapewniającej mieszkańcom obszaru rewitalizacji możliwości uczestnictwa w przygotowanych wydarzeniach kulturalnych: koncertach, spektaklach, wystawach, warsztatach, pokazach filmowych itp., a także warunków do rozwijania talentów i zainteresowań w ramach warsztatów, zajęć edukacyjnych, wykładów, konferencji i seminariów itp., oraz udziału w prezentacjach twórczości, spotkaniach autorskich itp.

W ramach projektu przygotowano i zrealizowano przez organizacje pozarządowe imprezy, wydarzenia, przedsięwzięcia w zakresie kultury, w tym m.in. koncerty, warsztaty, przeglądy, konkursy, działania i wydarzenia z dziedziny sztuk wizualnych i performatywnych), projekty wydawnicze (książkowe, muzyczne, multimedialne) oraz imprezy plenerowe łączące w sobie różne obszary kultury, realizowane na obszarze rewitalizacji.

Efektami realizacji projektu są:

- stworzenie w świadomości mieszkańców obszaru rewitalizacji jednolitego obrazu skojarzeń, wyobrażeń oraz funkcji związanych z tym obszarem, nacechowanych możliwie jednorodną, indywidualizującą tożsamością poczuciem wspólnotowych, dobrosąsiedzkich więzi.
- zaistnienie w lokalnym środowisku obszarów rewitalizacji silnego ośrodka bądź zespołu czynników organizujących tożsamość i sprzyjających podnoszeniu jakości zasobów infrastrukturalnych oraz kapitału ludzkiego i społecznego,
- podjęcie inicjatyw polegających na aktywnym wyjściu do lokalnych społeczności, włączając osoby starsze i mniej mobilne, dzieci i członków gorzej sytuowanych rodzin w obieg dóbr kultury,
- stworzenie i udostępnienie wartościowej oferty kulturalnej przy jednoczesnych działaniach ograniczających absencję mieszkańców śródmieścia w jej obiegu.
- zbudowanie realnego związku mieszkańców z osiedlem (dzielnicą).

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2023
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Dotacja UM – Otwarty Konkurs Ofert dla organizacji pozarządowych działających na obszarze rewitalizacji	
W okresie sprawozdawczym wydatkowano 324 300,00 zł.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 250 osób	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 25 szt.

Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 250 osób	
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 6 000 osób/rok	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 32 szt./rok
Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 6 000 osób/rok	
Liczba zorganizowanych działań oraz osób biorących udział w wydarzeniach znacznie przewyższyła zakładane minimum wskazane we wskaźnikach rezultatu i produktu. W okresie sprawozdawczym osiągnięto 100% założonych wskaźników.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt realizowany corocznie od 2018 roku. Część przekazanych środków finansowych pochodzi z dotacji udzielonych przez Urząd Miasta Szczecin organizacjom pozarządowym w ramach Otwartego Konkursu Ofert.	

Projekt nr 16 Program aktywizacji osób bezrobotnych
Realizator
Powiatowy Urząd Pracy
Opis projektu
<p>Celem projektu jest zwiększenie możliwości zatrudnienia około 300 osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Szczecinie i zamieszkujących obszar rewitalizacji.</p> <p>Każda osoba biorąca udział w programie została objęta wsparciem w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identyfikacji potrzeb oraz diagnozowania możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego, w tym identyfikacji stopnia oddalenia od rynku pracy, • kompleksowego i indywidualnego pośrednictwa pracy w zakresie wyboru zawodu zgodnego z kwalifikacjami i kompetencjami, • poradnictwa zawodowego w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej, w tym podnoszenia lub uzupełniania kwalifikacji zawodowych. <p>Efektami realizacji projektu są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wsparcie skierowane do około 300 osób bezrobotnych z obszaru rewitalizacji, • wyposażenie uczestników programu w nowe kwalifikacje zawodowe i doświadczenie zawodowe • wsparcie przy otwieraniu własnej działalności gospodarczej, • identyfikacja problemu zawodowego oraz określenie sposobów dalszych działań i form pomocy poprzez opracowanie Indywidualnego Planu Działania, • uzupełnienie wiedzy i niezbędnych umiejętności do skutecznego radzenia sobie na rynku pracy.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
01.01.2018	31.12.2023
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Szacowana wartość projektu wynosi 1 500 000,00 zł, sfinansowany z Funduszu Pracy, RPO WZ – Działanie 6.5 (EFS), POWER – Działanie 1.1 (EFS), FEPZ – Działanie 6.1 (EFS+)	
Wg. stanu na dzień 31.12.2023 r wartość poniesionych wydatków wynosi 4 419 799, 10.	Źródła dofinansowania: - Fundusz Pracy; - RPO WZ – Działanie 6.5 (EFS); - POWER – Działanie 1.1 (EFS); - FEPZ – Działanie 6.1 (EFS+).
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu [osoba] – 300 osób	Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie [osoba] – 300 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
<p>Wskaźniki rezultatu wg stanu na 31.12.2023 r.</p> <p>Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu – 85 osób</p> <p>Liczba osób, które nabyły kompetencje po opuszczeniu programu - 155 osób</p> <p>Wskaźnik produktu wg stanu na 31.12.2023 r</p> <p>Liczba osób bezrobotnych (łącznie z długotrwale bezrobotnymi) objętych wsparciem w programie – 371 osób.</p>	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	

Powiatowy Urząd Pracy w Szczecinie w ramach Programu aktywizacji osób bezrobotnych objął wsparciem 371 osób zamieszkujących obszar rewitalizacji miasta. Uczestnicy biorący udział w programie zostali objęci wsparciem w zakresie:

- identyfikacji potrzeb oraz diagnozowania możliwości w zakresie doskonalenia zawodowego w tym identyfikacji stopnia oddalenia od rynku pracy;
- kompleksowego i indywidualnego pośrednictwo pracy;
- poradnictwa zawodowego w zakresie planowania rozwoju kariery zawodowej;
- nabycia doświadczenia zawodowego poprzez odbycie stażu;
- wyposażenia w nowe kompetencje lub kwalifikacje zawodowe oraz
- wsparcia przy otwieraniu własnej działalności gospodarczej.

Projektodawca przez panującą pandemię COVID -19 miał trudności w realizacji programu aktywizacji osób bezrobotnych dla osób zamieszkujących obszar rewitalizacji. Wprowadzone ograniczenia m.in. dot. przemieszczania się spowodowały, iż Projektodawca musiał zmienić zasady obsługi klienta w urzędzie, które wprowadziły ograniczenia dotyczące osobistej wizyty/kontakt. Następstwem tego, był utrudniony dostęp do potencjalnych uczestników projektu. Sytuacja ta niewątpliwie wpływa negatywnie na poziom realizacji wskaźników produktu oraz rezultatu.

Niemniej jednak Projektodawca dokładał wszelkich starań, aby objąć wsparciem jak największą ilość osób bezrobotnych z obszaru rewitalizacji miasta.

Projekt nr 17	
Mama nigdy nie jest sama! - cykl zajęć i spotkań w Fundacji Macierzanka	
Realizator	
FUNDACJA IM. MAŁGORZATY BAJERSKIEJ „MACIERZANKA”	
Opis projektu	
<p>Ankieta przeprowadzona przez Fundację Macierzanka dotycząca wsparcia okołoporodowego pokazuje, że prawie połowa kobiet nie przygotowuje się do porodu poprzez uczestnictwo w szkole rodzenia. Same kobiety oceniły swoją wiedzę z zakresu karmienia piersią jako niewystarczającą, w zderzeniu z rzeczywistością poporodową. Brak fachowej pomocy konsultantów laktacyjnych lub ich zbyt mała ilość na oddziałach noworodkowych, skutkuje niepowodzeniem w inicjacji karmienia, a brak wsparcia po opuszczeniu szpitali - w zaniechaniu karmienia.</p> <p>W ramach projektu, po przeprowadzeniu prac remontowych w nowej lokalizacji Fundacji, zorganizowano zajęcia edukacyjne w dzielnicy o najwyższym wskaźniku degradacji - w Centrum. Zakres realizowanego projektu obejmował m.in.: organizację cyklicznych warsztatów dla kobiet w ciąży dotyczących nauki karmienia piersią, warsztaty poświęcone rozwiązywaniu aktualnych problemów laktacyjnych dla kobiet z dziećmi, pokaz filmów dotyczących przygotowania do porodu i promujących karmienie naturalne, spotkania z fizjoterapeutami (proponowane tematy: praca z bliźną po cięciu cesarskim, ćwiczenia w połogu itp), naukę prawidłowego wiązania dzieci w chustach, organizację zajęć z pierwszej pomocy dzieciom, zajęcia muzyczne dla dzieci, masaż chustą rebozo, masaż dla dzieci Shantala, zajęcia w szkole rodzenia.</p> <p>Efektami realizacji projektu są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzmocnienie rodziców w ich kompetencjach rodzicielskich, • promocja porodów naturalnych i karmienia naturalnego, • organizacja czasu wolnego w najbardziej zdegradowanej dzielnicy Szczecina, • możliwość spędzenia czasu z dziećmi - zajęcia muzyczne, plastyczne, • mama aktywna na urlopie macierzyńskim - siedziba fundacji jako miejsce spotkań kobiet, połączone z edukacją. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2020
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Dotacje i środki własne	
Bd.	

Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 40 osób	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 4 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Liczba zorganizowanych działań oraz osób objętych wsparciem znacznie przewyższa zakładane minimum wskazane we wskaźnikach rezultatu i produktu. Osiągnięto 100% założonych wskaźników w okresie sprawozdawczym.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Realizator w ramach projektu zorganizował cykl spotkań poświęconych tematyce laktacji, ciąży i porodu. Jednym z ostatnich działań organizowanych w okresie sprawozdawczym były spotkania dla kobiet po porodzie zatytułowane „Wioska kobiet” związane z opieką nad noworodkiem, położeniem i trudnościami w laktacji. Za projekt "Wioska kobiet" Realizator otrzymał wyróżnienie na gali Organizacji Pozarządowych w Szczecinie.	

Projekt nr 18	
Międzynarodowe Centrum Kulturalno-Kongresowe przy ul. Stośława 4	
Realizator	
Kościół Chrześcijan Baptystów w RP Zbór w Szczecinie	
Opis projektu	
<p>W ramach projektu podjęto działania polegające na renowacji zabytkowego budynku z przeznaczeniem na międzynarodowe centrum kulturalno-kongresowe, którego celem będzie działalność na rzecz aktywności kulturalnej, społecznej i edukacyjnej mieszkańców obszaru rewitalizacji, przyczyniając się do likwidacji istotnych problemów społecznych. Odrestaurowany budynek ma być miejscem wymiany kulturalno-społecznej we wszystkich grupach wiekowych, prowadzącej do zintensyfikowania i utrwalenia pozytywnych i kreatywnych działań, w celu stopniowego usuwania przyczyn degradacji i doprowadzenia do poprawy jakości życia lokalnej wspólnoty. Celem projektu jest inicjowanie, prowadzenie, rozwijanie oraz wspieranie działalności na rzecz ochrony praw i wolności człowieka i obywatela, ochrony życia, rodziny, pomocy i profilaktyki społecznej, wyrównywania szans, znoszenie barier społecznych i przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, popularyzacja idei dialogu i mediacji rodzinnej i społecznej, organizacja imprez, seminarium i festiwali, edukacja pozaszkolna i inne. Budynek będzie wykorzystany do celów kulturalno-edukacyjnych o charakterze społecznym i komercyjnym w ramach, których planowane jest stworzenie sali kongresowo-koncertowej, kawiarni, księgarni, biblioteki, pomieszczenia biurowe i na działania edukacyjne.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • odnowienie całego budynku na rogu ulic Stośława i Kaszubskiej, • zmiana systemu grzewczego w budynku, co wpłynie na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza na obszarze rewitalizacji, • organizowanie międzynarodowych spotkań oraz wydarzeń kulturalnych, • uruchomienie kawiarni, księgarni i małego centrum konferencyjnego, • utworzenie nowych miejsc pracy dla osób z obszaru planowanej rewitalizacji, w kawiarni, księgarni i do obsługi centrum konferencyjnego. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2020
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2024
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Dotacje, w tym RPO WZ oraz środki własne	

Ogólna wartość projektu to 4 468 782,77 zł, w tym otrzymane dofinansowanie z RPO wynosi 2 904 708,75 zł.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 20 szt.
Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 150 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt jest w trakcie realizacji. Wskaźniki rezultatu projektu zostaną zmierzone po zakończeniu przedsięwzięcia, natomiast pomiar wskaźników produktu nastąpi nie wcześniej niż po 12 miesiącach od dnia zakończenia projektu.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Biorąc pod uwagę stopień realizacji projektu budynek główny jest ukończony, a w nim już są organizowane zajęcia w nowopowstałych salach takie jak darmowe lekcje angielskiego, czy też hiszpańskiego. Ponadto w utworzonej wewnątrz kawiarni - darmowa kawa w ustalone dni. Z kolei w sali konferencyjnej już odbywają się spotkania np. ze strażakami w tematyce bezpieczeństwa przeciwpożarowego. Na pełną realizację oczekuje tylko księgarnia, która ma być utworzona na jesieni 2024 r.	

Projekt nr 19
Przygotowanie i realizacja programu animacji społecznej w procesie rewitalizacji
Realizator
Organizacja pozarządowa wyłoniona w procedurach konkursowych
Opis projektu

W ramach projektu podjęto działania społeczne, których celem jest: przeciwdziałanie marginalizacji, budowanie integracji lokalnej mieszkańców obszaru rewitalizacji, pobudzenie aktywności społecznej, zwiększenie zainteresowania mieszkańców własnym osiedlem, wzrost motywacji uczestników do podnoszenia kwalifikacji, wzrost poczucia własnej wartości, wzrost stopnia znajomości własnych sąsiadów, zwiększenie poczucia utożsamiania się z miejscem zamieszkania, zwiększenie zainteresowania tą częścią miasta.

Realizacja kompleksowego programu działań społeczno-kulturalnych, animacyjnych, edukacyjnych, skierowanych do mieszkańców obszaru rewitalizacji, w tym organizacja wydarzeń/spotkań/warsztatów z udziałem mieszkańców, działania w sferze integracji mieszkańców, aktywności dzieci i młodzieży, aktywności osób starszych, realizacja inicjatyw mieszkańców są głównymi działaniami projektu. Podmiotem realizującym działania są organizacje pozarządowe wybrane w procedurze konkursowej lub małej dotacji.

Efektami realizacji projektu są:

- integracja społeczna osób zamieszkałych na obszarze rewitalizacji i ożywienie więzi społecznych ze szczególnym uwzględnieniem osób narażonych na marginalizację ze względu na wiek, przewlekłe choroby i niepełnosprawność,
- wzrost integracji mieszkańców i poczucia tożsamości lokalnej,
- aktywizacja społeczeństwa lokalnego poprzez organizację i wsparcie działań samopomocowych, budowanie partnerstwa instytucji, osób i organizacji dla diagnozowania i rozwiązywania lokalnych problemów,
- otwarcie się społeczności lokalnych na działania w sferze kultury, zwiększenie uczestnictwa w tych działaniach, budowanie postaw kreatywnych,
- zwiększenie aktywności dzieci i młodzieży oraz osób starszych.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2023
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Dotacja UM – Małe Dotacje na działania animacyjne dla organizacji pozarządowych działających na obszarze rewitalizacji do 10 000, 00 zł	
Ogólna wartość projektu wynosi 370 00,00 zł. W okresie sprawozdawczym wydatkowano 70 000,00 zł.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu

Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 100 osób.	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 10 szt.
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 100 osób	
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 1 500 osób/rok.	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 12 szt./rok.
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 1 500 osób/rok.	
Liczba zorganizowanych działań oraz osób biorących udział w wydarzeniach znacznie przewyższa zakładane minimum wskazane we wskaźnikach rezultatu i produktu. Osiągnięto 100% założonych wskaźników co roku od 2018 do 2020 r.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt realizowany corocznie od 2018 roku. Część przekazanych środków finansowych pochodzi z dotacji udzielonych przez Urząd Miasta Szczecin organizacjom pozarządowym w ramach Małych Dotacji. Realizatorem projektu jest Stowarzyszenie Twórców i Producentów Sztuki wraz ze Stowarzyszeniem Media Dizajn a także Stowarzyszenie Edukacyjno-Artystyczne „Oswajanie sztuki”.	

Projekt nr 20 Prowadzenie punktu konsultacyjno-informacyjnego na obszarze rewitalizacji
Realizator
Organizacja pozarządowa wyłoniona w procedurach konkursowych
Opis projektu

Pojęcie rewitalizacji jako proces kompleksowych przemian społecznych, gospodarczych, przestrzenno-technicznych, środowiskowych na obszarze zdegradowanym jest nadal pojęciem mało zrozumiałym dla mieszkańców. Pomimo wieloletnich działań miasta w zakresie rewitalizacji nadal proces ten utożsamiany jest z remontem kamienic, malowaniem elewacji, renowacją zabytków. Tymczasem jest to proces wieloaspektowy i zintegrowany, obejmujący znacznie szerszy zakres działań, w szczególności w sferze społecznej. W związku z tym przeprowadzono niezbędne działania informacyjne, promocyjne, konsultacyjne i animacyjne dotyczące działań rewitalizacyjnych, zarówno tych zakończonych, jak i realizowanych oraz planowanych do realizacji.

W czerwcu 2017 r. na obszarze rewitalizacji przy ul. Królowej Jadwigi 44b uruchomiono tzw. ŚRODEK – Śródmiejski Punkt Sąsiedzki. Działalność punktu jest kontynuowana.

Celem działania punkt konsultacyjnego jest:

- umożliwienie mieszkańcom obszaru rewitalizacji i miasta zapoznanie się z działaniami Urzędu Miasta Szczecin dotyczącymi realizacji procesu rewitalizacji
- zapewnienie bezpośredniego i stałego kontaktu z osobami zaangażowanymi w proces rewitalizacji na obszarze rewitalizacji,
- zbieranie opinii i wniosków mieszkańców nt. rewitalizacji,
- ciągła kampania promocyjno-informacyjna na temat organizowanych wydarzeń, spotkań, konsultacji.
- poprawa wizerunku prowadzonego procesu rewitalizacji, pokazanie możliwości wprowadzenia pozytywnych zmian na obszarze rewitalizacji.

Efektami realizacji projektu są:

- uspołecznienie procesu rewitalizacji poprzez zapewnienie bezpośredniego i stałego kontaktu z mieszkańcami obszaru rewitalizacji,
- integracja mieszkańców ze swoim miejscem zamieszkania oraz budowanie świadomości obywatelskiej, tj. realnego wpływu na swoje miejsce zamieszkania,
- aktywizacja mieszkańców obszaru rewitalizacji.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2023
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Dotacja UM – Otwarty Konkurs Ofert dla organizacji pozarządowych działających na obszarze rewitalizacji	
261 200,00 zł w okresie sprawozdawczym	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu

Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 90 osób	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 6 szt.
Liczba osób biorących udział w imprezach wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 160 osób	
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 4 000 osób/ rok.	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 170 szt./rok.
Liczba osób biorących udział w imprezach wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 4 000 osób/rok.	
Liczba zorganizowanych działań aktywizujących oraz osób objętych wsparciem i biorących udział w wydarzeniach znacznie przewyższa zakładane minimum wskazane we wskaźnikach rezultatu i produktu. Osiągnięto 100% założonych wskaźników co roku od 2017 do 2020 r.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Realizatorem projektu jest Stowarzyszenie Edukacyjno-Artystyczne „Oswajanie sztuki”, które w ramach umów z Urzędem Miasta Szczecin realizowało zadania publiczne związane z prowadzeniem punktu konsultacyjno-informacyjnego na obszarze rewitalizacji. Wszystkie zaplanowane działania zostały zrealizowane, a wszelkie zmiany nie miały wpływu ani na osiągnięcie założonych celów i podyktowane były realnymi potrzebami zidentyfikowanymi w procesie współpracy ze społecznością lokalną. Realizator w okresie 2019-2020 aplikował o środki zewnętrzne na realizację dodatkowych działań aktywizacyjnych, integracyjnych i kulturalnych, w tym ze środków publicznych. Pozyskano środki z Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego, Narodowego Centrum Kultury, Muzeum Historii Polski, Programu „Bosman dla Regionu”, Programu Społecznik, mikrodotacji w Sektor3 oraz innych środków w dyspozycji Gminy Miasto Szczecin. Dofinansowane przedsięwzięcia częściowo odbywały się w ŚRODKU, co wzbogaciło ofertę programową punktu. Projekt był kontynuowany do 2023 roku.	

Projekt nr 21 Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 47
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Opis projektu

Zakres realizowanego projektu obejmuje renowację części wspólnych zabytkowego budynku, w tym: wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, remont klatki schodowej i korytarzy wewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej (wewnętrznej i zewnętrznej), termomodernizację, remont elewacji wraz z odtworzeniem dekoracji architektonicznych (front), modernizację istniejących i budowa nowych instalacji, montaż instalacji wideodomofonowej, samozamykaczy, montaż oświetlenia zewnętrznego, wymianę lub wzmocnienie uszkodzonych elementów konstrukcyjnych budynku. Planowana jest również budowa dźwigu osobowego oraz komory śmietnikowej i pomieszczeń technicznych.

Wykonane prace w zakresie elewacji frontowej budynku wpłyną pozytywnie na ochronę zabytków i obiektów historycznych ze względu na fakt wpisania przedmiotowego budynku do Gminnej Ewidencji Zabytków.

Planowane efekty realizacji projektu:

- poprawa stanu technicznego budynku,
- poprawa jakość zamieszkania,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej i ciepłej,
- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery,
- poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego,
- poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki
- ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
-	-
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowana wartość projektu wynosi 2 690 103,54 zł, sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 367 319,09; • Kredyt: 700 000,00 zł; • Dotacja z RPO WZ – Działanie 9.3; Działanie 2.7 (EFRR): 1 345 051,77; • Środki pozyskane ze sprzedaży poddasza: 277 732,68 zł. 	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu

Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu [GJ/rok] – spadek zużycia o 15%	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – 1 szt
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
-	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 22 Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 47 na cele usługowe
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego
Opis projektu
<p>Budynek przy ul. Ks. Bogusława X 47 znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Posiada zachowane dekoracje architektoniczne w elewacji frontowej, jednak ich stan techniczny wymaga remontu.</p> <p>Budynek nie spełnia współczesnych standardów techniczno-użytkowych co obniża jakość życia i jakość przestrzeni publicznej. Projekt realizowany będzie w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21.</p> <p>Zakres realizowanego projektu obejmuje renowację części budynku w celu zmiany funkcji lokalu w parterze budynku oraz lokali i pomieszczeń w kondygnacji piwnic na funkcję usługową, tj.: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (witryny), wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowa instalacji kanalizacyjnej, przebudowa instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na poprawę atrakcyjności inwestowania w centrum miasta, spowoduje wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku oraz podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi, • wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej, • wzrost zatrudnienia, • poprawa warunków życia mieszkańców, • poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
-	-
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 426 487,87 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 317 600,43; • Kredyt: 106 621,97 zł; • Środki pozyskane ze sprzedaży poddasza: 2 265,47 zł. 	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt.	Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.]. – 1 szt. <ul style="list-style-type: none"> • Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
-	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 23
Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 49
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Budynek przy ul. Ks. Bogusława X 49 znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Budynek nie spełnia współczesnych standardów techniczno-użytkowych co obniża jakość życia i jakość przestrzeni publicznej. Projekt realizowany będzie w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21.

Zakres realizowanego projektu w zakresie renowacji części wspólnych zabytkowego budynku polega na: wykonaniu izolacji przeciwwilgociowej, remoncie klatki schodowej i korytarzy wewnętrznych, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej (wewnętrznej i zewnętrznej), termomodernizacji, remoncie elewacji wraz z odtworzeniem dekoracji architektonicznych (front), rozbiórce istniejącego dachu, budowie nowego dachu o podwyższonej wysokości poddasza, adaptacji powstałego poddasza na lokale mieszkalne z nadbudową ścian, modernizacji istniejących i budowie nowych instalacji, montażu instalacji wideo-domofonowej, samozamykaczy, montażu oświetlenia zewnętrznego, wymianie lub wzmocnieniu uszkodzonych elementów konstrukcyjnych budynku. Planowana jest również budowa dźwigu osobowego, komory śmietnikowej i pomieszczeń technicznych. Przedsięwzięcie w zakresie lokali mieszkalnych obejmuje przebudowę istniejących lokali na mniejsze lokale mieszkalne z nowymi podziałami funkcjonalno-użytkowymi, w tym wykonanie instalacji wewnętrznych, sanitarnych, elektrycznych, teleinformatycznych.

Planowane efekty realizacji projektu:

- poprawa stanu technicznego budynku,
- poprawa jakości zamieszkania,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej i ciepłej,
- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery,
- poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego,
- poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki
- ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2022	2024
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 8 569 582,00 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 3 669 358,00 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ○ Fundusz Dopłat BGK: 716 059 zł; • Kredyt: 2 425 192,00 zł; • Partycypacje osób trzecich: 2 475 032,00 zł 	

wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r 5 167 622,15 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r - środki własne: 5 167 622,15 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu [GJ/rok] – spadek zużycia o 15%	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Brak	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Wykonywane są roboty budowlane oraz pełniony nadzór inwestorski.	

Projekt nr 24
Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 49 na cele usługowe
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Budynek przy ul. Ks. Bogusława X 49 znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Posiada zachowane dekoracje architektoniczne w elewacji frontowej, jednak ich stan techniczny wymaga remontu.

Budynek nie spełnia współczesnych standardów techniczno-użytkowych co obniża jakość życia i jakość przestrzeni publicznej. Projekt realizowany będzie w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21.

Zakres realizowanego projektu obejmuje renowację części budynku w celu zmiany funkcji części lokali na funkcję usługową, tj.: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (witryny), wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowa instalacji kanalizacyjnej, przebudowa instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych.

Realizacja projektu wpłynie na poprawę atrakcyjności inwestowania w centrum miasta poprzez dodanie nowych funkcji w budynku (lokale użytkowe), spowoduje wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku oraz podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.

Planowane efekty realizacji projektu:

- nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi,
- wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej,
- wzrost zatrudnienia,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2022	2024
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 2 487 562,00 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 1 783 582,00 zł; • Kredyt: 703 980,00 zł; 	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r. 1 558 135,48 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r środki własne: 1 558 135,48 zł
Wskaźniki realizacji	

Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
brak	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Wykonywane są roboty budowlane oraz pełniony nadzór inwestorski.	

Projekt nr 25 Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 92	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	

Budynek przy ul. Jagiellońskiej 92 znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Budynek nie spełniał współczesnych standardów techniczno-użytkowych co obniżało jakość życia i jakość przestrzeni publicznej. Projekt realizowany jest w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21.

W zakresie renowacji części wspólnych zabytkowego budynku podjęto działania polegające na: wykonaniu izolacji przeciwwilgociowej, remoncie klatki schodowej i korytarzy wewnętrznych, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej (wewnętrznej i zewnętrznej), termomodernizacji, remoncie elewacji wraz z odtworzeniem dekoracji architektonicznych (front), rozbiórce istniejącego dachu, budowie nowego dachu o podwyższonej wysokości poddasza, adaptacji powstałego poddasza na lokale mieszkalne z nadbudową ścian, modernizacji istniejących i budowie nowych instalacji, montażu instalacji domofonowej, samozamykaczy, montażu oświetlenia zewnętrznego, wymianie lub wzmocnieniu uszkodzonych elementów konstrukcyjnych budynku. W zależności od potrzeb mieszkańców, opcjonalnie wybudowano dźwig osobowy, komory śmietnikowe i pomieszczenia technicznych oraz wybudowano przepust bramowego łączącego Deptak Bogusława z wnętrzem kwartału 21.

Przedsięwzięcie w zakresie lokali mieszkalnych obejmuje przebudowę istniejących lokali na mniejsze lokale mieszkalne z nowymi podziałami funkcjonalno-użytkowymi, w tym wykonanie instalacji wewnętrznych, sanitarnych, elektrycznych i teleinformatycznych.

Efektami realizacji projektu są:

- poprawa stanu technicznego budynku,
- poprawa jakości zamieszkania,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej i ciepłej,
- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery,
- poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego,
- poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki
- ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 3 848 983,89 zł sfinansowany z:	
<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 3 479 481,44 zł; • Dotacja z RPO WZ – Działanie 9.3, Działanie 2.7 (EFRR): 369 502,45 zł 	
Wskaźniki realizacji	

Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu [GJ/rok] – spadek zużycia o 15%	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 26 Adaptacja części budynku przy ul. Jagiellońskiej 92 na cele usługowe
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu
<p>Budynek przy ul. Jagiellońskiej 92 znajduje się przy jednej z głównych ulic handlowych w Centrum Szczecina, gdzie dominuje zabudowa mieszkalno- usługowa z lokalami użytkowymi zlokalizowanymi w kondygnacji parteru i piwnic.</p> <p>Budynek jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków, posiada zachowane dekoracje architektoniczne w elewacji frontowej, jednak ich stan techniczny wymagał remontu.</p> <p>W ramach renowacji części budynku w celu zmiany funkcji lokali w parterze budynku oraz lokali i pomieszczeń w kondygnacji piwnic na funkcję usługową, podjęto następujące prace: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (witryny), wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowa instalacji kanalizacyjnej, przebudowa instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na poprawę atrakcyjności inwestowania w centrum miasta poprzez dodanie nowych funkcji w budynku (lokale użytkowe), aktywizację bezrobotnych, spowoduje wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku oraz podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.</p> <p>Efektami realizacji projektu są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi, • wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej, • wzrost zatrudnienia, • poprawa warunków życia mieszkańców, • poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej.
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR

Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 468 931,20 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 304 805,28 zł; • Dotacja z RPO WZ – Działanie 9.3 (EFRR): 164 125,92 zł 	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 27 Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Jagiellońskiej 94
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Budynek przy ul. Jagiellońskiej 94 znajduje się w Gminnej Ewidencji Zabytków. Budynek nie spełniał współczesnych standardów techniczno-użytkowych co obniżało jakość życia i jakość przestrzeni publicznej. Projekt realizowany jest w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21.

W zakresie renowacji części wspólnych zabytkowego budynku podjęto działania polegające na: wykonaniu izolacji przeciwwilgociowej, remoncie klatki schodowej i korytarzy wewnętrznych, wymianie stolarki okiennej i drzwiowej (wewnętrznej i zewnętrznej), termomodernizacji, remoncie elewacji wraz z odtworzeniem dekoracji architektonicznych (front), rozbiórce istniejącego dachu, budowie nowego dachu o podwyższonej wysokości poddasza, adaptacji powstałego poddasza na lokale mieszkalne z nadbudową ścian, modernizacji istniejących i budowie nowych instalacji, montażu instalacji videodomofonowej, samozamykaczy, montażu oświetlenia zewnętrznego, wymianie lub wzmocnieniu uszkodzonych elementów konstrukcyjnych budynku. W zależności od potrzeb mieszkańców, opcjonalnie wybudowano dźwig osobowy, komory śmietnikowe i pomieszczenia techniczne. Przedsięwzięcie w zakresie lokali mieszkalnych składa się na przebudowę istniejących lokali na mniejsze lokale mieszkalne z nowymi podziałami funkcjonalno-użytkowymi, w tym wykonanie instalacji wewnętrznych, sanitarnych, elektrycznych i teleinformatycznych.

Efektami realizacji projektu są:

- poprawa stanu technicznego budynku,
- poprawa jakości zamieszkania,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej i ciepłej,
- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery,
- poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego,
- poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki
- ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosił 4 162 078,90 zł, planowane finansowanie z:	
<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 3 762 519,33 zł; • Dotacja z RPO WZ – Działanie 9.3, Działanie 2.7 (EFRR): 399 559,57 zł; 	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu

<p>Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu [GJ/rok] – spadek zużycia o 15%</p>	<p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – 1 szt.</p>
<p>Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023</p>	
<p>-</p>	
<p>Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023</p>	
<p>ZANIECHANY</p>	

Projekt nr 28 Adaptacja części budynku przy ul. Jagiellońskiej 94 na cele usługowe	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>Budynek przy ul. Jagiellońskiej 94 znajduje się przy jednej z głównych ulic handlowych w Centrum Szczecina, gdzie dominuje zabudowa mieszkalno- usługowa z lokalami użytkowymi zlokalizowanymi w kondygnacji parteru i piwnic. Budynek jest wpisany do Gminnej Ewidencji Zabytków, posiada zachowane dekoracje architektoniczne w elewacji frontowej, jednak ich stan techniczny wymagał remontu. Projekt realizowany jest w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21.</p> <p>W zakresie renowacji części budynku w celu zmiany funkcji lokali w parterze budynku oraz pomieszczeń w kondygnacji piwnic na funkcję usługową, podjęto następujące działania, tj.: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (witryny), montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowa instalacji kanalizacyjnej, przebudowa instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na poprawę atrakcyjności inwestowania w centrum miasta poprzez dodanie nowych funkcji w budynku (lokale użytkowe), aktywizację bezrobotnych, spowoduje wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku oraz podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.</p> <p>Efektami realizacji projektu są:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi, • wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej, • wzrost zatrudnienia, • poprawa warunków życia mieszkańców, • poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	

Szacowany koszt projektu wynosi 507 076,34 zł sfinansowany z:	
<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 329 599,62 zł; • Dotacja z RPO WZ – Działanie 9.3 (EFRR): 177 476,72 zł 	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017- 2023	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017- 2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 29
Kompleksowa renowacja budynków przy ul. Edmunda Bałuki 20/21 oficyny
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Przedsięwzięcie jest częścią realizowanej od kilku lat renowacji kwartału 40 śródmieścia Szczecina.

Stanowi IV etap i obejmuje scalenie oficyny prawej przy ul. Edmunda Bałuki 21 z oficynami I i II przy ul. Edmunda Bałuki 20, wyburzenie oficyny środkowej przy ul. Edmunda Bałuki 21 oraz części południowej oficyny II Edmunda Bałuki 20. W kondygnacji parteru oficyn scalanych planuje się utworzyć lokale użytkowe, które będą ostatnim ogniwem pasażu usługowego wschodzącego do wnętrza kwartału 40. W budynkach planuje się przebudowę istniejących lokali na ogółem 23 lokale mieszkalne z nowymi podziałami funkcjonalno-użytkowymi oraz 4 lokale użytkowe.

Projekt w zakresie części wspólnych budynku obejmuje wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, kompleksową modernizację klatki schodowej i korytarzy wewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej (wewnętrznej i zewnętrznej), termomodernizację, remont elewacji, rozbiórkę istniejącego dachu, budowę nowego dachu o podwyższonej wysokości poddasza, adaptację powstałego poddasza na lokale mieszkalne z nadbudową ścian, budowę nowych instalacji, wymianę lub wzmocnienie uszkodzonych elementów konstrukcyjnych budynku. Projekt w zakresie lokali mieszkalnych obejmuje wykonanie ścianek działowych, wykonanie posadzek, wykonanie okładzin podłóg, ścian i sufitów, wykonanie instalacji wewnętrznych sanitarnych, elektrycznych, teletechnicznych i instalację wentylacji hybrydowej, montaż wyposażenia łazienek i kuchni.

Planowane efekty realizacji projektu:

- poprawa stanu technicznego budynku,
- poprawa jakości zamieszkania,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej i ciepłej,
- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery,
- poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego,
- poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki
- ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR

Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2020

Rzeczywisty okres realizacji

Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2023	2025

Stan realizacji

w trakcie realizacji

Źródło finansowania

Szacowany koszt projektu wynosi 10 381 771 zł sfinansowany z:

- Środki własne: 4 306 512 zł, w tym:
  - Fundusz Dopłat BGK: 824 780 zł.
- Kredyt: 3 830 874 zł;
- Partycypacje osób trzecich: 2 244 385 zł;

wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r - 788 938,36 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r - środki własne: 788 938,36 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu [GJ/rok] – spadek zużycia o 15%	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt. Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
brak	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Wykonywane są roboty budowlane; pełniony jest nadzór inwestorski i nadzór autorski.	

Projekt nr 30
Rozbudowa i adaptacja części budynków przy ul. Edmunda Bałuki 20/21 oficyny na cele usługowe
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu
<p>Przedsięwzięcie jest częścią realizowanej od kilku lat renowacji kwartału 40 śródmieścia Szczecina. Stanowiło IV etap i obejmie scalenie oficyny prawej przy ul. Edmunda Bałuki 21 z oficynami I i II przy ul. Edmunda Bałuki 20, wyburzenie oficyny środkowej przy ul. Edmunda Bałuki 21 oraz części południowej oficyny II Edmunda Bałuki 20. W kondygnacji parteru oficyn scalanych planuje się utworzyć lokale użytkowe, które będą ostatnim ogniwem pasażu usługowego wschodzącego do wnętrza kwartału 40. W budynkach po renowacji planuje się utworzyć ogółem 4 lokale użytkowe.</p> <p>Zakres realizowanego projektu obejmuje: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wykonanie robót budowlanych na częściach wspólnych budynku przynależnych wyłącznie do powstałych lokali użytkowych, wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej (witryny), montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowę instalacji kanalizacyjnej, przebudowę instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych, wykonanie robót z zakresu uzbrojenia i zagospodarowania terenu.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi, • wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej, • wzrost zatrudnienia, • poprawa warunków życia mieszkańców,

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2020
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2023	2025
Stan realizacji	
w trakcie realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 3 169 520 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 1 999 967 zł • Kredyt: 1 169 553 zł 	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r. - 272 963,97 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r. - środki własne: 272 963,97 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt.	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
brak	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Wykonywane są roboty budowlane; pełniony jest nadzór inwestorski i nadzór autorski.	

Projekt nr 31 Zagospodarowanie kwartału nr 34
Realizator
Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego
Opis projektu

Wewnątrz podwórko obejmujące wnętrze kwartału zabudowy śródmiejskiej oznaczonego numerem 34 o zróżnicowanych funkcjach z przewagą funkcji mieszkaniowej. Kamienice, w których zamieszkują mieszkańcy obszaru rewitalizowanego są w głównej mierze budynkami poniemieckimi wybudowanymi pod koniec XIX i na początku XX wieku.

Zakres realizowanego projektu obejmuje zagospodarowanie obszaru wokół kamienic, uporządkowanie i odwodnienie terenu podwórek wykonanie nasadzeń zieleni, nawierzchni, ciągów pieszych, trawników, małej architektury; utworzenie placu zabaw dla dzieci i siłowni dla dorosłych umożliwiających mieszkańcom integrację społeczną, poprawa stanu nawierzchni jezdni i ułożenie chodników.

Efektami realizacji projektu są:

- podniesienie jakości życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru,
- zwiększenie wachlarza usług kulturalnych oferowanych w przedmiotowym obszarze,
- poprawa warunków mieszkaniowych mieszkańców i ich bezpieczeństwa,
- przywrócenie ładu przestrzennego terenu poprzez zagospodarowanie podwórek i pustych przestrzeni, nie harmonizujących z istniejącym układem urbanistycznym,
- podniesienie estetyki obiektów i terenów,
- poprawa stanu technicznego istniejącego układu komunikacyjnego poprzez remonty dróg, ciągów pieszych,
- wzrost aktywności mieszkańców i stworzenie więzi społecznych poprzez utworzenie miejsc integracji społecznej,
- poszerzenie oferty czasu wolnego i promocję przedsiębiorczych postaw wśród mieszkańców.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2022
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	
Środki własne	
Ogólna wartość projektu wynosi 20 025 906,00 zł.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 100 osób	Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	

Projekt jest w trakcie realizacji, wszystkie wskaźniki zostaną zmierzone po jego zakończeniu.
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023
Projekt częściowo realizowany w ramach inwestycji pn. „Kompleksowa modernizacja chodników, miejsc postojowych i nawierzchni jezdni w kwartale ulic Królowej Jadwigi, Małkowskiego, Bogusława X, Bohaterów Getta Warszawskiego, Ściegiennego”. W ramach projektu planuje się wykonanie kompleksowej modernizacji chodników, miejsc parkingowych i nawierzchni dróg w kwartale ulic: Królowej Jadwigi/Małkowskiego/Bogusława/Bohaterów Getta Warszawskiego/Ściegiennego.

Projekt nr 32 Zagospodarowanie kwartału nr 38
Realizator
Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych
Opis projektu
<p>Przedmiotowy teren o zróżnicowanej nawierzchni podzielony jest licznymi częściowo zagospodarowany w ramach zielonych podwórek, częściowo przez mieszkańców. Na przedmiotowym obszarze znajdują się garaże i pomieszczenia gospodarcze, które powinny zostać rozebrane ze względu na ich stan techniczny i względy wizualne. Na działkach znajdują się również pojemniki na odpady bytowe. Całość wymaga uporządkowania terenu z określeniem stref: parkingowych, miejsc na odpady bytowe, wypoczynkowych i rekreacyjnych.</p> <p>Zakres realizowanego projektu obejmuje zagospodarowanie obszaru wokół kamienic, uporządkowanie i odwodnienie terenu podwórek wykonanie nasadzeń zieleni, wykonanie nawierzchni, ciągów pieszych, trawników, małej architektury; miejsc do wypoczynku dla dzieci i dorosłych. Stworzenie miejsc na odpady komunalne, rozbiórkę wszystkich murów i ogrodzeń oddzielających podwórka, rozbiórkę garaży i pomieszczeń gospodarczych. Budowę parkingu podziemnego w celu uzyskania co najmniej 250 miejsc parkingowych z obsługą parkingu od strony ul. Małkowskiego. Wykonanie wiaty rowerowej. Na minimum – 20 rowerów. Wykonanie instalacji monitorującej wnętrze kwartału.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wzrost aktywności mieszkańców i stworzenie więzi społecznych poprzez utworzenie miejsc integracji społecznej, poszerzenie oferty spędzania czasu wolnego i promocję przedsiębiorczych postaw wśród mieszkańców, • podniesienie jakości życia mieszkańców rewitalizowanego obszaru oraz zwiększenie wachlarza usług kulturalnych oferowanych w przedmiotowym obszarze, • poprawa bezpieczeństwa, • przywrócenie ładu przestrzennego terenu poprzez zagospodarowanie podwórek i pustych przestrzeni, nie harmonizujących z istniejącym układem urbanistycznym • podniesienie estetyki obiektów i terenów. • poprawa stanu technicznego istniejącego układu komunikacyjnego poprzez remonty dróg, ciągów pieszych, • zminimalizowanie problemu parkowania samochodów na przedmiotowym obszarze poprzez wybudowanie parkingu podziemnego.
Stan realizacji
zaniechany
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2020

Realizacja projektu planowo miała być przeprowadzona w latach 2019-2025 roku, jednakże inwestycja została przesunięta w czasie ze względu na niewystarczające środki finansowe Realizatora oraz pandemię COVID-19, która wpłynęła negatywnie na sektor budowlany.

Projekt nr 33 Zielone Przedogródki Szczecina	
Realizator	
Zarząd Budynków i Lokali Komunalnych	
Opis projektu	
<p>Zakres realizowanego projektu obejmuje wprowadzenie ładu i harmonii w miejską przestrzeń publiczną z uwzględnieniem historycznego wizerunku w tej części miasta poprzez: dobór odpowiedniego gatunku roślin pod względem rozrostu i zakrzewienia z zaplanowaniem rytmu nasadzeń; dobór materiałów zastosowanych przy wymianie podmurówek i ogrodzenia ze wskazaniem ich wysokości, wymianę nawierzchni ciągów komunikacji pieszej w celu likwidacji barier architektonicznych dla osób starszych, niepełnosprawnych i poruszających się z wózkami dziecięcymi a także poprawy estetyki.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie pozytywnie na: wizerunek tej część miasta podkreślający jego historyczną wartość; atrakcyjność miejsca pod względem usługowo-handlowym np. kancelarie prawnicze, notarialne, punkty gastronomiczne, atrakcyjności i wartości nieruchomości.</p> <p>W aspekcie społecznym jest to jeden z etapów realizacji zadania Gminy mającego na celu zrewitalizowanie poszczególnych kwartałów miejskich, wpływający na jakość egzystencjalno-bytową mieszkańców.</p> <p>Całość zyskuje jednolity i spójny charakter historycznej przestrzeni miejskiej a także pozytywny odbiór działań podejmowanych przez Miasto na rzecz poprawy jakości życia mieszkańców.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • uporządkowanie terenu i wzbogacenie estetyki ulicy Śląskiej, • wprowadzenie ładu i harmonii w miejską przestrzeń publiczną z zachowaniem i podkreśleniem jej historycznych walorów, • likwidacja barier architektonicznych w komunikacji pieszej, • wzrost atrakcyjności nieruchomości a także ich wartości, • stworzenie warunków do wzrostu rozwoju działalności handlowo- usługowej, • wzrost zainteresowania potencjalnych przyszłych nabywców lokali mieszkalnych/usługowych w tej części miasta. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Stan realizacji	
Realizowany	
Źródło finansowania	

Środki własne, dotacja UM	
Dane finansowe ZBiLK: 3 284 260,04 zł.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 700 osób	Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt jest w trakcie realizacji, wszystkie wskaźniki zostaną zmierzone po jego zakończeniu. Biorąc pod uwagę harmonogram projektu, osiągnięcie wskaźników założonych w LPR nie jest zagrożone. Osiągnięto 100% założonych wskaźników w okresie sprawozdawczym.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt jest kontynuacją działań rozpoczętych w 2015 roku. W ramach przedsięwzięcia Wspólnoty Mieszkaniowej, w których znajdują się lokale komunalne lub TBS oraz które mają zawarte porozumienie na korzystanie z terenu miejskiego, przyległego do ich budynku. otrzymały dofinansowanie na prace rewitalizacyjne w obrębie tzw. przedogródków przy głównych ciągach komunikacyjnych Szczecina np. inwestycja przy al. Jana Pawła II na odcinku od pl. Grunwaldzkiego do pl. Armii Krajowej. Od 2015 roku zrealizowano 63 projekty, które ZBiLK dofinansowało kwotą ponad 4 mln zł. Projekt będzie kontynuowany przez kolejne lata, gdyż jest duże zapotrzebowanie na uporządkowanie terenu zielonego i wzbogacenie estetyki miasta.	

Projekt nr 34 Pałac Muzyki i Sztuki
Realizator
Akademia Sztuki w Szczecinie
Opis projektu

Pałac zkolonizowany jest w centrum, w obrębie głównej ulicy i węzłów przesiadkowych Szczecina. Pełni tym samym funkcję reprezentacyjną, gdzie poziom estetyki i funkcjonalności Pałacu ma kluczowe znaczenie dla rozwoju Centrum miasta. Zakresem przedmiotowy projektu jest:

Etap I: działania przygotowawcze: wybór wariantu realizacji inwestycji, wykonanie audytu energetycznego, kompletnej dokumentacji projektowej i wykonawczej oraz uzyskanie wymagalnych przepisami prawa pozwoleń. Przeprowadzenie konsultacji społecznych w celu poznania preferencji

i potrzeb mieszkańców w zakresie udostępnienia nowej przestrzeni na działalność kulturalną, edukacyjną i turystyczną a także stworzenia nowej oferty w Pałacu.

Etap II: realizacja projektu modernizacji, renowacji i wyposażenia Pałacu: Realizacja prac poprawiających efektywność energetyczną budynku. Realizacja prac konserwatorskich, renowacyjnych i modernizacyjnych wraz z wyposażeniem.

Etap III: Wdrożenie ogólnodostępnej oferty edukacyjnej i artystycznej w Pałacu.

Realizacja działań edukacyjnych i artystycznych. Realizacja pakietu działań z przeznaczeniem dla seniorów (ze szczególnym uwzględnieniem mieszkańców obszaru rewitalizacji. Realizacja projektów i wymian międzynarodowych.

Planowane efekty realizacji projektu:

- zwiększenie liczby ogólnodostępnych wydarzeń artystycznych i kulturalnych,
- wzrost liczby uczestników wydarzeń artystycznych i kulturalnych (w tym osób wykluczonych i seniorów),
- wzrost liczby turystów odwiedzających Pałac i miasto,
- wzrost liczby obiektów zabytkowych dla potrzeb otwartego ruchu turystycznego oraz aktywizacji społecznej i kulturalnej miasta.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2024
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Wydatki kwalifikowalne w projekcie wyniosły w sumie 6 153 675,93 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> – RPO WZ w kwocie 3 384 615,39 zł – Budżetu Państwa w kwocie 615 384,61 zł – MKiDN w kwocie 1 704 170,24 zł – Środki własne: 449 657,93 zł 	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 360 osób	Liczba zabytków nieruchomości objętych wsparciem [szt.] – 1 szt.

Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023
<p>Wskaźniki założeń w LPR zostały osiągnięte.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji zatrudnionych w wyniku realizacji projektu – 2 os. (monitorowany) - Zaangażowanie mieszkańców obszaru rewitalizacji w realizację projektu faza inwestycyjna – 10 os. -spełniony
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023
Projekt został zrealizowany i rozliczony. Wszystkie wskaźniki zostały osiągnięte.

Projekt nr 35	
Projekt „Wstąp do Śródmieścia”	
Realizator	
Gmina Miasto Szczecin	
Opis projektu	
<p>W ramach projektu zebrano i opracowano informacje na temat istniejących punktów usługowych w obszarze rewitalizacji przy współpracy z przedsiębiorcami i instytucjami, a następnie przygotowano mapy informacyjne przedstawiające w sposób uproszczony i czytelny podstawowe dane dotyczące zlokalizowanych na obszarze usług i umieszczenie ich w Internecie. Celem jest zachęcenie pieszych, pasażerów komunikacji miejskiej, mieszkańców i turystów do „wstąpienia do Śródmieścia” i skorzystania z usług drobnych przedsiębiorców tam zlokalizowanych, jako alternatywy dla centrów handlowych.</p> <p>Celem jest ożywienie społeczno-ekonomiczne i wsparcie podmiotów gospodarczych zlokalizowanych na obszarze objętym rewitalizacją, o zdiagnozowanych problemach społecznych i finansowych, niskiej aktywności gospodarczej, wysokim bezrobociu i przestępczości, a jednocześnie o wysokim potencjale gospodarczym i turystycznym, pięknej architekturze i ciekawym układzie urbanistycznym.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zwiększenie atrakcyjności gospodarczej i społecznej obszaru, • aktywizacja lokalnej społeczności, w szczególności przedsiębiorców, • stworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości na obszarze rewitalizacji, • wzrost oferty handlowej, usługowej i gastronomicznej obszaru rewitalizacji, • wzrost zatrudnienia, • poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2025
Stan realizacji	

Realizowany	
Źródło finansowania	
Środki własne oraz dofinansowanie POPT	
Ogólna wartość projektu to 853 149,79 zł. W okresie sprawozdawczym wydatkowano 427 149,79 zł, z czego 261 526,79 zł pochodziło z dofinansowania z POPT.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 5 szt.	Liczba przedsiębiorstw otrzymujących wsparcie [szt.] – 20 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2020	
Projekt jest w trakcie realizacji, wszystkie wskaźniki zostaną zmierzone po jego zakończeniu.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2020	
W ramach projektu stworzono aplikację umożliwiającą interesariuszom znalezienie podstawowych informacji o wynajętych oraz dostępnych do wynajęcia lokali użytkowych. Aplikacja wyposażona jest również w funkcję bezpośredniego przekierowania użytkownika na główną stronę internetową związaną z projektem Modelowa Rewitalizacja Miasta. Wykonano również szereg analiz, map, opracowań i modeli współpracy związanych z OR i interesariuszami działań rewitalizacyjnych.	

Projekt nr 36 Kino Teatr „Pod Złotym Leszczem” i Galeria Wzorcowa
Realizator
Stowarzyszenie Twórców i Producentów Sztuki
Opis projektu

Biorąc pod uwagę obserwowane na obszarze rewitalizacji; brak alternatywy spędzania czasu, ograniczone możliwości kontaktu z dorobkiem artystycznym i naukowym, zdystansowanie do „formalnych” instytucji kultury, niechęć do uczestnictwa w życiu społecznym, unikanie wydarzeń kulturalnych – ze względu na niską samoocenę lub brak wcześniejszego kontaktu z tego rodzaju formami życia społecznego i niewłaściwą ocenę ich charakteru a także utrudnione możliwości do spotkań w większych grupach (mieszkańcy oficyn – minimalny metraż); poprzez działanie Kameralnego Kino Teatru i Galerii skierowano w niezobowiązujący i otwarty sposób oferty kulturalne do różnych grup społecznych i wiekowych. Zorganizowano wydarzeń pozwalające uczestnikom być ich czynnym odbiorcą. W ramach projektu zorganizowano m.in.: projekty filmowe i spotkania – poruszające różnego rodzaju tematy; ekspozycje uznanych twórców – zarówno lokalnych jak i znaczących polskich; cykle prezentacji audiowizualnych, koncerty muzyki eksperymentalnej. Szczególny nacisk został położony na to wszystko co nie jest łatwo dostępne w massmediach, działania powodujące bezpośredni kontakt z twórcami i innymi odbiorcami.

Efektami realizacji projektu są:

- otwarcie się mieszkańców obszaru rewitalizacji na inne doświadczenia intelektualne, wyrabianie nawyków w czynnym i świadomym odbiorze,
- podniesienie samooceny społecznej poprzez uczestnictwo w wydarzeniach będących – „wyzwaniem intelektualnym”,
- pobudzanie kreatywności,
- ośmielanie do uczestnictwa czynnego w życiu społecznym.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2020
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2020
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Dotacje i środki własne	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 15 szt.	Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] - 200 osób

Liczba osób objętych wsparciem w ramach programów realizowanych na obszarze rewitalizacji dotyczącym działań społecznych, gospodarczych i kulturalnych [osoba] – 50 osób

Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Liczba zorganizowanych działań aktywizujących oraz osób objętych wsparciem jak i biorących udział w wydarzeniach znacznie przewyższa zakładane minimum wskazane we wskaźnikach rezultatu i produktu. Osiągnięto 100% założonych wskaźników rezultatu i produktu.

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

W okresie sprawozdawczym Stowarzyszenie Twórców i Producentów Sztuki organizował wydarzenia i imprezy tematyczne, których odbiorcami byli zarówno mieszkańcy OR jak i Miasta Szczecin. W 2020 roku znacznie zmniejszono liczbę organizowanych imprez ze względu na ograniczenia związane z pandemią COVID-19. Projekt został zrealizowany. Aktualnie Realizator jest w trakcie sporządzania szczegółowego raportu z realizacji zadania.

Projekt nr 37

Zagospodarowanie fragmentu alei Jana Pawła II – pomiędzy placem Lotników i placem Żołnierza Polskiego w Szczecinie – z przeznaczeniem na przestrzeń publiczną przyjazną mieszkańcom

Realizator

Zarząd Dróg i Transportu Miejskiego

Opis projektu

Obszar znajduje się w ścisłym centrum Szczecina i stanowi odcinek Żłotego Szlaku ciągnącego się od Zamku Książąt Pomorskich aż do Urzędu Miejskiego. Plac Żołnierza Polskiego zlokalizowany jest również przy jednym z głównych szlaków komunikacyjnych miasta – Alei Niepodległości i Alei Wyzwolenia. Po budowie centrum handlowego jest to bardzo uczęszczany ciąg pieszy. Teren ten, mimo tego iż znajduje się na przecięciu istotnych ciągów komunikacyjnych, był w znacznej części zdegradowany. Główną tego przyczyną był Pomnik Wdzięczności dla Armii Radzieckiej, który wraz z postumentem i przylegającą do niego zielenią blokował niemal całą szerokość ciągu, pozostawiając jedynie wąski pas przejścia.

Zakres realizowanego projektu obejmował:

- udrożnienie alei poprzez usunięcie Pomnika Wdzięczności i stworzenie otwartej i przyjaznej przestrzeni będącej kontynuacją Żłotego Szlaku;
- pozostawienie murowanego zieleńca oraz nawierzchni ciągu pieszego z kamiennych płyt oraz ścieżki rowerowej powstałych przy okazji budowy centrum handlowego;
- utworzenie placu miejskiego na przecięciu osi Żłotego Szlaku z osią Prac Rodła-Brama Portowa - rozbiórka istniejących nawierzchni pomiędzy pomnikiem a Placem Lotników i kamiennych murków oraz usunięcie zieleni średniej sprzed pomnika, wykonanie nowych nawierzchni z kostki i płyt granitowych oraz asfaltowej ścieżki rowerowej;
- wykonanie po obydwu stronach kilkupoziomowych siedzisk z zieleńcami wypełnionymi zielenią średnią – stanowi to wygrozdzenie od jezdni oraz uniemożliwia pieszym przekroczenie ulicy w niedozwolonym miejscu;
- wykonanie oświetlenia.
- Efektem realizacji projektu jest:
- utworzenie placu o randze i estetyce właściwej dla centralnego położenia w mieście, który będzie przyjaznym i estetycznym miejscem spotkań, przystankiem na dalszej trasie czy to do centrum handlowego czy w kierunku Urzędu Miejskiego i dalej Parku Kasprowicza.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2020
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
RPO WZ, Budżet Państwa oraz Środki własne	
Ogólna wartość projektu to 3 438 580,00 w tym: 1 409 361,84 zł z dofinansowania RPO WZ, 256 247,61 zł z Budżetu Państwa, a 1 772 970,55 zł ze środków własnych.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 140 osób	Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.

Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Pomiar wskaźnika nastąpi w terminie 12 miesięcy od daty zakończenia realizacji projektu.	Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
<p>Projekt uzyskał dofinansowanie w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2014-2020. Głównym celem przedsięwzięcia jest zmniejszenie zagrożenia wykluczeniem społecznym ludności zamieszkującej obszar zdegradowany Gminy Miasto Szczecin. W efekcie realizacji projektu utworzono bezpieczne, przyjazne i dostępne bez ograniczeń infrastrukturalny plac, który stał się punktem spotkań, integracji, aktywizacji mieszkańców, służąc zapewnieniu wysokiego stopnia włączenia społecznego i budowania poczucia wspólnoty lokalnej. Ponadto, projekt jest uzupełnieniem dla działań społecznych przypisanych do projektów nr 19 i 20 LPR.</p>	

Projekt nr 38	
Rewitalizacja budynku przemysłowego położonego przy ul. Jagiellońskiej 34b na cele mieszkaniowe oraz aktywizacji fizycznej.	
Realizator	
RIDDER Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>Zakres realizowanego projektu obejmuje zakup, remont, przebudowę wraz ze zmianą sposobu użytkowania budynku przemysłowego stanowiącego element zespołu dwóch kamienic i dawnej Fabryki Pieców Chlebowych Emila Kirsta położonego przy ul. Jagiellońskiej 34b w Szczecinie z przeznaczeniem na lokalne studenckie na wynajem oraz lokale aktywizacji fizycznej (centrum fitness, jogi, itp.) oraz funkcje towarzyszące. Przedmiotowy obiekt jest wpisany do Wojewódzkiego Rejestru Zabytków pod numerem 1395.</p> <p>Szczegółowy zakres działań zawiera: wykonanie prac remontowych obiektu, przystosowanie pomieszczeń do współczesnych standardów stałego pobytu ludzi (np. w zakresie podziałów, wyposażenia w tym instalacyjnego, węzłów sanitarnych), wyposażenie na cele użytkowe, tj. stworzenie warunków rozwoju obszaru jako miejsca przyjaznego dla mieszkańców i odwiedzających, zagospodarowanie na cele użytkowe oraz planowanej działalności gospodarczej.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ochronienie zabytkowych obiektów przed degradacją, • powstanie nowych miejsc pracy, • poprawa ładu przestrzennego, • stworzenie infrastruktury mieszkaniowej, 	
Stan realizacji	
Zaniechano	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2020	
Realizator wstrzymał się z decyzją o realizacji projektu ze względu na niewystarczające środki finansowe.	

Projekt nr 39 Przebudowa budynku mieszkalnego na działce nr 115	
Realizator	
Konsorcjum, które powoła spółkę celową do realizacji inwestycji: Z.P.H.U. „Ewrom”, 78-520 Złocieniec ul. Piaskowa 15 Cubica Piotr Sudoł, Szczecin ul. Świętego Ducha 5A/5	
Opis projektu	
<p>Projekt dotyczy przebudowy budynku mieszkalnego wraz z wprowadzeniem funkcji mieszkaniowej na poddasze budynku dla celów krótkoterminowego wynajmu apartamentów przy równoczesnym wzmocnieniu konstrukcji budynku, poprawieniu bezpieczeństwa pożarowego oraz podniesieniu standardu obiektu poprzez wprowadzenie wind.</p> <p>Zakres realizowanego projektu obejmuje: zagospodarowanie poddasza budynku wraz z wykonaniem nowych instalacji w celu wydzielenia lokali/apartamentów przeznaczonych na wynajem, budowę szybów windowych i wprowadzenie pięciu wind (w każdej klatce jedna) obsługujących istniejący budynek, z dostępem do każdego piętra (poprawa jakości życia mieszkańców), wymianę dachu z wykonaniem kształtu nawiązującego do historycznej zabudowy kwartału oraz wykonanie stropu w technologii żelbetonowej (poprawienie efektywności energetycznej budynku i bezpieczeństwa p.poż.), remont części wspólnych obiektu (klatek schodowych, rearanżacja podwórka), remont części wspólnych w kondygnacji przyziemia i stworzenie miejsca przeznaczonego na cele aktywizacji zawodowej różnych grup społecznych wykluczonych lub nieaktywnych zawodowo (zidentyfikowani w strukturze mieszkańców budynku lub budynków sąsiednich)</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu technicznego budynku mieszkalno-użytkowego położonego w reprezentacyjnej przestrzeni miasta, • oprawa jakości zamieszkania poprzez powstrzymanie degradacji technicznej i społecznej budynku oraz zwiększenie komfortu życia mieszkańców, • obniżenie kosztów eksploatacji poprzez remont dachu i wybudowanie stropu, • aktywizacja lokalnej społeczności, • podniesienie estetyki i funkcjonalności obszaru, 	
Stan realizacji	
Niezrealizowano	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2020	
Realizator wstrzymał się z decyzją o realizacji projektu ze względu na niewystarczające środki finansowe.	

Projekt nr 40 Aranżacja przestrzeni na terenie użytkowanym wiczyście przez Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża w Szczecinie	
Realizator	
Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża	
Opis projektu	

Zakres działań przewidzianych w projekcie dotyczy podwórka leżącego w przestrzeni kamienicy, będącej siedzibą Zachodniopomorskiego Oddziału Okręgowego PCK. Podwórko należy dostosować do potrzeb wszystkich beneficjentów, korzystających z oferty PCK. Obecnie jest to nieatrakcyjny plac służący jedynie do przechodzenia pomiędzy poszczególnymi placówkami PCK. Wymaga ono zagospodarowania tak aby mogło, niezależnie od pory roku, stać się potencjalnym miejscem spotkań międzypokoleniowych. Renowacja podwórka sprawi, że będzie ono bezpieczniejsze oraz bardziej przyjazne dzieciom. Powstanie przez to dodatkowa powierzchnia, z której będą mogli korzystać wychowawcy prowadząc zajęcia z dziećmi.

W ramach projektu planuje się zaaranżowanie przestrzeni ok. 180 m² przy budynku ZOO PCK w Szczecinie w taki sposób, aby uwzględnić bezpieczeństwo i komfort regularnie spotykających się w tym miejscu osób. Zagospodarowanie podwórka obejmie następujące elementy:

- zmianę nawierzchni (częściowe wybrukowanie terenu oraz wykonanie specjalistycznej nawierzchni nadającej się pod mobilny plac zabaw dla dzieci),
- wykonane zadaszenia,
- nasadzenie elementów zielonych,
- zamontowanie oświetlenia,
- postawienie ławek oraz koszy na śmieci.

Stan realizacji

Zaniechany

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2021-2023

Ze względu na sytuację społeczno – gospodarczą i polityczną (COVID oraz konflikt zbrojny na Ukrainie) podwórko zostało wykorzystane jako tymczasowe magazyny zarówno środków sanitarnych i ochronnych oraz pomocy rzeczowej i humanitarnej.

W okresie sprawozdawczym wykonano następujące prace: wymiana 3 szt. bram garażowych, wymiana instalacji elektrycznej w 1 garażu oraz naprawa podłogi po jej obsunięciu w jednym z garaży. Łączny koszt prac zamyka się kwotą 39.600,00 PLN, które w całości zostały sfinansowane przez Polski Czerwony Krzyż.

Projekt nr 41 Międzypokoleniowy Dom Kultury Turzyn
Realizator
Rada Osiedla Turzyn
Opis projektu
<p>Zakres realizowanego projektu obejmuje utworzenie Międzypokoleniowego Domu Kultury Turzyn (dalej zwany MDKT) – strefy bezpretensjonalnych relacji. Celem placówki będzie nie tylko organizacja lokalnych wydarzeń, lecz także będzie ona pełnić funkcję spotkań mieszkańców (w tym klubu seniora). Ideą projektu jest stworzenie miejsca pobytu w ciągu dnia, przyjaznego dla mieszkańców, zapewniającego atrakcyjne wypełnienie czasu dzięki organizowanym zajęciom. W tym celu w MDKT odbywać się będzie szereg spotkań integracyjnych, przystosowanych do potrzeb i oczekiwań różnych grup społecznych. Wspólne spotkania seniorów, dzieci i młodzieży umożliwią wymianę praktycznej wiedzy oraz umiejętności z różnych dziedzin. Takie spotkania zaowocują kształtowaniem norm społecznych i pozytywnych wartości, będą uczyć bezinteresownego udzielania pomocy, budować społeczeństwo obywatelskie oraz więzi międzypokoleniowe.</p> <p>Przedsięwzięcie wymaga adaptacji oraz remontu lokalu przy ul. Stanisława Żółkiewskiego 12, wyposażenia pomieszczeń w sprzęt i urządzenia, zatrudnienia osoby koordynującej działalność MDKT (dyrektora) oraz przeprowadzenia akcji reklamowo-informacyjnej wśród mieszkańców Szczecina.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwój intelektualny i kulturalny mieszkańców, pogłębienie świadomości społecznej oraz poprawa międzypokoleniowej integracji, • poprawa bezpieczeństwa publicznego, • stworzenie możliwości do aktywnego życia społecznego dla różnych grup wiekowych.
Stan realizacji
Zaniechany
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2020
<p>Realizator wraz z Stowarzyszeniem Progressum zgłosiło Projekt do Szczecińskiego Budżetu Obywatelskiego 2017. Przedsięwzięcie zostało przydzielone do Zadanie Dzielnicowe Duże Śródmieście nr 2. Projekt otrzymał 244 głosy i zajął tym samym 8 miejsce. Uzyskana liczba głosów była zbyt niska by inwestycja mogłaby być zrealizowana z funduszy BO. Budynek, w którym planowano zrealizować projekt, został wyrzuty do innych działań. Wobec powyższego realizator zaniechał realizacji projektu ze względu na niewystarczające środki finansowe.</p>

Projekt nr 42 Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Mikołaja Kopernika 6
Realizator
Wspólnota Mieszkaniowa Kopernika 6 w Szczecinie
Opis projektu

Zakres realizowanego projektu obejmował kompleksową renowację budynku poprzez: remont - odtworzenie elewacji zewnętrznej, remont pokrycia dachowego oraz klatek schodowych, wymianę pionów i poziomów kanalizacji ściekowej i zasilającej, wykonanie wentylacji wyciągowej z piwnic, ocieplenie oraz izolację fundamentów w budynku, wymianę stolarki okiennej w piwnicach oraz zabezpieczenie przed korozją tragarów stropowych, wykonanie i urządzenie pomieszczeń na cele wspólne mieszkańców na strychu, modernizację istniejącego monitoring, zagospodarowanie terenów zielonych.

Ponadto w ramach projektu utworzono koła zainteresowań (np. szachistów) dla seniorów i juniorów, zorganizowano spotkania mieszkańców mających na celu wspólne oglądanie filmów, imprez sportowych, wykonywanie robótek ręcznych, malowanie, naukę obsługi komputerów dla seniorów itp.

Efektami realizacji projektu są:

- ochrona środowiska poprzez zmniejszenie emisji substancji szkodliwych,
- poprawa jakości zamieszkania,
- odniesienie estetyki, atrakcyjności gospodarczej i turystycznej,
- pobudzenie aktywności mieszkańców i ich integracja,
- ograniczenie patologii społecznej oraz wspomoczenie rodzin współzależnych.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2020
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Środki własne	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Zmniejszenie zużycia energii końcowej w wyniku realizacji projektu [GJ/rok] – spadek zużycia o 15%	Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – szt.1
	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – szt. 1
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – szt. 1
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Pomiar wskaźnika nastąpi w terminie 12 miesięcy od daty zakończenia realizacji projektu.	Liczba zmodernizowanych energetycznie budynków [szt.] – szt. 1
	Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – szt. 1
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	

Projekt zakończył się w 2020 roku. Osiągnięto wskazane w LPR wskaźniki produktu.

Projekt nr 43 Renowacja budynku przy ul. Stośława 2 w Szczecinie w celu zwiększenia aktywności gospodarczej OR
Realizator
Wspólnota Lokali Użytkowych ul. Stośława 2 w Szczecinie
Opis projektu
<p>Przedmiotowa nieruchomość znajduje się w granicach obszaru Nowe Miasto i stanowi część priorytetowej strefy śródmiejskiej, która obejmuje fragment kwartałów Śródmieścia położony w ścisłym centrum miasta. Koncentracja i przyspieszenie podjętych działań rewitalizacyjnych zdecydowała o powodzeniu wszczętego przed laty procesu odnowy strefy śródmiejskiej.</p> <p>Układ funkcjonalny całości budynku pozwolił na wydzielenie każdej kondygnacji jako samodzielnego i niezależnego lokalu użytkowego. Dookoła znajduje się strefa miejska o zwartej zabudowie i bardzo dobrze rozwiniętej sieci handlowej. Budynek o pięciu kondygnacjach nadziemnych, całkowicie podpiwniczony, ostatnia kondygnacja stanowi zagospodarowane poddasze. Obiekt wybudowany na przełomie XIX i XX wieku w technologii tradycyjnej, murowany z cegły pełnej palonej na silnej zaprawie cementowo-wapiennej. Budynek posiada 2 klatki schodowe, jedną z wejściem od ulicy Stośława, drugą awaryjną z wyjściem na podwórze.</p> <p>Efektami realizacji projektu są:</p> <ul style="list-style-type: none">
• stworzenie przestrzeni do działalności gospodarczej;
• powstanie nowych miejsc pracy w wymiarze pośrednim i bezpośrednim;
• poprawa ładu przestrzennego;
• dostosowanie obiektów i otoczenia do potrzeb osób niepełnosprawnych; <p>Lokalizacja projektu poza OR wynika z braku możliwości jego realizacji na OR.</p>
Stan realizacji
Zrealizowany
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2020
Projekt został zakończony. Osiągnięto wskazane w LPR wskaźniki produktu i rezultatu w 100%.

Projekt nr 44	
Przebudowa i rozbudowa zespołu oficyn przy ul. B. Śmiałego 34, 35, 36 wraz z zagospodarowaniem podwórza	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>Przedsięwzięcie polega na przebudowie istniejących oficyn (3 budynki) wraz z głęboką modernizacją energetyczną. Jeden budynek przeznaczony jest dla osób starszych. Powstanie łącznie 41 pełno standardowych mieszkań, w tym 18 mieszkań dla osób starszych.</p> <p>Przyjęte rozwiązania funkcjonalne w zespole oficyn:</p> <ul style="list-style-type: none"> • budynek nr 34: W parterze budynku zlokalizowano świetlicę środowiskową z zespołem pomieszczeń pomocniczych dla personelu zajmującego się obsługą świetlicy. Świetlica przeznaczona jest dla potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych z zespołu budynków ul. B. Śmiałego 34-36. Wszystkie pomieszczenia dostosowano do potrzeb osób starszych i niepełnosprawnych poruszających się na wózkach. Pozostałe kondygnacje, w całości przeznaczono na jedno- i dwupokojowe mieszkania dostosowane dla osób starszych i niepełnosprawnych. Na dachu budynku stworzono udogodnienia dla osób starszych, polegające na zorganizowaniu możliwości hobbystycznej uprawy roślin. • w każdym budynku zlokalizowano windę spełniającą wymogi przewozu dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach. • dziedziniec pełni funkcję przestrzeni rekreacyjnej wzbogaconej małą architekturą i zielenią. <p>Realizacja projektu wpłynie na poprawę atrakcyjności zamieszkiwania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost walorów estetycznych oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej i przestrzennej.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu technicznego budynków a tym samym obniżenie kosztów ponoszonych na remonty bieżące i eksploatację • poprawa standardu, funkcjonalności lokali mieszkalnych i jakości zamieszkania, • poprawa warunków mieszkaniowych osób starszych • wsparcie w życiu codziennym osób starszych i ich integracja • stworzenie warunków dla aktywizacji i integracji mieszkańców, w tym pobudzenie aktywności mieszkańców • poprawa bezpieczeństwa. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2020
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Lipiec 2023	Planowany : październik 2025
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	

Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 29 830 321,00 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki miasta: 17 628 650,00 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> -dotacja z Funduszu Dopłat z BGK i MTiR - 17 172 018,00 zł; • kredyt komercyjny EBI: 8 500 000,00zł; • Partycypacje osób trzecich: 1 940 313,00 zł, • środki własne (wypracowane) 1 761 358,00 zł 	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r.: 1 253 114 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r.: Środki własne: 1 253 114 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 41 osób.	Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 3 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Wskaźniki produktu i rezultatu, na dzień 31.12.2023r. nie zostały osiągnięte, ponieważ inwestycja nie została jeszcze zakończona.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
23 czerwca 2023 r. dokonano rozstrzygnięcia, postępowania o udzielenie zamówienia klasycznego na roboty budowlane, w wyniku którego wybrano najkorzystniejszą ofertę złożoną przez Przedsiębiorstwo Wielobranżowe „EBUD”-Przemysłówka Sp. z o.o. z siedzibą w Bydgoszczy, przy ul. Biskupińskiej. W związku z tym, 4 lipca 2023 r. została podpisana umowa o roboty budowlane. 18 lipca 2023 r. podpisana została umowa na pełnienie kompleksowego nadzoru inwestorskiego z firmą KD Inżynieria Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie przy ul. 26 Kwietnia 81A / 20. Przekazanie placu budowy nastąpiło 27 lipca 2023r. Trwają prace budowlane.	

Projekt nr 45 Dzień Sąsiada
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

<p>W ramach projektu realizowane są cykliczne spotkania mieszkańców w obrębie kwartałów w formie zorganizowanej zabawy. Organizator jest animatorem przedsięwzięcia, którego głównymi aktorami są sami mieszkańcy. W ramach projektu wykonywane są następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie przez organizatora programu Dnia Sąsiada • poinformowanie z odpowiednim wyprzedzeniem mieszkańców danych kwartałów o planowanej organizacji Dnia Sąsiada • zapewnienie niezbędnego sprzętu (nagłośnienie, stoły, krzesła/ławy itp.) do przeprowadzenia Dnia Sąsiada • zorganizowanie atrakcji dla dzieci (np. dmuchane obiekty do zjeżdżania i skakania) • animowanie spotkania przez organizatora i zachęcanie mieszkańców do aktywnego uczestnictwa w przewidzianych w ramach Dnia Sąsiada aktywnościach. Efekty realizacji projektu są: • budowa wizerunku obszaru i społeczności poprzez odbudowę świadomości i poczucia więzi lokalnej społeczności, • stworzenie atrakcyjnych, alternatywnych form spędzania czasu dla osób zamieszkujących obszar rewitalizacji, • aktywizacja lokalnych liderów społecznych, • aktywizacja mieszkańców w przyjęciu roli współodpowiedzialnych za tworzenie atrakcyjnego miejsca do życia. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2022
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 500 000,00 zł sfinansowany ze środków miasta Szczecin.	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r. 97.206 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r. Środki własne: 97.206 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 300 osób.	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 15 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017- 2023	

Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 300 osób.
Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 4 szt.

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017- 2023

Projekt realizowany corocznie. W 2017 roku zorganizowany został na terenie osiedla Sienno 2, w 2018 roku przy ulicy Łuczniczej, Krasińskiego i Zakopiańskiej (zlokalizowane poza obszarem rewitalizacji) a w 2019 roku przy ulicy Strzeleckiej (OR). Ze względu na pandemię wirusa COVID-19 w latach 2020-2021 wydarzenie nie odbyło się. 17 lipca 2023 r. zorganizowana została impreza integracyjna dla mieszkańców Śródmieścia, zamieszkujących w zasobach Szczecińskiego TBS. Miejscem wydarzenia, w ramach cyklu „Dzień Sąsiada”, była ulica Rayskiego. Wydatki poniesione na organizację to 40 000 zł brutto. Działania będą kontynuowane.

Projekt nr 46

Wspieranie organizacji działających na rzecz społeczności OR

Realizator

Stowarzyszenie Producentów i Twórców Sztuki z siedzibą ul. Wielkopolska 27/U1

Opis projektu

Przedmiotem projektu jest konkurs dla organizacji pozarządowych działających na rzecz mieszkańców obszaru rewitalizacji. Do współpracy zaproszone zostały organizacje pozarządowe wraz ze swoimi pomysłami aktywizacji społecznej w szczególności poprzez kulturę. Są to przedsięwzięcia cykliczne, tj. co roku wybierane i wspierane są najlepsze pomysły organizacji pozarządowej w formie dotacji.

W ramach projektu prowadzona jest działalność kreatywna i twórcza w oparciu o współpracę z różnymi środowiskami, której celem jest uatrakcyjnienie kulturalne śródmieścia i zaktywizowanie mieszkańców kwartałów śródmiejskich.

Efektami realizacji projektu są: budowa wizerunku obszaru i społeczności poprzez odbudowę świadomości i poczucia więzi lokalnej społeczności, stworzenie atrakcyjnych, alternatywnych form spędzania czasu dla osób zamieszkujących śródmieście, aktywizacja lokalnych liderów społecznych, zainteresowanie śródmieściem różnych środowisk twórczych (odkrycie tego obszaru na nowo).

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR

Termin rozpoczęcia

Termin zakończenia

2017

2022

Rzeczywisty okres realizacji

Termin rozpoczęcia

Termin zakończenia

2017

2024

Stan realizacji

Realizowany

Źródło finansowania

Dotacje i środki własne	
Ogólna wartość projektu wynosi 500 000,00 zł, w tym w okresie sprawozdawczym wydano 325 012,00 zł.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach służących integracji społecznej mieszkańców obszaru rewitalizacji [osoba] – 150 osób	Liczba zorganizowanych w ramach projektu działań aktywizujących mieszkańców obszaru rewitalizacji [szt.] – 10 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt jest w trakcie realizacji. W okresie sprawozdawczym liczba osób biorących udział w imprezach i wydarzeniach przewyższyła zakładane minimum wskazane we wskaźniku produktu.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Realizatorem projektu jest Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. Spółka corocznie wspiera organizacje pozarządowe działające na terenie Gminy Miasto Szczecin.	

Projekt nr 47
REWITALIZACJA RAZEM - Kompleksowa renowacja kwartału nr 23, w tym budowa budynku mieszkalno-usługowego przy ul. Bł. Królowej Jadwigi 45
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu
<p>Projekt dotyczy budynku frontowego, plombowego, mieszkalno-usługowego wraz z lokalizacją i wyraźnym zaakcentowaniem w jego obrębie głównego wejścia i wjazdu na teren wnętrza kwartału nr 23, gdzie w 2015 roku zakończono i oddano do użytkowania inwestycję pn. „REWITALIZACJA RAZEM”, będącą kompleksową renowacją wnętrza kwartału nr 23. Budynek 6-kondygnacyjny, niepodpiwniczony, w rzucie opartym o literę C. Budynek zawiera 2 lokale usługowe położone na parterze, 1 i 2 piętrze oraz 15 mieszkań położonych na 3, 4 i 5 piętrze. Wszystkie mieszkania przeznaczone są dla osób starszych, prowadzących samodzielne gospodarstwa domowe, w razie potrzeby z opieką dochodzącą zorganizowaną przez instytucje do tego powołane. Budynek oraz mieszkania dostosowane są do częściowej niepełnosprawności mieszkańców, objawiającej się głównie utrudnioną percepcją wzrokową, słuchową, a także ograniczeniami motorycznymi, skutkującymi m.in. poruszaniem się na wózkach inwalidzkich bądź przy użyciu takiego sprzętu jak kule, balkoniki itp. W budynku zlokalizowano windę spełniającą wymogi przewozu dla osób niepełnosprawnych poruszających się na wózkach.</p> <p>W kwartale, w budynkach przy ul. Kr. Jadwigi 45 a i c znajduje się świetlica środowiskowa dla osób starszych. Realizacja projektu wpłynęła na poprawę atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej. Efektami realizacji projektu są: poprawa ładu przestrzennego poprzez zagospodarowanie zdewastowanego terenu, wzrost liczby nowych lokali mieszkalnych i usługowych, zapobieganie wykluczeniu z tytułu wieku, niepełnosprawności poprzez utworzenie mieszkań dla osób starszych i niepełnosprawnych, wsparcie w życiu codziennym osób starszych i ich integracja podniesienie estetyki i atrakcyjności gospodarczej ulicy Królowej Jadwigi.</p>

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Lipiec 2017r.	Styczeń 2019r.
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Rzeczywisty koszt projektu wyniósł 5 218 155,71 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 3 904 520,96 zł, w tym: • Fundusz Dopłat BGK: 1 403 613,30 zł; • Kredyt: 1 313 634,75 zł; 	
wartość poniesionych na zrealizowanie projektu wydatków : 5 218 155,71 zł	<ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 3 904 520,96 zł, w tym: • Fundusz Dopłat BGK: 1 403 613,30 zł; • Kredyt: 1 313 634,75 zł;
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 15 osób Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 15 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017- 2023	
Wskaźniki zostały osiągnięte w 100%	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt został zakończony. Osiągnięto wskazane w LPR wskaźniki produktu i rezultatu.	

Projekt nr 48 Renowacja Kwartалу nr 36 ograniczonego ulicami Bohaterów Getta Warszawskiego, Małkowskiego, Ks. Bogusława X, Bł. Kr. Jadwigi oraz aleją Wojska Polskiego
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Projekt dotyczy obszaru zlokalizowanego w śródmieściu Szczecina, ograniczonego Aleją Wojska Polskiego, Placem Zgody oraz ulicami Bohaterów Getta Warszawskiego, Bł. Kr. Jadwigi, Małkowskiego, Ks. Bogusława X. Obejmuje wnętrze kwartału zabudowy śródmiejskiej oznaczonego numerem 36. Obecna struktura funkcjonalna kwartału składa się głównie z obiektów mieszkaniowych z lokalami usługowymi w parterach frontowych kamienic. Wnętrze kwartału także stanowi zabudowa mieszkaniowa uzupełniona jedynie budynkiem biurowym Szczecińskiego TBS-u. Pomędzy budynkami mieszkaniowymi i biurowym zlokalizowane są murowane jednokondygnacyjne garaże oraz obiekty gospodarcze (m.in. śmietniki) i techniczne (trafostacja). Przestrzeń kwartału obecnie wykorzystywana jest głównie jako miejsce do parkowania samochodów. W kwartale nie ma miejsc sprzyjających odpoczynkowi i integracji mieszkańców. Wewnątrz kwartału zlokalizowany jest budynek mieszkalny oficyny, który z uwagi na stan techniczny, rozwiązania funkcjonalno-użytkowe, niespełnianie obecnych wymagań techniczno-użytkowych, w tym wymagań izolacyjności cieplnej przegród i innych związanych z oszczędnością energii, przeznaczony został do rozbiórki. W ramach planowanej rewitalizacji kwartału nr 36 planuje się przeprowadzenie prac przygotowawczych polegających na rozbiórce obiektów garażowych i magazynowych oraz rozbiórce budynku oficyny mieszkalnej. W ramach przedsięwzięcia, wewnątrz kwartału w miejscu wyburzonego budynku oficyny planuje się budowę budynku mieszkalnego z przeznaczeniem części lokali mieszkalnych dla osób starszych, w tym także mieszkanie dla wychowanków domu dziecka (inkubator). W parterze przedmiotowego budynku planuje się budowę lokalu usługowego przeznaczonego na Centrum Aktywności Lokalnej. W ramach przedsięwzięcia planuje się także budowę żłobka oraz budowę budynku plombowego z przeznaczeniem na usługi medyczne. Nowopowstałe budynki zostaną wyposażone w windy. Przedsięwzięcie obejmować będzie także budowę parkingu podziemnego na łączną ilość 158 miejsc postojowych wraz z zagospodarowaniem terenu i towarzyszącą infrastrukturą techniczną. W ramach inwestycji planuje się rozbudowę, przebudowę, nadbudowę oraz termomodernizację istniejącego III-kondygnacyjnego budynku biurowego zlokalizowanego przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 1. W ramach zagospodarowania terenu planuje się utworzenie przestrzeni na miejsca spotkań i rekreacji dla mieszkańców. W centralnej części kwartału planuje się utworzenie placu wyposażonego w siedziska, fontannę. Po południowej stronie budynku biurowego STBS-u na zamknięciu przestrzeni publicznych umieszczono międzykwartałowy ogród społeczny oraz plac zabaw dla dzieci, jako miejsca aktywności i integracji społecznej. W północnej i południowej części kwartału pomiędzy budynkami frontowymi, oficynami i projektowanymi i rozbudowywanymi obiektami zaplanowano małe placzki, przedogródki stanowiące przestrzenie półpubliczne. Na dachu budynku z lokalami dla osób starszych utworzone zostanie miejsce odpoczynku dla osób starszych z możliwością prowadzenia przez mieszkańców hobbystycznej uprawy roślin. W celu zapewnienia bezpieczeństwa przestrzeń wspólna zagospodarowania terenu i parking podziemny będą monitorowane (kamery). Realizacja projektu wpłynie na poprawę atrakcyjności zamieszkiwania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost walorów estetycznych oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej i przestrzennej. Planowane efekty realizacji projektu:

- likwidacja zaniedbanych i niefunkcjonalnych podwórek, poprawa stanu zagospodarowania wnętrza kwartału, w tym likwidacja barier architektonicznych,
- uspokojenie ruchu samochodowego wewnątrz kwartału poprzez ograniczenie ruchu do ruchu pojazdów awaryjnych i technicznych na rzecz nowoutworzonych zielonych przestrzeni publicznych i półpublicznych,
- zapewnienie możliwości parkowania 158 samochodów w parkingu podziemnym w obszarze rewitalizowanego kwartału,
- stworzenie atrakcyjnego miejsca do życia rodzin a także osób starszych, w tym tworzenie warunków dla rekreacji, aktywizacji i integracji mieszkańców, (pobudzenie aktywności mieszkańców i ich integracja w zakresie dbałości o najbliższą przestrzeń i o budynki),
- stworzenie infrastruktury i rozwiązań technicznych umożliwiającej wsparcie w życiu codziennym osób starszych i ich integracja,
- stworzenie infrastruktury umożliwiającej lokalizowanie form wsparcia adresowanych osobom starszym możliwie blisko miejsca zamieszkania

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020 (rozpoczęcie robot budowlanych)	2024
Stan realizacji	
w trakcie realizacji	
Źródło finansowania	
<p>Szacowany koszt projektu odnosił się do zakresu obejmującego parking jednopoziomowy i ustalany był na etapie prac koncepcyjnych. Z uwagi jednak na warunki gruntowo - wodne, w tym zbliżenie z konstrukcją parkingu podziemnego do istniejących budynków mieszkalnych, konstrukcję parkingu podziemnego rozwiązano przy zastosowaniu technologii ścian szczelinowych (bezwstrząsowej) umożliwiającej w zwartej zabudowie śródmiejskiej zejście z konstrukcją parkingu ponad 20 metrów poniżej poziomu terenu. Powyższe, w tym także zapotrzebowanie na miejsca postojowe w centrum Szczecina zdeterminowały decyzję o budowie parkingu podziemnego dwukondygnacyjnego. W miejscu zakładanych 158 miejsc postojowych powstanie 262 miejsca postojowe. Planowane nakłady na realizację przedsięwzięcia, uwzględniające wartości robót budowlanych i usług wynikające z zawartych z wykonawcami umów wynoszą: 81 223 244 zł</p> <p>Szacowany koszt projektu wynosi 81 223 244 zł sfinansowany z:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 45 693 336 zł, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ○ Fundusz Dopłat BGK: 6 010 482 zł; • Kredyt: 34 500 000 zł; • Partycypacje osób trzecich: 1 029 908 zł, 	
Proszę wpisać wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r 31.915.534,35 zł	Proszę wpisać źródło i kwotę dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r Fundusz Dopłat – 5.390.343 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 150 osób	Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
W związku z faktem, że przedsięwzięcie jest w trakcie realizacji, na dzień 31.12.2023 r. nie osiągnięto zakładanych wskaźników. Planowane osiągnięcie wskaźników – na dzień zakończenia i odbioru przedsięwzięcia.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	

W ramach prac przygotowawczych, w marcu 2020r. dokonano rozbiórek obiektów kubaturowych kolidujących z planowaną inwestycją, a w czerwcu 2020r. wykonano przyłącze wody i kanalizacji w ulicy Bohaterów Getta Warszawskiego. W grudniu 2020 roku ogłoszono postępowanie przetargowe na wybór Wykonawcy robót oraz na Inżyniera Kontraktu. W dniu 10.06.2021r. podpisano umowę na pełnienie funkcji Inżyniera Kontraktu z firmą NBQ Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie przy ul. Wendy 10, natomiast w dniu 11.06.2021r. podpisano umowę na realizację zadania głównego dotyczącego rewitalizacji Kwartалу nr 36 z Wykonawcą robót PRIME CONSTRUCTION Sp. z o.o. spółką komandytową z siedzibą w Szczecinie przy ul. Henryka Rodakowskiego 1/2. Przekazanie placu budowy nastąpiło w dniu 25.06.2021r. Trwają prace budowlane. Lokal mieszkalny realizowany z przeznaczeniem na mieszkanie dla wychowanków domu dziecka przeznaczone zostanie na mieszkanie chronione. Zrezygnowano z budowy 4 stacji ładowania pojazdów elektrycznych, tym samym ostatecznie wybudowanych zostanie w miejscu 258 miejsc postojowych - 262 miejsca postojowe. W lipcu 2023r. wstrzymano realizację robót budowlanych na budynku biurowym przy ul. Boh. Getta Warszawskiego 1A w związku z podjęciem przez Zamawiającego decyzji o wprowadzeniu zmian do rozwiązań projektowych w tym budynku. W związku z wystąpieniem robót dodatkowych oraz waloryzacją wynagrodzenia Wykonawcy i Inżyniera Kontraktu zwiększona została rezerwa środków. Spółka w sierpniu 2020 r. podpisała umowę z Europejskim Bankiem Inwestycyjnym na finansowanie przedsięwzięcia. W dniu 26 września 2022 r. zawarta została umowa pomiędzy Gminą Szczecin a Szczecińskim TBS, która objęła 30 lokali mieszkalnych przeznaczonych na wynajem planowanych do realizacji w budynku A, na których budowę uzyskano wsparcie ze środków Rządowego Funduszu Rozwoju Mieszkalnictwa. W dniu 31 października podpisana została umowa pomiędzy Gminą Szczecin a Szczecińskim TBS, która dotyczyła także wsparcia finansowego przy realizacji budynku A, w tym wypadku z Funduszu Dopłat na realizację 15 mieszkań na wynajem i 1 mieszkania chronionego także na wynajem. Na wniosek Gminy Miasto Szczecin dokonano zmiany układu funkcjonalnego Żłobka w budynku A przeprojektowując żłobek jednooddziałowy (30 dzieci) na placówkę dwuoddziałową (na 52 dzieci) oraz dokonano zmian funkcjonalnych w lokalu przeznaczonym na usługi społeczne. W lipcu 2023 r. Spółka złożyła wniosek o pozyskanie kolejnych środków finansowych, tj. wystąpiła w imieniu Gminy o dofinansowanie z Funduszu Dopłat na infrastrukturę tj. budowę żłobka i lokalu na potrzeby usług społecznych.

Projekt nr 49
Programy mieszkaniowe Szczecińskiego TBS: „Dom dla seniora”, „Dom dla studenta”, „Dom na start”, „Dom dla dziecka”, „Dom dużej rodziny”
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

<p>Projekt ma charakter organizacyjny i częściowo inwestycyjny. Po pierwsze zanalizowano potrzeby mieszkaniowe dla wybranych grup społecznych. Wyszukiwano lokale mieszkaniowe dla wybranych grup, które poddawane były koniecznym remontom. Mieszkania zostały udostępniane na preferencyjnych warunkach wybranym grupom społecznym.</p> <p>W ramach projektu przygotowano, we współpracy z Gminą Miasto Szczecin, oferty mieszkań na wynajem dla grup społecznych wymagających wsparcia. Liczba mieszkań wynika z zapotrzebowania ustalonego z właściwymi jednostkami organizacyjnymi Urzędu Miasta w Szczecinie.</p> <p>Efektami realizacji projektu są: stworzenie atrakcyjnych, dostosowanych do szczególnych wymagań form zaspokojenia potrzeb mieszkaniowych OR, przeciwdziałanie negatywnym tendencjom wyludniania się obszarów śródmieścia, budowanie na obszarze śródmieścia zróżnicowanej struktury społecznej, poprawa warunków zamieszkania poprzez kompleksowe remonty mieszkań objętych programem w tym w szczególności zmianę sposobu ogrzewania.</p>		
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR		
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	
2017	2021	
Rzeczywisty okres realizacji		
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia	
2015	Nadal trwa	
Stan realizacji W trakcie realizacji		
L.P. Program	Rodzaj mieszkania	Łączna liczba lokali
1. Dom na start	tw. inkubatory 3 docelowe mieszkania samodzielne	14
2. Dom dla seniora	mieszkania chronione 5	mieszkania wspomagane 15
3. Dom dużej rodziny	mieszkania wspomagane	1
4. Dom dla studenta	mieszkania wspólne 9	
Źródło finansowania		
Szacowany koszt projektu wynosi 5 000 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.		
Poniesione wydatki: 1. remont: mieszkań 2 830 536,34 2. prace projektowe; 41 724,10 3. zakup wyposażenia: 305 232,51 Wydatki poniesione na budowę 15 mieszkań wspomaganych w programie „Dom dla seniora” (pkt 2) wykazano w Karcie Projektu nr 47 r	Źródła finansowania: Środki własne Spółki i GMS (185 185,19) poz. 1 i 2 Środki wniesione aportem przez GMS poz. 3	
Wskaźniki realizacji		
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu	

<p>Liczba osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym objętych wsparciem w programie [osoby] – 10 osób</p> <p>Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 5 szt.</p> <p>Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 5 szt.</p>	<p>Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 60 osób</p>
<p>Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023</p>	
<p>Liczba wyremontowanych lokali – 32</p> <p>Liczba lokali nowobudowanych - 15</p> <p>Liczba miejsc dla studentów Szczecińskich Uczelni zlokalizowanych w mieszkaniach wspólnych w obszarze ścisłego centrum miasta – 66 ,</p> <p>Liczba osób starszych, które pozyskały dostosowane do swoich potrzeb warunki mieszkaniowe – 57</p> <p>Liczba wychowanków pieczy zastępczej, która została wsparta w uzyskaniu miejsca zamieszkania (treningowego i docelowego) - 54</p>	
<p>Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023</p>	
<p>Nastąpiło sukcesywne zwiększanie liczby lokali przeznaczonych do realizacji programów z uwzględnieniem potrzeb zgłaszanych przez Gminę i możliwości zasobowych Spółki. Projekt nadal trwa.</p>	

<p>Projekt nr 50</p> <p>Stworzenie na obszarze rewitalizacji sieci osiedlowych Klubów Juniora/Klubów Młodzieżowych</p>	
<p>Realizator</p>	
<p>Rada Osiedla w partnerstwie z organizacjami pozarządowymi i prywatnymi przedsiębiorcami, np. w formie konkursu. Ewentualnie Gmina Miasto Szczecin na zasadzie konkursu do organizacji pozarządowych. Może być to również organizacja pozarządowa, która będzie prowadziła taki Klub, np. wyłoniona w trybie konkursowym na realizację zadania publicznego gminy lub województwa.</p>	
<p>Opis projektu</p>	

Projekt ma pomóc rozwiązać problem braku miejsca, w którym dzieci i młodzież mogą się spotkać i bezpiecznie spędzić wolny czas. Częściowo projekt mógłby się przyczynić do stworzenia warunków kreowania postaw liderkich.

W efekcie realizacji projektu stworzone zostaną możliwości bezpiecznego i kreatywnego spędzania czasu dla młodzieży, w szczególności z rówieśnikami, powstaną warunki do kształtowania postaw liderkich oraz nastąpi zmniejszenie dysproporcji społecznych, rozwarstwienia i wykluczenia społecznego.

Planowane efekty realizacji projektu: zmniejszenie dysproporcji społecznych i rozwarstwienia, budowanie poczucia lokalnej tożsamości, wzrost liczby lokalnych liderów, zawiązywanie się nowych znajomości wśród uczestników, integracja, zdobycie nowych umiejętności, poprawa sprawności fizycznej, sprawności manualnej, poznanie pracy różnymi metodami i technikami, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Zakres planowanych działań:

1. Zawiązanie partnerstwa, które umożliwi realizację projektu
2. Fizyczne stworzenie klubu – wybór odpowiedniego miejsca
3. Zebranie kadry
4. Napisanie szczegółowego programu zajęć
5. Prowadzenie zajęć dla dzieci i młodzieży, możliwe są różne formy finansowania: częściowo płatne, częściowo bezpłatne, dofinansowanie dla wszystkich, niektórzy uczestnicy płacą pełną stawkę, inni mają zajęcia za darmo, szukanie możliwości dofinansowania zewnętrznego, żeby wszyscy mieli zajęcia bezpłatne
6. Zajęcia w formie sportowej, w formie warsztatowej głównie artystycznej, technicznej („zrób to sam”) z opiekunem, również bardzo nastawionych na nowe technologie multimedia. Jeśli będzie taka potrzeba – pomoc w odrabianiu lekcji (najlepiej, jeśli dzieci w tym zakresie będą pomagały sobie nawzajem). Można również organizować zajęcia wyjazdowe w bliskiej okolicy. Te zajęcia mają umożliwić dzieciom integrację z rówieśnikami, dać okazję do zabawy, ale także zdobycie nowych umiejętności, które długofalowo pomogą im w zdobywaniu lepszych kwalifikacji zawodowych i pracy (głównie umiejętności miękkie, które są kluczowe w życiu). Należałoby podzielić dzieci na grupy wiekowe, np. 6-8, 9-12, 13-16 lub 6-11, 12-16.
7. „Wyjście do ludzi” i pokazanie klubu w przestrzeni publicznej, aby informacje trafiały do świadomości mieszkańców

Stan realizacji

Planowany do realizacji

Źródło finansowania

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Projekt nie doszedł do skutku w okresie sprawozdawczym. Realizator planuje podjąć działania związane z realizacją przedsięwzięcia do 2024 roku.

<p>Projekt nr 51</p> <p>„Rozwiń skrzydła” – seria warsztatów i spotkań dla młodzieży w celu poznania swoich predyspozycji oraz wymagań rynku pracy i dokonania świadomego wyboru ścieżki kariery zawodowej”</p>
<p>Realizator</p>
<p>Partnerstwo: szkoły średnie (zawodowe i ogólnokształcące), Gmina Miasto Szczecin, przedsiębiorstwa prywatne, organizacje pozarządowe, ewentualnie Urząd Marszałkowski, uczelnie wyższe, podmioty ekonomii społecznej.</p>
<p>Opis projektu</p>
<p>Projekt ma na celu umożliwienie młodym osobom poznania swoich predyspozycji, uzdolnień i preferencji w sferze zawodowej, a z drugiej strony zapoznania się z wymogami, realiami rynku pracy i z jego ofertą, aby ostatecznie lepiej i bardziej świadomie osoby te umiały podjąć decyzje o swoim dalszym kształceniu i ścieżkach kariery. Ponadto projekt ma na celu szerzenie postaw przedsiębiorczych i ogólne pokazanie od strony praktycznej różnych opcji, takich jak sektor publiczny, prywatny (korporacje/małe firmy), trzeci sektor (ekonomia społeczna) itp. Można zawrzeć treści związane z przygotowaniem dokumentów aplikacyjnych, analizowaniem ogłoszeń o pracy, przygotowaniem do rozmowy kwalifikacyjnej itd.</p> <p>Długofalowo projekt ma się przyczynić do zmniejszenia dysproporcji między podażą, a popytem na rynku pracy, poprawy szans na rynku pracy, do poprawy jakości życia, a także do poprawy lokalnej sytuacji ekonomicznej.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • większa samoświadomość uczestników warsztatów swoich predyspozycji i preferencji zawodowych, • świadomie podejmowanie decyzje dot. wyboru dalszego kształcenia i ścieżki zawodowej, • integracja podmiotów lokalnej gospodarki z podmiotami trzeciego sektora, wypracowanie nowego modelu doradztwa zawodowego, który można przenosić do innych miast, • długofalowo zmniejszenie bezrobocia, • mobilizacja podmiotów szkolnictwa średniego i wyższego do ścisłej współpracy z rynkiem pracy i dostosowywania swojej oferty do jego realiów i potrzeb, • poprawa wizerunku zawodowych szkół średnich oraz zawodów praktycznych.
<p>Stan realizacji</p>
<p>Planowany do realizacji</p>
<p>Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023</p>
<p>Projekt nie doszedł do skutku w okresie sprawozdawczym. Realizator planował podjąć działania związane z realizacją przedsięwzięcia do 2024 roku.</p>

<p>Projekt nr 52</p> <p>Podniesienie poziomu funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie terenu wnętrza podwórzowego – ul. Jagiellońska 80</p>
<p>Realizator</p>
<p>Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.</p>
<p>Opis projektu</p>

W ramach projektu wykonano następujące działania: zagospodarowanie wnętrza podwórzowego związane z wykonaniem nasadzeń zieleni, postawieniem ławek i innych elementów małej architektury, budową lokalnego mini placu zabaw, małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, wykonaniem nowej nawierzchni terenu oraz jego drenażu terenu, itp. Realizacja projektu wpływa na poprawę atrakcyjności zamieszkiwania w centrum miasta poprzez wzrost estetyki przestrzeni publicznej i jej funkcjonalności. Efektami realizacji projektu są:

- poprawa ładu przestrzennego poprzez zagospodarowanie zdewastowanego terenu,
- stworzenie atrakcyjnego miejsca do integracji mieszkańców okolicznych budynków, w tym tworzenie warunków do rekreacji, aktywizacji i integracji mieszkańców (pobudzenie aktywności mieszkańców i ich integracja w zakresie dbałości o otoczenie).
- pozytywny wymiar społeczny i edukacyjny, w tym zmiana postaw mieszkańców, ich zaangażowania, świadomości i odpowiedzialności za to, co wokół mnie, a nie tylko za to, co moje.
- rewitalizacja zdegradowanej śródmiejskiej przestrzeni.
- poprawa bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, w tym pozytywny wpływ na najmłodszych mieszkańców.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2018
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2020
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 400 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2021 r 36 588,83 zł środki własne WM Jagiellońska 80	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2021 r 159 371,07 zł w ramach dofinansowania Programu Zielone Podwórka Szczecina
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 40 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
1 szt./40 osób	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Projekt zakończono	

Projekt nr 53 Podniesienie poziomu funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej poprzez zagospodarowanie terenu wnętrza podwórzowego – Al. Piastów 73	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>W ramach zgłoszonego projektu planowane jest zagospodarowanie wnętrza podwórzowego związane z wykonaniem nasadzeń zieleni, postawieniem ławek i innych elementów małej architektury, budową lokalnego mini placu zabaw, małej infrastruktury sportowo – rekreacyjnej, wykonaniem nowej nawierzchni terenu oraz jego drenażu terenu. Realizacja projektu wpłynie na poprawę atrakcyjności zamieszkiwania w centrum miasta poprzez wzrost estetyki przestrzeni publicznej i jej funkcjonalności.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa ładu przestrzennego poprzez zagospodarowanie zdewastowanego terenu, • stworzenie atrakcyjnego miejsca do integracji mieszkańców okolicznych budynków, w tym tworzenie warunków do rekreacji, aktywizacji i integracji mieszkańców (pobudzenie aktywności mieszkańców i ich integracja w zakresie dbałości o otoczenie). • pozytywny wymiar społeczny i edukacyjny, w tym zmiana postaw mieszkańcach, ich zaangażowania, świadomości i odpowiedzialności za to, co wokół mnie, a nie tylko za to, co moje. • rewitalizacja zdegradowanej śródmiejskiej przestrzeni. • poprawa bezpieczeństwa w miejscu zamieszkania, w tym pozytywny wpływ na najmłodszych mieszkańców. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2018
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosił 400 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 40 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 54	
Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie, budowa partnerstwa oraz uatrakcyjnienie miejsc do życia dla rodzin	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>Zakres działań przewidzianych w projekcie, realizowanych w ramach Programu Małych Ulepszeń ma w efekcie przyczynić się do poprawy stanu technicznego lub funkcjonalnego lokalu oraz ograniczenia emisji spalin pochodzących ze spalania paliw stałych w indywidualnych źródłach ogrzewania lokali mieszkalnych wchodzących w skład mieszkaniowego zasobu Gminy Miasto Szczecin i zasobu Szczecińskiego Towarzystwa Budownictwa Społecznego Spółka z o.o.</p> <p>Dofinansowaniem w ramach programu objęte są następujące ulepszenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wykonanie wc, łazienki, łazienki z wc lub kuchni wraz z rozprowadzeniem odpowiednich instalacji i montażem urządzeń – w przypadku, gdy dotychczas w lokalu mieszkalnym nie było takiego pomieszczenia, • zastąpienie źródeł ogrzewania na paliwo stałe (piece węglowe lub koksowe) czystszy systemem ogrzewania, tj. ogrzewaniem gazowym, elektrycznym lub z miejskiej sieci ciepłowniczej. Program obejmuje również legalizację samowolnie wykonanych ulepszeń polegających na wykonaniu wc, łazienki, łazienki z wc lub kuchni wraz z rozprowadzeniem odpowiednich instalacji i montażem urządzeń oraz na zastąpieniu źródeł ogrzewania na paliwo stałe (piece węglowe lub koksowe) czystszy systemem ogrzewania, tj. ogrzewaniem gazowym, elektrycznym lub z miejskiej sieci ciepłowniczej, poprzez zwrot kosztów wykonania dokumentacji technicznej niezbędnej do zalegalizowania wykonanego ulepszenia. Planowane efekty realizacji projektu: • podniesienie jakości infrastruktury technicznej nieruchomości poprzez przeprowadzenie modernizacji lokalu mieszkalnego, dostosowujące jego wyposażenie techniczne do obecnie obowiązujących norm i standardów, • zwiększenie bezpieczeństwa użytkownika lokali, • zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza związane z likwidacją pieców na paliwo stałe (węgiel), • budowa wizerunku obszaru i społeczności lokalnej, • atrakcyjne miejsce dla życia rodzin, • zaangażowanie mieszkańców w poprawę warunków zamieszkania. 	
Stan realizacji	
W trakcie	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. przystąpiło do realizacji projektu zgodnie z faktycznymi możliwościami Spółki.	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2017	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia

2017 – 9 wniosków 2019 – 3 wnioski 2020 – 4 wnioski 2021 – 4 wnioski 2022 – 10 wniosków 2023 – 12 wniosków	2023
Stan realizacji	
2017 r. -zasób GMS - 4 szt.na kwotę 24.500 zł., zasób STBS – 5 szt. na kwotę 22.207,44 zł. 2019 r. -zasób GMS - 1 szt.na kwotę 2.016,52 zł., zasób STBS – 2 szt. na kwotę 40.909,74 zł. 2020 r. -zasób GMS - 1 szt.na kwotę 35.000 zł., zasób STBS – 3 szt. na kwotę 85.730,54 zł. 2021 r. -zasób GMS - 4 szt.na kwotę 70.997,13 zł., zasób STBS – 0 szt. 2022 r. -zasób GMS - 2 szt.na kwotę 28.996,00 zł., zasób STBS – 8 szt. na kwotę 235.918,45 zł. 2023 r. -zasób GMS - 4 szt.na kwotę 49.439,85 zł., zasób STBS – 8 szt. na kwotę 259.047,51 zł.	
Źródło finansowania	
Środki Szczecińskiego TBS i środki GMS	
2017 r. – 46.707,44 zł. 2019 r. - 42.926,26 zł. 2020 r. – 120.730,54 zł. 2021 r. – 70.997,13 zł. 2022 r. – 260.918,45 zł. 2023 r. – 308.487,36 zł.	Przez okres 2017 r. – 2023 r. wydatkowano 854.763,18 zł.
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach- 2017 – 2023 – 42 mieszkania	Wskaźnik ilości zaoszczędzonej energii cieplnej (GJ/rok) osiągnięto
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
W okresie sprawozdawczym wskaźniki zostały osiągnięte w zakresie liczby wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Program małych ulepszeń jest dalej kontynuowany w latach następnych	

<p>Projekt nr 55</p> <p>Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie - Ks. Piotra Ściegiennego 3 oficyna</p>
<p>Realizator</p>
<p>Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.</p>
<p>Opis projektu</p>
<p>Zakres działań przewidzianych w projekcie ma w efekcie przyczynić się do poprawy stanu technicznego lub funkcjonalnego lokali mieszkalnych. W ramach projektu planowane jest:</p> <ul style="list-style-type: none"> • likwidacja toalet wspólnych zlokalizowanych poza lokalami mieszkalnymi oraz przebudowa i modernizacja lokali związana z wykonaniem w ich obrębie pomieszczeń łazienki z w.c., • likwidacja pieców na paliwo stałe oraz wprowadzenie instalacji c.w.u i c.o do lokali mieszkalnych (miejska instalacja sieciowa lub lokalna gazowa). <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • podniesienie jakości infrastruktury technicznej nieruchomości poprzez przeprowadzenie modernizacji lokalu mieszkalnego, dostosowujące jego wyposażenie techniczne do obecnie obowiązujących norm i standardów, • zwiększenie bezpieczeństwa użytkownika lokali • zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza związane z likwidacją pieców na paliwo stałe (węgiel), • budowa wizerunku obszaru i społeczności lokalnej, • atrakcyjne miejsce dla życia rodzin, poprzez podniesienie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej.
<p>Stan realizacji</p>
<p>ZANIECHANY</p>
<p>Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023</p>
<p>Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. odstąpił od realizacji projektu. Po przeprowadzeniu szczegółowych analiz przez Realizatora, wynikało iż koszty planowanego projektu w znacznym stopniu przekraczały możliwości finansowe jednostki.</p>

<p>Projekt nr 56</p> <p>Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie - Ks. Piotra Ściegiennego 4 oficyna</p>
<p>Realizator</p>
<p>Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.</p>
<p>Opis projektu</p>

Zakres działań przewidzianych w projekcie ma w efekcie przyczynić się do poprawy stanu technicznego lub funkcjonalnego lokali mieszkalnych. W ramach projektu planowane jest:

- likwidacja toalet wspólnych zlokalizowanych poza lokalami mieszkalnymi oraz przebudowa i modernizacja lokali związana z wykonaniem w ich obrębie pomieszczeń łazienki z w.c.,
- likwidacja pieców na paliwo stałe oraz wprowadzenie instalacji c.w.u i c.o do lokali mieszkalnych (miejska instalacja sieciowa lub lokalna gazowa).

Planowane efekty realizacji projektu:

- podniesienie jakości infrastruktury technicznej nieruchomości poprzez przeprowadzenie modernizacji lokalu mieszkalnego, dostosowujące jego wyposażenie techniczne do obecnie obowiązujących norm i standardów,
- zwiększenie bezpieczeństwa użytkownika lokali
- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza związane z likwidacją pieców na paliwo stałe (węgiel),
- budowa wizerunku obszaru i społeczności lokalnej,
- atrakcyjne miejsce dla życia rodzin, poprzez podniesienie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej.

Stan realizacji

Zaniechany

Informacje o projekcie w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. odstąpił od realizacji projektu. Po przeprowadzeniu szczegółowych analiz przez Realizatora, wynikało iż koszty planowanego projektu w znacznym stopniu przekraczały możliwości finansowe jednostki.

Projekt nr 57

**Poprawa standardu technicznego i funkcjonalnego lokali mieszkalnych powiązana ze zmniejszeniem zanieczyszczeń powietrza w Szczecinie - Ks. Piotra Ściegiennego 5
oficyna**

Realizator

Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.

Opis projektu

Zakres działań przewidzianych w projekcie ma w efekcie przyczynić się do poprawy stanu technicznego lub funkcjonalnego lokali mieszkalnych. W ramach projektu planowane jest:

- likwidacja toalet wspólnych zlokalizowanych poza lokalami mieszkalnymi oraz przebudowa i modernizacja lokali związana z wykonaniem w ich obrębie pomieszczeń łazienki z w.c.,
- likwidacja pieców na paliwo stałe oraz wprowadzenie instalacji c.w.u i c.o do lokali mieszkalnych (miejska instalacja sieciowa lub lokalna gazowa).

Planowane efekty realizacji projektu:

- podniesienie jakości infrastruktury technicznej nieruchomości poprzez przeprowadzenie modernizacji lokalu mieszkalnego, dostosowujące jego wyposażenie techniczne do obecnie obowiązujących norm i standardów,
- zwiększenie bezpieczeństwa użytkownika lokali
- zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza związane z likwidacją pieców na paliwo stałe (węgiel),
- budowa wizerunku obszaru i społeczności lokalnej,
- atrakcyjne miejsce dla życia rodzin, poprzez podniesienie funkcjonalności i estetyki przestrzeni publicznej.

Stan realizacji
Zaniechany
Informacje o projekcie w okresie sprawozdawczym 2017-2023
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o. odstąpił od realizacji projektu. Po przeprowadzeniu szczegółowych analiz przez Realizatora, wynikało iż koszty planowanego projektu w znacznym stopniu przekraczały możliwości finansowe jednostki.

Projekt nr 58	
Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 50	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	
Opis projektu	
<p>Przedsięwzięcie polega na renowacji części wspólnych zabytkowego budynku, w tym m. in. wykonanie izolacji przeciwwilgociowej, remont klatki schodowej i korytarzy wewnętrznych, wymianę stolarki okiennej i drzwiowej, termomodernizację, remont elewacji wraz z odtworzeniem dekoracji architektonicznych (front), remont dachu, modernizację istniejących i budowa nowych instalacji, wymianę lub wzmocnienie uszkodzonych elementów konstrukcyjnych budynku. Planowana jest również budowa dźwigu osobowego, komory śmietnikowej i innych niezbędnych pomieszczeń technicznych, przebudowa i modernizacja mieszkań oraz adaptacja poddasza na lokale mieszkalne.</p> <p>Projekt realizowany będzie w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21 i wpłynie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta, • wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku, • podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności. <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu technicznego budynku, • zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej, • zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery, • poprawa jakość zamieszkania, • poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego, • ochrona środowiska i obniżenie kosztów eksploatacji budynku, • poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, • przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki, • ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2020
Rzeczywisty okres realizacji	

Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
-	-
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowana wartość projektu wynosi 2 000 00,00 zł, sfinansowany ze środków wspólnoty mieszkaniowej.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
-	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 59 Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 50 na cele usługowe
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Zakres realizowanego projektu obejmuje renowację części budynku w celu zmiany funkcji lokali na funkcję usługową.

W ramach projektu planowane jest podjęcia następujących działań: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowa instalacji kanalizacyjnej, przebudowa instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych.

Projekt realizowany będzie w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21 i wpłynie na:

- poprawę atrakcyjności inwestowania w centrum miasta,
- wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku,
- podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.

Realizacja projektu pozwoli również na dostosowanie do współczesnych standardów technicznoużytkowych

Planowane efekty realizacji projektu:

- nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi,
- wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej,
- wzrost zatrudnienia,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2020
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
-	-
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 500 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017- 2023	
-	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 60 Kompleksowa renowacja części wspólnych kamienicy przy ul. Ks. Bogusława X 52	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego	
Opis projektu	
<p>W 2017 r. zakończono pierwszy etap renowacji budynku obejmujący wymianę źródeł ciepła oraz częściową termomodernizację kamienicy w ramach Programu „KAWKA” Etap II. Drugi etap polegał na renowacji części wspólnych zabytkowego budynku, w tym m. in. wykonanie wewnętrznej izolacji przeciwwilgociowej, przebudowa klatki schodowej i korytarzy wewnętrznych, remont elewacji frontowej wraz z odtworzeniem dekoracji architektonicznych i ociepleniem, modernizację istniejących i budowa nowych instalacji (elektryczna, kanalizacyjna), montaż instalacji wideo-domofonowej, samozamykaczy, montaż oświetlenia budynku, wymianę lub wzmocnienie uszkodzonych elementów konstrukcyjnych budynku. Wybudowano również dźwig osobowy oraz komory śmietnikowe i pomieszczenia techniczne. Projekt realizowany jest w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21 i wpływa na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta, • wzrost estetyki oraz powstrzymanie degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku, • podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności. <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu technicznego budynku, • zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej, • zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery, • poprawa jakości zamieszkania, • poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego, • ochrona środowiska i obniżenie kosztów eksploatacji budynku, • poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, • przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki, • ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2022
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2023
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	

Szacowana wartość projektu wynosi 1 187 143,00 zł, sfinansowany ze środków wspólnoty mieszkaniowej.	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r. 1 191 798,05 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r. Środki wspólnoty mieszkaniowej: 1 191 798,05 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 0 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 0 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt. Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Zrealizowano kompleksową renowację części wspólnych budynku w planowanym zakresie. Dobudowana komora śmietnikowa oraz winda zostały zrealizowane w ramach projektu nr 61.	

Projekt nr 61
Adaptacja części budynku przy ul. Ks. Bogusława X 52 na cele usługowe
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Zakres realizowanego projektu obejmuje renowację części budynku w celu zmiany funkcji lokali na funkcję usługową, tj.: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej (witryny), montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowa instalacji kanalizacyjnej, przebudowa instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych.

W ramach przedsięwzięcia wykonana zostanie przebudowa części istniejących lokali mieszkalnych i użytkowych na lokale użytkowe oraz adaptacja na lokale usługowe części poddasza w skrzydle budynku od ul. Jagiellońskiej oraz pomieszczeń w piwnicy na archiwum. W lokalach na pierwszym piętrze planuje się zlokalizować siedzibę oddziału spółki. Po zrealizowaniu renowacji powstanie 7 lokali użytkowych na wynajem, lokal na siedzibę oddziału spółki wraz z archiwum w piwnicy oraz jedno mieszkanie.

Projekt realizowany będzie w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21 i wpłynie na:

- poprawę atrakcyjności inwestowania w centrum miasta,
- wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku,
- podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.

Planowane efekty realizacji projektu:

- nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi,
- wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej,
- wzrost zatrudnienia,
- poprawa warunków życia mieszkańców,
- poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2018	2022
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2023
Stan realizacji	
Zrealizowany	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 5 652 711,00 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 1 755 988 zł, • Pożyczka z Funduszu Dostępności BGK: 361 722 zł, • Kredyt: 3 535 000 zł, 	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r. 4 668 655,03 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2021 r. Środki własne: 4 306 932,64 zł Pożyczka z Funduszu Dostępności: 361 722,39 zł

Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt. Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 0 szt.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
<p>Zakończono realizację projektu w 2023 r. Ostatecznie w ramach projektu w obiekcie powstało 8 lokali użytkowych (z przebudowy lokali mieszkalnych 7 szt. i z adaptacji poddasza 1 szt.), przebudowano 1 lokal użytkowy oraz pomieszczenia w piwnicy na pomieszczenia przynależne do lokali użytkowych, zrezygnowano a lokalizacji siedziby oddziału spółki oraz archiwum. Dla zwiększenia dostępności obiektu wykonano dobudowaną windę z przystankami na półpiętrach do obsługi lokali użytkowych. Z adaptacji poddasza powstały 2 mieszkania. Do budynku dobudowano zamkniętą komorę śmietnikową. Na finansowanie budowy windy uzyskano preferencyjną pożyczkę z Funduszu Dostępności. Nie ubiegano się o kredyt na finansowanie projektu. W 2023 r. miała miejsce awaria instalacji wodociągowej, co uniemożliwiło udostępnienie lokali dla podmiotów gospodarczych i w rezultacie nie osiągnięto w okresie sprawozdawczym wskaźnika ilości przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach. Planuje się zrealizowanie ww. wskaźnika w 2024 r.</p>	

Projekt nr 62 Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Śląskiej 2 oficyna
Realizator
Towarzystwo Budownictwa Społecznego „Prawobrzeże” Sp. z o.o.
Opis projektu

Przedsięwzięcie polega na przeprowadzeniu kompleksowej modernizacji lokali mieszkalnych i części wspólnych obejmującej: wykonanie części nowych instalacji wewnętrznych i zewnętrznych sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych, okładzin ścian i sufitów, warstw posadzkowych, stolarki okiennej i drzwiowej, elementów ślusarsko-kowalskich, izolacji przeciwwilgociowej kondygnacji podziemnej, pokrycia dachu, zagospodarowania terenu wokół budynku; wzmocnienie konstrukcji budynku.

Realizacja projektu wpłynie na:

- poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta,
- wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku,
- podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.

Planowane efekty realizacji projektu:

- poprawa stanu technicznego budynku,
- zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej,
- zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery,
- poprawa jakość zamieszkania,
- poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego,
- ochrona środowiska i obniżenie kosztów eksploatacji budynku,
- poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej,
- przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki,
- ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowana wartość projektu wynosi 5 000 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
-	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	

ZANIECHANY

Projekt nr 63 Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Śląskiej 3 oficyna	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>Przedsięwzięcie polega na przeprowadzeniu kompleksowej modernizacji lokali mieszkalnych i części wspólnych obejmującej: wykonanie części nowych instalacji wewnętrznych i zewnętrznych sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych, okładzin ścian i sufitów, warstw posadzkowych, stolarki okiennej i drzwiowej, elementów ślusarsko-kowalskich, izolacji przeciwwilgociowej kondygnacji podziemnej, termomodernizacji, pokrycia dachu, zagospodarowania terenu wokół budynku; przebudowę mieszkań z dostosowaniem do obecnych wymagań przepisów techniczno-budowlanych; wzmocnienie konstrukcji budynku.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta, • wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku, • podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności. <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu technicznego budynku, • zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej, • zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery, • poprawa jakość zamieszkania, • poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego, • ochrona środowiska i obniżenie kosztów eksploatacji budynku, • poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, • przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki, • ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
-	-
Stan realizacji	
ZANIECHANY	

Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 5 000 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
-	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 64 Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 3 oficyna prawa i lewa
Realizator
Szecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu
<p>Przedsięwzięcie polega na przeprowadzeniu kompleksowej modernizacji lokali mieszkalnych i części wspólnych obejmującej: wykonanie części nowych instalacji wewnętrznych i zewnętrznych sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych, okładzin ścian i sufitów, warstw posadzkowych, stolarki okiennej i drzwiowej, elementów ślusarsko-kowalskich, izolacji przeciwwilgociowej kondygnacji podziemnej, termomodernizacji, pokrycia dachu, zagospodarowania terenu wokół budynku; przebudowę mieszkań z dostosowaniem do obecnych wymagań przepisów techniczno-budowlanych; wzmocnienie konstrukcji budynku.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta, • wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku, • podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności. <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawa stanu technicznego budynku, • zwiększenie efektywności energetycznej budynku i obniżenie zużycia energii elektrycznej, • zmniejszenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery, • poprawa jakości zamieszkania, • poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego, • ochrona środowiska i obniżenie kosztów eksploatacji budynku, • poprawa estetyki i funkcjonalności przestrzeni publicznej, • przywrócenie walorów historycznej zabudowy w centrum oraz poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki, • ochrona środowiska oraz obniżenie kosztów eksploatacji budynku poprzez wykonanie termomodernizacji budynku.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
-	-
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 500 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
-	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
ZANIECHANY	

Projekt nr 65 Renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 5
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Przedsięwzięcie polega na renowacji części wspólnych zabytkowego budynku, polegającej na przebudowie, nadbudowie i adaptacji w celu nadania mu współczesnych standardów techniczno-użytkowych, zmiany funkcji pomieszczeń na parterze z mieszkalnej na usługową oraz adaptacji nieużytkowej części poddasza w celu stworzenia dodatkowej powierzchni użytkowej z funkcją mieszkalną. Zadanie obejmuje również zagospodarowanie terenu z dojazdami, miejscami postojowymi, zielenią oraz uzbrojeniem podziemnym.

Realizacja projektu wpłynie na:

- poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta,
- wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku,
- podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.

Planowane efekty realizacji projektu:

- poprawa jakość zamieszkania poprzez powstrzymanie degradacji technicznej i społecznej budynku zlokalizowanego w historycznej zabudowie śródmiejskiej i wydłużenie okresu jego trwałości,
- poprawa ładu przestrzennego poprzez zagospodarowanie zdewastowanego terenu,
- poprawa estetyki, atrakcyjności gospodarczej i funkcjonalności przestrzeni,
- wzrost liczby nowych lokali usługowych,
- wzrost zatrudnienia na obszarze,
- ochrona środowiska oraz obniżenie zużycia energii poprzez likwidację ogrzewania piecowego charakteryzującego się niską sprawnością i emitującego szkodliwe zanieczyszczenia,
- zwiększenie powierzchni terenów zielonych w mieście.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2022	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2023	2026
Stan realizacji	
planowany do realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 12 271 853,00 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 5 584 882 zł, • Kredyt: 4 181 000 zł; • Partycypacje osób trzecich: 2 505 971 zł, 	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r - 146 469,66 zł	źródło dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023r - środki własne: 146 469,66 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu

Liczba wspartych obiektów infrastruktury z lokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
brak	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Wykonano dokumentację projektową i uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę	

Projekt nr 66	
Adaptacja części budynku przy ul. Więckowskiego 5 na cele usługowe	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>Projekt polega na renowacji części budynku w celu zmiany funkcji lokali na funkcję usługową, tj.: wykonanie robót budowlano-konstrukcyjnych, wykonanie robót budowlanych wykończeniowych, montaż odpowiedniej instalacji wentylacyjnej, montaż instalacji wodociągowej, przebudowa instalacji kanalizacyjnej, przebudowa instalacji elektrycznych, wykonanie instalacji zabezpieczeń technicznych i teletechnicznych.</p> <p>Realizacja projektu wpłynie na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta, • wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku, • podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności. <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi, • wzrost atrakcyjności gospodarczej i społecznej, • wzrost zatrudnienia, • poprawa warunków życia mieszkańców. • poprawa atrakcyjności zamieszkania i inwestowania w centrum miasta poprzez wzrost jego estetyki oraz kompleksowe działania rewitalizacyjne w sferze społecznej, gospodarczej i przestrzennej. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2022	2023
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia

2022	2025
Stan realizacji	
planowany do realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 4 025 681,00 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 2 654 131,00 zł, • Kredyt: 1 371 550,00 zł, 	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r - 57 647,04 zł	źródło dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2023 r - środki własne: 57 647,04 zł
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wyremontowanych budynków/lokali z przeznaczeniem na działalność gospodarczą [szt.] – 1 szt.	Liczba przedsiębiorstw ulokowanych na zrewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt.
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
brak	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
Wykonano dokumentację projektową i uzyskano decyzję o pozwoleniu na budowę.	

Projekt nr 67 Kompleksowa renowacja budynku przy ul. Więckowskiego 6 oficyna
Realizator
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.
Opis projektu

Przedsięwzięcie polega na przeprowadzeniu kompleksowej modernizacji lokali mieszkalnych i części wspólnych obejmującej: wykonanie części nowych instalacji wewnętrznych i zewnętrznych sanitarnych, elektrycznych i teletechnicznych, okładzin ścian i sufitów, warstw posadzkowych, stolarki okiennej i drzwiowej, elementów ślusarsko-kowalskich, izolacji przeciwwilgociowej kondygnacji podziemnej, termomodernizacji, pokrycia dachu, zagospodarowania terenu wokół budynku; przebudowę mieszkań z dostosowaniem do obecnych wymagań przepisów techniczno-budowlanych; wzmocnienie konstrukcji budynku.

Realizacja projektu wpłynie na:

- poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta,
- wzrost estetyki oraz powstrzyma degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku,
- podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności.

Planowane efekty realizacji projektu:

- poprawa jakość zamieszkania poprzez powstrzymanie degradacji technicznej i społecznej budynku zlokalizowanego w historycznej zabudowie śródmiejskiej i wydłużenie okresu jego trwałości,
- poprawa ładu przestrzennego poprzez zagospodarowanie zdewastowanego terenu,
- poprawa estetyki, atrakcyjności gospodarczej i funkcjonalności przestrzeni,
- wzrost liczby nowych lokali usługowych,
- wzrost zatrudnienia na obszarze,
- ochrona środowiska oraz obniżenie zużycia energii poprzez likwidację ogrzewania piecowego charakteryzującego się niską sprawnością i emitującego szkodliwe zanieczyszczenia,
- zwiększenie powierzchni terenów zielonych w mieście.

Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2020	2021
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
Stan realizacji	
ZANIECHANY	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 5 000 000,00 zł sfinansowany ze środków własnych STBS.	
Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba wspartych obiektów infrastruktury zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach [szt.] – 1 szt. Liczba wyremontowanych budynków mieszkaniowych [szt.] – 1 szt.	Ilość zaoszczędzonej energii cieplnej [GJ/rok] - wzrost zaoszczędzonej energii o 10%
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2021	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2021	

ZANIECHANY

Projekt nr 68 Zagospodarowanie fragmentu wnętrza kwartału nr 21	
Realizator	
Szczecińskie Towarzystwo Budownictwa Społecznego Sp. z o.o.	
Opis projektu	
<p>Zakres realizowanego projektu obejmuje wykonanie w pasie terenu przy budynkach zieleni, chodników, miejsc postojowych, wiat śmietnikowych, małej architektury, oświetlenia oraz kanalizacji deszczowej. Projekt został częściowo zrealizowany w zakresie przebudowy i rozbudowy budynku trafostacji, wykonaniu prac elektrycznych oraz w zakresie zagospodarowania części wnętrza kwartału (dla budynków przy ul. Jagiellońskiej 93 i Ks. Bogusława X 51). Dalsza realizacja podprojektu w ramach kompleksowej rewitalizacji kwartału nr 21 wpływa na:</p> <ul style="list-style-type: none"> • poprawę warunków mieszkaniowych i podniesienie atrakcyjności zamieszkania dla rodzin w centrum miasta, • wzrost estetyki oraz powstrzymanie degradację istniejącej historycznej zabudowy co przyczyni się do ochrony zabytków i obiektów historycznych oraz umożliwi długotrwałe korzystanie z infrastruktury poddanej rewitalizacji i pozwoli na utrzymanie walorów historycznych budynku, • podniesienie bezpieczeństwa i poziomu funkcjonalności. <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nadanie nowej jakości funkcjonalnej obszarowi, • poprawa stanu zagospodarowania przestrzennego, • poprawa estetyki, atrakcyjności gospodarczej i funkcjonalności obszaru, • poprawa warunków życia mieszkańców, • zwiększenie powierzchni terenów zielonych w mieście. 	
Przewidywany termin realizacji projektu w LPR	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2019
Rzeczywisty okres realizacji	
Termin rozpoczęcia	Termin zakończenia
2019	2025
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	
Źródło finansowania	
Szacowany koszt projektu wynosi 245 845,00 zł sfinansowany z: <ul style="list-style-type: none"> • Środki własne: 245 845 zł, 	
wartość poniesionych wydatków wg stanu na 31.12.2023 r 339 015,51 zł	źródło i kwota dofinansowania projektu wg stanu na 31.12.2021 r Środki własne STBS: 339 015,51 zł

Wskaźniki realizacji	
Wskaźnik rezultatu	Wskaźnik produktu
Liczba zmodernizowanych, utworzonych obiektów infrastruktury społecznej oraz przestrzeni publicznych [szt.] – 1 szt.	Liczba mieszkańców obszaru rewitalizacji korzystających z infrastruktury powstałej w efekcie realizacji projektu [osoba] – 40 osób
Wartości wskaźników osiągnięte w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
40 osób, 1 szt.	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023	
<p>Projekt zrealizowano w zakresie:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. uporządkowano teren podwórek przy kamienicach przy ul. Ks. Bogusława X nr 47, 48, 50, 51, ul. Jagiellońska 91, 92, 93, ul. Śląska 44 A oraz działki z trafostacją nr 9/3, poprzez urządzenie trawników i wyrównanie istniejących nawierzchni utwardzonych, 2. wykonano kompletne zagospodarowanie terenu działki nr 8/46 przy kamienicy ul. Ks. Bogusława X 52. <p>W trakcie realizacji jest kompletne zagospodarowanie terenu działek nr 8/43 i 9/7 przy kamienicy ul. Ks. Bogusława X 49.</p>	

Projekt nr 69 Renowacja kamienicy przy al. Wojska Polskiego 63 w Szczecinie	
Realizator	
Zachodniopomorski Oddział Okręgowy Polskiego Czerwonego Krzyża	
Opis projektu	
<p>W ramach zadania przeprowadzane są prace budowlane związane z naprawą elewacji, tynków (naprawa pęknięć konstrukcyjnych muru, wzmocnienie powierzchni ścian, naprawa pęknięć w murach, odgrzybienie ścian itp.) oraz wykończeniem elewacji. Elewacja zostanie na nowo pomalowana w kolorystyce zgodnej z otoczeniem. Wykonane zostanie docieplenie dachu i ściany szczytowej od strony al. Wojska Polskiego z sąsiadującym przyległym budynkiem przy al. Wojska Polskiego 61. Wymienione zostaną okna i drzwi wewnętrzne (parter, I, II, III piętro). Ponadto wymienione zostaną źródła ciepła - wymiana źródła ciepła z zastosowaniem kotłów gazowych kondensacyjnych). W chwili obecnej jest zbyt duże zużycie paliwa gazowego z powodu nieoszczędnej pracy kotłów i palników, wyeksploatowanej automatyce sterującej). Zamontowane będzie energooszczędne oświetlenie planowana jest wymiana świetlówek fluorescencyjnych lub żarówek 40W na oprawy świetlówkowe następnej generacji lub LED. Dostosowane zostaną instalacje elektryczne – wymiana 2 pionów WLZ. Wyremontowana zostanie podłoga i łazienka na IV piętrze (w Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych). W wyniku wszystkich prac remontowych i modernizacyjnych nie tylko podniesione zostanie bezpieczeństwo i komfort użytkownika pomieszczeń w kamienicy, ale także w wyniku zastosowania energooszczędnych technologii spadną koszty eksploatacji całej nieruchomości.</p>	
Stan realizacji	
W trakcie realizacji	
Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2021-2023	

Realizator w okresie sprawozdawczym wykonał prace wewnątrz budynku, do najważniejszych zaliczyć należy: kompleksowy remont pomieszczeń na 2 piętrze na potrzeby uruchomienia Centrum Integracji Polsko – Ukraińskiej (instalacja elektryczna wraz z montażem lamp typu LED, PPOŻ, IT, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej, wod – kan, wymiana i uzupełnienie PPOZ posażki na całej kondygnacji), remont klatki schodowej od strony ul. Piłsudskiego łamiący bariery PPOŻ (oddymianie okienne, drzwi na korytarz EI 60 na wszystkich kondygnacjach, wymiana hydrantów wewnętrznych na każdej kondygnacji wraz z piwnicą, oświetlenie ewakuacyjne i czujki dymu wraz z lampami typu LED), instalacja elektryczna wraz z ewakuacyjną i oświetleniem typu LED na 4 piętrze w przestrzeni, gdzie funkcjonuje SEKTOR3. Ponadto na części zewnętrznej budynku wykonano: wymianę stolarki okiennej 39 szt., zabezpieczono tynkiem ścianę nośną sąsiadującą od strony al. Wojska Polskiego z budynkiem ZBM, wykonano remont części elewacji zewnętrznej od strony al. Wojska Polskiego -231m2.

Ww. prace oraz drobne bieżące naprawy wyniosły łącznie 1.281 855,75 PLN.

Należy dodać, że w okresie rewitalizacji al. Wojska Polskiego do budynku PCK zamontowano przyłączy do sieci SEC.

<p>Projekt nr 70</p> <p>Akademia Liderów Miejskich i Aktywistów (ALMA)</p>
<p>Realizator</p>
<p>Stowarzyszenie Edukacyjno-Artystyczne „Oswajanie sztuki”</p>
<p>Opis projektu</p>
<p>Celem przedsięwzięcia jest przede wszystkim identyfikacja i wsparcie edukacyjno-organizacyjne potencjalnych liderów miejskich i aktywistów w taki sposób, by zyskali odpowiednie kompetencje do samodzielnego działania w przestrzeni miejskiej oraz by byli w stanie aktywizować mieszkańców do angażowania się w działania lokalne, obywatelskie itp. Zakres realizowanego projektu obejmuje następujące działania: opracowanie szczegółowych ram programu w odniesieniu do ogólnoświatowych trendów oraz lokalnych potrzeb (mikro i makro), przeprowadzenie rekrutacji 15-20 uczestników pilotażowej edycji programu ALMA (studenci, seniorzy, osoby aktywne zawodowo, specjaliści i zwykli mieszkańcy), opracowanie szczegółowego programu edukacyjnego, dopasowanego do konkretnych potrzeb uczestników programu, w ramach którego odbędą się zjazdy edukacyjne, wizyty studyjne, prezentacje uczestników w społecznościach lokalnych oraz realizacja autorskich, oddolnych przedsięwzięć w wybranych punktach miasta (program realizowany będzie na przestrzeni 5 m-cy), ewaluacja i opracowanie kolejnej edycji programu ALMA, przeprowadzenie kolejnych edycji (w częstotliwości półrocznej) przy wykorzystaniu absolwentów poprzednich edycji.</p> <p>W trakcie realizacji każdej edycji programu ALMA uczestnicy i absolwenci będą ze sobą integrowani, by inspirowali się nawzajem i współpracowali jako grupy nieformalne czy organizacje pozarządowe.</p> <p>Planowane efekty realizacji projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> • stworzenie innowacyjnego, autorskiego programu edukacyjnego dla potencjalnych liderów miejskich i aktywistów, • podniesienie świadomości i kompetencji obywatelskich wśród społeczności lokalnych, • zwiększenie liczby inicjatyw oddolnych w Szczecinie, • wprowadzenie do szczecińskiego życia społeczno-gospodarczego minimum 30 wyedukowanych liderów miejskich i aktywistów w ciągu roku, • zwiększenie sieci wsparcia społeczności lokalnych na obszarze rewitalizacji w zakresie aktywności obywatelskiej.
<p>Stan realizacji</p>

Planowany do realizacji

Informacje o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym 2017-2023

Realizator wstrzymał się z decyzją o realizacji projektu w okresie sprawozdawczym ze względu na niewystarczające środki finansowe.